

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.

Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark

1828; Vol. 41

Aarhus, 1818-1833

60 bd.

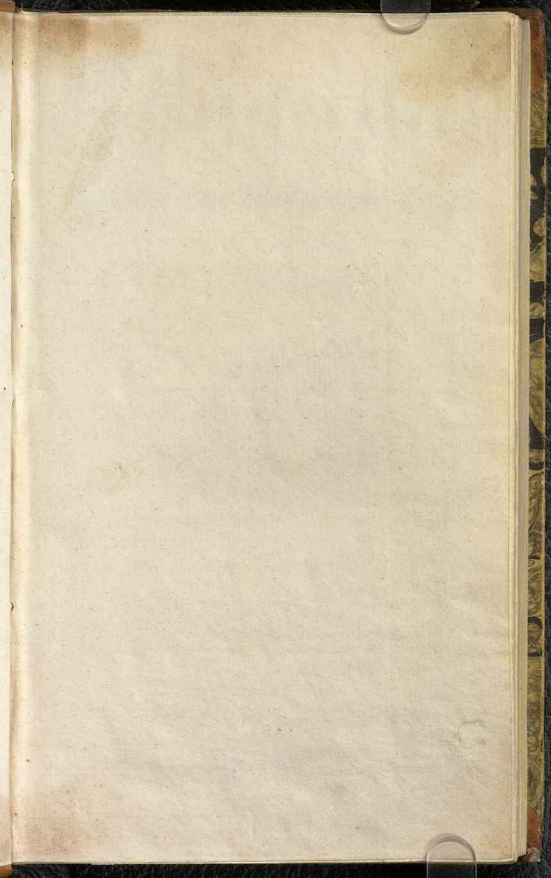
DK

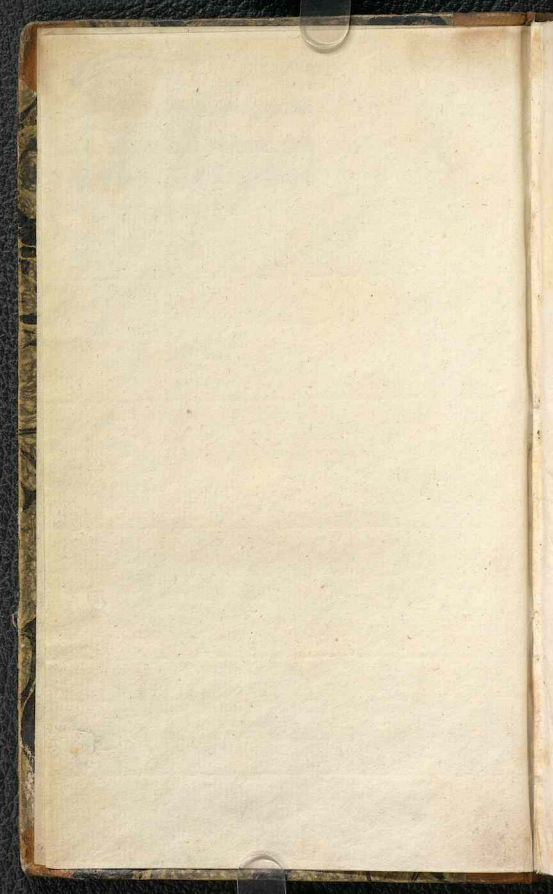
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Bæsefrugter,

samlende paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Et og fyrgetyvende Bind.

Trykt i Aarhus Stiftsbogtrykkerie.

1828.

1810

1810

1810

1810

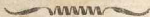
1810

I n d h o l d.

	Side
Iwan Mazeppa. En Fortælling fra det syttende	
Aarhundredes anden Halvdeel.....	1
Mølleren i Gyrstinge. (fortsat.).....	64
Røveren i Ospedaletto.....	101
Dandse : Sygen.....	141
Det sorte og det graae Skjæg.....	144
Sultan Mahmud og hans Livvagt.....	146
Prinds Niels, Aarhuus Skytspatron.....	149
St. Hans Aften hos Ny : Grækerne.....	153
De Liberale og de Servile.....	153
Kjærmindens Fødsel.....	154
God save the King.....	155
Wine beskedne Dnsker.....	156
Himlens Paradiis.....	157
Ved Kongens Ankomst til Aarhuus.....	159
Ved Kongens Afreise fra Aarhuus.....	160
Hertugsholms Skole i sin Fødsel. Original Fortæl-	
ling af Sophus Zahle.....	161
Hæxeriet i Thisted. Fortælling af Schaldemose.....	182
Luftskipperen. En Reminiscent af Sartorius.....	199
Dyrkerne i Cyprien.....	223
Hvorlænge kan Verden endnu vedvare?.....	233
Kometen i 1832.....	236
En Skindøds Begravelse. Fortalt af ham selv.....	238
Et af Keiserinde Catharina's Kjærligheds-Eventyr.....	245
Døen aldrig efter Skindet.....	248

	Side
De Eiskendes Grav.....	253
Brudstykker af Breve fra Elisabeth.....	254
Mølleren i Gyrstinge. Et sjællandsk Folkesagn (Sluttet).....	257
Peter den Stores politiske Testamente.....	295
Mærkværdighed uden Lige.....	296
Erindringsphantasier om Pløn.....	298
Snifferne.....	300
Gartneren.....	303
Den hastige Omvendelse.....	304
Tabuletkræmmeren. En islandsk Historie.....	305
Adoptionen. En original Fortælling.....	330
En henrettet Forbryders Historie og Følelser. For: talt af ham selv.....	354
Kjærlighed og Afgjælte. En Fortælling af L.....	369
Bidunderligt Træf.....	430
Forsyn og Tilfælde.....	444
En engelsk Dames Besøg hos En af de tyrkiske Sul: taninder.....	451
Den blinde Harpespillers Spaadom.....	459
Keiser Alexander og Keiseren af China i Paris.....	465
Madame Christoph.....	468
Qvodlibets.....	474
Himmel og Helvede.....	478
Til Greve Adam Wilhelm Moltke.....	479
Schuboths.....	480

Iwan Stepanowitsch Mazepa.

En Fortælling fra det syttende Aarhundredes
anden Halvdeel.

Det var den 24de August 1658, i Midnatsstunden, da den gamle Grev Jaroslaw Patotsky, Woïwod i Zarecze og Landbud *) af Podolien, endnu sad ved Bordet med sin Slotspræst, og spillede Schach. Hos dem stod en liden Labouret, hvorpaa den ædlestes Ungerviin perlede i massive Sølvbægere. Væggene i det høie Gemak vare prydede med Malerier i Les gemæstørrelse af fornemme Polakker, og forskjellige Slags fremmede Voaben, Rustninger og Bannere, erobrede fra Russerne, Tartarerne og Tyrkerne, saae man hænge paa de tykke gothiske Piller; thi Woïwod den havde været en tapper Krigsmand, som tidt havde anført sit Fædrelands Hære med Seier og Hæder. Men da han nu blev alderstegen og følte sig

*) Saaledes kaldtes forðum de Befuldmægtigede, hver Provinds sendte til den polske Rigsdag.

svækket ved de mange Saar, han i Krigen havde faaet, nedlagde han sine Krigsæmbeder, og drog til sin Fædreneborg ved Zarecze. Her sølte han sig dog igjen for indskrænket. Vant til den vilde Slagtummel, til Larmen paa Landdagene i de store Stæder, blev det rolige Liv i Podolien ham byrdefuldt, indtil han undfangede den taabelige Tanke, at gifte sig. Og da han som Kriger var vant til, at lade Tankens Fuldbyrkelse følge umiddelbart paa Tanken selv, tog han sig, kort Tid efter, en meget elskværdig, men til lige en meget ung Kone. Var det nu ogsaa lykkedes ham, at føre et muntre Liv ind i Slotte. saa lykkedes det dog den smukke Valeska endnu bedre at forvandle den barske og bydende Slotsherre til en ret godmodig og søielig Ægteemand, der adlød et hvert af hendes Bink.

Klart skinnede Maanen gennem de høie Vinduer, og dens Straaler trængte gennem de manges farvede Ruder, udbredende et sølsomt Lys i Værelset. Da slog Taarnuhret tolv.

„Jeg tænkte det nok, hun kommer endnu ikke!“ mumlede Pater Andreas, greb Bægeret og tømte det i lange Drag, medens Voivoden rystede paa det graae Hoved og syntes hensunken i dybe Tanker over sit Epils betænkelige Udseende. Raadvild berørte han snart denne, snart hiin Figur. Langt om længe trak han, og sank tilbage paa sin Stol.

„Hvem mener J?“ spurgte han med forventningsfuldt Blik, idet han saa op fra Brettet.

Med fleg skjult Spot svarte Pateren: „O, hvem Anden skulde jeg vel mene, end Eders unge Hustru,

som er kjørt ned til Byen, hvor de syndige Verdensbørn give en hedenst Dandsfest og kaste sig i Helveds Flammegrav med seende Dine. Den strenge Frue skulde være bleven hjemme, som den kydske Sara gjorde; fideliter skulde hun opvarte og pleie Jer, som det sommer sig en christelig uxori. Men isandhed, den unge Hr. Søstersøn ledsager Fru Grevs inden; han veed at stille sine Ord saa sødt, han danser saa smukt. I kan hverken det ene eller det andet. I er nu gammel, og Podagraen besøger Eder jævnligt."

"Himmel og Helvede — tie! raabte Woiwoden hidsig: I har drukkit formegen Viin, og veed ikke selv, hvad I taler! — "

"Nunquam ebrius, Domine! sagde Andreas, venligt grinende: I sin uendelige Naade lader den kjære Gud voxte saamegen Viin, at enhver rettroende Christen vel kan drikke en Kande daglig. Men da der nu gives saamange Menneſker, som ikke drikke Viin, saa kunne Nogle drikke flere Kander daglig, og — tecum sit Deus, strenge Hr. Woiwod, I er saa god, at unde mig denne christelige Bedervægelse af Eders Kjelder. Sed non ebrius! Det beviser Eder dette Træk, thi nu er I schachmat, Hr. Greve!"

"Fordømt!" raabte Jaroslaw harmfuld, kaster de Schachbrettet overende, og gif, for at affjole sig, frem og tilbage i det vidtløftige Gemak med store Skridt.

"Hør, Andreas! begyndte han, efter en kort Pause, med mildere Stemme: Troer I da virkeligen,

at Valeska kunde glemme sin ægteskabelige Trostabs for denne unge Knechts Skyld?"

"Jeg er en ægte katholsk Christen, svarte Pateren med fordreiede Dine: ydmyg og sagtnodig, og kan altsaa ikke ville kaste Mistankens giftige Frø i Eders Hjerter. Men min Pligt er det, at sige Eder, at I har malet angelum infernalem, scilicet den lede Satan, paa Væggen, da I valgte den unge Grevinde til Eders Hustru, og at Elans gen fra Paradiset forfører Eders Valeska i Skikkelse af hvin Mazeppa, som I af Barmhertighed og in spiritu sanctorum har taget til Jer. O, ofte har jeg seet, hvor kjærligt og uchristeligt hans Baskisskaine hvilete paa hans smukke Frænde. Og da han er opdragen i Syndens Skjod, er det vist, at han ei er ukyndig in experimentis Diabolicis. Og hvortil, hvortil vil det lede? Kvinderne ere svage, meget svage — dog, sapienti sat, nam odiosa sunt exempla!"

"Død og Helvede, Andreas, det er ikke muligt!" raabte Boiwoden, idet han stampede med Foden, saa Ruderne i de gothiske Vinduer klirrede. Hans funklende Dine stirrede hen mod Staden Zarecze, som udbredte sig ved Slotsbjergets Fod, og uvilkaarligt foer hans Haand efter Grebet af hans med Vædelstene rigtbesatte Sabel. "Du lyver, Andreas, Du fordømte Judas! blev han ved: Spiis og drik og stik Din Næse i Din Psalmebog, men bekymre Dig ikke om Ting, som hverken rage Dig eller Din Kirke!"

„J bander ret gudsbespotteligt, strenge Herre og tænker ikke paa Eders Sjels Frelse!“ sagde Pateren og betragtede speidende den bredeblussende Moimod.

„Men paa min Kres Frelse, fordømte Skurk, og dertil bruger jeg Ingen mindre, end Dig!“ skreg Jaroslaw, og greb med kraftfuld Haand den høie, magre Slotspræst i Brystet.

„Hvor J dog strax kan fare op! sagde Pateren, rystende af Angst, og tyede bag Bordet: Jeg mener Eder det dog saa vel, og maaskee vilde jeg endnu fortælle Eder Meget, naar det ikke var en betænkelig Sag, at stikke Haanden i Lovens Svælg. Nu tier jeg, men med Eders Frue vil jeg tale, for at hun kan gjøre Bod, og omvende sig, og vorde rensset fra Satåns Synder, hvis Mazeppa allerede skulde have berørt hendes fine Læber med sin ukjydske Mund.“

Jaroslaw's Forbittrelse havde nu naaet sin højeste Grad. „Munk! raabte han rasende, idet han rev sin skarpe Klinge ud af Balgen: Holder Du ikke Din Tunge stille, saa jager jeg det kolde Jern ind i Din Bug. Fly, Riding, for min retsfærdige Brede rammer Dig!“

„Hvor Herren taler ugudeligt! svarte Pateren: Jeg kan ikke taale, at høre derpaa!“ Dermed lignede han sig ud af Døren.

Jaroslaw's Harmen lagde sig, da Andreas havde forsoiet sig bort. Han kaldte paa sine Tjenere, og lod sig klæde af; men Sønnen styede hans Leie. Vel stode han paa sin Gemalindes Dyd; vel havde Mistro hidtil været fremmed for hans rets-

skafne og redelige Characteer — men dog begyndte han nu, at fatte Mistanke til sin unge muntre Søstersøn. Først da Valeska's Bogn rullede over Vinsdebroen, og Alle paa Slottet vare blevne muntre, og en Heiduk meldte Grevindens Hjemkomst, først da aandede Woivoden friere, først da kunde han samle sine Tanker og med Rolighed fatte en Beslutning. Udmattet sov han ind.

Johan Stephan Mazepa nedstammede fra en gammel polsk Familie, og blev, efter sine Forældres Død, opdragen ved Kong Johan Casimir's Hof, hvis Page han var. Den kraftige Unglings Skjønhed, Elskværdighed, Forstand, Bestalenhed og Mod, gjorde ham i Warschau til en Gjenstand for alle Pigers lønlige Ønsker; han elskede Alle uden Bestandsdighed, fordi Seiren aldrig havde kostet ham noget, Saa letfindigt, som han levede, kunde det ikke feile, at jo hans Formue snart fik Ende, og da Johan Casimir ikke gjerne saae Piger ved sit Hof, som ei udmærkede sig ved Rigdom og Pragt blandt Landets Adelige, kaldte den gamle Grev Patorzky sin Søstersøn til sig paa Borgen Zarecze. Nødvendigheden, at slippe bort fra de paatrængende Creditorer, tvang Mazepa til at følge sin Morbroders Indbydelse, men Opholdet i Podoliens Ørk vilde bleven ham utaaleligt, hvis han ikke her havde fundet Valeska.

Greviden nedstammede ligeledes fra et ældgammelt Huus, og kun Familieforhold havde bevæget hende til, at give den gamle, men umaadeligrige Woivod sin Haand. I Krakau ansaaes hun for den smukkeste, men tillige for den fattigste Frøken.

Tilbedere fattedes hende ingensunde, men hun var ubeständig i Kjærlighed, og som de fleste Qvinder stræbte hun med stor Begjerlighed efter det, som var nyt. Ubeskrivelig eensom folte hun sig paa sin Gemaal's Borg; de saa Udelige fra Rabolaget og fra Zareze vare hende meget for ringe, og allerede troer de hun, at maatte døe af Kjedsomhed og Mismod — da kom Mazeppa. Unge Hjerter blusse rast op i Lue, allerhelst slige Hjerter, som Valeska's og Mazeppa's. Allerede forlængst havde de tilstaaet hinanden deres Kjærlighed, og stode i det fortroliaeste Forhold, da Junkeren, kort efter hiin Valnat, af sin Morbroder fik den strenge Befaling, strax at forsoie sig til Zareze, hvor General Lokietek ansatte ham som Lieutenant ved Towariczerne. Alt havde han opfyldt sin nye Stands Pligter adskillige Dage, i sine Fritimer kastede længselsfulde Blikke op til Borgen, stundom vel ogsaa seet den Elskede ved Vinduet, men aldrig talt med hende, og hvergang var han vendt sorgmodig tilbage til sit Qvarteer; thi paa det strengeste havde Jaroslaw forbudet ham ethvert Besøg. Valeska deelte Mazeppa's Gælelser. Grædende og sukkende sad hun ved sit Arbeidsbord. Snart greb hun en Bog, men hvad hun læste, forstod hun ikke; snart tog hun fat paa sit Broderi, men det vilde ikke gaae fra Haanden. Hendes Kammerpige Helene var den Eneste, som kjendte Grevindens Kummer. Af Naturen udstyret med et muntert Sind, søgte hun paa alle Maader at trøste sin Frue.

Hun nærmede sig hende, og sagde smilende: „Naar jeg seer paa Eder, strenge Frue, veed jeg ikke, hvad

jeg skal tænke. Her sidder I, og seer paa den blaae Himmel, og græder Eders smukke Dine røde, som om alt dette kunde hjælpe Eder noget. I maa atter være munter og glad."

"Ak, min gode Helene! sukkede Valeska, idet hendes matte Die fyldtes med friske Taarer: Du har aldrig elsket, ellers talte Du anderledes."

"Aldrig elsket? gjentog Helene i spøgende Tone: Ei, ei, det troer I vel, fordi jeg aldrig har været gift med en gammel Mand? Mon der da nogensinde er født en Pige, som ei har elsket eengang idetmindste? Den Skole har jeg ogsaa maattet gennemgaae, og troe mig paa mit Ord, strenge Frue, Skjøndt jeg nu er bleven en gammel Jomfru, saa er dog min Kjærlighed, just derfor, den ulykkeligste."

"Spøg ikke! bad Grevinden: Mit Hjerte bløder."

"Gud bevares! Jeg spøger jo slet ikke! ved: blev Helene livfuld: I kjenner jo heller ikke min Skjebne. Allerede i mit trettende Aar forelskede jeg mig, men min Fader syntes ikke om det. Derfor slog han mig, og meente, at det skulde kurere mig. Men det hjalp slet intet. Skjøndt jeg glemte den sorthaarede Knøs, saa forelskede jeg mig dog, efter min Faders Død, vist over de ti Gange, og dog blev jeg ikke gift. Kan nu Nogen sige, at dette ikke var en Ulykke? Men — hvad jeg nu vilde sige — ja, strenge Frue, forglem Junkeren, som jeg har forglemt den Sorthaarede! Hvad nytter det, at I piner og harmer Jer, derved vorder det dog ikke bedre, og derfor kommer den unge Herre dog ikke tilbage til Slottet."

„Ak, Helene! afbrød Valeska den Betsalende: Jeg vil jo glemme ham, jeg vil jo gjøre Alt, hvad Du forlanger; men endnu engang, kun een gang, ønskede jeg at omfavne ham, inden jeg adskilles fra ham for steds. O, jeg besværges Dig, Helene, siig mig, hvad skal jeg gjøre, for at dette Ønske kan naae sit Maal?“

Helene lagde Pegefingern paa den lille Stump-næse, og syntes hensunken i Eftertanke: „Jeg har det, jeg har det! jublede hun efter kort Betænkning: Greben er paa hiin Side Grændsen, for at ake de urolige Bønder; Pateren læser Messer. Forlad Eder paa mig; endnu idag skal I tale med Junkerren.“ Med disse Ord sprang den Letsindige ud af Kammeret, og snart saae Valeska den tro Terne ile ned ad Slotsbakken, ad Staden til.

Saameget vanskeligere var det, at sætte dette Stævnemøde i Værk, som Pater Andreas steds havde puset til Voivodens Mistro, og Denne havde givet sine Tjenere de alvorligste Befalinger. Men trods alt dette udførte dog Helene sin Plan, og samme Dags Aften sneg Mazeppa sig maskeret til Borghaven, i hvis Pavillon Valeska med navnløs Fryd sank til den Elskedes Bryst.

Men kun stakket Tid nøde de Elskende denne Lykke; Mazeppa's Forsøg var bleven robet. Uandelsløs styrtede Helene, der hidtil havde holdt Vagt udenfor, ind i Pavillonen, og meldte Voivodens pludselige Tilbagekomst.

Paa Flugt kunde Mazeppa ikke tænke mere, thi ei allene var det umuligt, at stige over Have:

muren, men den eneste Udgang var ogsaa besat, og ledsaget af Pateren og en Mængde bevæbnede eller med Fæller forsynede Tjenere, traadte Jaroslaw allerede ind i Haven, bød sine Folk gjennemføge den i alle Retninger, og skred selv, med mordlystne Blikke, hen mod Pavillonen. Ubetænksom havde Mazeppa forsømt, at væbne sig. Helene martrede sin Phantasi, for at udfinde et Redningsmiddel; omsider besvør hun Junkeren, at holde sig rolig for Grevindens Skyld. Hun skjød ham ind i Kaminen, stillede en Skjerm foran den, og satte sig paa Sengen ved Valeska's Side. Urolige, men ladende, som de vare ibrigt sysselsatte med qvindelige Arbejder, oppebiede de Sagens Udfald.

Med dragen Klinge styrtede den frygtelige Woiwode ind i Bærelset. „Qvinde, hvor er Din Volder? raabte han: Hvor er han, at jeg kan kaste ham for mine Hunde? Du har skjult ham, falske Slange, men jeg skal vide at finde ham!“

Hans Raseri nægtede ham Stemmens Brug; funklende rullede hans Øine omkring. Forsærdede skrege Fruentimmerne — da sprang Mazeppa frem af Kaminen, greb Woiwoden bagfra med Kæmpekraft, og kastede ham til Jorden. Liig en lænket Bjørn brølte Oldingen under sin fortvivlede Modstanders Hænder, og sikkert havde han opgivet Aandsen, hvis der ei var kommen hurtig Hjælp.

Med nogle Tjenere styrtede den aarvaagne Slots-pater ind i Pavillonen, og Mazeppa blev overmandet.

Morgenens efter stod Woitwodens talrige Eyende bevæbnet forsamlet i Borggaarden. Jaroslav selv havde ladet sig bære ned i en Stol; thi saa svag var han, at han ei formaaede at holde sig opret. Men frygteligt lynte hans Dine under de bukkede Bryn, og frampagtigt knyttede sig hans Haand, da Mazzeppa, bunden og bedækket med Pjalter, førtes ud af Fængslet.

„Den strenge Junker er ventelig ikke vel stemt? spottede Andrcas, som stod bag Woitvodens Stol, og betragtede den Bundne med skadesfro Blik: Det gjør mig eventualiter ret ondt; I maa søge at adspredde Jer ved en Ridetour. I har jo steds rost Jer af, at være ligesaa ferm en Rytter, som de herdenske Brødre Castor og Pollux; viis os dog en Prøve paa Eders Dulighed. Dog — respice finem, unge Herre!”

Foragteligt saae Mazzeppa paa Spotteren, og taug. Men han skjar Lænder, da man, paa Grevens Befaling, førte en Hest frem. Det var et sjeldent Dyr fra Ukraine, som for faa Dage siden var bleven fanget, og aldrig besteg af nogen Rytter. Neppe kunde man lægge Vidser derpaa. Pustende steilede det høit; rasende slog det ud efter Staldknegtene med Bagbenene. De maatte opbyde alle deres Kræfter, for at holde det. Nu fremtraadte nogle Heidukker; de bandt den ulykkelige Mazzeppa paa den usadlede Hest, toge med Forsigtighed Vidset af den, og gjort endnu mere rasende ved Vidsteskner, løb Dyret ud af Gaarden med Lynets Hurtighed.

„Ohe, laus in excelsis! Hvor yndigt sidder Junkeren tilhest!“ spottede Slotspræsten, medens Karlene opsløge en straldende Latter. Men Mazeppa kunde kun udstøde Forbandelser, og snart var han dem af Syne, thi som paa Stormens Vinger løb Ukraineren til sit Fædrelands Heder. Snart laae den beboede Deel af Zareczes Distrikt bag ham, og for hans Dine udbredte sig en vild, uoverskuelig Ork. Sandsestløs var Mazeppa segnet til Jorden, hvis han ikke havde været bunden. Hans Pande brændte som Jld, hans Armer opsvulmede, og hans Legem blødte under de sondergnavende Strikker. Det fortænde for hans Dine. Hans Hjerte bankede mar. Da vaagnede han af sin Bevidstløshed, og saae sig i Vandet. Dnieperflodens fraadende Volger omstølte lede ham. Det kolde Vand havde kaldt ham tilbage igjen. Lykkeligt svømmede Hesten over Floden, naaede den modsatte Bred, og fløi videre frem ad den uoverskuelige Slette. Alt havde Dyret løbet mange, mange Werster; da mattedes det kjendeligt. Bedækket med Skum, begyndte det at rave, og blev omsider saa modigt, at et svagt Barn vilde have kunnet styre det. Men Mazeppa, der uafsladeligt havde prøvet at løse sine Baaud, var ei istand dertil. Endelig styrtede den afkræftede Hest; frampagtigt bevægede den sig endnu engang, og døde. Det var mørk Nat. Dobbelt greb nu Fortvivlelsen den ullykkelige Mazeppa. Forgjæves søgte han at rive sig løs fra det døde Dyr, og da den oprindende Sol atter beslyste Himlen, angreb Krampen hans Hjerte — et

dybt Suk gled over hans blege Læber — han aandede ikke mere.

Mazepa vaagnede af en dyb Alsmagt. Han fornåm den heftigste Smerte i alle sine Lemmer. Det bæres ham fore, som om alle Gjenstande omkring ham flode sammen i eet. Snart forekom det ham, som han drømte, snart som han endnu var bunden paa den vilde Hest, og — han ønskede sig Døden. Omfider bemærkede han gandske klart en yndig Pige, som syslede om ham, bedækkede ham med bløde Bjørneskind, og saae mildt og medlidende paa ham med sine blaa, godmodige Øine. Han prøvede, gandske at slaae Øinene op, og sukkede mar. Den skønne Pige smilte. Han vilde tale, men var ikke istand dertil. Godt sov han ind igjen.

Da Mazepa vaagnede igjen, følte han sig vidunderligt styrket. Det var Morgen. Han laae i et lavt Kammer, hvis Trævægge vare smykkede med brogede Tæpper og blanke Vaaben. Utter sad den skønne Pige ved hans Seng, og tørrede Sveden af hans kolde Pande. Ved hendes Side stod en Kosakshøvding, en gammel, skjægget Mand. Han bar en Krigers Dragt, og saae med Deeltagelse snart paa den Syge, snart paa den unge Pige. Denne var klædt paa fornemme Ukrainerinders Vis; det bløde, blonde Haar var flettet i lange Pidske, omvundne med farvede Baand; en broget, fintvævet Underklædning, der sammenholdtes under Barmen af et kostbart Belte, omsluttede det ranke Legeme; en rødfarvet, med Guld og Aelsværk besat Overklædning med opskaarne Ermer, et Slør og korte Støvler fuldendte den vidunderligt

deilige Skabnings Dragt. En lignende, dog langt fra ikke saa riig og pyntelig Dragt bar en gammelagtig Dame, der syntes sysselsat med at koge Lægedomsurter ved Kaminsiden.

„Hvor er jeg?“ hviskede den Syge. — „Blandt Menneſker, ſom fryde ſig ved, at kunne opfylde Chriſtendommens Pligt mod en Ulykkelig! ſagde den ærværdige Kriger: Vær derfor rolig og tak Gud for Ederſ Redning, men angrib Jer ei ved unødvendig Tale. J trænger til Ro, og hvad vi formaae, ſkulle vi anvende paa Ederſ Pleie. — Er J færdig, Tomahowka? vedblev han, vendende ſig til den ælsdre Qvinde: Giv ham nu Drifken, den vil vedersgøre ham.“

Med glædetindrende Dine nærmede den Tiltalte ſig Mazeppa og ſagde: „Gud Herren være med Eder i al Ewighed, Amen! Hav Fortroſtning til Ham, der har frelſt Eder ved os. J var i en ſarlig Tilſtand, Fremmede, og havde ei Alexei fundet Eder, da levede J nu ikke mere. En anden Gang mere herom. Drik nu, og læg Eder ſaa til Hvile!“

Mazeppa tog Lægemidlet, og vilde takket hende med Ord, men Tomahowka tilvinkede ham Tauskhed, greb ſin yndige Datters Haand, og hurtigt forlode Begge Bærelſet.

Alexei Nikitiſch var Polkowik, eller Høvding for en Pulk Koſacker, og Starchine eller Stattholder i Eſchernigow, der ligger paa den venſtre Bred af Dnieper, hvor han ogſaa havde opſlaaet ſin Bolig. Han var graanet under ſine Felttog; vidt og bredt kjendte man ham ſom en heltemodig og ædel Mand.

Hetmanden udmærkede ham, Kosakkerne tilbade ham som en Halvgud, hans Biv og Datter elskede ham ubeskriveligt. Jagende paa Tschernigows Heder, havde han fundet den asfmægtige Mazeppa, og da den Ulykkelige's Legeme endnu ikke var koldt, troede han, at Redning endnu var mulig. En kostbar Ring, som funkede paa Mazeppa's Haand, lod Alexei formode, at den unge Fremmede med de ædle Ansigtstræk var en Mand af Rang. Derfor besluttede han, at lade ham pleie i sit eget Huus.

Mazeppa's usvækkede Ungdomskraft understøttede hans Redningsmands Omhu. Han kom sig Dag for Dag. Snart var hans Ansigts Blegthed forsvunden, atter lynte hans Pine, atter blomstrede hans Kinder, hans mandige Skjønhed vendte tilbage, og paany udfoldede sig hans dristige Aands mægtige Vinger. Alexei Nikitisch var indviet i hans Hemmelighed. Inderlig Taknemmelighed knyttede Mazeppa til Polkowieken, og gjerne modtog han Dennes Forslag, at betragte Ukraine som sit nye Fædreland. Dog forandrede han, efter moskovitisk Skik, sit Navn, Johan Stephan, til Iwan Stephanowitsch. Han besluttede, at blive hos Kosakkerne, og, om muligt, gjøre sin Lykke hos dem ved at helliges Moskwa's Czar sin Tjeneste. Hovedtrækkene i hans Character vare Stolthed og Vergjerrighed; hans Sjæl omgikkes med de dristigste Planer, og med dristig Forbovenhed saae han ind i den dunkle Fremtid. Med sin ædle Beskytter Nikotisch gjorde han adskillige Streiftog mod Tartarerne og siden mod Polen; paa dem Alle viste han saamegen Snildhed,

Klogskab og Mod, at Hovdingerne snart bleve opmærksomme paa den unge Udlænding, hvis Heltetmod og Lyst havde skaffet ham en betydelig Anseelse blandt de simple Kosakker. Allevegne viste han uforsørdet Mod og Aandsnærværelse, men en letsindig Tillid til sig selv og til Lykkens Bistand førte ham ofte i den største Fare. Nikitisch og hans Gemalinde elskede ham som en Søn; med ubeskrivelig Ynde saae den fortryllende Zaide paa den skønne, tappre og aandrige Yngling. Mazeppa formaaede ikke, at modstaae hendes Yndigheder, thi den fortryllende Zaide var ei allene En af de skønneste, men tillige En af de elskværdigste Piger, han nogensinde havde seet, en sand Venus og dog et reent, uskyldigt Naturbarn. Hvad hun sølte for Mazeppa, var hun ikke selv istand til at sige, men hun var saa lykkelig i hans Nærhed. At leve med ham indtil Døden, det tykkedes hende saa skönt, det var hendes daglige Tanke, hendes natlige Drøm.

En Aften sad hun med ham paa en Høi ved Flodbredden. Liig et rosenfarvet Hav skinnede Himlen, og med majestætisk Rolighed lod Dagens Dronning sit stolte Hoved synke i Havets Skød. Mazeppa sølte, hvor ubeskriveligskönt dette Syn var, og i sin Henrykkelse havde han kunnet trykke hele Versen til sit Bryst, men den høieste Begeistring greb hans Sjæl, da Zaide, blidt og rørende, begyndte at synge, og betragtede, snart ham, snart den synkende Sol, idet hun stedse sang sagtere og sagtere, indtil det simple Qvad omsider hendode paa hendes Læber i den svageste Tone. Stiltiende saae Begge paa hin

anden. „Livets høieste Lykke er Kjærlighed!“ raabte Unglingen henrykt, idet han drog den herlige Pige op mod sit Hjerter. Da lod Zaidé, stillegrædende, sit Lokkehoved synke ned paa hans Skulder, idet hun hvistkede: „Ja, ja, Livets høieste Lykke er Kjærlighed!“

Nu vidste hun, hvad det var, hendes Hjerter havde følt for Mazéppa, og salig i Følelsen af denne første Kjærlighed, levede hun kun for sin Ven.

Alexei Nikititsch saae gjerne sin Datters fortrolige Forhold til Mazéppa. Han saavel som Tomas howka beskyttede deres Kjærlighed, og med Stoltshed saae Begge i den beundrede Ungersvend deres tilkommende Svigersøn. Denne brugte den Magt, han havde over sin Belgjorers Hjerter, men han misbrugte den ogsaa, naar hans heftige Vargjerrighed henrev ham til forbovne Handlinger. Førend han kaldte Zaidé sin Hustru, vilde han udføre sine uhyre Planer, og dertil maatte den gamle Volkoweits Ansæelse hjælpe ham. Efter tre Aars Forløb havde han ligesaamegen Magt, som Alexei selv. Ved sin Tapperhed, List og Overtalelsesgave havde han erhvervet sig Kosakkernes uindskrænkede Tillid. Stedsø søgte han at sætte sig fastere i det frigerske Folks Vende. Han gik omkring i deres Stanitser eller befæstede Landsbyer, spogte med Børnene, og blev snart Altes Afgud. Aldrig saasnart meente han, at kunne gjøre Regning paa disse Folks Troskab, for han tænkte paa, at iværksætte en længe skjult Plan. Seierriig kom han tilbage fra et Tog mod Tyrkerne; da han havde tilbagelagt Halvveien til Tschernigow, vendte

han sig pludseligt med to Pulker tilvenstre. Niigt Bytte lovede han de Røvbegjerlige; muntert tiljubles de Alle ham Bisald, og svore ham ubrødelig Tro: skab. Nu marscherede Mazeppa over de store He: der omkring Kijow, og efter saa Dages Forløb hab: de han allerede naaet den polske Grund, og stod paa Zareczes Gletter.

Det var Nat. I sit Gemaks høie Windue stod Patorky. Hans mørke Blik faldt over til Kosakker: nes Leir, hvor deres Bagtild skinnede gennem den graae Efteraarstaage.

„Det noget lumpent Nak! brummede han: Men deres Røvbegjerlighed gjør dem dristige. De ere mange, og deres Høvding synes at forstaae sig paa Krigshaandværket, ellers havde den fordømte Karl vel neppe, ved sin fløge Maneuvre, slaget Lokietek's kampøvede Towariczjer af Marken, hærget vore Landsbyer og ustraffet nærmest sig Zareczes Forstæ: der. Men, ved Gud! Piben skal faae en anden Lyd, ellers maatte vel Republiken Polens forhenvæ: rende Storfeltherre frygte for, at flig en ubekjendt Kosakhund, som han histovre, skulde worde hans Overmand! Det skal aldrig skee! — ”

Han taug, og sank i dybe Tanker, da pludseligt en dundrende Larm fra Kosakleiren lød nærmere og nærmere. Towariczjernes Forposter flyede ind i Stæ: den; her faldt Skud paa Skud, og en vild Kamp begyndte.

Da vaagnede den gamle Woiwodes Helsteaand. Han rev sit Bærg ned af Væggen, og styrtede ud i Slotsgaarden. Samme hellige Dieblif fleg Felt:

herren Talpatsch, bedækket med Blod og Støv, af sin dampende Skimmel. „Woitwodel! raabte han: Grev Lokieteck lader Eder sige, at han er overfalden, og at han, da Staden ikke længer kan holde sig, iler med Resten af sine Folk til Czartorysk, og overlader det til Eder alene, at forsvare Slottet!”

„Vel! svarte Jaroslaw med Rolighed og ædel Selvtillid: Siig Greven, at den gamle Patorky hellere lader sig begrave under sin Borgs Ruiner, end jage som en Hare af de fordømte Hunde, disse usle Rosaffer. Iøvrigt haaber jeg, da dette Rovers paf intet Artilleri har, at see Udskillige af dem støde Hjernesballen sonder mod mine tykke Mure. Siig Eders General dette, og Gud være med Eder!”

Talpatsch ilte bort, og bag ham fløi Vinddebroen raslende op. Jaroslaw lod Jerngittrene falde ned, og fordeelste sine Mænd paa de Puncter, der vare bedst skikkede til at forsvare Slottet. Han syntes at fornyges ved disse Foranstaltninger; hans Die sunklede af Kamplyst. Overalt var han tilstede; uafsladeligt opflammede han sine Folk til tappert Modværge.

Imidlertid var det bleven Midnat, og endnu havde ingen Rosak viist sig ved Slotsmuren. Leende kaldte Jaroslaw dem Alle feige Qvinder; men ras sende, liig et tærget Wildsviin, foer han op, da han fra sit Vindue saae den ulykkelige Stad stukken i Brand paa alle fire Hjørner.

Som en glødende Lavastrøm væltede sig de forrærende Flammer gennem de smaae Gader, forvandt

lede i et Dieblisk de smaae Træhuse til Afkehobe, besdækkede Horizonten med et rødtligt Skjer, og fastede sit blodige Skin over hele Sletten, de mishandlede Indbyggeres fortvivlede Skrig. De umenneskelige Kosackers vilde Jubel lød i den oplyste Nat og bragte Jaroslavs Folk til at skjælve af Frygt.

„Det er Mordbrændere og ikke Soldater! skreg Boitvoden og besteg sin lysbranne Hingst: Hvo der er en god Christen, følger mig! Vi ville hugge de fordomte Ridinger sonder og sammen. Ned med Vindebroen, i Djævelens Navn!“ — Broen faldt, og ned ad Slotsbakken galopperede Greven, lige mod den brændende Stad, ledsaget af sine Mænd.

„Alk, den Forbovne gaaer sin sidste Gang! raabte Andreas, idet han ryttende krob ud af det Hul, han hidtil havde skjult sig i: Han løber lige luft ind i Skjersilden, uden Skrifte og Afløsning. Men jeg er sensu stricto en viet Herrens Tjener; derfor maa jeg søge, quod mihi rectius esse videtur, og ikke forskjæmte Himlen!“

Idet han saaledes talte, tog han sin lange Rutte op over Hosterne, og løb meget let ned ad Slotsbjerget til den nærliggende Skov. Knaldet af et Skud lød den Flygtende imøde. „Ohe, sanctissima misericordia!“ skønnede han forfærdet, og, som truffen af Lynet, sank han ned i det fugtige Græs. Men med kraftig Arm greb ham en gammel Kosak, rev ham op, og gav ham et Par djerpe Slag med sin vægtige Rantschuh.

„Gratia, in nomine Domini et Salvatoris, Du høimodige Sjæl! jamrede Andreas: Jeg er en

ærlig Munk, og hvis Du ikke spiser Kød i denne hellige Fastetid, saa skaan mig, jeg vil betale Dig gode Løsepenge."

"Det er et Ord, Du Hallunk! raabte Kosakken: Der er Fornuft i Dit Brævl; jeg faaer saa alligevel ingen Deel i Byttet derved i Din Rede. Hurstigt til Leiren! Der skal Du svede Blod, hvis Du ingen Penge har!"

Imidlertid havde han allerede kastet en Løkke om den skjælvende Andreas's Hals, befæstet den ved Sadlen, og nu gik det i smaat Trav til Leiren.

Den ædle Jaroslaw var allerede død. Fulgt af sine tro Mænd, stormede den tappre Gubbe ind i den frygtelige Kamp. Høit lynte hans Glavind, atter førte hans Jordenrøst de adspredte Polakker mod Sjenden, og som en Rasende styrtede han sig ind i en tæt Kosakhob, der just brød frem af den brændende Stads Røgskyer. Da kastede et kraftigt Landsfæstod, som traf hans Bryst, ham af Hesten; taus udaandede Helten sin Sjæl.

Triumpherende bragte Kosakkerne Mazepa hans blodige Liig. Med uvilkaarlig Gysen betragtede han den Uffjelede, hvis brustne Dine stirrede græsseligt paa ham; men snart fattede han sig, og sagde med græsselig Latter: „Der ligger Du nu i Stovet for mig, Du, som jeg har svoret evig Feide! End er min Hævn ei stillet, Elendige! Alt, hvad Dig tilhørte, vil jeg have som Gyldestgjørelse."

„Forbittret stod den Gruelige Liget bort med Foden, og styrtede op paa Slottet, som stod øde og forladt. De rovgjerrige Kosakker udplyndrede det

gandske, og stak det i Brand paa alle fire Hjørner. Bragende steg Luen mod Himlen, Jlden greb stedse videre om sig, og da Borgen var lagt i Aske, kastede Mazeppa heel koldblodig Woitwodens Liig i Jldhas vet, med ham et halvt hundrede levende Polakker, og nu først gav han Signal til Tilbagetoget.

I Leiren var Alt i Bevægelse. Belæssede med Bytte, løb Kosakkerne mellem hverandre, eller stode i Grupper om Jlden, og gottede sig ved Synet af de nyserhvervede Skatte.

Udstrakt paa sin Bjørnehud, laae Mazeppa, og tænkte selvtilfreds paa sit Værk. Da hørte han, i en Fraastand, et Klageskrig. Tydeligt fornåm han en bandende Kosaks raae Stenime og en mishandlet Mands gjennemtrængende Raab. Rast sprang han op; da kom en gammel Kosak ham imøde; med sin Rantschuh drev han den fangne Andreas foran sig. Skrigende kastede Vateren sig ned, og bad om Naade; Kosakken opfordrede Mazeppa til at afgjøre, om man ikke gjorde bedst i at hænges sliig en løgnagtig Hund, der havde sagt, at han vilde betale Løsepengene, skøndt han var saa fattig som en Kirkerotte.

„See op, fordomte Klerk! Kjender Du Den, der skal domme Dig?“ raabte Mazeppa med tordnens de Rost.

Med et uvisst Blik opløstede han sine Dine; han troede ikke sig selv, men dog sank han hylende til Jorden ved Synet af den Frygtelige. „Du er moden til Helved! begyndte Mazeppa, idet han kastede et sønderknusende Blik paa den Ulykkelige: For min Hævn er Du rigtignok for ubetydelig, men for

alt det Onde, Du har tilføiet Valeska, skal Du nu bøde, og Du kan sige, at Du slipper let, naar jeg lader Dig levende staae! — Bekjend! vedblev han, idet han rystede den allerede halvdøde Pater: Vefjend, hvor er Grevinden? Hvad blev hendes Skjebne, da J allerede troede mig i Satans Kløer? Skrift, Du latinske Hund! Din sidste Stund er kommen, og jeg skal give Dig Absolution paa en frygtelig Maade!" —

„O, Barmhertighed! In nomine Jesu et Mariæ! stønnede Andreas: Grevinden quæstionis er en Gud viet Søster i Clarissa:Klofret i Lemberg, et sandt Mønster paa Hellighed, og Boiwoden har aldrig tilføiet hende noget Ondt. Jeg har ogsaa indlagt en Forbøn hos ham for den strenge Frue, og den dydige Helena er ei heller overgaaen til det evige Liv uden Sakrament. Derfor besværges jeg Eder, naadige Junker, lad mig stakkels uskyldige Broder i Christo gaae med Fred. Misericordia, ædelmodige Helt! Jeg har jo stedse baaret Eder i mit Hjerte, i dybeste Respekt har jeg læst mange Sjelemesser for Eder, efter at J havde forladt os, og tusindgange vil jeg endnu velsigne Eder, naar J lader mig fare i Fred!"

„Nei, nei, Hr. Pater! svarte Mazeppa med djævelsk Latter: Glæden over at see Eder er altfor stor til at jeg skulde slippe Eder saa let. Jeg har jo stedse elsket Eder saa høit, paa samme Maade, som J stedse har meent mig det saa redeligt. Derfor maa jeg give Eder et mathematisk rigtigt Beviis. J vil i Kloster — ikke sandt, Andreas? — for

bag de hellige Mure at afbøde Kjødets Synder, som en god, rettroende Christen, ved Faste, Vidskesnert og anden Spægelse?"

„In veritate, naadige Herre! Thi saa byder den strenge Dominikanerorden, hvortil jeg horer!" svarte Pateren."

„Velan, ærbørdige Herre! sagde Mazeppa med rædsomt Lune: Da denne Bodsøvelse, som er Eder saa vigtig, ogsaa kan foretages under aaben Himmel, saa vil jeg give Eder Leilighed til, ihast at faae Ende derpaa — i Klostret vilde I aldrig vorde sær dig dermed."

Han vinkede. To Rosaffer aflødte den jamrende Munk, bandt hans Hænder over Hovedet, og trak ham et Stykke iveiret opad et Træ. Her vandrede en kæmpestor Rosaf paa ham med Knuten, en tre Fod lang Stok, ved hvis Ende nedhænge lange og tykke Remme. Mazeppa vinkede atter, og nu hug Rosaffen med saadant Eftertryk paa den Ulykkelige, at Huden øieblikkeligt opsvulmede, og Blodet flød. Endnu engang streg Andreas, og opgav der paa sin Aand.

Mazeppa skred just tilbage til sit Leie, da en Støvsfy reiste sig paa Horizonten. Strax efter rapportererede Forposterne, at adskillige polske Corps marscherede mod Leiren. Snart lød Opbruds: Signalet, og efter et Kvarteers Forløb vare Pulkerne alle rede paa Veien til Ukraine. Polakkerne naaede ikke Flygtningerne; efter saa Dages Forløb kom de tilbage til Tschernigow.

Den gamle Nikitisch kunde ei fortørnes paa den tappre Mand, der syntes at have tilegnet sig en indfødt Kosaks krigeriske Sæder. Den milde Zaidé erfarede ikke de nærmere Omstændigheder ved dette Streiftog; i den usigelige Lyst, atter at see den fraværende Ven om sig, glemte hun al sin udstandne Angst.

Tre Maaneder efter sad Alexei Nikitisch, omringet af sin Familie, udenfor sin Bolig, og hørte smilende paa Mazeppa's muntre Fortællinger, da en Ordonnants kom hidgalopperende og ydmyg rakte Polkowischen en Skrivelse. Neppe havde Denne kastet et Blik i det udfoldede Papiir, før han rynkede sin Pande, og den gamle Krigers venlige og ærbørdige Træk bleve gandske alvorlige. Fruentimmerne bleve bekymrede, Mazeppa opmærksom.

„Læs! sagde Faderen omsider til den Sidste, idet han rakte ham Brevet: Det angaaer Dig. Chmielnicki er fortørnet paa Dig formedelst Streiftoget i det polske Distrikt; Kongen af Polen har anklaget Dig for Czaren, og æsker Gyldestgjørelse. Hvad agter Du nu at foretage Dig i denne betænkelige Sag?“

„For alle Helgenes Skyld, fly! bad Zaidé, omfavnende ham med Taarer: Fly, Mazeppa, eller Du er forloren!“

„Fly? Skjule mig som en Ridning? spurgte Unglingen opfarende; Al, min Pige, Du kjender ikke Din Mazeppa endnu!“ Stolt reiste han sig og vedblev: „Jeg er ikke vant til at fly Faren. Jeg rider til Hetmanden i Tschigirin, og skal nok vide at

forbære mig. Nu er jeg ingen Polak mere, men en Russer, som I, og jeg tænker, at det Folk, som jeg af al min Kraft har hjulpet at beskytte mod Tyrker og Tartarer, ikke vil forstøde mig nu."

Alexei bifaldt Mazeppa's Beslutning, og lovede at ledsage ham, aldenstund dog hans Anseelse og Forbøn kunde være ham til Rytte.

Morgenen efter rev Mazeppa sig hartad med Magt af sin jamrende Piges Favn, og begge Mænd tiltraadte Reisen. Dens Maal var Tschigirin. Denne Stad laae ved Donfloden og talte 4000 Indbyggere, nogle hundrede smaae, elendigt opbygte Huse med Leervægge, adskillige Kirker af Træ, og havde kun en ringe Grav og en Jordvold til Befæstning. Dog var Stedet dengang ei allene de ukrainske Kosakkers Hoved: Staniza og Baabenplads, men ogsaa deres Hetmands Residents. Han beboede et temmelig vel bygget Huus, der, tilligemed Kvihuset, vare de eneste Steenbygninger i Byen. Den tyveaarige Georg Chmielnicki var Hetmand; efter hans Faders, den dristige og frigerste Bogdan Chmielnicki's Død havde de taknemmelige Kosakker beklædt ham med denne høie Værdighed.

Strax efter sit Komme havde den gamle Nikitisch bedet om Audients for sig og sin Pleiesøn. Nu traadte Begge ind i en stor Sal, hvis Vægge vare prydede med Tæpper og Baaben. Ligeoverfor Indgangen stod, i en Nische, en kolossalst Billedstøtte af støbt Guld, forestillende en Skytshelgen; foran den brændte en evig Lampe. Paa smaae Tavlbouretter laae Hetmands, Værdighedens Symboler,

en rød Standart og en Kommandostav. Paa et stort Bord midt i Salen stode Sølsfæde med Brød, Ost og Salt, Gjæstfrihedens Attributer. Kostbare Hynder langs Væggene indbøde til Hvile.

Urbødige stode de hypperste Hovedsmænd om Hetsmanden, en ung Mand af uanseeligt Udvortes. Hans krigeriske, halvpolske, halvtyrkiske Dragt stak forundeligt af mod det blege, duunhagede Ansigt, hvorpaa saaes tydelige Spor af Melankoli. Chmielnicki hilste Polkowieken som en gammel Bekjendt; men idet han vendte sig mod Mazepa, sagde han vredt: „Est Du Den, som, uden min Tilladelse eller Befaling, har anført mine Undergivne paa et Kjøbertog mod Podolien? Du vil dog vel ikke vente nogen Belønning derfor? Veed Du, at jeg kan straffe Dig, ja, at Du har fortjent, at smage Knuten?“

„Eders Magt kjender jeg, naadige Herre! svarte Mazepa med uroffelig Fatning: Og ubetinget underkaster jeg mig Eders Befaling. Men I vil ikke domme mig, uden at have hørt mig. Først efter Hævn førte mig til Polen. Der har jeg fuldført, hvad enhver tapper Mand i mit Sted vilde gjort, og derfor angrer jeg ikke mit Tog! Den polske Republik har jeg ikke angrebet, kun Woitwoden har jeg angrebet i en Privatfeide, som det sømmer sig enhver Adelsmand at have — og Gud veed det, mine Hænder ere ei besmittede med uskyldigt Blod. Var det Greven tilladt, egenmægtigt at domme mig, der blev regnet blandt Polens hypperste Adelsmænd, mig, en kongelig Officeer — saa torde jeg ogsaa fordre Syldestgjørelse af ham!“

Med stor Driftighed fortalte han nu sin Historie, og da den var tilende, bad ei allene den gamle Alexei, men hele Forsamlingen tillige, for den unge Mand. Georg var formildet; han lovede at undskyldte Mazeppa, og med megen Godhed sagde han til ham: „Forholder det sig, som Du fortæller mig, saa faaer Sagen rigtignok en anden Skikkelse. Ellers var Du bleven udleveret til Polen, eller Du havde maattet vandre til Siberien. Til Din Lykke er Czaren fortørnet paa de snedige Herrer i Warschau, og derfor lader det sig vel gjøre, at undskyldte Dig hos ham. Iøvrigt mærker jeg vel, at Du har vundet mange Venner i Ukraine. Finder jeg Dig at være en dygtig Mand, kan Du gjøre Regning paa min Raade.“

Han nikkede mildt, og Audientzen var forbi. Da Mazeppa forlod Salen, omringede alle Rosakofficererne ham jublende; trohjertigt rystede de hans Hænder, og kunde ikke noksom beundre hans Mod og Driftighed.

Iwan Samuelowitsch Prossorowsky, en gammel, mægtig og riig Woiskowoi; Attamand i Baturin, der var beklædt med Generalsrang, syntes især at ynde ham. Han kyskede Mazeppa den ene Gang efter den anden, og kunde ikke noksom udtrykke sit Velbehag. Til sidst trak han ham og den glade Nikitisch ind i et Huus, hvor der solgtes Drickeware, og lod ikke Mazeppa have No, før han udførligt havde fortalt ham det Hele nok engang og drukket evigt Venskab med ham i kostelig Schiraswiin.

„Kom med til Baturin! bad den Halsberuste Iwan: Min Kone, mine Børn maa see Eder. Hører I, Mazeppa? Kom med til min Stanitsa — I skal aldrig fortryde, at have været der. Alexei følger jo med — ikke sandt, gamle Krigskammerat?“

Denne følte sig, deels ved Vinen, deels ved Vissheden om Mazeppa's Redning, altfor lykkelig til, at han ikke strax skulde modtaget den gjæstfrie Indbydelse, og skøndt Mazeppa tænkte for et Dieblisk paa den bekymrede Zaide, saa sandt han dog, at Iwans Indbydelse gav ham en ypperlig Leilighed til at gjøre sig bekjendt med flere Kosakhøvdinger, der kunde være ham behjælpelige ved Udførelsen af hans kæmpemæssige Planer. Derfor samtykkede han med Glæde.

Snart naaede de Reisende Baturin, en Flække, ikke større end Tschigirin. Den ligger ved Floden Sem, 229 Werster fra Kiow og 633 fra Moskwa. Stærkere beskæftet ved Iwans Omhu, end Hetmandens Residents, talte Baturin ogsaa flere Steenbygninger, og blandt disse fremragede Uttamandens Huus, en prægtig og smagfuld Bygning. Ogsaa i det Indre herskede megen Pragt, og Mazeppa troede at betræde en polsk Starosts Pallads, da Iwan Prosforowsky førte ham ind i sit Huus. Vel hilste Dennes Gemalinde sine Gjæster venligt, men dog med saa megen Cérémonie, at Mazeppa, der i lang Tid havde været fjernet fra fornemme Kredse, virkeligen maatte stræbe at fatte sig, for ei at vise sig som en raa Kosak. Hun var født i Moskwa af en fyrstelig Familie, var meget dannet, og

havde vidst, at danne sit Hus efter Hovedstadens frie Sæder.

Mazeppa studebde ved at see hendes Døttre, der havde nydt en Opdragelse, som ingen andre Piger i Landet. De vare desuden meget smukke. Gunima's høie Pande, ombølget af ravnsorte Lokker, og de ranke Lemmers ædle Former foreente sig til et idealt Heelt. Ikke saa majestætisk, ikke saa alvorlig og bydende, men ligeledes i den qvindelige Skjønheds Blomster, var Ivans yngre Datter, Inglis, hvis bleggule Haar, adskilt over Panden, hvorpaa Gratierne syntes at throne, faldt ned i tykke Lokker over den yndige Barm, og Mazeppa tilstod for sig selv, aldrig at have seet en Mund, mere indbydende til Kys. Med Forundring bemærkede den unge Mand begge Pigerens ungdommelig muntre og dog forstændige Sind; han forstod ikke, hvor en Pige kunde see saa vidunderligdeilig ud i et Land, som de vilde Rosfalkers, og vovede ei, at sammenligne de herlige Skabninger med den blide Zaide, thi dybt sølte han, at da maatte Alexei's Datter tabe. Udmærket Skjønne syntes disse Piger ham, men skjøndt han sølte sig fortryllet af Inglis's Ynde og Munterhed, bares det ham dog fore, som om Gunima treen ham imøde, liig et høiere, Urefrygt indgydende Væsen. Gandske mod Landets Sæder indelukkede Attamanden ei sine Døttre i Husets inderste Gemakker; Mazeppa kunde see dem hver Time paa Dagen. Tusindgange spør han, at Gunima's Mand var beslagtet med hans, og naar Zaide's Billed, i slige lidenskabelige Dieblikke, fremtraadte for hans Sjæl, troede han at

burde have den simple Pige, hvis Forhold til ham truede at skille ham for stedse fra Livets sande Lykke.

Til Gæst for sine Gjæster, eller rettere for at vise alle sine Kammerader den berømte Polak, der besad hans hele Belvoillie, indbød Attamanden alle fornemme Kosak: Officerer i Nabolaget. Mazeppa bestormedes med Spørgsmaal, overøstes med Kjærtegn, smigredes af Alle, og anvendte al sin Klogskab, for at drage den størstmulige Fordeel af disse Bekjendtskaber, al sin Snedighed, for stedse at vise sig i det bedste Lys for sine nye Venner, og saaledes blev han snart Gjenstanden for deres Beundring. Aldskillige Uger forbleve Alexei og hans Pleiesøn den muntre Iwan's Gjæster. Mazeppa troede det umuligt, at kunne forlade Baturin igjen; men da den gamle Nikitisch begyndte at længes efter Hjemmet, maatte hans Pleiesøn ogsaa finde sig deri, og saaledes tiltraadte de Begge, skjønt med heel forskjelligge Følelser, Tilbagereisen til Tschernigow.

Den mørkeblaa Aftenhimmel var besaaet med Stjerner, forfængelig spillede Maanen sig i Dnieperflodens pladskende Bølger, og belyste med sit matte Skjær Kirkekuplerne i Tschernigow, da de Reisende nærmede sig deres landlige Bolig.

Sørgmodig stod Zaide ved sine Blomster i Haven, liig en hvid Rose, som Stormen havde knækket. Forgjæves havde den Fortvivlede søgt Trøst. Alt i to Maaneder havde hun Intet hørt fra sin Fader eller sin Elskede. Først i disse Dage bemærkede det yndige Barn, hvilken Jld, der blussede i hendes Hjerter. Han, der ellers havde været om hende dagligdags,

var bortreist, havde overantvordet sig til den brede Hermand — — sikkert var han henrettet, eller han vandsnægtede paa Veien til Siberien!

Haabløs saae hun ud i en mørk Fremtid, og grædende bandt hun en Cypresskrands — da vaffes hun af sine Phantasier ved et Par Mandsstemmer — Heste vrinskede, Vaaben klirrede. „Mazeppa!“ skreg Zaidé, og afsmægtig laae hun ved sin Elskedes Bryst.

I Tschigirin, men meest i Baturin, havde Mazeppa overbevist sig om, hvilket kraftigt Folk Kosakkerne vare, og befæstede sig i den Troe, at en rask Mand i deres Spidse kunde gjøre Underværker med dem. Deres selvvalgte, af Czaren i Moskwa stadsfæstede Hermand, var ikke blot deres Feltherre i Krig, men ogsaa i Fredstid snarere Regent, end Statsholder, i Ukraine. Hans Anseelse grundede sig meest paa egen Fortjeneste, da denne var det virksomste Middel til at beherske Mængden, kunde han, saar fremt han ellers besjeledes af en dristig Mand, foretage sig overordentlige Ting med sit Folk. Mazeppa folte sig istand til enhver Anstrengelse. Hans frygtelige Uergjerrighed lod ham ingen Ro. Han maatte bestige denne steile Høide, og Gunima skulde være ham behjælpelig dertil.

Men Nikiti'ch? Men Zaidé? I Manden saae Mazeppa allerede ethvert dristigt Skridt bemærket, standset af den gamle Polkoweit, der havde lært at frygte sin Pleiesøn fra Tareczers Toget af. Ogsaa den milde Zaidé stod ham i veien. Han kjendte hendes Fromhed, og frygtede hendes Dyd. Nu hadede han

den englerene Vige, fordi hun ikke kunde dele hans Phantasies høie Flugt, fordi hun ikke kunde befordre hans Planers Udførelse, og fra nu af trak han sig tilbage fra hende. Hun følte, at hun ikke var elsket mere. Længe havde hun lagt Mærke til Mazeppa; af forskjellige Ytringer blev det hende klart, hvad der foregik i hans Bryst. At tale, vovede hun i sin frygtsomme Stilling ikke, men hun henvisnede som en Blomst.

Moderlige Bekymringer formørkede Tomahowka's ellers saa venlige Ansigtstræk. Selv den ærværdige Nikitisch saae, hvorlunde hans Datter fortrædedes af Græmmelse. Begge yttrede forskellige Formodninger om Aarsagen; omsider meente de at have fundet den sande Grund.

En Aften faldt Samtalen i Familiekredsen tilfældigviis paa Mazeppa's frygtelige Ridt fra Zareczje til Ukraine og paa hans Nedning ved Volkoweiken. Moderen troede at bemærke Taarer i den unge Mands Øine. Da overstrømte hendes Hjerter, og hun begyndte at tale om Zaida's ægteskabelige Forbindelse med Mazeppa. Høit hulkede Pigen; Mazeppa stræbte at fatte sig — men hvad skulde han svare? Den skarpsynede Moder syntes ikke at bemærke hans indvortes Kamp, men fortsatte Samtalen. Han følte sig overrasket, men for ei at røbe sin Plan, hyklende han en grændseløs Glæde over at see sit hedeste Ønske opfyldt. Zaida smilte gjennem Taarer; en Straale af Haab blandede sig i hendes Bemod. Dog, ikke længe frydede hun sig ved den

smilende Udfigt — hun sank atter tilbage i stille Sø-
lesløshed, og liig et Offerlam stod hun, da Modes-
ren paa Trolovelsesdagen smilende overrakte hende
Brudesmykket.

Brylluppet berammedes til en af de næstfølgende
Dage. Glødende skjulte Solen sig bag Bjergene,
dens sidste Straaler forgyldte den nærliggende Stads
Taarne, og kastede et rosenfarvet Skjær paa Jorden,
da Bruden treen hen for Vinduet i den høie Sal.
Hun ventede paa sin Fader, der, aarle om Morge-
nen, var reden paa Jagt med Mazeppa, for at
skyde Vildd til Festen. Det blev stedse mørkere, og
endnu kom Jægerne ikke tilbage. Da jog et blindens-
de Lyn hende fra Vinduet; majestætist bruste et
Uveir over Bjergene. Snart faldt Regnen strømmes-
viis, stedse frygteligere rullede Tordenen — den blev
ge Zaide følte sig greben af en navnløs Angst for
Faderen, for Brudgommen.

Da galopperede Mazeppa ind i Gaarden i vil-
den Hast. Hans Klæder vare sonderrevne, vilde
hang Haaret om hans Pande, blegt var hans Ans-
igt. Fortvivlelsen syntes at have forandret hans
Træk; vildt og frygteligt fløi hans Blik omkring.
Uandeløs styrtede han ind i Gemakket.

„Jesus, Maria, hvad er det, hvad er skeet?
For Himlens Skyld, svar, hvor er min Fader?“
Kreg de skjælvende Qvinder, og ahnende en Ulykke,
segnede Zaide tilbage paa en Stol.

„Død! død!“ svarte Mazeppa med huul Røst.
Hans Knæ rystede, og i konvulsiviske Trækninger
sank han til Jorden.

Efterat Død og Liv længe havde stridt om deres Offer, vaagnede Zaide igjen. Hvitgrædende fastede hun sig til sin Moders Bryst; i stum Fortvivlelse stirrede Denne mod den oprørte Himmel med taareløst Blik. Da reiste sig en Larm udenfor Vinduet. Zaide saae did — hendes Faders Liig, med et gabende Skudskaar i Brystet, bares just ind i Huset.

Tomahowka vaklede ud af Gemakket. Bild foer Mazeppa op, og vilde styrte efter hende; men neppe havde han oprevet Døren og seet sin Velgjærrers Liig, før han, som rørt af Tordenen, styrtede gysende tilbage. Et gjennemtrængende Blik fæstede Zaide paa den Skjælvende, der ikke vovede at see paa hende, og en Ahnelse gennemfoer hendes Bryst.

„Morder! Morder!“ skreg hun vanvittig, og som rørt af et Slag, sank hun til Jorden.

Med forstyrret Blik saae Mazeppa sig om. „Morder!“ syntes et huult Ekko at tilraabe ham fra Vesten. „Morder!“ gjenlød det fra Østen, og, som pidsket af Furierne, fløi han ud i Haven. — Da knittede et Lyn bag ham; med rædsomt Brag rullede Tordenen efter.

Da Mazeppa's Bevidsthed vendte tilbage, saae han sig blandt en Brimmel af Menneſker, der strigende omringede det brændende Huus. Nu slog Flammen, ligesom Slangetunger, sammen over Trætaget, og liig et Syn fra Underverdenen, stod Tomahowka endnu ved Vinduet i øverste Stokværk. Med himmelvendte Dine rakte hun, sagte bedende, Armene iveiret, og styrtede derpaa ned i det fortærende Jldhav.

Mazeppa var sin ædle Belgjorers Morder. Ii-
 sigt havde han vidst at skille den godtroende Gamle
 fra Kosakkerne, der ledsagede dem; da Uveiret faldt
 paa, havde han loffet ham ind i et mørkt Krat,
 og her dræbte Skurken ham, under Elementernes
 rasende Kamp, uden at noget Menneske mærkede
 det. De lettroende Kosakker havde ikke mindste
 Ahnelse om denne Ridingsdaad; Mazeppa gjorde
 dem begribeligt, at Polkowiekens Gevær var gaaet
 af og havde skudt den dræbende Kugle gennem hans
 Bryst.

Ikke længe varede det, inden Mazeppa haanede
 Samvittighedens Dommersiemme, som i Begyndel-
 sen havde tiltalt ham saa alvorligt. Hylende dyb
 Sorg over den med ham saa nær forbundne Samis-
 lies Ulykke, fjernede han sig fra Tschirnirow, og
 reiste til Attamanden Prossorowsky, der havde til-
 budet ham en Jæssauls- eller Adjutants-Post i Ba-
 turin. For nærværende Tid var det Alt, hvad han
 ønskede.

I Baturin modtog hans Belønner ham paa det
 venstabeligste, og herligt henrandt Tiden i hans Fa-
 milies Kreds, hvis Yndest han stedse vandt i hoiere
 Grad. Gunima var Maalet for hans hedeste At-
 traac; hans hele Fremtidshaab; hans Planers lykkel-
 lige Udfald knyttede sig hartad gandske til denne Vi-
 ge; thi som en Ewigersøn af den i Ukraine almeens-
 agtede Attamand Prossorowsky, troede han med Let-
 hed at kunne opsvinge sig til de hoieste Væresposter.
 Havde han været udmærket ved Rang og Formue,
 offentligten havde han da anholdt om Gunima's

Haand; thi hverken den ahnestolte Moder, eller den mægtige Altamand havde da kunnet nægte ham deres Samtykke, og Datteren var da, efter Landets Brug, bleven solgt til ham. Men som en fattig Jersaul torde han ikke vove dette Skridt; han maatte hellere oppebie et gunstigt Dieblif, for at afrodse Skjebnen, hvad den syntes at ville forholde ham.

En gunstig Leilighed frembød sig ogsaa i Krigen mod Polen. I en Fægtning havde den gamle Proforowsky, omringet af sex Towaricz, omsider maattet vige for Overmagten, og gled, bedækket med Saar, bevidstløs ned af sin Hest. Jublende styrtede de vilde Seierherrer over den Faldne, og alt havde Een af dem løftet Sværdet, for at give ham Døds-hugget, da Mazeppa galopperede Altamanden til Hjælp; med et kraftigt Sving afhug han Polakkens væbnede Haand, og jog derpaa saa eftertrykkeligt ind paa de andre Fjender, at de hylende toge Flugten.

Da Fægtningen var forbi, og Proforowsky var bragt i Sikkerhed, drog han sit Livs Frelser til sit Bryst og sagde: „Jersaul, Du har gjort mig en Tjeneste, som jeg maa gjengjelde Dig. De Slynge-ler meente det alvorligt, og, ved den hellige Georg! Det havde været reent ude med mig, hvis Du ikke var kommen til. Nu vil jeg vise mig taknemmelig. Men for Ganden — sig mig — hvad kan jeg gjøre for Dig?”

Forfænde saae Mazeppa den Rorte i Dinene, og svarte: „Jfald J anseer det, jeg idag har gjort for Eder, for noget betydeligt, som J vil gjengjelde, nu vel, saa giv mig Gunima til Kone!”

Den Gamle troede ikke sine egne Dren. „Gunima! gjentog han forbauset: Min Datter Gunima til Røne?“ — Jessaulen saae til Jorden, og vidste ikke, hvad Udtydning han skulde give dette Udraab.

„Du er vel bleven forrykt! vedblev Proforowsky, idet han op slog en hoi Latter: Jeg vil jo gjøre Din Lykke! Hvad vil Du med Gunima? Ved Du ei, at Kosakkerne ei behøve nogen Røne til deres Lykke?“

„Vel sandt, Attamand, men — — “

„Polakken er vaagnet i Dig! afbrød Denne ham leende: Du er en flink Dreng, men vore Sæder kjender Du endnu ikke. Men hvad Du forlanger, vil jeg ikke destomindre give Dig. Top, Du skal saae hende, og med Brudegaven skal Du ogsaa vorde tilfreds.

Gladelig slog Mazepa til, og i London triumpherede han, thi nu havde han bestøget sin Lykkes første Trin, og aaben for hans Dine laae nu den Løbebane, han saa hedt havde higit efter.

Neppe var der, i Aaret 1663, sluttet Fred mellem Rusland og Polen, og neppe vare Kosakkerne vendte tilbage til deres fredelige Stanitser, før Proforowsky anordnede sin Datters Bryllup. Moderen havde maattet samtykke i Mandens Villie, og efter Landets Skik blev Gunima slet ikke spurgt, om hun vilde ægte Jessaulen, eller ei.

Isort en kostbar Krigerdragt, udmærkede Mazepa sig blandt den i Baturins Hovedkirke forsamlede Folkemængde; ved hans Side stod Gunima i fuldendt Skjønhed. Hun bar en tre Qvarter hoi Hovedbedækning

af Guldstof, prydet med ægte Perler og kostelige Berloffer, der hang ned over Panden i alskjønne Figurer. Et hvidt, med Guld broderet Slør bedækkede Halsen, og var sammenknyttet under Hagen. Skjolen var af hvidt Atlas, garneret med Guldtresser fra Barmen indtil Foden, og derover bar hun en himmelblaa, med Pelsværk besat Koftick.

Efterat den ærværdige Pope havde holdt en kort Tale, treen Brudens Fader til sin Datter, bød hende knæle paa et Niiskenne, og idet han sagte berørte hende med sin Rantschuh et Par Gange, sagde han: „Min kjære Datter! Disse Slag ere de sidste, min Haand giver Dig; thi herefter staaer Du ikke under Din Faders Befaling mere. Men ihukom, at Du blot gaaer over i en anden Tjeneste, at Din Stilling altsaa ikke forandres synderligt. Viser Du ikke Din Ægteherre den Lydighed, Du til enhver Tid er ham skyldig, da vil han ave Dig med sin Pidsk, og holde Dig til Din Pligt. Det er Din Lod, og hermed giver jeg Dig nu min faderlige Velsignelse!“

Han tang, kyssede Bruden paa Panden, og traadte tilbage fra Altret. Breden lynte af Guni-ma's Dine, og haanligt saae Inglis paa hende, men raask skjød Mazeppa Popen mellem Søstrene, trykte en tændt Borkjerte i sin Bruds Haand, greb selv en anden, og nu begyndte Formælings-Ceremonien efter den græske Kirkes Ritual. Da ogsaa denne var tilende, vendte Bryllupsstoget tilbage til Attamandens Huus, hvor den vildeste Glæde herskede til langt ud paa Natten. Brændeviin, Mjød og Biin flød i Strømme, og en uhyre Mængde Retter nådes af de

berusede Gjæster, indtil de tumlende sank under Bordene, hvor den lyse Morgen skulde vække de Snorkende til ny Nydelse ved Bordet og til munter Dands.

Hvad Mazeppa havde gjort Regning paa, traf virkeligt ind; thi Lykken kronede hans Haab. Hensunken i dyb Lungsindighed, var den unge Hetmand, Georg Chmielnick gangen i et Kloster i Corsun, og da hans Efterfølger, Poul Tetera var død, valgte de ukrainske Kosacker den godmodige Iwan Proskowsky til Hetmand. Mazeppa vedblev at være hans Jæssaul. Stedse ivrigere søgte han nu at vinde Kosakhøvdingerne Gunst; hans krigeriske Aand, hans Mod, hans fyrige, altbeseirende Bestalenhed, gjorde ham snart til et Drakel for dem, der vare omkring ham. Hans Svigerfader, den mægtige Hetmand, befordrede ham til Woiskowoi-Uttamand, hvorefter ved hans Virkefreds blev endnu større.

Meget tappert havde Ukrainerne, i Forening med Russerne, fægtet mod Polen, da Hetmanden sendte sin Svigersøn til Moskwa. Den 30te December skulde Denne stædes til Audients hos Ruslands Regentinde, den stolte Prindsesse Sophie, for at vise hende Fredstraktaten. En gammel Bojar førte ham til Palladset. I Forgemakket modtoges han af en Kammerjunker, der bebertede ham med Brændewiin og Kaffe. Efterat han havde opholdt sig der en halv Time, førte man ham til Audientsalen. Her stode mange Hofmænd og det pagthavende Streliger-Corpses Officerer, saavelsom Rigets Stormænd, forsam-

lede om Regentindens Throne. Men Alle gjorde de Plads for den indtrædende Attamand, idet de med Nyssgjerrighed betragtede ham; thi Nygter om hans Tapperhed var ogsaa kommen til Moskwa. Men den skjætte Kosakansførsers Udvortes var dem ogsaa paafaldende. Ved hans idelige Felttog og ved den hyppige Rydelse af stærke Drikke havde hans Ansigt faaet et Slags Kobberfarve; et langt fort Skjæg beskyttede Kinderne og Overlæben. Hans Statur var ikke meget hoi, men vidnede om ualmindelig Muskelkraft. Han bar en rød Silke-Kasket og en blaa, med Galoner og Peltsværk rigtbesat Overkjortel. Et prægtigt Belte, hvori Pistoler og Dolke sadde, var slynget om hans Hoster; en kort, med Edelstene besat Sabel hang ved hans Side, og en hoi Heiresjjer vejede paa Zobelhuen.

Ved Prindsesse Sophia's Side stod den mægtige Knees Wassil Wassilowitsch Gallizin, dengang Regentindens Yndling. Han var iført Landets Dragt, var en smuk Mand, havde en imponerende Figur og var endnu hartad i sine blomstrende Aar. Sophia's hoide Atlaskestjole var besaaet med Guld og Diamanter. Hun var en velskiftigdannet Brunette med luende Dine, og i hendes aldrende Ansigtstræk udtrykte sig de heftigste Lidenstaber.

Da Mazeppa kom ligesfor Regentinden, knælte han, med Hænderne forslagte over Brystet og Hovedet bøiet til Jorden. Ifølge Hof-Ceremoniellert skulde han have gjentaget dette to gange endnu, men Fyrstinden vinkede ham nærmere til sig. Nu treen han tæt hen til hende, knælte paany, og kysfede Hligen af

hendes røde Silkepelts; derpaa traadte han to Skridt tilbage, hilste hende paa Kosakernes Maade, og holdt følgende Tale:

„Den Gud, der lærer Menneskene sin Sandhed, tilsender os ogsaa vort Held. Ved Moskowiternes Baaben har den Almægtige tilintetgjort vore Fjender og skænket os en hæderlig Fred. Til denne Gud, der veier Menneskenes Handlinger, bede vi, at han ogsaa fremdeles vil besøge Eders Høiheds Lykke og velsigne Eders Regering!“

Raadigt nikkede Sophia, da Mazeppa havde endt sin pathetiske Tale og overrakt hende sine Depercher. Med nedladende Godhed svarte hun et Par Ord, reiste sig op fra sin Stol, bøjede stolt sit Hoved for Forsamlingen, og forlod Salen, ledsaget af Gallizin.

Ogsaa Attamanden fjernede sig. I sit Kvarteer fandt han allerede en Indbydelse til en Privataudients hos den almægtige Yndling. Han ilte til Dennes Pallads. Under en lang Samtale med den herskesyge Knees viste Mazeppa en øvet Diplomaters hele Smidighed, og saaledes lykkedes det ham, under sit korte Ophold i Residentsen, at vinde Gallizin's Tiltro. Efterhaands indviedes han i Hoffets Intriquer, i alle Regentindens Forhold til det undertrykte Folk, og erfarede da den hele Plan, Sophia havde udkastet, for at udelukke sin Broder, Prinds Ivan, fra Thronfølgen, og holde den Yngre, Peter Alexiowitsch — der siden blev saa navnkundig som Peter den Store — under Regentskabets Tømme. Den snilde Mazeppa gennemstuede den ærgjerrige Prinds

seßes Rænker og Gallizin's listige Planer. Mazeppa var i Rnesens Følge, da Denne blev udnævnt til Hærens Generallissimus, og nu begyndte Sjendtlighederne mod Tyrkiet.

Felttoget faldt uheldigt ud, da Generalissimus ingen frigerst Dygtighed besad. Men hans mange Sjender benyttede sig af hans Traværelse fra Moskwa til Fordeel for den unge Ezar Peter, hvem det omsider lykkedes, at overvinde sin herskelyge Søster. Alt havde den unge Ezar samlet et mægtigt Parti — da vendte Gallizin tilbage fra Krim. Han meldte sig hos Peter; men Denne overøste sin Søsters Yndling med gruelige Trudfler, og svor, at ville lade ham straffe exemplarisk, hvis han ikke viste mere Ejensfeiver, end hidtil. Rasende styrtede Gallizin ud af Gemakket.

Stille grublende stod Mazeppa i sit Kvarteer, og saae hen mod Moskwa, hvis gyldne Rupler belyste herligt af Morgensolen — da meldte hans Livfodsat Rnesen Gallizin. Strax efter styrtede Denne, med fordreiede Træk, ind i Gemakket, og under tusindde Forbandelser fortalte han sin Sammenkomst med den unge Ezar. I Begyndelsen hørte Mazeppa studevende paa den hævnjerrige Minister; men saa Dieblikke efter treen han fast hen til ham, greb hans Haand, og sagde sagte: „Rnees, jeg kan redde Eder! Forlad Eder paa mig! Det kommer kun an paa, at I sætter Eder ud over visse Betænkeligheder; det er den høie Tid, at udføre en Plan, værdig en kraftig Sjæl!“

Ministeren vilde indvende Noget, men Mazepa afbrød ham: „Hvad jeg har at sige Eder, naadigste Herre, vil jeg melde Eder imorgen. Forsund mig kun den Lykke, at torde gjøre Eder min Opvartning, inden Bojarene samles i Kreml. Imidlertid maa jeg gjøre nogle Forberedelser.“

Gallizin bad den Hemmelighedsfulde forklare sig noiere, men høfligt fulgte han sin Belynder ud af Døren, og fløi derpaa i vild Hurtighed til sit Arbeidskabinet, hvor han gennemsøgte sine Papirer.

Ved Mazepa's Side traadte Gallizin næste Morgen ind i Bojarenes tumultuariske Forsamling, hvor Czaren præsiderede. Den igaar saa ydmygede Minister overrakte den Sidste en Memorial, undskyldte i en lang Tale sit mislykkede Felttog, og anklagede den gamle Hetmand Prosorowsky som en Forræder, der var bestucken af Storvezieren Kiuruli. Djævelst loe Mazepa, da han mærkede at hans Plan lykkedes; han skildrede sin Svigers fader med de sorteste Farver, og beklagede ham i samme Aandedræt med hykkelsk Ekinhellighed — den gamle, uskyldige Hetmand var nu bleven en Landsforræder. Alle Bojarene og Peter selv lode sig føre bag Lyset ved Gallizin og hans snedige Medhjælperes Tale og falske Papirer. Gallizin fik en Creseerklæring. Prosorowsky derimod blev pludseligt fængslet i Baturin og berøvet alle sine Værdigheder. At hans egen Svigersøn havde voldet hans Undergang, faldt hverken Guniima eller Faderen ind. Denne blev forvist til Siberien, hvor han kort efter døde.

Imidlertid var Mazepa i Moskwa Vidne til det Oprør, den herkesyge Sophia, i Forbindelse med Gallizin, havde stiftet, for at undertrykke Czar Peter, der begyndte at hæve sig med Kraft. Altas manden, der saae ind i Fremtiden, erklærede sig offentligt for Czaren. Forgjæves havde Gallizin besvoret ham, at træde paa Prindsessens Parti; han blev standhaftig, og havde den Fyldestgjørelse, at finde sin Formodning stadfæstet. Revolutionen endte med Sophia's hurtige Fald; Peter tiltraadte sin glørværdige Regjering, og frygtelig var hans Hævn over Gallizin og hans Benner. Derimod viste han sig taknemmelig mod dem, der vare blevne ham troe. Paa hans Foreskilling blev Ivan Stephanowitzsch Mazepa, den 25de Juli 1687, i alle de russiske Officerers Paasyn, valgt til Ukrainernes Hetsmand.

Omsider saae da Mazepa sig paa det Punkt, han saalænge havde higit efter. Ved mangehaande Forbrydelser var det lykkedes ham, enhver Hindring havde han vidst at bortrydde, grændseløs var hans Selvtillid bleven, sin Samvittighed havde han søvndyset. Men hans Virkekraft var utrættelig. Med Klogskab og Forsigtighed udførte han sine Forretninger som øverste Befalingsmand i Ukraine; i Czarens Krige anførte han sine lette Ryttere med saadan Lykke, at mangt et blodigt Slag, ved ham allene, blev afgjort til Moskowiternes Fordeel. I Baturin havde han opslaget sin Residents, og samlet uhyre Rigdomme; men kun sjelden opholdt han sig der. Guni ma var ham ligegyldig. Efter sin Faders Fald henjant

hun i dyb Tungsindighed. I hvor virksom hun end for havde været, naar det gjaldt, at udføre hendes Mand's Planer, var hun dog nu gandske ude af Stand til at deeltage deri. Hun lukkede sig inde, og sysselsatte sig udelukkende med to Døttres Opdragelse, som hun havde født Mazeppa.

Mange Aar forløb. Mazeppa var bleven Olding, men hans Mod var usvækket, og hans Aand tilhorte endnu en raff Yngling, hvis Værgjerighed ingen Grændser kjender. Han nød Czar Peter's synderrlige Yndest, og Denne havde den 30te Novbr. 1699 egenhændigt beklædt ham med St. Andreasordenens glimrende Insignier, en saameget større Udmærkelse, som Ingen, uden Menzikoſ og Czaren selv, hidtil havde baaret den nyssiftede Orden. Udnævnt til Rigets Bojar, bivaanede Hetmanden meget ofte Statsraadets Forsamlinger i Moskwa. I en saadan vovede han engang, at modsigte Czaren, der yttrede det Ønske, at gjøre det ukrainske Kosakkfolk endnu afhængigere af Krosnen. Denne Driftighed bragte den lidenskabelige Peter i Harnisk. Hefstigt forbittret og glemmende ethvert Hensyn, kaldte han Hetmanden en Forræder, som han vilde lade spidde, hvis han vedblev at handle mod hans keiserlige Villie.

Neppe var den fornærmede Hetmand kommen tilbage til Baturin, før han udkastede en Plan til Hævn. Han vilde forene sig med den ridderlige Kong Carl den Tolvte, hvis Armeer netop dengang fægtede ved det russiske Riges Grændser. Han vilde bidrage til at styrte den overmodige Czar fra

Thronen og paa hans vidtsøftige Niges Ruiner opreise Ukraine som et gandske uafhængigt Fyrstendømme. For sig en Mand, som Mazeppa var, var dette Forsæt ikke saa dumdriftigt udtænkt, og den mislige Stilling, hvori Peter saae sig sat ved den utrættelige Svenskekonge, syntes at sikkre Foretagendet et heldigt Udfald. Carl den Tolvte, der forlod det hærgede Sachsen i September 1707, var, med 43000 Mand, marscheret til Polen, havde drevet Russerne over Dnieperfloden, og trods den strenge Vårstid, Moraderne, Hederne og de uhyre Skove, hvormed Landet var bedækket, befandt den svenske Helt sig alt paa den virkelige russiske Grund, neppe tolv Dagsreiser fra Moskwa. Forgjæves havde den ængstede Czar stræbt, at knytte Fredsunderhandlinger; den ubøielige Konge vilde kun underhandle i Hovedstaden, og han var just sysselsat med, at lade Armeen rykke frem ad den lige Vej til Moskwa. Da kom Woiskowoi: Attamanden Dr. Lick, sendt af Hetmand Mazeppa, til den svenske Leir.

I Tillid til sine Rosakkers Mod og Hengivenhed samt i den Forventning, at Doroferska, Attamanden for Saparogerne ved det sorte Hav, vilde forene sig med ham, tilbød Mazeppa Kongen af Sverrig en Hjælp af 30,000 Mand og Proviant i Overflødighed, naar han, istedetfor at marschere lige mod Moskwa, vilde lægge Veien gennem Ukraine og der forene sig med ham. Forgjæves stræbte de svenske Generaler, saavelsom Ministeren Grev Piper, at raade Kongen fra dette Forslags Antagelse.

Carl stod haardnakket paa sin Villie, og virkeligen drog Armeen ned til Ukraine. Czaren kunde paa ingen Maade begribe, hvad der havde bevæget hans frygtelige Modstander til, saaledes paa eengang at fravige den Operationsplan, han saalænge havde fulgt, og endnu ahnede han ikke sin Hetmands Forræderi, da Kosakobersterne Katschubei og Ibra søgte at gjøre Mazepa's Troeskab mistænkelig. I blind Tillid til Dennes Hengivenhed lod han begyge Anslagerne sængsle, og sendte dem selv til Hetmanden, for at han kunde straffe dem. Mazepa tøvede ikke med at lade dem henrette; men nu indsaae han tillige, med hvilken Forsigtighed han maatte iværksætte sin Plan.

Det var en kold Morgen den 28de Decbr. 1708. Ved den tilfrosne Disnasteds høie Bred, ligeovers for Staden Harki, flammede Bagtbaalene i den svenske Leir, hvor Krigerne, siddende i mangfoldige Grupper om den varmende Flamme, udhvilede sig efter en yderst besværlig Marsch. Navnløs Elendighed, som gik Haand i Haand med Krigens Morderengel, havde smeltet Haren; Mennesker og Dyr bukkede under for Felttogets ubeskrivelige Moisommeligheder i et Land, hvor Soldaten hverken fandt beboede Steder heller Levnetsmidler, men daglig maatte slaaes med en fortvivlet Fjende, eller marschere gjennem ufremkommelige Heder i en frygtelig Kulde. Mange Kanoner og Bagagevogne havde man maattet lade blive siddende i de bundløse Sumpe. Den 29de stødte General Löwenhaupt, der kom fra Liefland, til Hovedarmeen, men ved

daglige, morderiske Fægtninger, ved Hunger og Sygdom, saae han sit 15,000 Mand stærke Corps sammensmeltet til omtrent 6000 Mand, og ikke een eneste Bagage eller Proviant; Vogn førte han med sig.

Ved sit Feltbord, der var bedækket med Planer og Rapporter, stod Kong Carl i en Hytte, der var sat sammen af Jord og Træstammer. En simpel, lysblaa Soldaterkjole med store Messingknapper bedækkede den høie, ranke Skikkelse, og hans Handskers mægtige Opslag naaede til hans Albuer. Gule Beenklæder og store Rytterstøvler fuldendte Monarkens Dragt. Omgiven af sin Armees ældste Generaler, af Grev Piper og Mazepa's Gesandter, kjendte man ham i denne Forsamling kun paa det skrækvækkende Alvor i hans Blik, der paa eengang udtrykte Egenind og Mod. En Soldat af Dalekarle, Infanterie Regimentet var nys indtraadt i Hytten, for at vise Kongen et Stykke sort, skimlet Brød af Havre og Byg, som et Beviis, hvor maadelig Provianten var i Leiren. Carl tog Brødet, spiste det, og sagde rolig: „Godt er det jo rigtignok ikke, men dog spiseligt. Haver kun Saalmodighed! Naar Kosakhermanden kommer til os, faae I ogsaa Alle bedre Proviant.“ Han vendte sig bort, og Soldaten sneg sig ud af Hytten med ynkkelig Mine.

„Imorgen ved Daggry, sagde Kongen herpaa, til de lyttende Generaler: bryd Regimenterne Sødermanland, Calmar, Upland, det færeliske Rys

raßseer-Regiment og Taube's Dragoner op til Ghas diatsch. Feltmarskalk Rhenskjold anfører dem, og erholder dertil mine nærmere Instructioner af Geheimesecretair Cederhjelm. Oberst Gyllenstjerna patrouillerer imidlertid med sit Regiment langs Disnafloden, og fouragerer, om muligt, for tre Dage. Resten af Armeen holder sig rede, strax til at bryde op, saasnart Generalmarschen slaes!"

Han vinkede til Afsked, og Generalerne forlode Hytten. Kun Grev Piper blev, og satte sig ned med Portefeulien, for at skrive den kongelige Ordre, da Oberst Magnus Wosse af Livgarden rasktreen ind i Hytten, og meldte, at en stærk Kosak-trop holdt ved Forposterne.

"Hetmanden! raabte Kongen glad: Orlik skal ride ud med Eder og tage imod ham; jeg venter ham her!" — Obersten gik. „Nu, Piper! vedblev Carl, og slog Ministeren fortroligt paa Skulderen: Er Eders Tvivl nu hævet? Holder Mazepa ikke Ord? Bringer han ikke Succurs, og anseer Jends nu mine Operationer for overilede?"

„Ikke noksom kan jeg, i dybeste Submission, forestille Eders Majestæt, at denne Mazepa neppe kan opfylde Noget af sine Løfter, selv om han mener det nok saa ærligt med den illustre Krone Overrige! svarte P i p e r, tvivlsomt rystende paa Hovedet: Jeg frygter, han betræder Leiren paa samme Maade, som Feltmarskalk Lowenhaupt, og behager Eders Majestæt, viist og modent at overveie alle Omstændigheder og Observanda, da vil J selv naadigst være enig med mig."

„J tvivler ogsaa uafadeligt! Men om nu Maszypa har holdt Ord?“ spurgte Kongen heftigt med rynkede Bryn. Sagtmodig svarte Piper: „Tilgiv, Eders Majestæt, at jeg i allerunderdanigst Respekt vover at exprimere mine pligtfyldige Betænkninger. Den usigelige Krigs Calamitæt og den forfærdelige Uarstid vil jo gjøre det plad umuligt for tidbemejdte Hetmand, at holde Ord. Hvis det ender lykkes ham, at stemme Ukraine for Eders Majestæts Parti, for at bidrage til at vinde den fortræffeligste Victoria over den moskowitiske Czar, saa vil dog hans Krigsfolk have lidt betydeligt ved de fjendtlige Anfald, allerhelst da han upaatvivleligt har maattet drage over øde Heder og ad bundløse Veie, ved hvilken Leilighed han jo har maattet abandonnere sine Proviantvogne og altsaa blotte sig selv for alle Subsistensmidler. Hans Hidkomst til Leiren er derfor just ikke saa meget glædelig, synes mig.“

„Tie! bad Carl: Hvorfor skifte mange Ord, da Sagen om saa Diebliske vil være afgjort. Kom, jeg vil modtage Hetmanden, som det sommer sig en Bundsforvandt.“ Med disse Ord forlod han Hytten, og endnu stedse rystende paa Hovedet, fulgte Ministeren.

I Leiren var Alt i glad Bevægelse. Den Efterretning, at Kosakkerne vare hidkomne med Proviant, havde bragt Alle paa Benene, og medens Soldaterne stoffedes i Leirgaderne, samlede Officererne om Kongen, der stuede ud i det Sjerne med forbentsningsfuldt Blik. Stedse nærmere lød den forvirrede

Larm. Da galopperede nogle Ordonantser hid, gjorde Plads, og strax efter fremtraadte den gamle Hetmand Mazeppa, omringet af sine Starschiner og Adjutanter. Oberst Magnus Posse og Orlick forestillede ham for Kongen.

Piper's Ahnelser vare desværre kun alt for rigtige. I en mislig Forsatning lod Hetmanden sig see i det svenske Hovedkvarter. Istedetfor de lovede 30,000 Mand medbragte han kun 5000, og hverken Proviant eller Penge. Czar Peter havde dog omsider faaet Vinene op, og den skrækelige Efterretning, at han, forbittret over Mazeppa's Forræderie, nærmede sig med en frygtelig Hær, lod alle de Forsøg strande, Hetmanden gjorde paa, at bringe sit Folk i Oprør. Med de saa Tropper, der stode i hans egen Sold, stødte han til Carl's Hær, mere som en Flygtning, der søgte et Tilflugtssted i den svenske Leir, end som en mægtig Bundsforbandt, af hvem man, i den grændseløse Elendighed, kunde vente kraftig Understøttelse. Men trods sin rædsomt kluffede Forventning viste Kongen den samme kolde Rolighed, som før, og sagde ikke den forlegne Kosakyrste eet eneste umildt Ord.

To Dage efter sloges Generalmarsch i Leiren, og Armeen fortsatte Marschen til Ukraine. Kosakkerne dannede Avantgarden. Dagligen sloges de med omstreifende Sjender; det lykkedes dem ogsaa, at hidskaffe saamange Levnetsmidler, at Armeen kunde holde sig nødtorftigt. Efter en blodig Fægtning ved Mezini var den gangen over Desnastoden. Nu rykkede Kongen frem ad Beien til Baturin, og den

10de Novbr. naaede han Landsbyen Orsha, hvor Hovedkvarteret skulde være for den Dag. Stivfrossen, med Istapper i Haaret, overalt belagt med Niimfrost, svang Helten sig af sin høie Hest, og, ledsaget af Mazeppa samt af sine egne Officerer, treen han ind i et lidet Huus, hvor Piper, der var illet forud, allerede havde opslaget sit Bureau.

„Nu, Piper! tiltraabte Kongen Ministeren, idet han indtraadte: Nu er J dog vel tilfreds? Vi nærme os jo nu det forjættede Land; en Bonde har nys overrakt mig et stort Brød med Salt — her maa dog altsaa findes Proviant.“ — „Ederes Majestæt behage at observere, at Bonden kun har gjort det, for dermed at vise sin egen Respekt for en berømt Potentat. Det omtalte Brød har rimeligviis været det Sidste, han selv eiede!“ svarte Greven.

„Sniksnak! gjenmælede Carl: Jeg er vist den sidste Svensker, den harmfulde Russer vil bringe Levnetsmidler, derfor skal der fourageres; Cavallerieres gimenterne maa strax lade patrouillere.“

„Gid den Almægtige vilde tage disse Folk i sin synderlige Baretægt! mumlede Piper: Thi deres Curfus er farlig, og de ere udsatte for...“

„Ei hvad! afbrød Monarken ham halvored: Czarren kan ikke faae Singre paa os med sit Pak. Er jeg først i Baturin, saa har Armeen tilstrækkelige Subsistensmidler. Hetmand, hvad mener J? Hvorlangt er der endnu til Ederes Stad?“

„95 Werster omtrent! svarte den Spurgte: Og atter giver jeg Ederes Majestæt den Forsikkring, at Ar-

meen kan forsynes med alle Slags Fornødenheder af de i Baturin anlagte Magaziner."

Kongens Dine luede, og vidtløftigt talte han om de Fordele, Besiddelsen af Baturin vilde forstaafe ham. „Lad nu Rogen sige mig, sluttede han sin Tale: at Torget gjennem Ukraine har været mod Strategiens Regler. I Nærheden af Baturin gaaer jeg over Sem, erobrer Pultawa, slaaer Sjenden hvor jeg finder ham, og ved Nytaarstid underskriver jeg en hæderlig Fred i Moskau.

Piper trak i sine Haandmanschetter og skjød sin lille Paryk snart til høire og snart til venstre Side, som han pleiede at gjøre, naar han vilde undertrykke sin Ergrelse. „Men saa tal dog! raachte Carl til ham: Hvad er der nu iveien igjen?" Da svarte Piper med megen Fatning: „Eders Majestæt befaler, saa vil jeg da formelde min Judicium. Eders Majestæt har behaget at creere mig til Minister, og desaaarsag er i Særdeleshed min Devoir at raade, og tale efter Casibus obvenientibus, hvor det gjælder Eders Belfærd og Rigets Interesse. Derfor besværges jeg Eders Majestæt at føre Hæren usfortøvet over Dnieper: og Donauflo den tilbage til Polen. Endnu er det Tid, at undsgaae den fuldstændigste Ruin, men sikkert ikke længer. Rigtignok have Soldaterne udmærket sig ved Bravour, ved Guds Hjælp have de bragt Sjendens Anfald i Confusion, conquereret mange Provindser og generaliter bragt den allerberømmeligste Victoria i Eders Majestæts Hænder, men ligerviis som Armeen er bleven anseelig formindsket ved slige herli-

ge Actiones, saa har man ogsaa maattet abandonnere diverse Feltstykker og Bagage. Kulden, Hungersnøden og Sygdom vil i kort Tid ødelægge Alt, hvis Ederes Majestæt ei naadigst resolverer, at lade Krigsfolket trække sig tilbage. Alt ere vi henved femhundrede Mile fra vort gode Sverrig, hvorfra vi manquere enhver Efterretning, selv fra Polen adskiller os et betydeligt Spatium. Dog kunne vi vel endnu naae dette Riges Grændser, og i saa Fald kunne vi faae de Ressources, vi absolut behøve."

"Man kan høre paa Eder, min kjære Piper, at I ikke er Soldat, thi en Saadan havde ei kunnet gjort sin Konge et saa modløst Forslag! svarte Carl med bitter Ironie: I længes vel efter Budskaab fra Grevinden? Fra hende fører jeg Eder endnu saalangt, at I kan takke Gud for om I om tre Aarstid kan faae Efterretning fra Stockholm. Ikke sandt, I Herrer?" vedblev han, idet han vendte sig til sine Generaler. Men disse taug; kun Marzappa traadte dristig frem og sagde: „I det, som Ederes Minister havde den Ære at forestille Ederes Majestæt, er jeg ikke enig; men tillad mig, en Mand, der er bleven graa i Krigen og som er kants det kyndig, at gjøre et andet Forslag. I Mandesminde har Kulden aldrig været her saa stærk som nu, og det seer ud til, at den vil blive endnu stærkere. Armeen mangler Alt, og mange, baade Mennesker og Dyr, frepere. Derfor er mit Forslag, at lade Tropperne kantonnere i Nærheden af Varsarno, indtil den værste Aarstid er forbi. Jeg for-

pligter mig til, at forsyne Armeen saalænge med Munition, Proviant og Fourage, og jeg er vis paa, at Ederes Majestæt, skjøndt først i næste Sommer, vil drage feierrikt ind i Moskwa."

Men Kongen stampede med Foden og raabte meget vred: „Sligt et Forslag havde jeg allermindst ventet af Eder, min tapre Hetmand. Skam Jer! Winterquarteer? Hvile? Sligt kjender Carl ikke; Armeen skal ikke kjende det. Fremad er min Stræben! Ere Russerne fordrevne ud af Ukraine, er Pultawa min, da kan jeg altid gjøre hvad jeg vil. Det er min Beskeed, og Krigsraadet er sluttet."

Generalerne taug, Mazepa beed sig forbitret i Underlæben, men ogsaa han taug. Da trængte General Axel Sparre, som var du jour i Hovedquarteren, gennem Forsamlingen og lige hen mod Kongen, med en Kosakofficer efter sig. Dybt bukkede Denne sig, saae sig derpaa rundt omkring, og da han fik Øie paa den gamle Hetmand, kastede han sig med et høit Udraab til hans Bryst. Forundrede stode Kongen, Generalerne, eet Spørgsmaal syntes at svæve paa Alles Læber. Dog var Mazepa allermest forundret. „Min Gud, hvor kommer Du fra, Gunima?" udbød han, og saae forventningsfuld paa Orlick, der var traadt ind i Gemakket efter Axel Sparre. „Det er hans Røne!" lod det i Forsamlingen fra Mund til Mund, og Alles Dine hvilede nysgjerrige paa den blege Gunima. „Fordømte Mæsterade! raabte Carl heftigt: Bort med den Kvinde, ud med hende!"

Med Orlicks Hjælp bar Mazeppa den Usmægtige udenfor Hytten, og her kastede flere Kosacker, som han havde ladet blive tilbage i Baturin, for at beskytte hans Hustru, sig jamrende for hans Gødder. Fyrst Menzikoff var nemlig i Hetmandens Gravørelse rykket med en Deel af den russiske Armee ind i Baturin, havde ødelagt Staden og bemægtiget sig Mazeppa's umaadelige Rigdomme samt de for Svenskerne fyldte Magaziner. Kun nogle faa Indbyggere havde kunnet redde sig, og deriblandt Gunitima, de Andre vare blevne fangne eller dræbte, selv Hetmandens tvende Døtre. Czaren havde tvunget Kosackerne til at vælge Oberst Skoropodsk til Hetmand, og Dagen efter var den fra alle sine Værdigheder affatte Mazeppa, i det russiske Hovedquarteer bleven offentlig banlyst af Erkebiskopperne, hans Billede overgivet til Bøddelsknekten, der slæbte det igjennem Gaderne og endelig slog det op paa Galgen. Alle de fangne Rebeller maatte lide den frygteligste Dødsstraf.

Den haarde Vinter 1708 og 9 var forbi. Gunitima var død. Mazeppa var bleven Carl den Tolvte troe. Men den svenske Armee havde lidt saa usigelig Nød, at deraf kun var 18000 Mand tilbage og 36 Kanoner. Hæren stod ved Pultawa, en liden befæstet Stad ved den østlige Grændse af Ukraïne. Carl var saaret af en Kugle i den venstre Hod, saa han maatte lade sig føre omkring i en Bærestol, som laae paa to Heste. Utaalmodig ventede han paa et Slag; thi ligeover for Svensker-

ne havde Czar Peter leiret sig med 65000 kamplystne Russer og 75 Kanoner.

Morgen den 8de Julii 1709 begyndte at dæmre, Trommerne hvirvlede, der hørets enkelte Skud ved Forposterne, og Mazeppa gallopperede mod en Hoi, hvor Kong Carl befandt sig midt imellem sine Generaler. „Vort Losen være: Gud og Vren! raabte Kongen: Og nu lige løs paa Fjenden!“ Ens hver fløi paa sin Post, og selv lod han sig, ledsaget af Feltmarskalk Rehnskjöld, bære i Spidsen for sit Fodfolk, der stod alt slagberedte, og Mazeppa jog til Kosakkerne paa Hærens venstre Fløi.

Da skinnede den første Solstraale gennem Taagen og, belyst af Morgensolen, saae man Svenskerne knæle paa Jorden, som de skulde være med deres Blod. „Amen! Amen!“ lod det fra Mund til Mund, hvorpaa Enhver reiste sig, trykte sin Eidemands Haand, og ventede paa Signalet til Slaget.

Det blev givet, Kanontordenen begyndte, saa Jorden rystede. Da fløi en Division Ryttere omkring den venstre Fløi, og en Adjutant sprængte hen til Hetmanden: „General Schlippenbach attaquerer det fjendtlige Kavallerie! Freg han: Kosakkerne skulde dække Flanken!“ — „Fremad, marsch!“ kommanderede Mazeppa, og Kosakkerne jog afsted som en Stormvind, og trængte uimodstaaeligen fremad, da et Vindstød jog Støvet og Krutdampen tilside, og man saae det russiske Rytterie stillet lurrende ligeover for dem mellem Redouter, spækkede med Kanoner. „Hurra! Hurra!“ freg Mazeppa, og styrtede som rasende imod dem med sine Kosakker.

Frygteligt gjenløb Udelæggelsens Torden, og Liig sank paa Liig; men tæt sluttet til det svenske Cuirassers regiment Småland og det lleslandske Adelsbanner, vaklede Ukrainerne ikke. De huggede ind i de russiske Eskadroner som, gjennebrudte, adspredte sig som Vøner i en rasende Orkan, og frygteligt jublende opløstede Kosakkerne deres Seiersstrig.

Alt Natten iforveien havde Kong Carl detascheret General Kreutz; han skulde med 5000 Cuirassierer og Dragoner falde i Russernes Flanke paa samme Tid som Hovedkorpsen angreb Fjendens Centrum. Men Kreutz forvildede sig og naaede ikke Balpladsen, og denne Omstændighed benyttede Czaren, for at samle sit slagne Kavallerie igjen. „Fjenden har igjen formæret sig! Tilbage, ellers blive I overfløiet!“ raabte en Adjutant til Mazepa, idet han galopperede forbi. Men netop var Hetmanden ifærd med at trække sig tilbage, da han ligeover for sig hørte Angrebssignalet blæse og saa Fjenden rykke imod sig. Fra begge Sider trængte Infanteriet i tætte Kolonner frem af deres Forskandsninger, og hele Rækker af de svenske Cuirassierer faldt for det fjendtlige Artilleris Kugler. Kosakkerne vare overraskede. De kastede sig omkring til Flugt, og rev deres Hetmand med sig. Der kom Ryttere til hans Hjælp, men Alt forgæves. Først en Mål fra Balpladsen lykkedes det Mazepa at standse Kosakernes Flugt og slutte sig de øvrige svenske Tropper. Bedækkede med Sved og Støv stode de Udmattede. Da bruste, lynede, og tordnede det over den hele Slette saa Jorden rystede. Understøttet af General

Om en skjold havde Kongen formeret to Linier, Gods folket i Midten, Kavalleriet paa Sviene, og stedse baaren af sine Drabanter i en Bærestol derhen, hvor der blev kæmpet heftigst, styrede den svenske Helt nu det blodige Slag. „Fienden har forandret sin Stilling, og nu ligeledes formeret to Træfninger. Kavalleriet skal fastes tilbage!“ kommanderede Kongen.

Mazeppa vinkede, og med Stormvindens Fart gif han løb mod Fienden. Men Russerne stode som Klippemure. Der gjortes to, tre Forsøg, men de udmattede Kosacker maatte vige. „Død og Helvede! Svenskerne Centrum vakler!“ kreg Altamans den Orlik. Mazeppa vendte sig, Svenskerne vege; de havde ei længer kunnet udholde den morsderste Kanonild. Mazeppa reves bort med af de Flygtende. Og som en Sky, der drives af Stormen, udbredte Russernes Rytterie sig over den vidtudsprede Slette.

Svenskerne vare slagne, trods den beundringsværdige Udholdenhed, hvormed de i hele to Timer havde sægtet som Løver mod en firedobbelt overlegen Fiende. 9000 af dem bleve paa Blodmarken; 6000 faldt i Seierherrens Hænder tilligemed de fornemste Generaler, Grev Piper, Krigsskassen, Bagagen og næsten alle Kanonerne. Armeen var gandske tilintetgjort.

Grev Poniatowsky havde sanket nogle hundrede svenske Ryttere og Kosacker om den saarede Konge. Hartad med Magt havde han bragt Denne bort fra Valpladsen, løftet ham i en Kalesche, og, da den sonderbrødes, paa en Hest. Lykkeligt banende

sig en Wei gennem de omstreifende Sjender, var han, i største Hast, flygtet med Monarken ad Dnieperfloden til. Han havde naaet en Skov, men det var Nat, og han foer vild. Kongens Saor brændte ulideligt, han følte sig uigelig modig, hans Hest styrtede af Mæthed. Da satte han sig under et Træ, og faldt snart i en fast Søvn.

Da han vaagnede, var Mazepa den Første, der mødte hans Blik. Med Orlick og nogle hundrede Kosacker var han undvægen den eftersættende Sjende, og havde fundet Kongen tilfældigviis. Hans Kosacker sov trygt; han allene vaagede, lavede sin Hest et Leie af Løv, besaae Eadelsøiet, og saa med venlig Mine paa den dampende Skimmel, der saa begjerligt stillede sin Hunger paa det Græs, han havde givet den. „Er det Eder, Hetmand?“ spurgte Kongen mat, idet han reiste sig af det vaade Græs.

„Ja vel, Eders Majestæt! svarte Mazepa: Jeg lover Gud, at jeg har fundet Eder. Det var en heed Dag!“

Kongen taug. Men Poniatowsky, der imidlertid var vaagnet, tog Ordet og sagde: „J har Riet, min hoifstærede Hetmand, Slaget har været hedt; Alt er tabt, kun Vren ikke!“

„Hvor er Greb Piper bleven af? Svarer mig, veed Ingen Noget om ham?“ spurgte Monarken. — „Han er fangen, og med ham det hele Cancellie!“ svarte Poniatowsky. — „Men General Rhens skjold og Hertugen af Würtemberg?“ — „Og saa fangne!“ — „Fangne! gjentog Carl: Nu, saa maa vi vel vove et Forsøg i Tyrkiet.“ — „Det er og;

saa min Mening! tilføiede Mazepa: Thi paa denne Side Dnieperen er Eders Majestæt ikke sikker."

I Harme foer Kongen op; men hans Gaars brændende Smerte bød ham holde sig stille. Mazepa stræbte at berolige den heftige Fyrste. Han og Poniatowsky vakte derpaa Efforten; thi Begge agtede det for den høie Tid, at fortsætte Flugten.

Rask iilte de Flygtende fremad. Natten imellem den 9de og 10de Julii naaede de Dnieperen, hvor General Löwenhaupt allerede stod med Levningsne af den svenske Armee. Men der fattedes Broer til Overgang og Tid til at slaae dem; thi alt begyndte Russerne at vise sig i Nærheden. Man satte den febersyge Konge i en gammel Vogn, løstede den i en Baad, og saaledes kom han over den rivende Flod: frøm. Mazepa svømmede efter ham med sine Kosacker og de svenske Ryttere. 16000 svenske Krigere bleve tilbage; de faldt strax efter i Russernes Hænder; men Kongen undkom, med sine Fedsagere, over Vogfloden, og naaede det tyrkiske Distrikt.

Med stor Gjæstfrihed modtog Fyrkerne den svenske Konge. Ved Flodbredden havde Jusuf Pascha ladet opslaae et pragfuldt Telt for ham; i mindre Telte boede Officererne og det øvrige Folke. Rigts forsynet med Penge, Levnetsmidler, endog med Luxusartikler, fik denne Leir efterhaands Udseende af en riig Landsby, og Skareviis iilte Fremmede hid, forat see og beundre den navnkundige Konge og hans Krigere.

Carl den Tolvte forsømte ei, flittigt at underhandle med Porten ved den snilde Poniatowsky.

Thi sit Egem folte han helbrede og sin urolige Mands
Kraft gjensødt.

Men mørk og taus sneg Mazeppa sig omkring.
Gandske nedtrykt af sin Skjebnes Vægt, søgte den to-
oghalvfjerdsindstyveaarige Olding at undgaae ethvert
Besøg. Han indelukkede sig i sit Telt; sjelden lod
han sig see for Kongen, endnu sjeldnere red han ud.
Hans Tungsindighed blev ulægelig fra det Dieblis
man sagde ham, at Storvezieren Ali Pascha stræbte
at stifte Fred mellem Rusland og Sverrig, men at
Ezar Peter gjorde sin oprørske Hetmands Udlevering
til en Hovedbetingelse. Bevidstheden om uhyre Mis-
gjerninger greb Gubbens Hjerte med frygteligt Nag,
og Haaret reiste sig paa hans Hoved, naar han tænkte
paa den Straf, der ventede ham i Rusland.

Da Orlick en Morgen treen ind i sin Herres
Telt, fandt han den Ulykkelige liggende affjelet paa
sin Bjørnehud; ved Gift havde han endt sit Liv.

Mølleren i Gyrstinge.

(See forrige Hefte.)

Det var en mørk Vinteraften i Aaret 1609, da den gamle Anders, Møller i Gyrstinge, just som han vilde gaae til Hvile, hørte sin Gaardhund slaae an, som om der nærmede sig Rogen. Da det nu ikke var noget usædvanligt, at Reisende droge gjensnem Skoven, hvorved hans Mølle laae, endogsaa ved Nattetid, foruroligede det ham ikke videre; han gik tilsengs, læste sin Aftenbøn, og befalede sig Gud. Hunden blev imidlertid stedse uroligere; stundom var det, som om et Par Menneskestemmer lode sig høre tæt udenfor Vinduerne. Da sagde Mølleren bedagede Kone, som allerede forud var gaaen tilsengs: „Stat dog op i Jesu Navn, Fader, og see, hvem det kan være!”

Neppe havde hun sagt det, før det bankede paa Kuden, og en blød, hartad qvindelig Stemme raabte: „Luk op, Anders! For Himlens Skyld, luk op!”

Mølleren betænkte sig ikke længe. Han soer op, kastede Koften over sig, og aabnede Døren, thi han var en ligesaa behjertet, som menneskekjærlig Mand. Neppe havde han aabnet, før en tilhyllet Stikkelse, som stod udenfor, stød ham en Kuro i Hænderne med de gaadefulde Ord: „Gjem Pantet vel!” og derpaa forsvandt.

Den gamle Mand vidste ikke, hvorledes han var faren. Han stod nogle Dieblikke ubevægelig og

maaltes i Døren, stirrende efter den forsvindende Skikkelse. Da lod et Skrig op af Kurven; bestyrtet soer han ind i Stuen, kastede saa lempeligt Kurven paa Bordet, og raabte: „Guds Død, Moder, man har narret mig et Barn paa!“

Konen overbevistes om disse Ords Sandhed ved den vedbarende Jamren og Græden. „Men i Guds Navn, Fader, hvorledes er Du da kommen afsted?“ spurgte hun, idet hun stod op, tændte Lys, og nærmede sig Kurven dermed.

„Hvorledes jeg er kommen afsted? gjentog han: Had Du mig ikke selv gaae ud og see, hvad det var? Eller har jeg sovet — sover jeg endnu, og er det en Drøm? — Nei, Barnet ligger jo der lyst levende! Seer Du de store Dine? Herregud, nu, det seer Lys, nu tier Møret!“

„Hvis Barn det saa er, en deilig Glut er det! tog Konen Ordet: Og et Drengbarn derhos! — Seer Du de fine Lagen og de bløde Silkepuder? Hvad ligger der? En Pung med Solbpenge og et Brev. Der — læs Du. Jeg kan neppe staae stille, saa nysgjerrig er jeg.“

J Brevet stod skrevet: „Ederø Trost og Kjærlighed antvordes dette Barn. Faderen er langt borte, Moderen vil altid være der nær. Døbt er det ikke. Ederø Omhu skal finde en stor Løn paa Jorden, en større i Himlen. Forsker ikke, gæster ikke, J vilde dog ikke finde eller træffe. J have hverken Søn eller Datter; dette Barn være Eder saa kjær, som en Søn.“

„Hm, hm! tog Konen Ordet: Hvad har Du nu isinde, Fader?“

„Hm, hm! svarte Manden: Hvad tænker Du Moder?“

„Jeg tænker, vi skaffe os en Bugge paa Guls bet!“ meente hun.

„Derfor lønne Dig Gud! sagde Mølleren, idet han, med et inderligt Savntag, kyskede sin Gamle: Barnet skal være os saa kjær, som en Søn!“

Dermed blev det. De gamle Folks No var blev ven til Uro, men de fandt sig gjerne deri; det var hartad, som om de vare blevne Born igjen fra det Dieblif, Barnet var kommet under deres Tag. Men i hele Egnen vakte denne Historie stor Opmærksomhed, og Skjondt Pleiesforældrene selv ikke gjorde et Skridt, for at komme Barnets Herkomst paa Spor, havde dog Andre desto travlere dermed. Man havde, saa Dage før dette Stet, seet den navnkundige Mag. Jon Jakobsen Venusinus, som dengang opholdt sig i Soro, gaae ind i Møllen, hvor han endogsaa blev Ratten over. Nu gif der de forunderligste Rygter om denne Mand. Han besad — saa fortalte man — en Ring, hvori var en Spiritus familiaris, ved hvis Hjælp han gjorde de største Færttegn. Og aldrig kunde han skille sig ved denne Ring. Man havde seet ham kaste den i Jlden, ja, i Havet selv, men dog kom den paa Fingeren igjen. Hans Besøg i Møllen bragte man nu i Forsvindelse med det ubekjendte Barn, og Skjondt man, med al sin Forskæn, intet Vist udsandt, var man

dog Alle enige deri, at det maatte have et gandske forunderligt Sammenhæng med dette Barn.

Det Første, den gamle Møller havde at gjøre, var, strax at besørge Barnet døbt. Med sin Kone blev han enig om, at det skulde hedde Anders, efter ham, og gif derpaa op til Herregaarden Herluffstrup, som ligger i Glinterup Sogn, Vesten for den store Bogeskov, for at bede Frøken Anna Grubbe, hvis Gudfader han selv var, staae Fadder til den Lille — hans egen Kone vilde bære Barnet. Men paa Gaarden traf han Alt i stor Bevægelse. Den gamle Hr. Grubbe var just død Natten tilforn, og Frøken Anna, hans eneste Barn, en yndig Pige paa sexten Aar, laae syg af Bedrøvelse. Dog lovede hun, at vise ham den forlangte Tjeneste, saasnart hendes Fader var begravet. Hun kunde ikke noksom undre sig over den sælsomme Begivenhed; Mølleren maatte gjentage den for hende med alle Biomstændigheder, fortælle hende, hvorledes Barnet saae ud, om det græd meget, om ogsaa hans Kone kunde lide det, og meget Andet, som hun, i sin barnlige Nyfgenhed, frittede efter.

Et smukt og høitideligt Optog var det unægteligt, som, en af de følgende Søndage, fandt Sted i Gyrstinge Kirke, da Hittrebarnet frembares til Daaben af den ærværdige Matrone, medens Anna Grubbe, den rige og deilige Adelskone, holdt Huen. Man vidste ikke, hvad man helst skulde fæste sine Bine paa, den søde Dreng, der saae et Jesusbarn saa

ligt, eller den fortryllende Jomfru med det ustyrbige Madonnahoved.

Liden Anders voxte op, og røbede allerede tidligt en munter og dristig Aand, som ingen Fare flyede, under hvad Skikkelse den end fremtraadte. Et Guds Under var det, at hans Liv blev bevaret; man saae ham bade i Møllebækken, ja, lige nær Møllehjulet, og altid kom han uskadt derafra. Sansede Fesidage var det for ham, naar han torde besøge Broken Anna paa Herluffstrup; hun saae gjerne den løbsfulde Dreng hos sig, kjærtegnede ham som en ældre Søster, ja, hun kunde græde, naar han gik bort, saa kjær havde hun ham.

Regelmæssigt hvert Aar fik Mølleren, fra ubeskjendt Haand, en Pung med trehundrede Kroner, og hvad han ikke var riig tilforn, blev han det nu, skjøndt han samvittighedsfuldt anvendte Alt, hvad der stod i hans Magt, paa Drengens Opdragelse. Da det nu traf sig saa heldigt, at Præsterne Hr. Henrik Thygesen i det nærliggende Bringstrup og Hr. Jens Povelsen i Gyrstinge holdt en boglærd Mand til at undervise deres Sønner Peder og Søren, udvirkede Mølleren, at Anders fik Tilladelse til at deeltage i denne Underviisning.

Mellem Drengene var ingen Enighed. Anders var heftig, opfarende indtil Voldsomhed, hurtig indtil Fremfusenhed, fjæk indtil Forrovethed. Alt vilde han jevne med Hug, men selv taalte han ingen. Peder var blødagtig, frygtfuld indtil Feighed, langsom i sine Beslutninger, endnu langsommere i sine Handlinger. Han var Faderens eneste

Barn, og derfor hans Diefteen. Søren var Taalsmodigheden, Selvfornægtelsen selv; han svarte aldrig, naar Anders fornærmede ham, men Intet kunde bringe Denne mere i Harnist, end hans Taushed. Alt hvad de Andre forbrød, tog han gjerne paa sig, og lod sig straffe derfor, uden at klage. Naar han da havde faaet sine Hug, foer Anders frem og raabte: „Han har faaet, hvad hans Slavesjæl begjærer! Men for mig skal Ingen lide, mine Hug skal ingen Anden tage! Jeg har gjort det — her er jeg, slaae mig nu, hvis som tør!“ Peder derimod listede sig skjælvende bort.

Saaledes henrandt sexten Aar. Aldrig viste der sig mindste Spor af Hittet barnets Herkomst, af dets Fader eller Moder. Og de ærlige Gamle bekymrede sig ei heller derom. De vare jo Drengen af gandske Hjerter begge Dele. Mod dem viste hans Lidenskabelighed sig aldrig, men vel for dem. Det begav sig paa denne Tid, at den gamle Møller gjorde en Reise til Ringsted. Anders ledsagede ham. Paa Torvet kommer Oldingen i Ordstrid med to Borgere. Hans Pleiesøn hører til, men Luerødme og Dødsbleghed skifte i hans Ansigt. Den ene Borger griber Mølleren voldsomt i Brystet. Som et Lyn farer Unglingen til, svinger en Kniv over sit Hoved, raaber rasende: „Det Haandtag koster Fjerdt Liv!“ og støder Kniven i Borgerens Bryst indtil Skafte. Død segner Denne til Jorden; men Folket stimler til, man griber Mølleren, griber Unglingen, som værges sig fortvivlet, og fører dem i Sangeskullet.

Her døde Oldingen Dagen efter. Den voldsomme Skræk, der havde grebet vældigt ind i hans hidtil uforstyrrede Fred, havde sonderrevet de skjøre Traade, der endnu bandt ham til Livet.

Tre Uger vare henrundne, og endnu sad Anders i Fængsel, ventende sin Dom. Den faldt. Som overbeviist Manddraber skulde han betale Liv for Liv. Dommen forelagdes Kongen til Underskrift.

Dengang sad Christian den Sjerde paa Dansmarks Throne. Hans Retfærdskjærlighed var bleven til et Ordsprog, ikke blot i det Land, som laae under hans Scepter, men i halve Europa. Ingen tvivlede derfor om, at jo Dødsdommen vilde vorde stadfæstet.

„Jeg laae i mit skumle Fængsel — fortæller Anders i sin haandskrevne Livskronike — og fløi fra Tanke til Tanke. Eller var det maaskee Tankerne selv, der fløi til og fra, nu lyse, som fra Himlen, nu fortærende, som fra Helved? Ja, vel var det saa; thi jeg var bunden, aandeligt og legemligt; men Tankerne have en ubunden Flugt, og de besøgte mig i underligbroget Afvevling, opklarende og formørkende, anklagende og forsvarende, dræbende og levendegjørende. Var jeg da en Morder? Ja, Manden jeg ramte, var vistnok død; jeg ramte ham jo, for at han skulde døe. Men hvo gjorde mig da dertil? Og min gamle Fader — var han ikke ogsaa død? Jeg skal ogsaa døe, siger Dommeren. Velan! Hvad binder mig til et Liv, som jeg, saa ung jeg er, dog har lært at foragte? — — Ak — Anna Grubbe!

Neppe havde jeg udaandet dette Suk, før Døren til mit Fængsel gik op, og hun treen ind. Hun var tæt tilsløret, men jeg kjendte hende vel; Aanderne behøve jo intet Legeme, for at gjenkjende hinanden. Hun slog Sløret tilside, da saae ogsaa mit legemlige Die, at det var hende.

Det var hende! Al, hvorledes blev jeg tilmode! Hun har jo været mit Livs Gudsdom fra min Bugge af; og nu besøgte hun mig, som Solen besøger Jorden, der intet Liv havde uden den. Mit Fængsel mindede mig mægtigt om min Død; men hun mindede mig endnu mægtigere om mit Liv, thi hun var det jo selv! — Hun talte. Jeg sank ned for hende, og kyssede hendes Fodder, og græd, men hvad hun sagde, hørte jeg ikke.

Da drog hun mig op til sig, og nu græd jeg ved hendes Barm, og jeg følte hendes Taarer paa mine Kinder. „Jeg gaaer til Kongen! hvistede hun: Jeg beder om Raade for Dig, Anders! Han vil bønføre mig, og jeg giver Dig Livet igjen.“ Et langt, langt Kys brændte paa mine Læber, og min Sol var forsvunden. Men der fulgte en yndig Aftenrøde og en mild Skjærsommernat paa denne Dag, en Nat, fuld af salige Drømme om Frihed og Kjærlighed.

Nogen Tid efter komder Brev fra Kongen. Han havde benaadet Barnet, som i ungdommelig Eiden: Skab havde forsvaret sin Fader. Jeg iilte til mit Hjem. Al, min gamle Moder var ogsaa død. Der fandtes et Testament, hvorefter jeg skulde arve Møllen. Denne Kjærlighed rørte mig, men en anden

fængslede mig — jeg fløi til Hersuffstrup. Jeg vilde kaste mig for Frøken Anna's Fodder, og takke hende for mit Liv. Jeg vilde . . .

„Jeg Daare, hvad vilde jeg da? Eige hende, at jeg elskede hende, jeg — hende? — Og hvorfor da ikke? Havde hun da ikke elsket mig som Barn? Havde hun ikke nys kysset mig i mit Fængsel?

Underlige Samtaler havde jeg med mig selv, idet jeg gik gennem Skoven. Det randt mig i Hu, at hun havde min Alder dobbelt, og at hun dog var saa jomfruelig, ja, saa barnlig endnu. Alle de Beviser, hun havde givet mig, som opvoxens de Dreng, paa sin Kjærlighed, randt mig isinde. Jeg tænkte paa alle de rige, hoibyrdige Veilere, hun havde afviist — o, hun elskede mig gandske vist.

Jeg traf hende i Haven. Over det hvide Steens gjerde sprang jeg, og laae atter for hendes Fodder, som nys i mit Fængsel. Og atter drog hun mig op til sig, atter sammenbrændte vore Læber i et uendeligt Kys! I rasende Lidenstak trykte jeg hende til mit Bryst, som en Veiler sin Brud.

„Anders, hvad gjør Du?“ raabte hun blussende, og vristede sig løs. Jeg foer tilbage, jeg saae paa hende, hun var meget alvorlig, hartad streng. Da bad jeg hende tilgive mig. Men hun rakte mig sin Haand, og gik ved min Side op og ned i den styggefulde Gang. Hun vilde dølge sin Kjærlighed, men hun kunde ikke, det mærkede jeg vel. Hun stred med sig selv, og jeg gjorde det samme.

Jeg kom tiere, tilsidst næsten daglig. Jeg kom hverken til Bringstrup eller til Gyrstinge mere; mine fordums Legebrødre, Præstesønnerne, saae jeg ikke — de vare bragte paa Skolen i Sor, til Messer Rasmus Povelsen, som skulde fuldende deres Underviisning. Jeg gik omkring som i en uafadelig Ruus. Den susende Skov, den rislende Bæk og det larvende Molleehjul opførte et ret smukt Alfkompagnement til mine feberagtige Dromme. Anna Grubbe og jeg! Paa Ingen af os kunde jeg tænke, uden i dens ne Forbindelse. Og hvem var jeg da, at jeg torde løfte mine Dine saa hoit? Hvormeget jeg var, kunde Ingen sige, men kunde da Noget sige, hvor lidet? Og havde jeg ikke hendes Tilstaelse? Havde hun ikke givet mig Livet af Kjærlighed? Havde hun ikke hvilst ved mit Bryst? Og havde jeg ikke Mod i Hjertet til at vinde hendes Gunst med mit Blod? Krigsluren gjaldede i hele Verden; tapre Krigere søgtes overalt. Den store Christian stod i Tydskland, kaaret af Protestanterne til Kredsøberst i Krigen mod Keiseren. Vilde han ikke give mig Plads i sin Hær?

Paa denne Tid mærkede jeg, at Anna begyndte at vorde mørk, ordknap og stille. Hun betragtede mig med et sælsomt Blik, som jeg ikke vidste at forklare mig. Saa fortroligt, som vort Forhold var, torde jeg dog vel vove, at spørge om Aarsagen til hendes Kummer. Da fattede hun sig voldsomt og svarte: „Skulde jeg ikke sørge, da hele Fædrelandet græder?“ Derpaa fortalte hun mig, hvilke sorgelige Efterretninger der vare komne fra Kong Christian. Han havde nemlig samlet sine Tropper ved Hameln. I

det han nu en Dag reed allevegne om, for at besigtige Bagten, foer en Mussketfugle ham pibende forbi. Hans Hest blev løbft, styrtede sig ned ad Bolden, og blev liggende nedensfor med knækket Hals. I to hele Dage laae Kongen saa syg, at han var slagen paa Mælet, og ikke kunde sige et Ord. Alle tvivlede om hans Liv. Og kjøndt han siden kom sig, blev dog dette Uheld betragtet som et Varsel for den Banstjebne, der forfulgte ham i hele Felttoget, haardest i det ulykkelige Slag ved Königs-luther, hvor han tabte 4000 gode Mænd, og ved Borgen Hoia's Bestormelse, hvor Kongen blev stød i sin venstre Skulder.

Da foer jeg op i brændende Hestighed: „Jeg vil did, hvor Kampen raser! Jeg vil være Kongens Skjtsaand, om Gud saa føier det!“

Med et forunderligt, halvt seierrigt, halvt bekymret Blik saae hun paa mig. „Ja, ja!“ udbrød hun; men strax rettede hun sig selv, og raabte: „Nei, nei! Bliv Du her! Kongen ventes tilbage fra Lydsfand; tilføes vil han prøve Lykken mod sine Gjender. Bliv Du her, Anders! Kunde Du da forlade mig!“

„Saa sig mig, at J elsker mig! udbrød jeg: Og J har bestemt mit hele Livs Gang!“

Tvivlraadigt smilende rakte hun mig sin Haand, og svarte: „Hvad skal jeg sige Dig? At jeg elsker Dig? — Ja, jeg elsker Dig, som ingen Anden!“ — Hun tog mit Hoved mellem begge sine Hænder, og trykte et Kys paa min Mund. Diebliffet efter var hun forsvunden.

Hadde jeg været beruset for, da blev jeg nu som ude af mig selv. Hun elskede mig, som ingen Anden!

Hvad behøvede jeg mere, for at vide et heelt Livs Salighed forud?

Der henrandt nu en Rød af lykkelige Dage. Vis paa min Eiendom, følte jeg mig ophøiet over enhver paaatrængende Altraa efter at besidde den for Verden. Vort egentlige Forhold blev en Hemmelighed — af, og det var det endnu for mig selv! — Jeg kom og gik; vi samtalte i London; vore Hjerter gik over i hinanden.

En Dag kom jeg noget sildt til Herluffstrup. Jeg gaaer den vanlige Vej op til Anna's Bærelse, og træder hurtigt ind. Men hvor bestyrtet blev jeg, da jeg saa, at hun ikke var allene! — I dyb Samtale med hende stod en Mand, som var mig aldeles ubekjendt. Han var høj og stærk af Væxt, havde et langt, fedt Ansigt, brune, levende Øine, en stor, bøiet Næse, og kunde vel være de Halvtredsindstyve. Hans Dragt var som en simpel Rytters; hans lange Støvler vare bedækkede med Støv. Anna syntes, ved min Indtrædelse, lige saa bestyrtet, som jeg selv. Hun blev rød som et Blus, og slog Øinene ned. Men jeg blev staaende ved Døren, uvis, om jeg skulde gaae eller blive. Da pegede den Fremmede paa mig, saa paa Anna, og spurgte: „Sam?“ Hans Stemme havde en kraftig, hartad rungende Klang. Da han aabnede Munden, saa jeg, at han havde mistet et Par af sine Fortænder. Anna svarte ikke et Ord; hun neiede bekræftende. Da treen den Fremmede nær hen til mig, og lagde begge Hænder paa mine Skuldre, med en Kraft, at det var mig, som om jeg bar en svær Vægt. Derhos stirrede han mig ind i Øinene

ne, som om han vilde læse i min Sjæl gjennem dem. Jeg stirrede lige saa vist paa ham, som han paa mig. Et gandske besynderligt Smil spillede om hans Læber; da vendte han sig til Frøken Anna, derpaa atter til mig, som for at sammenligne. Pludseligt slap han mig, vinkede med Haanden og sagde: „I Morgen, i Morgen igjen! For i Dag nok.“ — Jeg stod endnu ubevægelig. Da traadte Anna hen til mig, sigende: „I Morgen, Anders! Farvel til i Morgen!“ — Da først gif jeg, men med hvilken Storm i mit Blod! — En fremmed Mand var hos hende! Han havde viist mig ud af min Kjærligheds Eden, og hun, hun havde gjentaget hans Ord!

Det var allerede Aften. Jeg skjed over Marken til Gyrstinge Bøgestov, men hjem kunde jeg ikke gaae. Det drev mig om i Skoven med navnløs Uro. Jeg satte mig paa Langedybsse; jeg lagde min brændende Pande mod de kolde Graasteen, men de vare ikke istand til at kjøle den. Da raslede det ved min Side. Jeg foer op, saa mig om, og lige ved Siden af mig sad en lang, mager Mand med et spidst Skjæg. Maanen lod sit bævende Skin falde gjennem Bøgetoppene; jeg saa paa ham, han saa paa mig, og vi taug Begge. Men jeg følte mig greben af den Uro, selv et Dyr føler i Nærheden af et uhyggeligt Væsen. Jeg vilde reise mig, for at gaae stiltiende bort. Thi det havde jeg hørt af min gamle Pleiefader, der ofte vilde have seet slige Væsener liste sig om i Skoven, at man ikke skulde indlade sig i nogen Samtale med dem, men tie gandske stille, og gaae dem afveien overalt. Men da traf Manden mig ved Kjølestigen,

loe i Skjæget og sagde: „J er dog ikke bange, Under? Jeg er jo Magister Venusinus, som sidder her, for at oppebie Spøgeriet. Løb kun endnu en Time, saa begynder det, og J skal see Eders Lyst derpaa, thi her gaaer muntert til ved Midnatstid.“

Medens han saaledes talte, legede han med en sælsomt skinnende Ring, som han bar paa den venstre Haands Pegefinger. Han trak den af, og lod den falde; men i samme Nu sad den paa Fingeren igjen. Jeg taug haardnakket. Da vedblev han: „De gode Dronninger tove ellers noget længe i Aften. Gik ned i Kammeret til dem, Guldmand, og forhør, om de sove endnu.“ Med disse Ord lod han Ringen trille ned mellem de mange kunstigt opstillede Stene. Jeg hørte gandske tydeligt, hvorledes den klingende berørte dem, og faldt af en paa en anden; men det varede kun et Par Dieblkke, og Ringen sad atter paa Magisterens Finger.

Da kunde jeg ikke tie længere. „J er nok et Stykke af en Troldmand! raabte jeg: Hvad er det for Djævelsskab, J driver med den Ring?“

„Saa den Ring interesserer Jer? spurgte han: Ja, med den hænger det underligt nok sammen. Den vil altid være, hvor jeg er; men naar den falder i Brønden, som staaer udenfor Klosterkirken i Sor, da kommer den ikke til mig mere, men jeg maa til den, om jeg saa skalde fare efter den paa mit Hoved.“

„God Nat, Magister! sagde jeg: Jeg gaaer helst inden Spøgeriet begynder, som J saameget længe efter.“

„Veed I da, hvor I gaaer hen?“ spurgte han.
— „Jeg tænker, hvorhen jeg vil!“ svarte jeg trodsigt.

„Hvorhen I vil! gjentog han haanligt: Det gjør I ikke, det gjør intet Menneſke i Verden, eller der maatte ingen Aander være til. Der er en Haand i Nærheden, og hvad den i Brede berører, det viſner, ſom Blomſt i Solbrand. Vagt Jer for den.“

„I mener vel Jer egen!“ udbrod jeg harmfuld.
„Nei! gjennemte han: Jeg mener den, ſom i dette Dieblif hviler paa Froken Anna Grubbes Barm!“

„Der hviler ingen, uden hendes egen!“ ſkreg jeg. —
„Ederſ Tro er ſtor, og Troen flytter Bjerge! ſpogte Profeſſoren: Men den Mand, ſom nu ſover i Frokenens Kammer, flytter Ederſ Tro viſſelig ikke ud deraf.“

Det var for meget! Raſende foer jeg hen til et Træ, brod en mægtig Green deraf, og vilde give den frække Spotter nogle Hug, men da jeg vendte mig igjen, var han ikke mere at ſee. Oppe i Toppen af et høit Bogetræ ſad han, loe ad min Harm, og ſagde med ſin høje Roſt: „Riſet har I jo nu! Gaf nu til Herluſſtrup, og pidſt ham op!“

Gruende for den Trolddom, indenfor hvis magiſke Kredſ jeg ſaa uforſættlig var traadt, foer jeg aſted, over Stok og Steen, fra det forfærdelige Sted, ad Herluſſtrup til. Jeg ſkød min ſædvanlige Gjenvei gjennem Haven, og gik op og ned i den tætte Gang, hvor jeg havde gjort mine ſaligſte Vandringer ved Anna's Side. Jeg vilde afkjøle mig; men det lykkedes mig ſlet. Jeg blev

stedse hedere, og kom tilsidst i en Stemning, hvori jeg ikke mere gjenkjendte mig selv. Den meest fortærende Skinsyge jog mig op til Gaarden. Anna's Soveskammervindue vendte ud til Haven, men det sad høit paa Muren. Lys var derinde. Nu staaer der lige udenfor en Lind, som strækker sine løvrige Grene op over Taget. I den svang jeg mig op, og stirrede ned, ind ad Vinduet. Paa Bordet stod en Lampe. Sengen, som stod i et blindt Fag, var skjult for mig; men paa Bordet laae en Rytters hjelm og et Par mægtige Handsker. Op mod Væggen stod en lang Palladsk. Han var der altsaa, han var der! —

Jeg flos ned af Træet, søgte paa Jorden, fandt en stor Steen, og kastede den, af al min Styrke, ind ad Vinduet, saa det klirrede. Jeg hørte, hvoreledes Stenen faldt dundrende ned paa Gulvet indenfor. Den maa først have truffet Lampen paa Bordet, thi Lyset brændte ikke mere. Jeg blev staaende gandske stille, og ventede paa de Ting, som nu skulde komme. Jeg hørte grant et Menneske tale indenfor, ligesom halvt i Søvn; det var den Fremmedes Røst. Jeg traadte et Skridt nærmere; da bared det mig fore, som om jeg hørte en smigrende Qvindestemme hviske i beroligende Tone. Dets blikket efter var Alt gandske stille igjen.

„En jammerlig Vækker maa Du være, om Du ikke kan faae dem ud af Beden!“ sagde jeg, snusende af Forbittrelse, til mig selv, greb en Steen i hver Haand, og fornøede min Storm. Nu blev der en Larm indenfor, og ved Vinduet viste sig den Frem-

mede, raabende ud i Rotten: „Er der Stimænd her?“ Uforkædet traadte jeg frem, for at fordre ham udenfor, men samme Dieblif løsnedes et Skud, og jeg styrtede truften til Jorden i mit Blod.

Det maa vel have varet længe, inden min Bevidsthed vendte tilbage, og da det skete, ønskede jeg mig Dødsfønnen igjen. At jeg laae i Frøken Grubbe's Stue, og at hun sad grædende ved min Seng, forøgede kun min Qual. Jeg vilde fare op, jeg vilde give den Luft i retfærdige Vebreidelser, og derpaa flye et Sted, hvor Trostaben var bleven saa skjændigt forraadt, om jeg saa Kulde bløde Livet af mig undervejs; men Kraften svigtede mig, med et Suf sank jeg tilbage, mine Dine lukkedes, og min Bevidsthed forlod mig paany!

Det maa vel snarere tilskrives min voldsomme Sjælslidelse, end Skuddet selv, som ingenlunde var dødeligt, at det gik saa langsomt med min Hælbredelse. Jeg taug, ikke af Rolighed, men af forrærende Græmmelse. Frøken Grubbe taug ogsaa — hun maatte jo vel! Hendes Omhu for mig var grændseløs. Ethvert Spor af den Fremmede var forsvunden, og i visse Dieblikke fattedes der ikke meget i, at jo det Hele forekom mig som en tung Drøm.

Langt om længe følte jeg mig stærkt nok til at forlade Stuen og vandre hjem. Uden Afsted kunde jeg dog ikke gaae. Jeg traadte for Frøken Grubbe, vel bleg og mat, dog fast og bestemt. „Jeg

kommer, at sige Eder et evigt Farvel! begyndte jeg: Men inden jeg gaaer, onsker jeg at vide, hvo den Mand er, I har opoffret mig for. Jeg er i hans Gjæld, og han skal vorde redeligt betalt, ders for er jeg Eder Borgen."

Hun taug, sank tilbage paa en Stol, holdt Tors klædet for Dinene og græd. „Og om I græd Blod, vedblev jeg: saa kan jeg dog ikke dermed tvætte Skjændselen af Eders Hjerter og Navn! See, I har draget mig til Jer fra min Barndom, knyttet, fængslet mig til Jer, I har sagt, at I elskede mig, elskede mig som ingen Anden, I har taget mig i Eders Favn og ladet mig indsuge Eders Aandes dræt. Det har forgiftet mit Hjerter, mit hele Liv — I er — I er min Morderke!"

„Anders, Anders, jeg er Din Moder!" kreg hun hulkende, og aabnede sin Favn.

Det Ord afvæbnede, gjenfødte mig. Jeg fløi til hendes Hjerter; maalløs laae jeg ved hendes Bryst, Gud veed, hvortil længe. Da fløi en Tanke gjennem min Sjæl. „Og Manden i Ryttervamsen? spurgte jeg: Han, som skjød efter mig, hvo er han?"

„Ak, han er jo Din Fader!" svarte hun med et dybt Suk.

„Saa ahnede jeg ret. Og hans Navn, hans Navn?"

„Han hedder „Din Fader." Lad det være Dig nok, min Anders! Hvad han ellers er, skal jeg sige Dig, saasnart jeg tør. Læger Du nu Dit evige Farvel tilbage?"

Hvad skulde jeg svare hende? Hvad kunde jeg
 da? Hele mit Liv laae i dette Dieblif for mig som
 et uhyre Selvbedrag. Først meente jeg, at have
 fundet en Brud, dernæst at have grebet min Tros-
 lovede i Utroskab — og nu? Nu sad hun for mig,
 og sagde mig grædende, at hun var min Moder!
 Min Ret var forloret, det følte jeg vel; men i det
 jeg kastede mig i Moderens Favn, fornam jeg en
 stikkende Smerte i mit Bryst, og da jeg vaagnede af
 den ubestrikelige Overraskelses Bedøvelse, bares det
 mig endogsaa fore, som om det med Moderen kun-
 de gaaet og kommet, som Skjebnen havde villet,
 naar kun Bruden var bleven. Ja det som mere
 er, jeg meente, at jeg vilde fundet det taaleligere,
 om jeg i den Ubekjendte havde truffet enhver An-
 den, selv en begunstiget Medbeiler, kun ikke — min
 Fader! Jeg erkjendte det for min Pligt, at om-
 skifte min Kjærlighed, men neppe torde jeg til-
 staae for mig selv, at den gamle var dragen ud,
 uden at der endnu havde meldt sig en ny, for at
 indtage dens Plads. Jeg gif og kom og gif igjen;
 men min Stemning opklaredes ikke. Saavidt burde
 hun dog ikke ladet det komme, syntes mig. Men hun
 torde jo ikke tale, sagde hun. Og hvorfor ikke?
 Gandske viensynligt havde hun indladt sig med et
 Menneske langt under sin Stand. Hun bekjendte
 for mig i et tungsindigt Dieblif, at mit Liv havde
 kostet hendes Fader hans, og ved at forstke her og
 der udbragte jeg saameget, at den gamle Hr. Grub-
 be, just i mit Fødselsaar, havde bortjaget en Svend,
 som stod i det Rygte, og selv roste sig af, ved El-

Stovsdrikke at kunne bedaare hvilken Kvinde han vilde. Man fortalte det endogsaa med den Omstændighed, at den Gamle, med Skafet af sin Jagtskniv, havde stødt ham Tænderne ind i Munden. Jeg kom ihu, at den Mand der skulde være min Fader, havde mistet sine Fortænder, hvoraf jeg drog Slutninger, som just ikke vare skikkede til at opklare mit Sind. Hvem han var, det vilde jeg vide.

Jeg gik til Tor, og opsogte Magister Venusinus paa hans Kammer, hvor han sad saa begravet blandt Bøger og alskens forunderlige Instrumenter, at kun Hovedet af ham var synligt. Mit Besøg overraskede ham ikke. „Jeg havde ventet Eder en halv Time før! sagde han: Efter den Tid, I gik hjemmefra, burde I været her for længe siden.“

„Hvorledes? I veed —?“

Han vedblev, uden at lade sig forstyrre: „Men I gaaer og phantaserer paa Landeveien, kan jeg tænke. I giver Jer af med alskens Griller og Underligheder, som nu, paa et gandske lidet Gran nær, have fortæret Eders livsfriske Mod. Saa sig mig nu da: Hvorfor vilde I banke mig forleden Nat med den Bøgekjæp?“ — Jeg tang, dreiede Hatten i Haanden, og saae ned for mig. „J meente uden tvivl, jeg vilde lyve Eders Kjæreste paa! vedblev han: Og saa blev I hidsig — naturligt! Jeg har jo selv haft en Kjæreste engang; saa kom der en Ven, og sagde mig, at hun tog mod Nattebesøg af en Anden, hvisaarsag jeg ogsaa strax foer til, ikke

med en Bøgesjep, men med en gandske nem lille Stilet, som jeg altid bærer i Væstelommen." Han foer med Haanden i Lommen, tog en Daggert frem, trak dens Klinge ud af Skeden, besaa den, og vedblev: „Der sidde endnu Rustpletter af Blodet paa Staalet! Hvor dog sligt et rødt Fluidum kan æde sig fast! — Men det forstaaer sig, hun var da ikke heller min Moder, og han var ingen — — Nu, nok om det! Som Deconomus her i Sor har jeg ogsaa lært at oeconomisere med mine Følelser. — Thi, hvor det funkler!"

Han dreiede, i hurtige Evingninger, den tværgedede Dolk saaledes, at Ringen, han bar paa sin Haand, spillede i Straalglandsen med mangfoldigt Farveskær. Det syntes at forlyste ham overmaade. Med Et blev han gandske alvorlig, stak Daggerten i Væstelommen, strog sig om det spidse Skjæg, saa op til mig, og sagde: „Hvad var det I vilde mig, Anders Christiansøn?"

Studsende traadte jeg et Skridt tilbage. „Anders Christiansøn? gjentog jeg: Hvorfor kalder I mig saa?"

„Thi nu! svarte Magisteren: Fordi I hedder saa!"

„Saa var min Formodning grundet! raabte jeg med Hestighed: I kjender min Fader!"

„Skulde jeg ikke kjende ham! svarte han smilende: Det er en Deel Aar siden jeg gjorde en Reise med ham til Engelland. Han har just en Svoger derovre."

„Ja, han er vist af smuk Familie!“ udbrød jeg harmfuld.

„Hør, Anders! tog Magisteren Ordet: Jeg troer J er falsk paa Eders Fader. Smuk Familie! Det skulde jeg mene. J vilde vel gjerne vide, hvad han forestiller i Verden? Dermed kunde jeg tjene Jer. Men da J med det første vil træffe ham selv, vil jeg ikke forspilde Jer Overraskelsens Behagelighed. Jeg vil sige Jer noget, som en Anden har sagt mig: J er skabt til Overraskelser. Jeg seer, J har mange Spørgsmaal paa Tungen, og da jeg, siden jeg fik denne Ring, ingen større Fornøielse kjender, end den, at kunne svare paa det, ellers Ingen trostier sig til at spørge om, vil jeg vise Jer i dette Speil, hvorledes J skal træffe Eders Fader igjen.“

Han rev et grønt Elør fra et Speil, som stod for ham paa Bordet, beskrev med Ringen, som han beholdt paa Fingeren, nogle Figurer derover, talte ved sig selv i et Sprog, som jeg ikke forstod, drog Eløret for igjen, men rev det, som paa et givet Tegn, pludseligt tilbage. J Speilet viste sig et smukt Gemak. J en Seng laae en ung Kvinde; noget bleg var hun, og leed diensynligt af en eller anden Sygdom. Ved Sengen sad jeg; hendes ene Haand havde jeg grebet, men med den anden gjorde hun en tilbagevinkende Bevægelse. Nu aabnedes en Sidedør, og i den traadte — min Fader, bærende et spædt Barn paa sine Arme! — Han blev staaende, ligesom slagen af Forundring ved at see mig;

jeg var faren op, men den Syge havde slaget begge Hænder for sine Dine.

Magister Venusinus bedækkede Speilet; men jeg raabte: „Hvad vil alt dette sige?“

„Det erfarer I tidnok, naar I kommer midt deri! svarte han: Thi som I her har seet det, skal det skee. Denne Ring har aldrig stuffet mig endnu.“

„Det er Trolddom!“ skreg jeg.

„Saa siger man! gjenmælede han gandske sagt: modig: Har I ikke hørt den Fabel før, vil jeg fortælle Jer den. Da jeg var Præst ved Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn gjorde jeg Djævelen adskillige Tjenester, hvorfor jeg mistede mit Embed. Men til Bederlag gav han mig denne Ring. Saaledes lyder Historien i Folkemunde. Nu kan I troe deraf Saameget eller Saalidet, som I lyster. Men at jeg kan forudsige Andre deres Skjebne, derom vil Tiden overbevise Eder.“

„Andre? gjentog jeg: Forudsæer I da ikke Eders egen?“

„Derom har jeg talt tilforn! svarte han barsk: Sin Skjebne undgaaer Ingen; dog skal jeg gjøre, hvad jeg formaaer, at Eders kan finde sit Maal, for min har fundet sit. Gaf nu! Min Tid er kostbar, og meget Fornuftigt lader der sig just ikke tale med Jer. I er forstyrret i Eders Indre. Kjærlighed har gjort Jer syg — Kjærlighed maa læge Jer. Farvel!“

Kort Tid efter lod det, som der skulde oprinde en ny Sol paa min saalænge formørkede Himmel. Til min Moder kom nemlig, som Selbstærste, en ung Pige fra Kjøbenhavn, ved Navn Vibeke Kruse. Hendes Skjønhed var blændende, hendes Butighed henrivende. Hun havde levet et Par Aar hos Fru Munk, som hendes Kammerpige; men da Kongens Gemalinde var falden i Unnaade og forviist til Voller, var Vibeke traadt ud af hendes Tjeneste. Paa Herluffstrup fandt hun et venligt Hjem, og hvad hun ikke fandt der, en munter Stemning og et friskt Liv, der medbragte hun selv i riigt Maal. Det varede ikke længe, inden hun havde min Moders Fortrolighed og — mit hele Hjerter. Hun var mig ogsaa god af gandske Sjæl, det mærkede jeg ved alle Leiligheder. Undertiden vilde det endogsaa komme mig fore, som om min Moder nærrede det Ønske, at vi maatte hengive os hinanden for evigt. Desto større maatte vel hendes Glæde være, da vi nu, Haand i Haand, traadte hen for hende, bedende om hendes Velsignelse.

Jeg begyndte Livet forfra. Det var velsignede Foraarsdage, de, som nu kom. Jeg var atter den Gamle; Kjærligheden havde helbredt mig og bragt Ligevægt i min Sjæl.

Hvad havde vi vel at tøve efter, for at ægte hinanden? Havde jeg ikke min hyggelige Nølle og en god Sum Penge til? Vibeke var ligesaa utaalmodig, som jeg. Dog troede hun, at skulde os Begge, først at gjøre en kort Reise ind til Kjøbenhavn, for at bringe nogle Familieanliggender i

Orden og hæve en Arv, som var hende tilfalden efter en Morfader.

Hun reiste, og neppe var hun borte, før jeg begyndte at tælle Døgene til hendes Tilbagekomst. Jevnligt fik jeg Bud fra hende. I Begyndelsen lode hendes Breve meget trøsteligt. Alt tegnede vel, Alt bebudede et lykkeligt og hurtigt Udfald af hendes Reise. Men pludseligt heed det, at en uretsfærdig Dom truede hende med et stort Tab, og at hun, for at komme til sin Ret, maatte anraabe Kongens Bistand. Dertil vare nu vi, min Moder og jeg, hjerteglade, thi vi vidste jo, at Kongen ingen Uret taalte. Herpaa skrev hun endnu et Brev, at Kongen havde givet hende et naadigt Svar, hvorefter hun ogsaa fortroste sig saameget fastere, som han kjendte hende fra den Tid, hun tjente Fru Munk, og altid havde vilst hende megen Godhed. Men nu ophørte hun med at skrive, og ihvor mange Breve jeg end sendte hende, kom der dog aldrig Svar. Ei engang min Moder værdigede hun et Ord. Jeg sendte et sikkert Bud ind til Kjøbenhavn, for dog at erfare Aarsagen; men Budet kom tilbage, uden at have kunnet finde hende. Hun havde forladt Byen, det var Alt, hvad han havde kunnet erfare. Saaledes tøvede jeg det meste af et Aar.

Da begav det sig en Dag, at jeg, i et nødvendigt Erinde, maatte til Cor. Idet jeg gaaer forbi Klosterkirken, ser jeg Magister Venusinus gaa ned ad Gaden foran mig. Jeg indhenter ham just som han er ligesom Brønden, og klapper ham paa

Skulderen; han vender sig hurtigt, farer sammen, idet han seer mig, springer tilvensstre og overfuser mig: „Er det en Maade at tiltale en Mand paa, hvis Skotvinge I ei er værd at løse? Hvornaar blev det da Mode her i Landet, at unge Bengler, af hvilke I er Een, skulle liste sig bag lærde Magistre paa snigmorderisk Viis, naar de have en Brønd paa den ene Haand og en Kirke paa den anden?“

Jeg satte Hænderne i Siden, ligesom han, saae ham stivt i Øinene og svarte: „Eiig I mig først, hvornaar det blev Skik her i Landet, at gamle Trolde, af hvilke I er Een, skulle tilskrive Folk snigmorderiske Tanker for et uskyldigt Skulderklaps Skyld?“

„Ei, ei! raabte han: Hvor I fører store Ord i Eders skjæggeløse Mund! I mener vel, I kan sige, hvad I vil, fordi I har en stor Herre til Fader!“

Denne Spot opbragte mig. Jeg foer ind paa ham, greb ham om Livet, løstede ham op, og stødte ham nogle gange mod Jorden. Da stak han bitterlig i at græde, og klynkede: „Det var jo ikke saa ilde meent, Anders! Saa slip mig, slip mig! I flemmer Veiret af mig! Jeg vil jo bede Jer om Fortædelse, Anders! Følg med mig — kom ikke Brønden for nær — naar Barnet er druknet, er det for silde, at kaste den til.“

Jeg havde allerede sluppet ham. Idet vi nu gik gjennem Klosterporten, sagde han meget venligt: „J vilde mig vel noget, Anders?“

„Siden I veed Alleting, min lærde Magister, svarte jeg: saa sig mig nu, hvor i Verden jeg skal træffe den Jomfru, jeg i dette Dieblig tænker paa.“

„Det skal jeg sige Jer! tog han Ordet: I skal en Dag i næstkommende Aprilmaaned, reise til Jbsstrup. *) I behøver just ikke at reise den syvende — I kan jo lade det være den sextende. Der vil I finde Den, I søger. Men da der paa denne Reise kan tilføde Jer adskillige Farligheder, vil jeg give Jer et prøvet Raaben med. Der! vedblev han, idet han tog Daggerten op af Væstelommen: Tag den! I veed ikke, hvor nødigt jeg stiller mig ved den; men jeg forudseer, at den vil være Jer til Nytte. Tag den, og den Første som lægger Haand paa Jer, stode I ned dermed!“

Gysende traadte jeg tilbage. „Behold Eders Stilet! sagde jeg: Jeg vil ikke stille Jer ved et Raaben, som I uidentvivel maa behøve selv, aldens stund I altid bærer det hos Jer. Belave mig paa at stode et Menneske ned paa denne Reise vil jeg ingenlunde. Gaae nu, hvorhen I skal. Saa gjør jeg.“ Han gik ind i et Huus; jeg saae efter ham, rystede paa Hovedet og tænkte: Hvorledes mon den Mand mener Dig det i sit Hjerte, Anders?

Det drev mig afsted til Jbsstrup. Min Moder favnede mig grædende til Afsted. „Ak, der ahner

*) Nu Sægersborg.

mig noget Ondt! sukkede hun: Gid Du vilde blive, men jeg følger det, Du kan ikke! Saa reis med Gud."

Det gjorde jeg. Da jeg naaede Skoven ved Jbsstrup, satte jeg mig paa en Træstub, og overtænkte min Skjebne, thi jeg følte forud, at jeg nærs mede mig et afgjørende Dieblif i mit Liv.

J ringe Graastand stod en Brændebugger i Begreb med at fælde et Træ. Jeg traadte til ham og sagde: „Det gaaer muntert, Gamle! Nu falder den strax."

„Ja, tog han Ordet: og det er dog en af de mægtigste Bøge her i Skoven. Saaledes er det, naar man angriber, hvad man vil fælde, lige i Rodkjæbelen. Det er ikke gaaet mig selv stort bedre. Jeg stod ogsaa, for nogle Aar siden, og surste og bruste, som nu denne Bøg igaar; men saa fik jeg et godt Hug i Roden, og siden har jeg været bestandig."

„J Hjertet, mener J?"

„Ja, Herre, thi det er just Roden paa et Menneske. Og naar nu Dren, jeg mener det giftige Had, som ikke kan taale, at see en grøn Green, end sige en stakkels Stjumper som jeg var, paa sig en Green, naar nu denne Dyr, siger jeg, slaaer saa vældigt til, at den naaer Marven omtrent, havde Træet dog i Grunden meget bedre af, at være gennemhugget. Og derfor har jeg ofte ønsket mig Døden, men hvor ofte jeg end har følt mig fristet til, at lægge Haand paa mig selv, er det dog ligesaa ofte kommen mig fore, som om jeg dog end

nu var for god til at fuldende, hvad Djævelen havde begyndt. See, derfor gaaer jeg her endnu, og naar man betragter Sagen med rigtige Dine, er det jo ogsaa en stor Urimelighed, at et Træ, om det end kun var et saftløst og skaldet Træ, skulde fælde sig selv."

„Jeg vil vedde, det er en Kjærlighedshistorie fra Ederes Ungdom, som har gjort Jer saa ulukkelig."

„Nei, jeg siger Jer jo, det var H a d e t. Hvor vil I hen? Kjærligheden er ingen Øre; den er et Skjont, frodigt Træ, som staaer rodfæstet i Himmerige, ligesom disse Bøge her i Jorderige, og bærer saamange yndige Frugter, at de kjære Guds Engle see deres Lyst derpaa. Men Hadet er Øren, der afhugger saamange Grene og overbugger saamange Stammer, som den kan overkomme; thi ellers havde jo Djævelen intet at varme sig ved."

„Men saa udfordrede I vel Hadet?" spurgte jeg. — „Det forstaaer sig, svarte den Gamle, idet han satte sig ned hos mig paa Stammen af et fældet Træ: thi Hadet har jo den Art, at det betragter enhver Kjærlighedshytning som en Udforsdring. Sagen var denne: Jeg holdt af Skovlæberens Datter, og hun havde givet mig sin Tro. Vi vare meget lykkelige, indtil der hos hendes Forældre indlogerede sig en Studiosus fra Kjøbenhavn, som vilde nyde Landlivet en Commerçs Tid. Neppe havde han seet min Else, før han forelskede sig i hende, og brugte hundrede Konster for at forelske hende. Men hun var det rene Guld. Da overrasker han os en Nat her i Skoven, just som

vi, hun siddende paa mit Skjød, samtale i sød Fors-
trolighed. Rasende farer han til, og støder hende
i Brystet med en Dolk, saa hun styrter tilbage
med et Dødsens Suk. Ogsaa jeg tumlede om,
idet jeg vilde holde hende, og nu angreb han mig.
Længe brodes vi med hinanden; omsider lykkedes
det ham, at bore Dolken ogsaa i min Side. Jeg
segnede ned som død; men kun min Else var det.
Studenten var samme Nat forbunden."

"Venusinus!" raabte jeg uvilkaarligt.

"Hvad nævner I der for et Menneske?" spurgte
Brændehuggeren opmærksom.

"Intet Menneske nævnte jeg; det var, efter
Eders eget Talebrug, kun en Øre. Men vil I
nu betragte Øren som et Menneske, ved hvis Hjer-
terod I lægger Eders Had, har jeg Intet deris-
mod. Eders Elses Drabsmand hedder jo Venu-
sinus, og i Eor kan I træffe ham, om jeg ikke
feiler."

"Ve — nu — si — nus! gjentog han langsomt,
ligesom for ret at indpræge Navnet i sin Hufoms-
melse: Godt, jeg skal træffe ham. Men hvorledes —

"Spørg mig ikke! afbrød jeg ham: Svar mig
hellere paa et Spørgsmaal, jeg nu vil gjøre Eder.
Kan I sige mig, hvor jeg skal træffe en ung Pige,
som hedder Vibeke Kruse?"

"Vibeke Kruse? Skulde det være — ja, det
maa være hende, nu mindes jeg, at have hørt Nav-
net engang tilforn — hende træffer I sikkert oppe
hos Gartnerens — at sige, hvis hun er hjemme, hvis

hun kan være hjemme for Eder, thi hun skal være meget syg"

Det havde jeg saa ofte gjentaget for mig selv, naar jeg i mine Tanker bebreidede hende den lange, uforklarlige Tausshed. Hun maa være syg, døds-
syg! Dermed havde jeg undskyldt hende. Og dens
ne Undskyldning, som jeg neppe vovede at holde
fast mere, saae jeg nu bragt til Virkelighed. Jeg
omfavnede Brændehuggeren inderligt, og forlod ham
hurtigt. Han saae hovedrystende efter mig, og kunde
ikke begribe, hvorledes Efterretningen om den
arme Piges Sygdom kunde gjøre mig saa glad.

Det spurgte jeg Vel til Gartnerens Huus. Jeg
saae mig længe om udenfor, men der viste sig ikke
et Menneske. Saa gik jeg da, uden Omstændighe-
der, ind. For mig aabnede sig en Gang, med et
Par Dørre paa begge Sider. Sagte bankede jeg
paa den første den bedste, og traadte ind.

Slagen af Forundring blev jeg staaende indens-
for Døren. Jeg stod i det selvsamme Gemak, Ve-
nusinus havde viist mig i sit Speil. I en Seng
laae en ung, meget kleg Kvinde; jeg stirrede paa
hende, for i hendes Ansigt at gjenfinde Vibekes
Træk, men det var ikke saameget Erkjendelse af ud-
vortes Liighed, som det var indvortes Jølelse,
der drev mig hen til hendes Seng. Og nu, da
jeg stod hende gandske nær, og saae ned paa hende,
nu saae jeg da ogsaa gandske tydeligt, at det var
hende, skjøndt al Farve, alt Liv var vegen af hends
des Kinder. Jeg satte mig ned og greb hendes
Haand, men til at tale var jeg ikke istand. Bevidst:

heden om den Uret, jeg nu og da havdt gjort hende i mine Tanker, greb mig frygteligt i dette Dieblif, da hun laae der for mig, maalløs, nu luffende, nu oabnende sine dødsmatte Dine. Jeg glemte, ved dette Syn, gandske, hvad jeg, efter Speilbilledeets Forsudsigelse, endnu kunde vente, trykte smt hendes Haand og sagde med inderlig Ynk: „Min arme Vibeke!“ Men med den Haand hun havde fri, gjorde hun en tilbagevinkende Bevægelse.

Da gik Sidedøren op; jeg vendte mig — i den stod min Fader, med et lidet Svøbelsebarn paa sine Arme! Jeg troede, han skulde tabt det, saa forundret blev han ved at see mig. Han ilte tilbage, hvorfra han var kommen, skilte sig ved Værnet, kom saa igjen, lukkede Døren efter sig, stillede sig for mig med bredt Ansyn, og spurgte barsk: „Hvor tør Du komme her, Dreng?“

„Jeg var faren op. Den dristige Trods, der var min Character egen, i Forbindelse med den haanlige Tiltale, lod mig glemme, at han var min Fader. Venusinus's Speil, Vibeke, Svøbelsesbarnet — Alt dreiede sig paa eengang rundt i mit Hoved som et Mollethjul. „Hvor tør I spørge mig om det?“ spurgte jeg igjen. Men i samme Nu fik jeg paa Kinden et Slag af hans Haand, at det fortænde for mine Dine, og det var mig, som alle Tænderne løsnedes i min Mund. Vibeke udstødte et Skrig og sank i Usmagt. Men jeg sprang ind paa ham, idet en Strøm af Blod styrtede af min Mund og oversprudlede hans Kollert. „Banvittige Djævelunge!“ raabte han, idet han brødes med

mig. Men ved en rask Bevægelse foer jeg med Hovedet mellem hans Been, og rev dem fra ham, saa han styrtede bag over. Gulvet rystede og Vinduerne flirrede ved hans Fald. — Men i det samme hellige Dieblif forlod al Besindelse mig.

Da jeg vaagnede af min Bevidstløshed laae jeg i et mørkt Fængsel, lænket paa Haand og Fod. Her laae jeg i otte Dage. En gnaven Slutter bragte mig Vand og Brød. Jeg gjorde ham nu og da et Spørgsmaal, men han svarte mig ikke. Kun een eneste Gang, da han vel har været bedre stemt end ellers, svarte han paa mit Spørgsmaal om Vibeke Kruse's Befindende: „Jb, hvorledes skulde hun vel finde sig, som har ligget i Barselseng siden syvende April.“ Jeg spurgte atter, men han gik uden at svare. Hvorledes beskriver jeg de urolige Tanker, for hvilke min Sjel var en Vold i dette Fængsel? Den første Gang jeg laae fangen, havde mit Hjertes Afgud aabenbaret sig for mig; Anna Grubbe havde trostet mig, hendes Forbøn hos Kongen havde gjort mig fri. Hvad Aabenbarelse havde jeg nu. Med Utaalmodighed ventede jeg paa at blive ført for Retten. Her vilde jeg give mit Hjerte Lust og fortælle mit uhyggelige Livs Kronike. Jeg tvivlede ikke om Rettens Bistand; svigtede den mig, da vilde jeg flye ud af Fængslet og kaste mig for Christian den Sjertes Fodder; et naadigt Magtsprog af hans Mund kunde vel give mig Livet endnu engang.

„J faaer Besøg idag! sagde Slutteren en Dag til mig: Velav Jer paa, at tage mod en fornem Herre.“

Nogle Timer efter indtraadte i mit Fængsel en liden Mand med en stor Lygte, som han stillede paa en Bænk og aabnede, saaledes, at Lyset skinnede klart omkring i Hullet. Han havde en kort Ryg, blaa venlige Dine, en krum Næse, en hoi Pande, og var skaldet oven i Hovedet. Han bar en gammel fidret Læderkøllert, og hans Skoe vare sammenhæstede med store Hægter.

Bed at see ham, maatte jeg tænke paa Sluttes rens Ord: „Velav Jer paa at tage mod en fornem Herre!“ Denne saae mig ud derefter. „Er J Møllerren Anders fra Gyrstinge?“ spurgte han, idet han stillede sig ligeover for mig. — „Ja! svarte jeg: Og hvem er J?“ — „Jeg er den kongl. Kammers secretair Frederik Gynther, til Tjeneste. Eders Fader har anklaget Jer for Kongen, og da nu Hs. Majestæt mindes, at have benaadet Eder engang tilforn, er Allerhoist samme meget fortørnet. Og dog troer jeg, at kan J beqvemme Jer til, hoitideligt at love, aldrig at reise længer bort fra Eders Mølle, end to Miil i Omfreds, da var det vel muligt, at J endnu engang kunde slippe vel derfra.“ Med Glæde indgik jeg naturligviis hans Forslag, og gav ham mit Haandslag derpaa. „Men træffes J udenfor den Eder foreskrevne Grændse, soidede han til: erkjender J da, at have Eders Liv forbrudt?“ Ogsaa det indgik jeg. „Vel! sagde han derpaa:

41 B. (7)

Saa reis nu ind til Kjøbenhavn, og tak Hs Majestæt for den høie Naade, som Eder er vederfaret saa usforstydt. J burde have takket ham for Eders Liv, da han benaadede Eder førstegang. Elusteren skal strax komme og løse Eders Lænker. J er fri fra denne Stund. Og nu et faderligt Raad med paa Veien: Lær at beherske Eders heftige Sind! J er et voldsomt Menneſke, J har ikke Blod, men Laster, i Eders Arer. Jeg frygter, at J, ved flere Leiligheder, vil tage Jer selv tilrette: men ihvordan det gaaer, saa glæd Jer dog, at J ikke blev Faders morder!"

Han trykte en Taare itu i Diet, omfavnede mig, og gik bort. Næste Time var jeg paa Landeveien.

Da jeg kom til Residentsen, fandt jeg Alt i stor Bevægelse. Rigets Raad skulde nemlig samme Dag forsamles i Rosenborg Hauge, for, efter kongelig Befaling, at fælde Dom over Fru Munk, der af sin kongelige Gemal mistænktes for Utroſkab. Alles rede to Aar tilforn*) var hun falden i Unåde. Nu lagde Majestæten formelig Sag an mod hende og paaſtod Skilsmisse. Jeg fulgte Strømmen, og kom ſaaledes ind i den kongelige Hauge, men Drængſten var ſaa ſtor, at jeg maatte kæmpe længe inden jeg fik en taalelig Plads, og ei engang her kunde jeg ſee Hovedpersonen, Kong Chriſtian den Sjerde — han ſad, med Ryggen vendt mod den

*) 1630.

Side, hvor jeg stod. Derimod saae jeg den Ans klagede staae for Efranken, deilig endnu af Ansigt, men saa feed, at hendes Figur neppe var kjendelig. Hun stod der med nedslagne Dine, dog ikke uden Grimodighed, omringet af sine Børn. Hendes Mor der, en gammel Kone med skarpe, meget betydende Træk, hvisttede nu og da til hende, ligesom i trøstende Tone.

Uf en Samtale, To af mine Naboer forte, mærkede jeg mig følgende:

„Forsømt, at vi ikke kom over paa den anden Side — der kunde vi seet Kongen. Jeg vilde give meget til, jeg kunde læse i hans Ansigt idag. Han maa dog være underligt tilmode, tykkes mig; hun har dog været ham huld og tro i femten Aar, og født ham et Barn hvert Aar, saa at sige.“

„Ja! tog den Anden Ordet: Og deilige Børn tilhobe. Hvem er den Lille med Perlerne i Haaret?“

„Jh, det er Anna Catharina, som er forlovet med Hofmester Frantz Kantow — seer Du ham hist, den hoi voxne Mand med det hvide Ansigt, neppe tredive Aar gammel?“

„Jo, jo, et smukt Par! Dog finder jeg, at Eleonara Christine og Corfits Ulfeld ere et endnu smukkere. Han vil jo fore Moderens Sag?“

„Det vil han, og Hannibal Schested Kongens. De lave sig alt til at begynde.“

„Men hvem i al Verden er den lille skaldede Mand i den sidste Læderkøllert?“

„Kjender Du ikke Kongens Kammersecretair Frederik Gynther? Han bryder sig kun lidt om Stadsen, men han er Kongens høire Haand og har meget hos ham at sige. Seer Du, nu smaa snakker han med Canzler Friis og med Levin Marskalk — de ryste gandske betænkeligt paa Hovedet og stryge sig med bekymringsfuld Mine om det flir-kantede Skjæg.“

„Ihø, ihø! Nu begynde de. Der fremtræder Sehested — han taler godt for sig.“

„Det er Betskyldningerne han oplæser. Kongen skal selv have affattet dem i nitten Spørgsmaal. Skade, at man ikke kan høre noget deraf; men Alstanden er for stor, og det er tilmed svært, at tale under aaben Himmel. See, see, hvor Fru Munk flister Farve! Hun segner i Alsmagt — nei, nu fatter hun sig igjen, og støtter sig paa Moderens Arm.“

„Jeg er dog bange, hun taber! Nu lægger Sehested jo Kongens Indlæg bort, og begynder at plaidere. Hvor det flyder for ham! Han leder ikke efter Ordenen! See, see! Eleonora Christine græder, folder sine Hænder, og kaster et bedende Blik til Ulfeld; men det nytter vel ikke. Troe mig, Sagen er tabt for Fru Munk.“

„Hvad nu? Blander ikke hendes Moder, Ellen Marsvin sig i Sagen? Hun taler høit, hun vender sig herover, det maa være til Kongen, hun taler — ja, nu nævner hun „Kongelige Majestæt!“

„Guds Død! Du har Ret. Kongen farer jo op af sin Stol — — —

„Raabte Du mig ikke selv, Ellen, at jeg skulde tage Vibeke, efterdi Kirsten blev saa feed?“ raabte en vidt klingende Stemme, saa det gjaldede igjen.

„Det var Kongen!“ lød det trindtomkring mig. Jeg saae derhen, og det traf mig som en Lynstraale — det var — det var — min Fader!

(Slutningen i næste Hæfte.)

Röverer i Ospedaletto.

Det var sidst paa Sommeren 1820, da jeg, paa min første Reise i Italien, havde forladt Mailand, for over Bergamo og Brescia, langsmed Alpernes sydlige Skraaninger og de euganeiske Bjerge, at gaae til Venedig, hvis vidunderlige Storhed tilloftede mig uimodstaaeligt.

I min Beturins Vogn fandt jeg Selskab. En ung Mand af sygeligt Udseende — som jeg horte, var det en Maler fra Padua — og en endnu yngre Cornet i pavelig Tjeneste indtoges Forsædet i den bekvemme seksrædige Berline, som tre muntre Muuldyr befordrede temmelig raask. Ved Siden af mig paa Bagsædet havde en qvindelig Skikkelse taget Plads; paa sit Skjød bar hun et Trears-Barn,

smukt som en Engel. Selv var hun siensynligt en ved Kummer og Sjælslidelse for Tiden knækket Blomst. Hendes Udvortes røbede en Alder af 22 til 24 Aar. Edel Stoltthed, parret med høi qvins delig Mildhed, syntes at danne hendes Character. En høi Pande, et dunkelt Øie, en blød Røst, en usigelig Gratie i alle Bevægelser, en indtagende Blusfærdighed og en siensynlig Frygtsomhed, der bar Vidne om hendes indvortes Tilstand, sammensmeltede med de blege Kinder, med Dyrkerne i Panden og med den tungtaandende Varm til Billedet af en rørende, under Kummer dybtboiet Skjønhed. Hun var klædt som en Dame af Stand. Intet udmærkede hende, med mindre man vilde hidregne en liden Medaillon, som nogle Gange stak frem under hendes Halsstørklæde, og som hun strax søgte at skjule. Hendes treaarige Teresa — saa kaldte hun det nydelige Barn — syntes at være det sidste dyrebare Baand, der knyttede hende til et Liv, hvis Blomster siensynligt vare visnede for hende.

Aldrig endnu var Billedet af en hjælplos, til Beshyttelse trængende Kvinde traadt saa levende for mine Øine, som i denne rørende Skikkelse. Frygtsom, hartad skjælvende, lænede hun sig tilbage, som om hun var bange, at hun skulde indtage den Plads, der dog tilkom hende; Øye søgte hun at undgaae enhver Berørelse med Nogen af de Medreisende. Kun mod mig, som Fremmed, syntes hun at være mindre ængsteligværsom. Cornetten havde spurgt hende, hvorhen hun reiste. „Til Verona!“ svarte hun, men dette Svar var ledsaget af et

Blit, som sagde, hvor gjerne hun ønskede, at tie. Ingen af os vovede da, at tiltale hende mere.

Saaledes tilbagelagdes den første Dagsreise fra Mailand til Bergamo. Hun havde neppe eengang været af Vognen; Ingen saa hende spise eller drikke. Neppe vare vi traadte af i Bergamo, før vi hørte hende bestille Kaffeleie, og kort efter erfarede vi, at hun var gaaet tilfængs, uden at nyde det Mindste.

Beturinen, en ung, munter Toskaner, vidste Intet om den blege Signora. Hun var kommen med ham fra Turin; undervejs havde hun bedet og grædt meget — det var Alt, hvad han kunde fortælle om hende. Det var nok, for at spænde min Nysgjerrighed.

Hele Bergamo var, formedelst Messen, i Oprør og Bevægelse. Staden vrimlede af Fremmede, af Kjøbere og Sælgere; alle Gader og Pladser vare besatte med Boder.

Bed Table d'hôte hørte vi meget tale om en Røverbande, som, hidlokket af de mange rige Fremmede, havde indfundet sig mellem Bergamo og Brescia; paa Landeveien mellem begge Byer skulde den allerede, med stor Dristighed og endnu større Lykke, have udført mangfoldige Røveransald. Alle Politiets Efterstræbelser havde hidtil været frugtesløse. Liig fremmanede Uander havde Røverne stedse vilst sig gandske pludseligt, og ligesaa pludseligt og sporløst vare de forsvundne igjen efter fuldbragt Gjerning, uden at man hidtil havde kunnet efterspore deres egentlige Afsl. De forunderligste Rygter vare i Omløb.

Man fortalte om underjordiske Gange, som, lige siden Romernes Tid, skulde føre fra adskillige Punkter i Egnen til Guarda: Soen og ved dennes Klippers Bredder aabne dem ubekjendte Udveje. Men især fortaltes om disse forvovne Eventyrers egentlige Hoveding de allerforunderligste Ting. Efter Nogles Paastand skulde han være en Mohr, eller idetmindste en Zigeuner; efter Andres derimod Son af en fransk Stormand, og ikke skulde Rød eller Fortvivlelse, men en uimodstaaelig Lidenstaa for Fare og Kamp, en ubetvingelig Drift til dristige Foretagender og det forvovneste Mod have bragt ham paa denne farlige Vane. Man paastod da ogsaa, at alle hans Staldbrødre ikke vare Andet, end hans Vasaller og Benner; da de Alle vare rige, beholdt de ikke det Mindste af det røde Gode, men nedsænkede det i Guarda: Soens dunkle Bølger, og det var just Aarsagen, hvorfor man aldrig kunde opdage noget Spor deraf. Det Rygte, at Anføreren var en Mohr, paastode Andre, havde kun sin Grund deri, at han altid bar en sort Maske, som betryggede ham mod al Gjenkjendelse; men egentligen var han et Ideal af mandig Skjønhed, og i Legemskraft uovervindelig. Hundrede andre Fortællinger om hans tidligere Ophold og om hans Livs beklagelsesværdige Skjebner, som, i hvor ung han var, dog havde prøvet ham med de haardeste Erfaringer, gik fra Mund til Mund.

Paa disse Fortællinger hørte jeg ogsaa med den spændte Opmærksomhed, som Sagn af denne Art almindeligviis vække hos forretningsløse Reisende. Men hvad der i dette Dieblis gav dem endnu højere

Interesse for os, var den Omstændighed, at vi, i Løbet af den følgende Dag, tænkte at reise forbi de Steder, hvor de fleste Røveranfald vare skete. Disse Rovers egentlige Tummelplads laae nemlig, som det syntes, i en Afstand af to til tre Meil paa begge Sider af den lille Flække Ospedaletto.

Den Frygt disse Fortællinger vakte hos mine Reisefæller var Viledning til mangehaande Spørgsmaal, paa hvilke igjen fulgte de allerforsjelligste Svar. Efter Nogle af de Tilstedeværendes Forstikringer var, i dette Dieblif, ikke det Ringeste at befrygte, da Regjeringen havde sørget for, at der overalt, gjennem hele det betegnede Rum, langs Veien var opstillet Vagtposter, mellem hvilke stærke Rytterafdelinger patrullerede. Derved havde de Reisende mere end tilstrækkelig Sikkerhed. Men efter Andres Udsagn var denne Forholdsregel langt fra at opfylde det tilsigtede Niemed. Røverne — saa gif Rygtet — brøde frem af Haverne og Bussene midt imellem Vagtposterne, plyndrede de Reisende, spottede al Modstand, og forsvandt ligesom de vare komne. Nogle paastode endogsaa, at Regjeringens Foranstaltninger kun havde forværret de Reisendes Vilkaar i dette farlige Landskab. Røverne havde nu nemlig ogsaa begyndt at føre rige Reisende ind mellem Bjergene og her at afsprende dem høie Løsepenge. For at faae disse, havde de berjent sig af hidtil uhorste Mishandlinger.

Længe taltes saaledes frem og tilbage om disse Gribytrere og deres Anførere, som man i Almindelighed kaldte il Moro, uden at noget aldeles Bist udbragtes.

Med hvilken Interesse alle disse modsigende Efterretninger hørtes af os, der, inden 24 Timer, skulde gjøre Erfaring af deres Sandhed, behøver jeg ikke at bemærke. Maleren var gandske forlegen og bestyrtet; Farens Nærhed lukkede hans Mund med uvilkaarlig Frygt. Cornetten derimod slog paa sit Raars defæste og udfordrede Faren med mange kjække Talemaader. Beturinen lod Gaffel og Kniv falde, idet han med spændt Opmærksomhed lyttede til de forskjellige Beretninger. Blandt alle Tilstedeværende var han vistnok Den, der havde største Grund til denne ængstelige Deeltagelse. Allerede tre gange tilforn var han falden i Røverhænder, og fem store Stik og Skudbunder bare Vidne om det Mod, han stedse, gandske uvilkaarligt havde udviklet ved slige Leiligheder. Helt modigt dæmpede jeg mit Hjertes høiere Slag; dunkle Ahnelser opstege i mit Bryst; Billeder, hvori — jeg veed ikke ret, hvorfor — min lidende Naboeskes Skikkelse uvilkaarligt blandede sig, svælskede min Phantasie, og Forestillinger, som drevede Blodet gennem Aarerne i raske Kredse, glædede forbi min Sjæl.

Natten var urolig. Messes Tummelen under vore Vinduer havde idetmindste ligesaamegen Deel deri, som vort Vordselskabs betænkelige Fortællinger. Mine Reisesæller fandt, ligesaa lidet som jeg, den forønskede Hvile; Morgenen var os derfor saare velkommen.

Om den lidende Skjønne i Sidesværelset havde sovet bedre end vi, var os ubekjendt. Jeg maatte

tvivle derom, da jeg saae hendes røde Vine vaade af friske Saarer.

Vi toge atter Plads i vor Berline. Vor Vei gik gjennem et smukt Landskab. Til Høire og Venstre frydede vort Blik sig ved de deiligste Haver og Wiins bjerge. Landeveien selv var meget munter og fuld af Færstel. Luften var klar og varm. I nogen Fjernstand saae vi de sidste Alpers grønne Skraaninger; blaae Hoibjerge overragede dem, fjernt sammensmeltede med Hoialpernes Sneetoppe. Landsbyer og Flekker fulgte, i kort Afstand, paa hinanden — kort den hele Omgivelse adspredte snart de mørke Fjers stillinger, hvormed de utidige Fortællinger om Rovers banden havde opfyldt vort Bryst. Det syntes umuligt, at her kunde være mindste Grund til Frygt. Ja da vi bag Vaprio traf de første Vagtposter, tyktes det os hartad moersomt, at man, paa sig en Vei, kunde forudsætte Færer af den Art. Dog virkede Skrækken fra igaar endnu saa stærkt paa os, at Ingen vovede at meddele sine Bemærkninger derover. En almindelig, spændt Tausshed havde fortrængt vort Reiseselskabs Munterhed. Men Signora syntes ikke at have nogen Ahnelse om alt dette. Hun var gandske sysselsat med sit Barn.

Det var Søndag. Fra de nærliggende Byer løde Klokkerne, der kaldte de Fromme til Kirke. For os udstrakte sig Landeveien, der efterhaands var bleven stillere og eensommere, i en uendelig Linie. Saaledes vare vi efterhaands komne forbi Cavernago, Palazzo og Biverde. Allerede havde vi passeret fem til sex af hine Sikkerhedsposter, da vi nærmede os Ospedas

letto, en liden By, der ligger skjult blandt Biiuhjerger og Olivenplantager. Dette Punkt havde man nævnt os som et af Beiens farligste Steder. Men Ingen af os tænkte mere derpaa; Overbeviisningen om, at al Fare nu var lykkelig overstaaen, begyndte allerede at udtale sig gandske tydeligt i mine Reisesællers Miner. Cornetten begyndte den længe afbrudte Samtale med nogle Udsald mod de seige Rygtesmede; Maleren tilføiede naivt: „Det er dog ikke saa ilde, at der blandt Alst, hvad der fortælles, findes endeel, som ikke er sandt.“ Ved denne Samtale foer Signora noglegange op, som greben af Skræk; dog sagde hun ikke et Ord.

Imidlertid var det bleven Middag. Vi kunde vel være omtrent en halv Miils Bei fra Ospedaletto's Porte. Denne Flekkes Middagsklokker lode os venligt hilsende imøde; vi vare midt imellem to Bagpostier tilhæst, af hvilke den ene havde sin Plads ved selve Porten. Maleren begyndte allerede, i Overbeviisningen om fuldkommen Sikkerhed, at fremtage sine skjulte Skatte: en Pengetut, Uhr, Ringe og deslige; Cornetten gjorde iligemaade Mine til, at affyre sin ladte Pistol i Luften, da der pludseligt, saa Skridt fra os, ops hvirolede en Støvsky paa Landeveien, og to Bønder styrtede os aandeløse imøde med det Udraab: „Ladri, Ladri!“ Derpaa fulgte to, tre, fire Bøsseskud, og inden vi kunde komme os af vor Skræk, saae vi allerede vor Bogn omringet af otte til ti truende Skikkelser, Beturinen kasted ned af Sædet, et af hans Muuldyr ihjelskudt, og tre til fire frygtelige Bøsseløb rettede mod os.

„Smontate!“ *) skreg en frygtelig Stemme ind i Vognen: „E faccia a terra!“ **) bød, fra den anden Side, en liden, undersætsig Skikkelse med lynende Morderøine, mønstrende vort Selskab. Stiltiende la: vede vi os til, at adlyde denne bydende Befaling, med dens Skikkelserne kastede sig over Gjemmerne i Vognen. Da jeg steg ned paa Vogntrinet, saae jeg vore Angribes res Stilling. Foruden de sex Skikkelser, der omrin: gede vor Vogn, saae jeg, omtrent hundrede Skridt fra os og bag os to Banditer opstillede med lange Bøsser, til Sikkerhed mod Vagtposterne.

Nærmere mellem dem og os, midt paa Veien, fremragede en kæmpemæssig Skikkelse, et Hoved over alle de Øvrige — en Mand, hvis Ansigt gandske overskyggedes af en sort, bukket Bakkenbart. Med by: dende Ansigt, rolig støttet paa sin Bøsse, stod han der, iført en kort spansk Kappe, hvorunder Dolk og Pistoler fremblinkede af et Sølvbelte, og syntes at lede og ordne hele Angrebet ved sit Vink. Det var Høv: dingen.

Ved en Røvers Haand var jeg stegen ned. Skjæl: vende og dødsblege fulgte Cornetten og Maleren efter. Ogsaa Signora reiste sig op. Hendes Blik faldt paa den høie Skikkelse — med et krampagtigt Skrig og det hjertegjennemborende Udraab: „Camillo!“ sank hun livløs tilbage i Vognen.

Hendes Hjerter syntes knust — hun var død! Rø: verne vilde angribe hende, da treen Hovedsmanden til

*) Stiger ned!

**) Ansigtet paa Jorden!

Vognen. Neppe saa han den Livløse, før han med Kæmpekraft greb hende i sin Arm, kastede Barnet til En af Røverne og med triumpherende Stemme raabte: „Ved Gud! Fjenden! Nu bort!“ — Ingen rørte Vognen; som trufne af Trolddom, fore Røverne tilbage, og stirrede efter deres Anfører, som med sin Byrde styrtede til et Gab ved Veien.

I dette Dieblik reiste sig bag os en anden Støvsky. Tre Ryttere brøde frem, siraalende i Middagsfolens Skin, liig Redningsengle, sendte fra Himlen. Foran galopperede en Yngling paa skumrende Ganger. Et Sabelhug, og den Røver, som stod ham iveien, laae blødende paa Jorden. Han foer frem; Røverne gabe Ild paa ham, men ustandselig fulgte han sin Bane. Nu havde han indhentet de Flygtende. Uden at tælle Fjenderne, uden at agte deres truende Ildrør, kastede han sig over Røvernes flygtende Trop; disse havde afstyret deres Bøsser, og vare ikke forberedte paa videre Modstand — som Albne for Vinden, flyede de for det uventede Angreb.

„Uhyre! freg Ynglingen, idet han naaede Hovedingen, hvis Flugt forsinkedes ved den Byrde, han bar: Overgiv Dig!“

„Aldrig!“ svarte Denne, og affyrede sin Pistol — Ynglingen sank af Hesten.

I dette Dieblik naaede hans Følge Kamppladsen. Endnu et Dieblik modstod den kjække Røver, sægtende ved Siden af sit Bytte, det heftige Angreb. Han saa sig om, saa sig allene, forladt af sin Bande. Veien fyldtes med Mennesker; ogsaa Cornetten og vi Andre rykkede frem mod ham. Da erkjendte han sin

Modstands Frygtløshed. Med et drifstigt Spring satte han over Grøften, der skilte Landeveien fra Wiinbjergene, og forsvandt som et Lyn. Rytterne kunde ikke følge ham, vi havde ingen Baaben.

Ubevægelig laae den blege Signora paa Jorden; Teresa laae grædende over hende. Paa den anden Side af Veien vaklede hendes Redningsmand, dryppende af Blod, mellem min og Malerens Arm; Cornetten var sysselsat med Beturinen, hvis Bevidsthed langt om længe vendte tilbage. Bønder ledte efter Vand til den afmægtige Skjønne, Andre raabte om Hjelp; Nogle slæbte den saarede Røver til den nærmeste Vagtpost, og Andre vilde hjelpe det døde Muuldyr paa Benene igjen.

Jeg var ilet til den afmægtige Signora. Cornettens gned hendes Pande med frisk Vand; hun slog Dinen op.

„Hvor er jeg? spurgte hun vaagnende, idet hendes Dine opløste sig i stille Taarer, hendes Bryst i Sukke: Er han borte?“ spurgte hun igjen, efter en stum Pause. — Ingen svarte. — Nogle Minuter efter spurgte hun igjen: „Hvo frelste mig af hans Hænder?“ Laus pegede jeg paa Ynglingen, der laae nogle Skridt fra hende, blodende, med halvlukte Dine. Hun gjorde en Bevægelse hen mod ham, og saae ham med diensynlig Overraskelse i Ansigtet.

„For alle Helgenes Skyld! raabte hun: Drømmer eller vaager jeg? Vittorio! Du?“ Med disse Ord sank hun maalløs ned paa sin døende Frelser.

Dybtrykede stode vi Alle. Nu vendte Ynglingens Bevidsthed tilbage. „O Himmel, Angelika!“ raabte

han, og aabnede sine Arme, for at omslynge den Elskede.

En lang Pause. — Selve Bønderne taug af Gress frygt for denne Gruppe. Omfider løstes de matte Arme. Jeg erkjendte Nødvendigheden af, at gjøre en Ende paa den dybe Bevægelse, som lod dette uventede Gjensyn vorde farligt for begge Dele. Saa sagte som muligt løftede vi den blødende Yngling i Vognen. Angelika slyngede sine Arme om ham. Baade Klæder bleve trykte paa Bunden i hans Bryst, for at stille Blødet. Det døde Munddyr spændtes fra, og langsomt fortsatte vi nu vor Reise til det nærliggende Døpdaletto.

Vi fandt Flekken fuld af Tumult og Uro. Efterretningen om vort Eventyr var ileet foran os, og Rygters travle Tunge havde forstørret vort Nederlag i det uhyre. Vort hele Selskab skulde være myrdet og hele Landeveien bedækket med Liig. I travl Uvirkksomhed jage Politibetjente gennem Gaderne tilhest og tilfods; Patrouiller bleve udsendte for at efterspore de flygtede Røvere.

Vi kunde naturligviis ikke tænke paa, at fortsætte vor Reise. Beturinen laae meget syg. Al vor Omhu deelte sig mellem Vittorio og Angelika.

Bed Forbindingen fandtes Ynglingens Saar farligt, dog ikke ligesom dødeligt. Han blev tagen i Rum af en dulig Saarlæge; Angelika overtog hans Pleie. Cornetten reiste, kaldet af Pligten, videre; Gerardi — det var Malerens Navn — og jeg bleve i Døpdaletto.

Ei behøver jeg at fortælle, hvor levende denne Begivenhed havde vaakt min Deeltagelse. Dette Pares Historie, der siensynligt stod i aabenbar og nær Forbindelse med den megetomtalte Røverhovedsmand, indgjød mig den højeste Interesse. Mit Hjerte tog den meest levende Deel i min skønne Reisesælles Lidelser.

Imidlertid forsømte jeg Intet, som kunde lindre vor fælles Redningsmands Smærter. Naar Angelika ikke kunde mere, vaagede jeg ved hans Seng; jeg bar Omforg for hende og den lille Teresa. Den skønne Lidende sagde mig stum Tak med sine Blikke. Jeg frnydede mig ved hendes stigende Tillid, og gjorde Regning paa, at hun vilde give mig den Løn, som var Maalet for al min Tragten. Men endnu var Timen ikke kommen.

Angelika's Sjelesmerte syntes mig imidlertid, siden hiin Dag, paa den ene Side mærkeligt formildet, paa den anden derimod forøget. Hendes Bryst traaf sig synligt sammen i krampagtig Smerte, saa ofte hiin Begivenhed omtaltes; men paa den anden Side pleiede hun Unglingen saa omhyggeligt, og naar Lægen yttrede Haab, viste hun sig saa glad, at jeg ikke vidste at sige, om hiint indholdsrige Dieblif havde bragt hende meest Glæde eller meest Sorg.

Min Deeltagelse fulgte hende overalt. Den undgik hende ikke, og dybtbevæget greb hun engang, ved en ringe Opmærksomhed, som jeg viste den Syge, min Haand, idet hun takkede mig.

J mit Svar laae Bønnen om hendes Tillid. Hun kaldte mig sin Ven, og lovede at ville meddele mig sin

og den Syges Historie næste Nat, naar han sov. Jeg takkede hende. Om Aftenen sank Vittorio i en rolig Slummer, som Lægen erklærede for et sikkert Tegn paa Helbredelse. Sagte trak hun Omhænget til om hans Seng, vinkede mig ind i Sideværelset, og mindede sig selv om sit Løfte.

„Mit uvilkaarlige Udraab paa hiin Skjebnesvangre Dag, begyndte hun: har allerede sagt Dem, at jeg staaer i nær Berørelse med den Ulykkelige, som vilde min Fordærvelse. Men jeg maa begynde min Historie fra min Barndom, hvis Alt skal vorde Dem klart deri.

I en dunkel og eensom Dal mellem de piemontesiske Bandalper er jeg født! vedblev Angelika: Min Fader eiede et lidet Gods i denne Aftrog, som kun sjelden betraadtes af nogen Fremmed. Jeg nød en stille, fordringsløs Opdragelse; i bort Huus herskede Slid og Orden. De mørke Granstove paa Klippemurene om vor stille Dal vare, i sex Maaneder af Aaret, fulde af Snee og Is, og i de øvrige sex kæmpede de med en afmægtig Vaar og Sommer, som kun sparsomt fremkaldte Blomster og Frugter. Om Vaaren var skumrende Skovbækkes Brusen og om Vinteren styrkende Laviners Bragen den eneste Larm, som afbrød vor Dals Stillehed; sildigt indfandt sig Svalen og Storken; tidligt pleiede derimod den indbrydende Vinter at afskjære al Underholdning. Saaledes opvoxt jeg som et stille, fromt, med Verden ubekendt Barn. Mine huuslige Syglers afmaalte Gang forstyrredes næsten aldrig; min Fader var alvorlig, virksom, uden megen Dannelse og ofte fraværende i Forretninger. Min

Moder, en Savoyardinde, elskede mig ømt, holdt mig til fromme, kirkelige Øvelser, dannede mit Hjerter uden Philosophie for Dyden, og lærte mig sit Modersmaal, det Franke. Saaledes var jeg nu bleven en Pige paa tretten Aar, da der indtraf en Begivenhed, som for første Gang skulde oprøre mit stille Sind.

Jeg havde ingen Sødsfende, og kjendte derfor ingen anden Følelse, end Kjærlighed til mine frømmelige Forældre. Da døde pludseligt vor nærmeste Nabo, Oberst d'Obrigon. Han havde næsten ei havt andet at leve af, end en ringe Pension, og efterlod derfor sin talrige Familie i Nød og Armod. Min Fader havde været hans Ven, han sørgede for Enken, bragte Døttrene i gode Huse og tog den yngste Søn til sig.

Vittorio d'Obrigon var en smuk blond Dreng paa femten Aar, riig paa herlige Anlæg, from, sødelig, fuld af dristigt Mod, og dog tillige stille og alvorlig. Det blev ham let, at vinde min søsterlige Kjærlighed i høi Grad. Da vi havde været et Aar sammen, tykkedes det mig umuligt, at leve uden ham. Vi tilhørte hinanden, uden at vide det.

Jeg vil ikke underholde Dem med Fortællingen om de udbortes Virkninger af denne uskyldige Tilboielighed. Vittorio levede kun for mig, jeg kun for ham. Dog havde vi aldrig talt til hinanden om Kjærligheds Følelser; vi havde jo ikke mindste Ahnelse om, at vi nærrede dem.

Saaledes vare næsten tre Aar forløbne, da Vittorio's ældste Brøder, Camillo, meldte sit Besøg. Sex Aar ældre, end Vittorio, havde han, allerede før Far

derens Død, forladt Fædrehjemmet. Herpaa havde han faaet sin Uddannelse i Militair-Institutet i Genua. Siden var han traadt i Krigstjeneste. Som sextens aarig Dreng havde han deeltaget i Slagene ved Lodi og Marengo, var bleven saaret, og stod ved Indgangen til en glimrende Løbebane. Hans forbovne Mod havde tidligt vaakt hans Foresattes Opmærksomhed; han var nu, neppe 25 Aar gammel, Adjutant hos en fransk General, smykket med Nr og Ordener. Fredens korte Mellemrum vilde han benytte til at see sit Hjem igjen.

Længe før han kom, havde jeg hørt tale om hans Mod, hans Heltegjerninger, hans mandige Skønhed og hans frigeriske Anstand; med Nysgjerrighed imødesaae jeg ham derfor. Ofte havde jeg seet hans Billed i Drømme. Af Vittorio's Fortællinger havde jeg sammensillet mig et Billed af ham, og ofte fyldte det mig med sød Uro. Kort, da hans Ankomst opsattes fra Tid til anden, ventede jeg ham med saadan Utaalmødighed, som om mit Hjerte ikke mere var mit eget.

Camillo kom. At see ham, var nok, for at elske ham. Jeg saa en Helt for mig, paa Grændsefjellet mellem Ynglingen og Manden; min Phantasie var opfyldt med hans ungdommelige Storbedrift; for første gang i mit Liv hørte jeg en smuk, fremmed Mand's faste Stemme. Mit Bryst slog ham imøde. Men hvi skal jeg skildre Dem de Kampe, hans Komme vakte i min fredelige Barm? Hurtigt, uigenkaldeligt, uimodstaaeligt tog han mit Hjerte i Besiddelse. Alt syntes saa naturligt, jeg var hos mig selv saa overbevist om, kun at være født for ham, kun at have ventet paa ham — kort, saa forudbestemt, saa nundgaeligt forekom

mig Alt, at jeg neppe kan besinde mig, hvorledes det gik til. Nok, Camillo søgte mig; for førstegang hørte jeg Ordet Kjærlighed af en Mand, i hvem jeg saa et Ideal af mandlig Fuldkommenhed. For førstegang følte jeg mig savnet af en Mand, som mit beslukne Hjerter kaldte en Helt, og saa Dage efter tilsvore vi hinanden Trostkab.

Dage, Uger og Maanedes henrandt i ubestrikelig Salighed; jeg saa ikke mere, hvad der foregik omkring mig. Min Moder syntes veltilfreds med mit Balg; min Fader syntes at betragte det med Ligegyldighed; Vittorio var bleven stillere, men neppe bemærkede jeg ham mere. Jeg savnede ham ikke, naar han hele Dage sværmede om i Skoven. Jeg sad imidlertid ved Camillo's Side og lyttede til hans Ord. Hans Fortællinger kastede en aldrig kjendt Ild i mit Bryst; jeg troede, at brænde for Fædrelandet, for Friheden — af, og jeg brændte kun for ham! —

Mellem begge Brødrene syntes just ikke at herse den bedste Forstaaelse; det gjorde mig ondt, skjøndt jeg ikke tænkte stort deraf — jeg havde kun Sands for Ken. Dengang bemærkede jeg iøvrigt neppe nogen Forskjel i deres Character; kun i deres Udortes, i deres Fortjenester, fandt mit bedaarede Hjerter en himmelsvid Forskjel. I min usalige Forblindelse saa jeg ei, hvad Forskjel der er mellem Ondt og Godt, mellem Himmel og Helved, mellem Lys og Mørke.

Vittorio skuede os øiensynligt. Kun eengang, førstegang i lang Tid, traf jeg ham paa et eensomt

Sted i Skoven, hvor vi saa tidt havde leget med hinanden i sød Fortrolighed.

„Hvad fattes Dig, Vittorio? tiltalte jeg ham rødmeende, idet disse stille Erindringer pludseligt vaagne i min Sjæl, hartad med rystende Magt: Hvad fattes Dig, min Ven? Jeg seer Dig tausere, end før; jeg seer Dig stundom see paa mig med Blikke, hvis Betydning jeg ikke forstaaer; Du synes ængstelig, Du flyer mig endogsaa. Hvorledes skal jeg forklare mig det? Hvorfor flyer Du mig?“

Vittorio taug længe. Jeg rødmede stærkere; for førstegang i mit Liv troede jeg at maatte skjule mit Hjerte.

„Hvorledes? spurgte jeg videre: Er jeg ikke mere Din Søster, Vittorio?“

„Ikke mere! svarte han hovedrystende, med mild, lidende Røst: Ikke mere, siden Du hengav Dig min Broder. Vittorio er Dig Intet mere, Intet, ei engang Din Tillid værdiger Du ham! Camillo er Dig Alt! — O, min Drøm er forbi — min Lykke forloren!“ Med disse Ord forlod han mig langsomt. Jeg vovede ikke, at følge ham.

Fra nu af skede jeg ogsaa ham, ligesom i stille Bevidsthed om min Brøde. Jeg sølte mig ikke vel i hans Nærhed; hans talende, advarende Blikke foruroligede mig. Jeg var uretsfærdig nok til at troe, at han elskede mig, fordi han misundte sin Broder mig.

So ulger vare forgangne, da Camillo, som strax havde faaet mine Forældres Samtykke, høitideligt troslovede sig med mig. Jeg svømmede i et Hav af salige Drømme, og glemte den stakkels Vittorio saa gandske,

at jeg hartad studsede, naar jeg saa ham igjen ved Bordet, eller ved Messen i Kirken. Men han lyste sig om mig, uden Rist og Ro, som en elskende Skjtsaand.

Vi vare trolovede. Der aftaltes, at Camillo skulde blive i Krigstjenesten et Aar endnu, og derved paa, hvis en lang Permission ikke blev ham bevilget, tage sin Afsked, for at tiltræde Besiddelsen af det lille Gods, som hans Fader havde eiet, og som, ved min Faders Bestræbelser, hartad var gjældfrit nu. Da skulde vor ægteskabelige Forbindelse fuldbyrdes. Salige Planer bleve lagte; min ungdommelige Phantasie beruste sig i Forestillinger om grændseløs Jordelykke. O, hvad ere en Dødeligs Planer? En Blindsødts Dromme. —

Tiden nærmede sig, da Camillo, tilbagekaldt af Pligten, skulde forlade os. Vittorio var just fra: værende; allerede før Trolovelsesdagen var han reist til en Slægtning hiinsides Bjergene, og først efter Broderens Afreise vilde han vende tilbage. Camillo og Vittorio havde sagt hinanden et koldt Farvel. Denne Afsked voldte mig den første Ubegribelighed, ikke fordi Vittorio reiste, men fordi jeg, efter hans Bortreise, hørte Camillo tale ilde om ham, og det med Minen, hvori Had og Fiendskab vare umiskjendelige. Dette smertede mig, uden at jeg vidste, hvorfor. Mit Hjerteradlede ham; men jeg taug. Han taug ogsaa, forstemt ved min Tauskhed.

Afskedsdagen kom. Camillo syntes gandske Rædselighed, og jeg troede, ei at kunne overleve Skils-

missens Smærter. Min Fader kaldte ham Søn; han løstrev sig af min Favn, og forsvandt paa sin muntre Hest for mine taarefulde Dine. Mine Forsældre trøstede mig ved Fortællinger om ham; jeg tilskrev ham hver Dag, men saa af mine Breve kom til ham. Svar fik jeg kun sjelden.

Vinteren kom, og med den vendte ogsaa Vittorio tilbage. Jeg havde næsten glemt ham; min Moder fandt ham meget forandret, men jeg ikke. Ungdommens lette Mod syntes vegen fra ham; han var alvorlig, og talte afmaalt; om Broderen talte han sjelden, og aldrig uden Godt. Dette forsonede mig med ham; jeg saa og horte ham atter gjerne. Han havde søgt en passende Post; Krigstjeneste hos Herskeren i Frankrig og Italien vilde han ikke tage, og hans Fremtid gjorde ham bekymret, al denstund han, som den yngste Broder, var uden Arv.

Hans Moder døde om Vinteren, inderligt besværet af mig. Længe var han fraværende paa Nabogodset. Saaledes forløb et Aar; hvad der foregik i hans Hjerter, vidste jeg ikke, og brød mig heller ikke om, at udforske det. Tanken om Camillo indtog mit hele Væsen.

Han kom ikke. Krigens Storm havde ført ham fra Italien til Tydskland; kun sjelden horte vi fra ham, og da kun Saameget, at det nu var ham umuligt, at forlade Tjenesten. Jeg sørgede og haabede. Tre Aar hengik i Strægt og Haab. Jeg leed meget; kun med Gysen kan jeg tænke tilbage paa denne mørke Tid. Men en mørkere skulde komme.

Vittorio havde forladt Hjemmet; af usikre Eftersretninger erfarede vi kun Saameget, at han havde indskibet sig til Spanien; derpaa taug alle Meddelelser.

Bed sit sidste Besøg havde han, med saertelig bevæget Røst, bedet mig om en Lok af mit Haar, og da jeg ligegyldig gav ham den, havde han med vaade Fingre lagt en af sit eget Haar dertil, og trykt Begge til sit Bryst. Det er denne her."

Med disse Ord tog hun den foromtalte Medaillon frem af sin Barm, og rakte mig den. Jeg saae to i Skikkelse af et Hjerter sammenslynge Haarlokker deri.

"Efter hans Afreise, vedblev hun: sneg Tiden sig ængsteligt videre. Krigen vedvarede, og Camillo kom ikke; jeg græmmede mig dybt. Langt om længe dukkede Fredens Morgenrøde op af Blodshavet, og gjengav mig mit Haab. Camillo meldte sin nærforestaaende Tilbagekomst. Hvor jubledet mit Hjerter ham imøde!"

Han kom. Den lange Kamp havde farvet hans Ansigt krunnt — og forvildet hans Hjerter. Ved første Blik saae jeg den modige Yngling forvandet til en barst Mand; men saameget inderligere holdt jeg mig til ham. Han derimod syntes ikke synderligt tilfreds med de Forandringer, fem kummerfulde Aar havde frembragt hos mig. Hans før saa brændende Die syntes mig nu at hvile koldt paa min Skikkelse, ja, stundom kom det mig endogsaa fore, som om han maatte kalde mit forrige Billed tilbage i sin Erindring, for at kunne bære sig fjærs

ligt til mig. Ved Fredsslutningen havde han faaet sin Afsked som Ritmester. Hans Moder's Huns indrettedes til at modtage os; Dagen til vor Fors bindelse bestemtes. Den kom; trods de lette Ekyer paa Vanden, syntes dog min Husbond tilfreds; jeg var blind for dem, jeg var lykkelig.

Et Aar henrandt i stille Lykke. Jeg vænnede mig til min Ægtefælles Alvor, ogsaa til hans Kulde. Han var ofte fraværende, men jeg havde jo mine Forældre saa nær. Jeg blev Moder til det Barn, som De kjender. En beruset Phantasies Dromme om ublandet Salighed vare vel ikke blevne opfyldte; ofte fandt jeg min Camillo's Tænkemaas de paafaldende raa; hans Solelse slumrede tidt, hvor min var i Bevægelse, men i det Hele taget var jeg dog tilfreds med min Lod.

Da begav det sig, at en fra Spanien hjemvendende Kriger, paa en hemmelighedsfuld Maade, bragte mig denne Medaillon tilbage fra Vittorio. Mine Bestræbelser for, ved Overbringeren at udforske noget om min Ungdomsven, bleve frugtesløse; Ingen havde kjendt ham; selv havde jeg været hjemme hos mine Forældre, da han havde spurgt efter mig. Camillo horte tale derom; med mistroiske Blikke skuede han mig længe. Omsider forlangte han Medaillon af mig; jeg rakte ham den. Med et mørkt Smil betragtede han den. „Endnu ikke forbi!“ sagde han halvsagte, og kastede den til mig med et Udtryk, som mindede mig levende om de første Ytringer af hans Broderhad. Derpaa forsvandt han.

Jeg forfærbedes. Det var et ondt Blik, jeg pludseligt kastede i hans Sjæl. Et Lyn af Sandhed — saa forekom det mig — faldt i en mørk Afsgrund. Et hadefuldt Gemyt oplod sig for mig. Endnu aldrig havde jeg seet ham saa mørk og vild. Jeg vilde tale ham tilrette, men han var borte, og blev borte i tre Dage. Den Lid laae tungt paa mig. Endeligen kom han tilbage; men paa min Rejsfærdiggjørelse svarte han koldt: „Jeg vidste det jo, at den første Kjærlighed aldrig dør!“

Jeg græd, jeg vilde tale, men barst bød han mig tie. Dette var det første isandhed ulykkelige Dieblik i mit Liv. Fra nu af blev han endnu mere indsluttet, end tilforn. Nu faldt det efterhaanden som Etjæl fra mine Dine; mit Blik trængte ind i hans Jnderste. Hans hvilte mistænksomt og fjendtligt paa mig. Jeg erkjendte hans Gemyts kolde, til Had fødte og i Had frygtelige Natur, som, kæmpende med en bedre Følelse, omsider brød seirende frem i hans Hjerter. Jeg bar mit Kors i Stilhed. Noget Spændt og Forstøffet fremtraadte stedse tydeligere af Camillo's Udsærd imod mig. Han talte haanligt om Menneskene i Almindelighed, om Egetestanden, om Freden, og beklagede, at have bortbyttet det muntre Krigsliv mod en taabelig Rolighed, som hverken skjænkede ham Udspreddelse eller Tilfredsstillelse. Jeg ahnede, hvad der laae i disse Ytringer, og af, kun alt for snart hørte jeg det af hans egen Mund, at han ikke elskede mig mere, at vor Forbindelse havde været en Overvælselse, som kun havde indviklet ham i Læderdragt

med sig selv. Nu dulgte han ikke længer, at han var fjed af Livet i disse mørke Dale, og at han bigede efter, atter at færdes i et bevæget Liv. Krisgerære og Krigerfare vare ham uundværlige, hvis han skulde leve, meente han; i en tvivlsom Kamps Baabenlarm troede han at kunne gjenfinde sin tabte Tilfredshed. Alle Selskabets ommere Vaand vare ham forhadte. Han bekrigede, hvad der kaldte sig Familie. Stille Kjærlighed blev et Maal for hans aabenbare Spot, og af alle ædlere Følelser syntes kun Nenskab at være ham noget værdt endnu, skjøndt ogsaa det i en vild og overspændt Forestilling. Nok, min Ven, jeg erkjendte i ham en Mand, som ikke kunde trives i stille huuslig Fred. Han brændte af Begjerlighed efter at affaste den Evang, der gjorde ham til en Slave af Selskabet og af en forhadet Forbindelse. Hans Barn blev ham forhadet, som jeg selv.

Hvad mit Hjerter leed derunder, vil De let kunne tænke Dem. Jeg blev den ullykkeligste Hustru, den ullykkeligste Moder. Et heelt Aar kjæmpede Kjærligheden i mit Hjerter endnu mod hans grusomme Haardhed; da vendte jeg mig trosløs fra ham. Jeg søgte Raad hos mine Forældre, men min Fader døde i de samme Dage, og min Moder søgte en Plads i Magdalenassistelsen i Turin. Saaledes havde jeg da mistet dem Begge, og saae mig vliift tilbage til mit eget frydlose Hjem.

I denne Jammer havde mit Hjerter maattet briste, hvis ikke Himlen for Dieblicket havde sendt

mig uventet Trøst ved en i sig selv ubetydelig Begivenhed, der vistnok siden efter viste sig at være den fordærveligste i mit Liv.

Alt en Tidlang havde Omegnen af Cuneo, saa Miil fra vort Gods, været foruroliget af en Røverbande, der efterhaands, af Mangel paa kraftige Forholdsregler fra Regjeringens Side, voxte saa stærkt i Kraft og Overmod, at den ikke nøiedes med, at plyndre eenzomme Reisende, men overfaldt anseelige Gaarde og hele Meierier. Ofte havde Camillo, som det syntes, med stor Uvillie, fortalt mig om disse Forbøvnens Voldsomheder; ved en af disse Uhyrer stiftet Brand havde han endogsaa med Livsfare reddet et toaars Barn af Luerne og givet den trøstløse Moder det igjen. Hyppigere end nogensinde underholdt han mig nu, naar han kom hjem fra sine lange Jagttog, med Fortællinger om disse Røvers Forbøvnhed; navnlig talte han meget om deres vidtberygtede Hovedsmand Mazetto, og jeg kunde opmuntre ham, naar jeg kun ret opmærksomt vilde lytte til hans udførlige Meddelelser desangaaende. Det kom mig fore, som han omgiffedes med en eller anden stor Plan til disse Røvers Undergang. Jeg saae ham vorde lysere, mildere mod mig, siden denne Plan syntes at sysselsætte ham, og i lang Tid havde jeg ikke andet at beklage mig over, end hans hyppige Fraværelse.

En Dag, da han havde været længe borte, saae jeg ham komme tilbage med en Fremmed, som blødt af adskillige dybe Saar i Hoved og Bryst. Med usædvanlig Træthed og Omhyggelighed sørgede han for sin Gæst; mig fortalte han flygtigt, men med paafaldende

Munterhed, hvorlunde han havde havt den Lykke, at redde denne Mand af Banditernes Vold. Jeg sank til hans Bryst. I dette Dieblis forekom han mig atter at være den Gamle — et Dieblis flygtige Lykke kom over mig som et klartskinnende Lyn i en mulmsort Uveirsnat.

Jeg saae Camillo selv letsaaret i Overarmen. Med Henrykkelse forbandt jeg hans Bunde, og erfarede nu af ham, at selve Bandithovedsmanden, hiin frygtelige Mazetto, var sunken blødende til Jorden under hans kraftige Hug. Jeg var atter, som før, stolt af min Mand.

Den Fremmede, en ung, riig Kjøbmand fra Turin, viste sig meget taknemlig. Han fortalte mig selv, hvorledes han, paa en Forretningsreise til Genua, var falden i Robernes Hænder; han havde værget sig, men var bleven strakt til Jorden, og uidentvisl havde de ført ham ind blandt Bjergene, hvis ikke Camillo pludseligt var kommen ham til Hjælp, ledsaget af en Tjener. Mit Hjerte hoppede af Glæde ved at høre derpaa; jeg følte, at jeg endnu elskede, som før, og selv syntes han, ved denne lykkelige Begivenhed, at have forvundet al sin Harm. Men af, kun fort skulde dette trøstelige Bredre vare.

Den Fremmedes Saar lægtes langsomt; alt i nogle Uger havde han været i vort Huus, og endnu kunde han ikke tænke paa at fortsætte sin lange og besværlige Reise. Lægen og Camillo forenede sig om at bede ham blive, til han var fuldkommen helbredt. Han blev altsaa.

Paa denne Tid fik vi et Besøg af Camillo's yngste Søster Eugenia, som havde faaet sin Opdragelse i et

Kloster i Turin. Hun var nu femten Aar gammel, blomstrende som en nysudsprungen Rose. Hendes døende Moder havde helliget hende Klosterlivet, og hun stod just i Begreb, at tiltræde sit Noviziat. Hendes gandske rene, uskyldige, intet Ondt ahnende Gemt, blev tiltrukken af vor unge Gjæstis elskværdige Egenstaber, medens hendes jomfruelige Ynde bestak alle hans Sandser; inden vi ret vidste, hvorledes det gik til, elskede de hinanden med grændseløs Eidskab. Eugenia fulgte Sandselighedens og Forsførelsens lokkende Stemme, der talte af den Elskedes Mund — hun faldt, et bedaaret Offer for en usalig Elskov. Blusel og Anger tillode hende ikke, at betroe sig til sin moderlige Veninde; hun flyede mig. Neppe vare den utaknemlige Odvardo's Bunder fuldfommen lægte, før han, i en mørk Novembernat, flyede af vort Huus med den stakkels forraadte Pige.

Camillo's Brede kjendte ingen Grændser. Rasende galopperede han, ledsaget af alle Husets Tjenere, efter Søsterens Ransmand — forgjæves! Intet Spor lønnede hans Bestræbelser. Mørkere, mere mennefskeffendst, end nogensinde, kom han tilbage fra sine unyttige Streiftog. Jeg kjendte ham neppe igjen; han gik saa vidt i sin Forblindelse, at han erklærede mig for Medviderske i Forbrydelsen. Hans gamle Mistanke vaagnede paany, langt mere foruroligende, end før. Han paastod, jeg veed ikke paa hvad Grund, at Vittorio selv levede i denne Egn, og at jeg havde hemmelige Sammenkomster med ham — fort, paany bøiede han min Sjæl med enhver Fornærmelse, forbandede sin Forbindelse med Mennefskene, med mig, og gik i sin lis-

denkfabelige Brede saavidt, at han truede mig og mit Barn med fuldkommen Forstødelse. —

Nu saae jeg ham kun yderst sjelden. Hele Uger, ja Maaneder, sværmede han om i Skovene; kom han da hjem, forjog hans mørke Mismod al Fred. Intet glædede ham mere. Husets Tjenere behandlede han ofte haardt, og ringe Forseelser straffede han ofte grusomt, medens jeg igjen, til andre Tider, saae ham tale saa fortroligt med Enkelte af dem, at jeg maatte undre mig derover.

Kun Een af sine Folk saae jeg ham altid behandle med en Velvillie, der syntes grundet paa sand Agtelse. Det var en mørk, solbrændt Olding med et lumsk, modbydeligt Ansigt, smaae, funklende Løssøine, tykt, sort Knebelbart, et vidtgabende Nr i den brede Pande, af Ræmpevæxt, med trodsige, vilde Træk og hemmeligt smilende Venlighed. Kort efter at Eugenia var forsvunden, var han traadt i Camillo's Tjeneste. Han kaldte sig Turio Casale, og jeg hadede ham uforsonligt, uden at vide, hvorfor. Ved første Blik troede jeg, i hans Rainsøine at læse en mig truende Ulykke, og jeg havde Noie med at dølge de mørke Ahnelser, hvormed hans Nærhed stræffede mig. Dette Menneſte, som Camillo havde antaget til sin Livjæger, fulgte ham paa hans Jagttog. Ofte saae jeg dem staae i mistænkelig fortrolig Samtale, som strax ophørte, saasnart de bleve mig vaer. Derimod saae jeg ham behandle andre Tjenere med uforsonlig Strengthed. Af den mindste Forseelse tog han Anledning til at jage dem bort, og omfiedt kom det saavidt, at jeg saae mig omgivet af lutter fremmede Ansigter. Hvad der endnu forøgede min

Uvillie mod den gamle Turio, var, at jeg aabenbart bemærkede, hvorledes han ved alt dette havde første Haand i Spillet. Det var ham, der berettede sin Herre hans Folks Forseelser, og androg paa deres Bort: fjernelse; han var det ogsaa, der foreslog deres Efters: følgere i Tjenesten. Paa denne Maade kom det da snart saavidt, at hans Ord havde mere Vægt i Huset; end mit; hele Lyndet adlød ham som Herre.

Camillo havde ikke ophørt at forske efter den ulyk: felige Eugenia. Turio syntes ved de Streiftog, han i denne Henseende foretog, at være hans ledende Ge: nius; han ordnede, som mig syntes, de Retninger, hvori man søgte efter den Forsvundne.

Forlængst havde Camillo ophørt at elske mig; nu ophørte han ogsaa at agte mig. Jeg saa ham næsten ikke mere; de saa Timer, han om Dagen tilbragte hjemme, vare i Almindelighed bestemte til Drickelag, hvori Turio med Flere af Folkene deeltog. Ofte var han grusom nok til at forlange min Nærværelse derved og at forlyste sig ved den raue Spøg, der ikke blot tvang mig til at rødme, men bragte mig til at fortvile. Om Aftenen gif da den halvberuste og velbevæbnede Trop i Almindelighed paa Jagt, og kom først tilbage høit paa Dagen.

Saaledes hengif mine Dage i sorgelig Eensfor: mighed. Ethvert aandigt Baand mellem mig og Ca: millo var sonderrevet, mine Pligter mod ham bleve mig centnertunge. Forgjæves søgte jeg flere gange at vække hans Medynk; han haanede min Smerte ved frænkende Hentydninger paa mit Ungdomsvenstabs for

Vittorio, og bebreidede mig, at Teresa ikke var en Søn.

Lidt efter lidt omfisktedes Camillo's stive Kulde til et underligt, lunefuldt Væsen. Saa tilbageskrækkende og mørk han ellers var, ligesaa overgiven og lystig saae jeg ham igjen til andre Lider. Men hvad der krænkede mig meest hos ham, var et overdrevent Skin af Omhed, som han pludseligt paatog sig imod mig. Ligesaa lunefuld var hans Adfærd ved hans øvrige Omgivelse, og ikke sjelden mishandlede han med egen Haand sine Yndlinger, med hvilke han for et Dieblisk havde staaet paa den fortroligste Fod. Hvorfor det skete, kunde jeg aldrig erfare.

Imidlertid hørte man endnu stedse tale om de Misgjerninger, Mazetto's Røverbande vedblev at øve i Omegnen; ja, Banditterne syntes at være blevne endnu talrigere og dumdriftigere, end før. Rygtet gik, at siden den gamle Hovedsmand var bleven saaret, anførte en ny, yngre Høvding, som var fjendelig paa en fort Masse, de Forbrydere til de skræffeligste Voldsgjerninger. I Kæmpestyrke saavel som i Dødsforagt skulde Ingen være ham overlegen; men en graa skjægget Gubbe, Bandens Ulykkes, vidste stedse, ved sit Raad og sin Snedighed, at afvende de Farer, hvorfors Anførers Driftighed tidnok styrkede den. Fattige og Reisende pleiede Banden at skaane; kun over rige Velslyslinge, Undertrykkere, egenmægtige Embedsmænd og berygtede Klerke svang han sin Sabel. Disse Fortællinger hørte jeg ikke uden Befymring. De sidste Overfald vare, hartad i vort umiddelbare Nabolag, skete paa et Kloster, hvis Abbed var langt ude beslægtet med

Camillo; jeg begyndte derfor at frygte, Naden kunde ogsaa komme til os. Camillo's hyppige Graværelse med alle Goltene kunde ikke andet, end forøge min Frygt. Den første Gang han derfor igjen stillede sig venlig imod mig, bad jeg ham ret inderligt, han vilde dog ikke som hidtil give mig til Priis for Taren.

Hvæt loe han ad denne Bøn, spottede min Frygt, og forsikrede, at den var uden Grund. Derhos kastede han et hemmeligt Blik til Turio, om hvis Mund hiint forhadte Smil atter spillede.

Om Aftenen, da den til Opbrud sædvanlige Time slog, traadte dette forhadte Menneske imod mig, som jeg gif over en snever Gang, og lovede, at beskytte mig, hvis hans Herres Forsikringer ikke beroligede mig. Inden jeg kunde svare ham, havde han grebet min Haand, og svor, at han tilbød mig, at han kun aandede for mig, kun for min Skyld opholdt sig her.

Ikke kan jeg beskrive den Forsærdelse, som gjennembrævede mig ved disse Ord. Maaløs og ubevægelig stod jeg der, uden at vide, hvad der foregik omkring mig. Imidlertid havde Camillo bestøget sin Hest. Med overgiven Lystighed raabte han, spottende min Angst: „Farvel, min Skat!“ og galopperede bort. Turio fulgte ham, idet han tilkastede mig et Blik, fuldt af modbydelig Omhed.

Bevidstløs gif jeg op paa mit Bærelse, og sank grædende paa mine Knæe. O Himmel, var det kommen saavidt med mig? Forstødt, forhaanet, foragtet af min Egtfælle, stillet blot for Banditernes Overfald, for en forhadet Tjeners dumdriftige Lidenkab,

uden Ben, uden Raad, allene med min Jammer! Fortvivlelse greb mit Hjerter, og neppe fandt jeg i en brændende, taarefuld Bøn saamegen Fatning og Kraft, som der behøvedes, for at udholde denne Elendighed længere.

Camillo vendte denne gang tilbage tidligere, end sædvanligt; det var ikke Nat endnu. Med sit Jagtgevær havde han saaret sig haardt i Haanden, og Armen var han i Bind. Bøssen var ved Uforsigtighed gaaen løs; Kuglen havde streift Turio's Been, knust en Jægers Knæskål, en Tredie var saaret i Brystet, en Fjerde fattedes gandske, uden at jeg kunde erfare, hvad der var bleven af ham. Saaledes havde jeg pludseligt fire Syge eller Saarede i Huset, og nok at gjøre med at salve og forbinde. Min Ægtefælle var stum; jeg bad ham være forsigtigere paa disse farlige Jagttog, men han vedblev at tie. Hans Saar vare ikke ubetydelige; adskillige Dage maatte han holde Sengen. Men trods hans Smerter saae jeg dog stundom, naar han var allene, hvorledes han beed Læberne frampagtigt sammen og skjar Tænder som en Rasende. En Saarlæge vilde han ikke see; neppe taalte han, at jeg forbandt ham. Kort, denne Ulykke havde forbittret ham, istedetfor at lære ham Forsigtighed. Turio saae jeg ikke; Jægeren laae dødeligssyg.

I de tre Uger, der medgik, inden Camillo blev helbredt, hørte jeg slet intet tale om Røverne, og al min Frygt forsvandt, da jeg af vor Forpagters Rone hørte, at Banditerne for kort siden, ved et Angreb paa Slottet Rivoli, havde lidt et stort Nederlag — deres Anførere vare saarede, Mogle af Banden vare

fangne, og Resten var saaledes adspredt, at man længe Intet havde hørt om dem. Disse Efterretninger beroligede mig.

Langt om længe var Camillo helbredt, ogsaa Turio indfandt sig nu. Jeg bemærkede, hvorledes de fordybede sig i lange, hemmelige Samtaler. Turio fik, som det lod, et Hverv, der fjernede ham fra Slottet adskillige Dage. Det var Nat, da han vendte tilbage; endeel nye Jægere, Lakaiser, Staldknegte bleve antagne. De indfandt sig ikke paa een gang, men enkeltviis. Efterhaands fyldtes Huset med nye og ubekjendte Ansigter. En hemmelighedsfuld Gaaen og Kommen, uudforskellige Forberedelser og Foranstaltninger vakte vel min Opmærksomhed; dog vovede jeg ikke at spørge om deres Betydning. Jeg saae neppe Camillo mere; kun eengang hørte jeg ham sige, det var paa Tiden, at foretage noget Betydeligt. Jeg hentydede dette paa en stor Bjørnejagt, hvorom der længe havde været talt i vor Dal, eller paa den adspredte Røverbandes fuldkomne Udryddelse, som jeg ansaae for Camillo's Yndlingsidee. Dermed stemte da ogsaa de Vaaben, jeg hyppigt saae, og de nye Tjeneres krigeriske Udseende.

At vi ikke stode paa nogen venstabelig Fod med vore Naboer, behøver jeg vel ikke at bemærke. Camillo havde forlængst bortstræmmet alle Besøg og afbrudt al Omgang. Ingen kom til os mere.

Imidlertid syntes Forberedelserne til det store Jagttog fuldendte. Den stormende Larm i Huset ophørte; jeg bemærkede kun, at Folkene sammenkald-

tes i en halvunderjordisk Sal, for, som jeg troede, at modtage deres Herres Befalinger.

Aftenen før den til Opbrud bestemte Dag sad jeg, som sædvanligt, i mit eensomme Gemak, da jeg pludseligt hørte en heftig Larm under mig i Camillo's Bærelser. Jeg forstode efter Aarsagen. Giuseppe, En af hans Livtjenere, var bortflygtet med hans Chatol, alle hans rede Penge, hans Juveler og en Deel af hans Papirer. Dagen tilforn havde Camillo behandlet ham haardt; han havde truet ham, og kaldt den frække Knøs en Eujon, som ikke kunde taale, at lugte Krudt. Denne Fornærmelse betragtedes som den eneste rimelige Anledning til Giuseppe's Forræderie. Den Bestyrtelse, Camillo og Turio røbede ved denne Opdagelse, var ubestrikelig. Snart var hele Huset i Bevægelse; Nogle satte efter den Flygtede; Andre flokkedes i den underjordiske Sal. Langt om længe sagtnedes Larmen.

Nu staaer jeg ved min Tilværelses Katastrophe. Hidtil har mit Liv været brødefrit; men nu staaer jeg paa mit Livs Vendepunct. Den første og eneste Handling af tvivlsomt Indhold ligger for mig, og jeg er i Begreb at gjøre Dem bekendt med et Skridt, som jeg vil overlade til Deres egen Følelse, at retfærdiggjøre.

Efter at det igjen var bleven stille i Huset, lyttede jeg, om Intet var at høre, som kunde forkynde mig Camillo's forventede Opbrud. Jeg hørte Intet — Alt var stumt og stille. Men pludseligt hørte jeg Fodtrin udenfor min Dør. Jeg aabnede den, og

Turio stod for mig. Neppes kunde jeg beherske min Skræk.

„J maa fly, skønne Angelika! sagde det frygtelige Menneske: Giuseppe har forraadt os. Alt er mit Bærk — jeg elsker Eder — og dette var det eneste Middel, som kunde hjælpe mig til Eders Besiddelse. Eders Gemal har opgivet Eder. Hans Hoved, saavel som mit, er Bøddeløxen hjemfalden — derfor maa J fly, fly med mig, thi Ingen kan redde Jer, uden jeg!“

Bevidstløs segnede jeg til Jorden. Disse faa, frygtelige Ord løste mig pludseligt den hele, gruelige Hemmelighed. Græsselige Ahnelser opstige i min Sjæl — jeg var en berøgtet Røvers Hustru! — Hovrlænge min Afmagt varede, veed jeg ikke; da jeg vaagnede deraf, stod Turio endnu ved min Side.

„Fat Jer, smukke Kone! sagde den Skræffelige: Nu er her ingen Tid til Afmagter og Grimasser; Tiden er kostbar, Ebirrerne fra Cuneo ere os paa Spor. Følg mig, Alt er rede til vor Flugt. Men troer J ikke mine Ord, og vil J først med egne Øine see Eders Mand i hans Præsidentværdighed som vor Bandes Hovedsmand, saa følg mig til den underjordiske Sal!“

Bevidstløs, som i Drømme, lod jeg mig af den forhadte Redningsmand lede ned til Salen. Gjennem et lidet ubemærkt Gittervindue kunde jeg see derind. Men hvad jeg saae, er jeg ikke istand til at skildre, ligesaa lidet hvad jeg følte derved. Klædt som Bandit, med Beltet fuldt af blinkende Dolke og Pistoler, med Sabel ved Høften og en sort Borma-

ffe i Haanden, sad Camillo midt i Mordernes Kreds. Med halvsagte Ord hød han et fortvilet Angreb paa Slottet Rivoli. Ikke Pattedglutten, ikke den værgeløse Kvinde skulde skaanes. Slotsherren, en høi Embedsmand, skulde falde for hans egen Haand; hans Familie fordeeltes blandt de øvrige Mordere. Hans Rigdomme skulde tjene til, at udvide Bandens Virkefreds. Kort, den blodigste Hævn svores Marz these Agle for den Kjæthed, hvormed han havde afslaget Røverne førstegang. Camillo løstede Bægeret, og drak paa hans Død — jublende istemte Skaren den græsselige Toast. Da greb Fortvivlelsen mig med Banvids Kloer.

Jeg styrtede bort. Med uhort Kraft fastede jeg den gamle Røver, der, brændende af Lidenstabs, vilde holde mig tilbage med Magt, til Jorden, og iilde over ham ind i det Kammer, hvor mit Barn sov. Jeg rev det op og flyede ud i den mørke Nat, ad Skoven til.

Snart vare mine Kræfter udtømte. Det var en mørk, kold, stormende Oktobernat; tæt og skjærende slog Regnen mod mit Barns Kind og Bryst — selv trodsede jeg den, skjøndt jeg kun var halvt paaklædt. Ved Indgangen til Skoven sank jeg, mat til Døden, ned i det vaade Græs. Febergysen greb mig — jeg tænkte at døe, og jeg ønskede det. En ubeskrivelig Modbydelighed for Livet folte jeg i mit Jnderste; skjælvende listede jeg mig dybere ind i Skoven. Mit Barn klynkede jammerligt; jeg selv folte mine Kræfter svinde; men jeg vovede ikke, at tage min Tilflugt til mit Fædrenehjem.

Det kunde vel være Midnat, da jeg, i Nærheden deraf, bankede paa hos fattige Folk. Man lukkede op, og jeg fandt Rattely i Hytten.

Da jeg om Morgenens vaagnede efter en lang Sovn, følte jeg mine Legemskræfter gjenoplivede; men hvorledes skulde jeg kunne male Dem min Sjæls Tilstand? Alle den forgangne Nats Rædser, der nu forekom mig som Drømmesyner, vare Jntet i Sammenligning med den Elendighedsfølelse, som greb mig, da jeg nu erkjendte den frygtelige Virkelighed. Jntet ligner det sorte Afgrundsdyb, hvori mit Die faldt. Mit Hoved havde ikke Rum for den Tanke, at jeg nu virkelig var hiin blodige Røverhøvding's Hustru, og jeg stod paany paa Afstandigheds Grændse.

Jeg forlod Hytten, for atter at liste mig ind i Skovens Dykning. Kun svagt og ubestemt foresvævede mig derhos den Hensigt, at nærme mig Turin, hvor min Moder opholdt sig. Men hvilken lang og mæisom Vandring!

Lidt efter lidt fortyndedes Skoven. Pludseligt treen jeg ud paa en fri Bjergpynt, og Turin laae for mig. Her erfarede jeg, hvilken trøstende Magt Naturens Skønhed har over en nedbøiet Sjæl. Jeg kunde ikke betragte Alpernes rosenrøde Jistaffer, Monte Rosa's Sneekuppel, Jomfruens Pallads, St. Gotthards Top, uden at svinge mig over Skyerne med dem. Men det skønne Landskab for mine Fødder, med sin brogede Afveksling af Enge, Wiinbjerge, Skove, Byer, Floder, Søer, Hytter, Palladser og Fredens Boliger, lærte mig at tilbede det Bæsans rige Miskundhed, som alt dette er underdanigt. Hele

Dagen tilbragte jeg paa denne fortryllende Høi; Natten tilbragte jeg hos Portneren i et nærliggende Kloster. Mit Sind var bleven roligere; uden Fortvivelse kunde jeg tænke tilbage paa Fortiden. Efterhaands kunde jeg forestille mig, hvorledes det var tilgaaet, at Camillo kunde synke saa dybt. Hans Gemyt var vorden vildt i en lang og uretfærdig Krig; derfor hadede han Freden ligesaa bittert, som Andre Krigen. I denne Lidenstabs for Kamp kunde min Kjærlighed ikke tilfredsstille ham mere. Han reddede Odoardo af Røverens Mazetto's Hænder. Høvedsmanden selv blev haardt saaret af ham. Ved Odoardo's Utafnemlighed blev hans Brud med Mennekeheden fuldstændigt. Han fortsatte sit Bekjendtskab med hine Forbovne; han lod sig understøtte af dem i at forfølge Odoardo og Eugenia. Fra deres Ben steg han snart til deres Overhoved; Alle, selv Mazetto, bøiede sig under hans overlegne Mand, hans uovervindelige Tapperhed. Mazetto traadte, som Turio Casale, i hans Tjeneste. Hvad der fra nu af skete, var kun en Følge af denne Indgang. Camillo styrtede fra Forbrydelse til Forbrydelse, til han sank i den Afgrund, for hvis Dybde vi Begge gysede.

Jeg naaede Turin, og fandt min Moder paa Dødsleiet; hvormeget jeg end skulde for hende af min Elendighed, ahnede hun den dog. Det knuste hende. Hun døde i mine Arme.

Vel arvede jeg nu Godset efter hende, men jeg vedde ikke at tage det i Besiddelse, ei engang, da jeg fra siffer Haand erfarede, at Camillo med hele Banden havde forladt Egnen og at Regjeringen havde lagt Be-

slag paa hans Eiendom. Den Frygt, at vorde fjendt og forfulgt som Roverens Hustru, fordrev mig omsider ogsaa fra Turin. Jeg besluttede, at reise til Verona, hvor en Søster af min Moder boede. I Mailand blev min Teresa dødsfyg; tre Maaneder forløb, inden jeg kunde fortsætte min Reise. Mit Gods var bortforpagtet, og jeg hævede Afgiften deraf. Reisens Fortsættelse lærte mig at kjende Dem. De har været Vidne til det skrækkeligste Gjensyn, og kan selv domme, om jeg fortjener, at staa ved Enden af mine Prøvelser." — Hun taug.

Vittorio vaagnede. Den lange Sovn havde styrket ham mægtigt; da Saarlægen kom, indstod han for hans Liv. Inden tre Ugers Forløb kunde han forlade Sengen. Hvilken Glæde for den taknemmelige, stille elskende Angelika! —

I hans Nærhed begyndte hun at glemme sine Lidelser, men ikke det Baand, der endnu stedse knyttede hende til hendes Freds Morder.

Vel hundrede Gange maatte han fortælle hende sit Livs Historie. Fra Rizza havde han indstibet sig til Barcellona, for her, under den fjætte Mina, at kæmpe mod Spaniens Uroffjende. Her erfarede han af reisende Landsmænd, at Angelika virkelig havde raft hans Broder sin Haand. Guld af sørgelige Ahnelser forlod han Spanien efter Fredens Slutning. Hendes Billed levede og herskede endnu stedse i hans Hjerte; men Medaillonens Besiddelse tykkedes ham uretfærdig. Han vandrede hjem, i den Hensigt, ukjendt at nærme sig Broderens Gods, give hende Akenodiet tilbage, og derpaa fly hende for stedse. I en hjemvendende Krigers Dragt naaede

han Slottet; Angelika var fraværende; i denne Omstændighed saae han et advarende Binf herovenfra. Han gav en Tjener Medaillonen med det Budskab, at den kom fra den døde Vittorio, og flyede strax derpaa sit Fædrenehjem. I Mailand ansattes han som Officer ved Land-Gensd'armeriet og fik siden Underkommanden i Omegnen af Brescia. Her fik han det Hverv, at holde Landeveien fra Bergamo ryddelig. Han tog Post ved Ospedaletto, hvor vi lærte at kjende ham som Angelika's Frelser.

Alf Camillo var hvert Spor forsvunden. Man hørte og saae ingen Robere mere. Hele Provindsen var pludseligt bleven rolig.

To Aar efter saae jeg Angelika igjen som Vittorio's Hustru. Det var oplyst, at Camillo var falden som Mariner for Algier. Døden forsoner Alt.

Ogsaa Eugenia har jeg lært at kjende som Odoardo's lykkelige Viv.

Wilh. v. Lüdemann.

Dandse = Sygen.

Hvo der har et meget pirreligt Nervesystem, sporer ofte den Attraa, at eftergjøre, hvad han seer en Anden gjøre, saasnart det er farligt eller frygteligt for Denne. Deraf kom det, at der engang, blandt Qvinderne i Lyon, reiste sig en rasende Lyst til at drukne sig. Deraf kommer det, at svagelige Personer lettelig eftergjøre epileptiske Anfald, som de see Andre have, og derfra hidrørte sikkert ogsaa den Dandse: Sygdom, der i Aaret 1373 herskede i Tydskland, Holland og andensteds. Personer af alle Stænder, men især siddende Haandværksfolk, bleve grebne deraf *). Skomagere, Skrædere og Bønder bortkastede deres Arbeide, deres Plouge, samlede paa visse Steder, begyndte at dandse, og forsatte dette saalænge til de opgave Landen, naar man ikke holdt dem derfra med Magt. Etundom gif deres Raseri saavidt, at de ombragte sig selv, naar man ikke agtede noie paa dem. Nogle knuste deres Hoveder mod Klipper; Andre styrtede sig dandsende i Rhinen og i andre Floder. Denne Sygdom meddeelte sig ogsaa dem, som saae til, og Mennekkenes Overtro gif den gang saavidt, at man ansaae alt dette for et Værk af Djævelen.

I Italien findes endnu en anden Dandse: Sygdom, især i Tarent i Apulien findes den; man tilskrev den for Tarantlernes Bid, og kaldte den derfor Tarantismus. Men nøiagtigere Undersøgelser have

*) Man eftersee Schenk's Observat. med. I, 136.

lært, at Tarantlernes Bid vel har heftige Betændelser til Følge, som stundom ere dødelige, men at det dog ikke bewirker nogen Dands-Eyge. Den svenske Læge Kähler *) erklærer denne for et Slags Miltsyge, siger, at den er almindeligst i Tarent, og beskriver den saaledes: Man veed Intet af denne Sygdom at sige, før man seer, at et Menneske vorder stillere, end tilforn. Han spekulerer meget, er altid urolig, mister Appetiten, vorder mat og kraftløs, og det er, som om der hang Bly ved alle hans Lemmer. Lillige begynder han at føle en stærk Trykken om Hjertet; Uroligheden tager til, den stiger indtil Beængstelse; den Syge mister sin sunde Farve, og vorder gualladen i Ansigtet. Omfider vorder han gandske melankolsk, bange for Alt hvad han seer og hører, hans Tænder løsnes, hans Puls slaaer langsomt og stærkt.

I denne Tilstand forbliver den Syge ofte to til tre Aar, ja vel længere, hvis ikke et eller andet Tilfælde aabenbarer denne Sygdom forinden. Imidlertid raser han aldrig, begaaer heller intet Taabeligt, som Miltsyge ellers pleie; men en Sygdom sporer han dog altid, og paa en vis Aarstid, meest i Junius, føler han en stærkere og hyppigere Trykken om Hjertet og under Brystet. Nu falder den store Hob meget let paa den Tanke, at han er bidt af en Tarantel, hvilken Sygdom maa hæves ved Musik. Man lader derfor Spillemande komme, som paa Violin eller Cithar, begynde en særegen, dertil brug-

*) See det svenske Videnskabs-Akademies Afhandlinger, 20 B.

gelig Melodi. Den Syge begynder Takten med et stærkt og ynkeligt Skrig, vorder rød i Ansigtet, og giver sig til at dandse. Jo ældre og sværere Sygdommen er, desto længere dandser han, ofte to Timer i Råd. Det er ham umuligt, at holde op, før Ansælder er forbi, og man troer, at han maatte døe, hvis Musikken ophørte tidligere. Soalænge han dandser, bemærker man ikke, at han befinder sig i Naseri. Han seer kun forvirret ud, udstøder nu og da et Skrig, ryster over hele Legemet, og seer ud som et Menneske, der lider de frygteligste Qualer. Stundom kan det ogsaa under Dandsen hænde, at han føler sig saa ængstet, saa trykket om Hjertet, at han ikke kan bevæge sit Legeme. Da griber han, med begge Hænder, fat ved et Bord eller en Stol, holder sig fast, og træder Takten ligesaa hurtigt, som om han dandsede. Ved Dandsens Slutning falder han i en stærk Sved. Saa giver man ham et Glas Vand, eller vandblandet Viin, og lader ham ligge gandske stille. Tre Middage efter hinanden maa den Syge vedblive at dandse; han kan ikke lade det være, saas snart han hører Musikken. Men ere først de tre Dage forbi, da har han ikke mindste Jølelse deraf, men holder sig rolig, og er hele Maret tilende fuldkommen karst. Men naar Dandsetiden vender tilbage, indstiller Sygdommen sig iligemaade, og man maa tage sin Tilflugt til det samme Lægemiddel. Folk af Stand søge at skjule denne Sygdom, naar den anfalder Noget i deres Huus. Derfor ere disse Musikanter ligesom svorne Læger, der ikke røbe deres Patienter. Hos Mange vedvarer denne Dands

fesygge i tyve Aar og derover. Nærmer den sig sin Ende, da pleier der, paa et eller andet Ledemod, at vise sig en Hævelse, som man trækker Hul paa og læger. Denne Sygdom angriber meest Fruentimmer, og blandt tusind Dandsende findes ofte ikke een eneste Mandsperson. Mange Mennesker vide ei engang, at de have denne Sygdom, men saasnart de høre den sædvanlige Musik, maae de strax begynde at dandse. Alle Syge af denne Art dandse størstes deels paa en Tid, nemlig sidst i Junius og hele Julius igjennem. Sygdommen synes at være et Slags Banvid, der indfinder sig med den hedeste Aarstid.

Det sorte og det graae Skjæg.

Keiser Rudolph besad, foruden mange fortræffelige Egenskaber, en riig Portion Humor, og havde mange vittige Indfald. Sandt han dem hos Andre, behagede de ham ogsaa saare vel.

Engang kom to Gesandter fra en tydsk Rigsstad til hans Hof, for, i et vigtigt Anliggende, at bede om hastig Bistand. Det første, som faldt den muntre Rudolph i Sinene, da de traadte ind, var dette, at den Ene havde et graat Hoved og et sort Skjæg, den Anden derimod et sort Hoved og et graat Skjæg. Keiseren, som fandt deres Begjering billig, og alt i sit Hjerte havde lovet dem Hjælp, vilde

dog ogsaa sætte deres Snarraadighed og Vid paa Prøve. Han gav dem derfor det Svar, at de usfor- tøvet skulde vorde hjulpsne, naar de kunde angive en tilfredsstillende Grund til deres Hoveds og Skjægs Forskjellighed. De studsede. Da de imidlertid kjendte Keiserens Lune, vilde de dog gjerne svare ham tilpas. De anbefalte sig derfor nogle Dieblikke, og da den forventningsfulde Rudolph igjen lod dem falde, sagde Graaskjæggen: „Allernaadigste Keiser! At mit Skjæg er graat og mit Hoved sort, det kommer deraf, at jeg altid har stræbt af yderste Formue, at under- holde Munden paa bedste Maade, og derfor er jeg bleven graa om Munden, før paa Hovedet.“

Den Anden med det graae Hoved og det sorte Skjæg gav følgende Forklaring: „Haaret paa mit Hoved har jeg bragt af Moders Liv; Skjægget der- imod har jeg først anskaffet mig tyve Aar sildigere. Det er altsaa intet Under, om mit Hoved er graat, men mit Skjæg sort, aldenstund det første er tyve Aar ældre.“

Keiseren var tilfreds med disse Svar, og tilsagde dem hurtig Hjælp. Gesandterne vare ogsaa tilfredse, thi de vidste, at hvad Rudolph havde lovet, det var saa godt som skeet.

Sultan Mahmud og hans Livvagt.

Da jeg, for nogle Aar siden, opholdt mig i Constantino-
pel, saae jeg Janitskarerne og Sultanens Livvagt mønstres.
Pladsen, hvorpaa det skete, var en smuk Dal, omgivet af
mildtskraanende Bjerge. De turbansmykkede Hoveder va-
re sammentrængte i en tæt, ubevægelig Masse, og saae ud,
som om de Troendes Forsamling allerede var kaldt tildoms
for Prophetens Ansigt, saa rolig var deres Stilling. Mod
Middag kom Sultanen paa en smuk arabisk Stridshest, led-
saget af en Skare prægtigt klædte Officerer, Badschi, Ka-
pidschi Badschi, Gildinger, ic. Hvor smukke end mange
af disse Mænd vare, var dog Sultanen smukkere af dem
Alle; neppe havde man kunnet finde Noget, som man hav-
de kunnet sætte ved Siden af ham i personlige Fortrin.
Hans Ansigt har en Blanding af græske og tyrkiske Træk.
Der ligger megen Sjæl deri, megen Estertanke og Bestemt-
hed. Hans Haar var ikke synligt under hans prægtige
Turbans Folder, men hans Skjæg var ravnsort. Naar
jeg undtager Turbanen, der foran var prydet med et kost-
bart Demants: Spænde, var ingen Deel af hans Klæde-
dragt prægtig; Mange i hans Følge vare klædte langt ri-
gere end ham. Han fæstede ei, som Sultaner pleie, sit
Blik med bydende Værdighed paa Andre, men saae snart
tilhøre, snart tilvenstre, alt eftersom en eller anden Gjen-
stand tiltrak sig hans Opmærksomhed. Vort Selskab bestod
af adskillige Europæere, Engellændere tilhøre, og da Sul-
tanens Blik engang faldt paa os, læste vi deri et gandske
eget Udtryk af Foragt og tyrkisk Stoltthed, som dog ingen-
lunde var sammensmeltet med Had eller Ondskab. Havde
han forudsæet det ulykkelige Nederlag, disse Franker siden
have tilføiet ham ved Navarino, vilde hans Blik uden tvivl
have et skrækkeligere Udtryk. Han reed med megen An-
skand i langsom Skridtgang. Hans begunstigede Livvagt,
der omslurrede ham gandske nær, saasnart han havde taget

sin Plads i Dalen, var den berømte hvide Livvagt, som bærer dette Navn, fordi den, fra Jæse til Jod, er klædt i Hvidt. Denne bestod af særdeles smukke Folk, der Alle vare meget høie og rånke, men ikke just kraftigt byggede. De vide Beenklæder, Tunikaen, Overkjolen, Turbanen og Sandalerne, Alt var sneehvidt, og gav disse pragtfulde Krigere, da de sluttede sig om deres Herre, en paafaldende og dybtgribende Anseelse. Det var en klar, meget lummer Dag, og deres glührende Baaben, som blinkede i Solen, stak stærkt af mod deres Dragts blændende Hvidhed. Man syntes at have valgt Enhver af dem for hans Skjønheds Skyld. Sultan Mahmud, tilhest midt iblandt disse Mænd, var en paafaldende Gjenstand. Den høie Sold, de saae, og de synderlige Gunstbeviisninger de ofte nyde af deres Herre, indgyder dem en levende Hengivenhed for ham. Hverken have de eller den røde Livvagt taget mindste Deel i de sidste Oprørs-scener; de have tvertimod hjulpen til, at tilintetgjøre deres gjenstridige Baabenbrødre. Det var mærkværdigt for os, paa denne Plads at see Saa mange af hine Mænd, de stolte Janitskarer, som kort efter bleve Døden viiede. Af de mange Tusinde, vi saae i Dalen, ere vel kun Faa undkomne. Ihvor grusomme og vilkaarlige end de Forholdsregler vare, man greb imod dem, kan det dog ei nægtes, at deres Maal var fuldt. Disse tøileløse Krigeres Historie vilde frembyde et ligesaa mørkt, vildt og blodigt Malerie, som de romerske Prætorianers, med hvilke de have saamegen Liighed. Skulde de i Paradisets Urtegaard, hvorhen man har sendt dem for Tiden, møde de mange Sultaner, de have dethroniseret og myrdet, de mange Bezirer, hvis Hoveder man kastede for deres Fødder, saasnart de forlangte dem, og ihukomme de hist de utallige Oprør og Myrderier, de have foranlediget i det tyrkiske Rige — da frygter jeg, at de evige Lunde med de rislende Bække og de yndige Houris, ville ophøre at være dem en Skueplads for Elskov og yppig Nydelse.

Ikke langt fra den hvide Livvagt stod en Skare, der ikke faldt mindre i Øinene, men dog var klædt med mindre Pragt — det var den røde Livvagt. Dens hele Dragt var rød. De nøde ikke saamegen Naade som Hine. Blandt begge Skarer saa man ikke een eneste gammel Krigere.

Musiken lød; gennem Dalen fløi et vildt Skrig — Baabensøvelserne begyndte. Alle vare gode Ryttere. Omstøder steg Sultanen af, og gik ind i et Sommerhuus, der var bygget for denne Hvitibelighed. Her lagde han sig paa en pragtig Divan, omgivet af to til tre Favoriter, og besaa i Mag, gennem den aabne Dør, de opstillede Krigere. Her var han sikker mod Soelstraalerne, der faldt brændende paa alle Andre i Dalen. Heben var meget trykkende for os; men Østerlænderne syntes ikke at lide noget deraf. Den hele Mønstring var kun en Børneleeg.

Storherren anseer sin Livvagt for en uovervindelig Skare, men de utallige Janitskarer, han siden har ladet henrette, var Kjernen af det tyrkiske Krigsfolk. Oprørske og ustyrlige vare de vistnok, men deres Tilintetgjørelse er dog et uerstatteligt Tab for det tyrkiske Rige. Ofte har jeg dvælet ved Betragtningen af deres Skikkelser, deres indtil Skuldrene blottede Arme, deres nøgne Bryst, deres frygtløse, vilde Blik. Alle vare de erfarne Krigere, der vilde have sættet paa Kamppladsen til deres sidste Aandedræt. Men de ere tilintetgjorte, og længe vil det vare, inden Sultanen kan danne en Krigerskare, som vil erstatte dette Tab. Havde hine Mænd kunnet underkaste sig Krigstugten og antage den europæiske Krigskunst, da vilde Følgerne have været frygtelige. Aldrig, selv ikke dengang de vilde Saracener brøde frem af Afrika's Indre, har Europa seet en saa frygtelig Krigerskare som Janitskarernes, hvis Tal steg til 100,000, vilde været i Kampen.

Henimod Kloften 2 var Mønstringen tilende. Janitskarerne marscherede bort, ikke stiltiende, men larmende og hadrende, ligere en Sværm af Beduiner, end disciplineres

de Krigere. Mange af dem fastede i Forbigaaende Skjældsord til os; men de fleste lode sig dog nøie med, at see paa os med stolt Alvorlighed. De Ulykkelige! Kort efter blev deres Hoveder opdyngede for deres Beherskers Fødder, eller fastede i Bosphorus.

Wilson.

Prinds Niels, Aarhus Skytspatron.
En Legende.

Da Kong Knud den Sjette reiste fra Nørrejylland til Sønder, og alt var kommen til Haderslev, hvor han agtede at overnatte, begav det sig, at der for ham fremstillede sig en Spaamand, som sagde sig at besidde megen Indsigt i Astrologien. Blandt Andet, som han fortalte Kongen, paastod han ogsaa, at han af Stjernernes Constellation kunde berette Kongen Udskilligt, og dette især: at der i den forrestaaende Nat skulde undsfanges en Dreng, der i sin Tid vilde vorde saare navnkundig, ja det som mere var, yndet baade af Gud og Mennesker. Saasnart Kongen det hørte, yttrede han strax, hvor inderligt han ønskede, selv at worde Fader til dette Barn. Han befalte derfor, at en adelig Mø skulde være ved Haanden, for at dele Seng med ham samme Nat. Som sagt, saa skeete. Frøkenen undsfangede strax, og fødte, i Tidens Fylde, en Dreng, som blev kaldet Niels, men hans Fødsel kostede Moderen Livet. Prindsen modtoges strax af Kongens Søster, og opdroges af hende, til han blev saa stor, at han kunde komme

til Høffet, hvor han dernæst blev dannet og oplært til Waabens Brug.

Medens nu Prinds Niels opholdt sig ved Høffet, bragte han leilighedsviis i Erfaring, at hans Liv var blevet hans Moders Død. Strax gjorde dette et saa levende Indtryk paa ham, at han fra samme Dieblif forsogede sin forrige Tænke: og Levemaade saa aldeles, at man aldrig saa ham lee mere. Han flyede alle Lystigheder og Udspredelser, som dagligen afverlede ved Høffet, søgte Eensomhed, fastede tidt, og om Fredagen, som var den Dag, hans Moder fødte ham, nød han Intet, uden Vand og Brød. Paa sit blotte Legeme bar han en Haarsæk, som Munkene pleie. Naar han troede sig ubemærket, fastede han sig paa Knæ og bad saalænge, at han ofte segnede afmægtig om paa Gulvet. Omfider lededes han ved det urolige Hofliv, som formeente ham, at leve saa andægtigt som han ønskede. Han forlod derfor Høffet for steds, og reiste til Aarhus, for her at henleve Resten af sit Liv.

I Aarhus lod han bygge et Kloster med Kirke til, helliget St. Nicolaus. Han indrømmede den strenge Franciskanerorden baade Kloster og Kapel, holdt selv Noviciat der, men havde dog en liden Hofstat for sig allene. Af Klostermunkene valgte han sig En, ved Navn Hugo, til Hofkapellan, og Denne var hans daglige Selskabsven indtil hans Død, Aar 1180.

Kort før sin Død havde han en Aabenbarelse, der forcelles saaledes: Hofpræsten, der altid laae i samme Gemak som Prindsen, saae, Natten før Denne døde, en Hob unge Klerke træde ind i Sovestuen, Alle iførte deres Festsdragt og omgivne med Purpurkaaber. I Hænderne holdt de Borkjerter, der pludseligt oplyste hele Gemakket saa stærkt, at Hugo vaagnede derved. Bestyrtet soer han op af sit Leie, faldt paa Knæ for Prindsen, som laae i sin Seng, og spurgte, hvad dog alt det han saae, havde at betyde, og hvo de vare, der saaledes gjæstede ham om Natten. Da svarte Prindsen: „Det var min Herres, Jesu Christi Sen-

debud, som forkyndte mig, at jeg skal komme til ham næste Midnat."

Dagen efter lod han sine Venner i Byen og alle Munkene i Klostret kalde for sig, gav dem de bedste Formaning og Advarsler, tog Afsked fra dem Alle, og lod derpaa de Fattige give rigelig Almisse. Omfider yttrede han, at ville begraves ved Trækirken nær Havet — det var St. Olufs Kirke. Denne var allerede, med pavelig Bevilling, ophøiet til Kathedralkirke, indtil, som det lod i den pavelige Bulle, Steenkirken, der skulde helliges St. Clemens, engang i Tiden blev opført.

Dengang var der i Nørhuus en Bisp ved Navn Svend. Da nu Begravelsesdagen nærmede sig, vilde Denne ingens lunde tillade, at den kongelige Prinds maatte begraves paa St. Olufs Kirkegaard. Han paaastod derimod, at han burde jordes i St. Nicolai Klosterkirke, som han selv havde ladet bygge. Men et Jertegn paa selve Begravelsesdagen, en nedfaldende Stjerne paa østre Side af St. Olufs Kirke, paa samme Sted af Kirkegaarden, som Prindsen selv, i levende Live havde udseet til sin Grav, blev anseet som en gjentagen Bekræftelse paa hans Befaling, at begraves der. Bissen maatte altsaa give efter for Adelens og Folkets Paastand.

Prinds Niels jordedes altsaa paa St. Olufs Kirkegaard, og ved hans Grav opreistes et Kors af Træ. Da dette Kors i Tiden blev ormstucken og var faldefærdig, hørte en Biskop ved St. Olufs Kirke disse Ord tregange gjentages: „Gjør et nyt Trækors af Egetræ i Skeiby Skov, og sæt det ved den Jordhøi, hvor hellig Niels er begravet!" Dette skete strax. Stammen til Korset var saa svær, at fem Par Orne neppe formaaede at slæbe det til Nørhuus.

De Jertegn, denne Helgen gjorde efter sin Død, skaffede ham Navn af Nørhuus Skytsepatron. Fortegnelsen deraf indtages hos Langebek 106 Foliosider. Af følgende To vil Læseren kunne slutte sig til Resten:

Ikke langt fra Prindsens Grav stod et stort Æbletræ, hvis skønne modne Frugter loffede en Tyd til at stige op og

plukke Æbler ved Mattetid. Aldrig saasnart var han oppe i Træet, før han, til sin store Forundring, fornam, at han hverken kunde røre Haand eller Fod, men var som fastbunden til Træet. Da angrede og afbad han sit Feilstrin, hvorpaa han lidt efter lidt kom til sine Lemmers forrige Brug, saa at han kunde liste sig ned af Træet.

Ved Prinds Niels' s Grav var hensat et Skrin, som stod aabent Dag og Nat, for at modtage alle de Gaver og Offre, man bragte Helgenen til Erkjendtlighed for hans Mirakelfurur. En Døvstum, der endog havde valsfartet til St. Jacobs Grav i Compostella, var kommen uhjulpen tilbage, men paa St. Olufs Kirkegaard havde han fundet Hjelp. Af dette Skrin, som indeholdt store Skatte, vilde en Tyv engang snappe et Par store, af Sølv kunstigt udarbejdede Vine, som en Blind, der ved hellig Niels var hjulpen til sit Syn, havde lagt deri. Tyven var kommen til Aarhus fra Horsens af; han passede sit Snit, rapsede Vinene og begav sig i fuldt Løb, paa Tilbageveien. Hele Matten løb han op og ned, frem og tilbage, og var færdig at rende Veiret af sig. Ved Daggrø stodte han paa en Præst, der gik ind paa Kirkegaarden, og af ham erfarede han, at han endnu besandt sig tæt ved St. Olufs Kirke i Aarhus. Strax skiftede han sit Tyverie; og gav Sølvvinene tilbage. Præsten formanede ham, gav ham Afsløsning, og nu kunde han herligt finde Vei hjem til Horsens igjen.

At de Gaver, som nedlagdes ved hellig Niels' s Grav, ikke vare ringe, er klart af en pavelig Confirmation, hvorved de to Trediedele deraf lægges til St. Clemens' s Kirkes Bygning. Kong Waldemar den Anden laante undertiden mange Penge af sin Frænde, hellig Niels i Aarhus, men altid glemte han at betale dem igjen.

Da nu Prindsens Hellighed var saa navnkundig, søgte Kong Knud den Sjette det pavelige Hof om at faae ham kanoniseret. Men først i Aaret 1260 blev han høitideligt proclameret som Helgen af Pave Alexander den Fjerde

St. Hans Aften hos Ny-Grækerne.

St. Hans : Aften samles de unge, ugifte Personer af begge Kjøen, og man giver et Pant, som, smykket med Blomster, lægges i et Kar med Vand, hvori Pantene blive liggende 24 Timer. Næste Aften kommer man da sammen igjen ; en lille Pige trækker Lodderne ; de Andre synge imidlertid, og i munter Spøg tager Sangen Hens syn til Den, hvis Lod kommer ud. Derpaa tændes store Blus i Gaardene eller paa aaben Mark, hvorpaa der dandses til den lyse Dag.

De Liberale og de Servile.

Sandheden ligger overalt i Midten. De Liberale skrive 1928, de Servile 1728. Hine regjere en Himmel fuld af Engle, disse en Sti fuld af Faar. De Første seile i Lustflibe og spænde Orne for til Directionen ; de Sidste have spændt fire Snegle for, og fire dito bag deres Vogne. De Liberale skyde efter Maanen med Dampkanoner ; de Servile lede med Brillen efter Muldvarpe i Jorden.

Th. Sell.

Kjærmindens Fødsel.

Hvorlunde den himmelblaa venlige Glemmigei fra Begyndelsen af fik sit Navn — er bekjendt; men paa hvad Maade den spirede frem af Jordens moderlige Skød, da Skaberen kastede Blomsternes yndesfuldt colorerede Teppe over vor Klode, det vil jeg hermed fortælle, idet jeg i min Fremstilling følger et gammelt Sagn fra Fabelverdenen, hvori, som vitterligt er, Blomster og Dyr besjæledes af Følelser, og hvor de tolkede disse i artikulerede Toner:

En Rose havde tilfældigviis faaet Plads ved Siden af en guldfarvet Lilie, og begge løstede deres dustende Kroner mod Solens straalende Ild. Dag for Dag, eftersom de udfoldede deres Farvers yndige Pragtflor, syntes de og at besjæles af en ukjendt inderlig Langsel; og naar Duggens Diamanter krystalliserede Blomsternes Krone, istemte Rosen en liflig underfuld Sang, hvori den omsider, da Følelsens ulmende Gnist var bleven til Lidenskabs Flamme, tilkjendegav Lilien sin Elskov. Men denne lukkede sine Hjer-teblade, imedens dens Elfers bedende Trylletoner paa Zephyrernes Vinge svævede over til samme. Da blegnede Rosens Purpurfinder. Men ogsaa Liliens Glands skulde falme; thi Solens brændende Straaler udtørrede dens nærende Bødder. Nu vædede Rosen den døende Veninde med Duggens lægende Perledraaber, som den i Aftenens Skumring, mens Lilien blundede i Nattens styrkende Favntag, samlede med Omhu og Kjærlighed, og see — atter glødede Liliens Kind i Gjenvaagnelsens levende Farvespil og taknemmelig slyngede den sine Driste om Elskerens Stamme og et inderligt Favntag beseglede Hjerternes Pagt. Da nu Rosen bøiede sig ned, at kysse den Elskedes glødende Mund, segnede en Taare fra dens Bøger, gennem Liliens Hjerter, ned i Jordens oplivende Skød. Denne Taare blev Spiren til de Elskendes Kjærlighedsfoster; thi en himmelblaa Glemmigei tittede frem af Jorden og slyn-

gede snart sine spæde Grene som Vædbenderanker omkring de formælede Hjerter, mens Barnets venlige Øje indtil sidste Alder mindede dem om, aldrig at svigte Elskov og Tro.

Julin — Fabricius.

God save the King.

En af Ulykken forfulgt Familiefader, som havde en offentlig Kasseunder sin Forvaltning, forglemte sig engang, dreven af en pünlig Nød, saa gandske, at han angreb de ham betroede Penge. Lovens kolde Bogstav dømte ham til Døden, og han skulde halskugges. Da Justitsministeren forelagde Landsherren Dødsdommen til Underskrift, forespurgte den menneskekjærlige Monark sig paa det nøieste om alle nærmere Omstændigheder. Den ligesaa humane Minister afslagde et meget fordeelagtigt Vidnesbyrd om den ulykkelige Statstjeners ellers saa retskafne Vandel, og sluttede med de Ord: „J alt Fald tør jeg vel sige, at han har havt Hjertet paa det rette Sted, men Hovedet ikke!“

„Hvad? Han har ikke Hovedet paa det rette Sted? raabte Monarken: Og dog skal jeg underskrive Dommen, hvorefter han skal miste det? Hvo som ikke har det paa det rette Sted, han har intet, og hvor Intet er, har Kongen sin Ret forloret! Send Manden i sex Maanedes Fæstningsarrest, og giv ham derefter Tillæg, at han ikke skal komme i saadan Fristelse tiere.“

Georg Harrys.

Mine beskedne Ønsker.

(Efter Castelli.)

Øste jeg af en Dæmon besættes,
 Alt jeg Niim maa male paa Blad;
 Lykkes det halvoeis kun, overvættes
 Er jeg af Hjertet tilfreds og glad.
 Ikke mit Maal den høieste Rang er,
 Ringer af Bøx let kan smelte hen:
 Sæt mig ved Siden af Baggesen —
 Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Mangen Guds Misfærdighed reent forglemmer,
 Jorderigs Mammon har han for kjær,
 Regner sig selv iblandt Gattiglemmer,
 Om han end er en Millionair.
 Ligeysdig mig Pengenes Klang er,
 Dagen og Veien vel sagtens jeg saaer:
 Titusind Daler vist hvert Aar —
 Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Mangen vil giste sig, men en værdig
 Halvdeel vil aldrig falde ham ind;
 Aldrig han vorder med Valget færdig,
 Skjøndt han sig stirrer paa Pigerne blind.
 Silbdigt Valg bringer silbdig Anger;
 Til at vælge jeg ikke er seen:
 En Mø, som er ung, riig, smuk og reen —
 Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Aldrig mig hugede pragtfulde Fester,
 Hvor man forglemmer, hvad Livet er værdt,

Dg hvor en Skare af snyltende Gæster
 Krumme sig dybt for en taabelig Vert,
 Naar kun mit nœisomme Taffel pranger
 Med en Snees Netter og med en god
 Hær af Glasfer med Drueblod —
 Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Kun en Tøsse sig vægger mod Døden,
 Derfor min Rolle heel uforsagt,
 Nydende Glæden og trodsende Røden,
 Spiller jeg ud til den sidste Akt.
 Gladelig udi min Død jeg ganger,
 Under mig Skjebnen kun hvide Haar
 Dg af Alder et hundred Aar —
 Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Himlens Paradiis.

Et Land jeg veed. — Det ligger ei paa Jorden;
 Det har ei Øst ei Vest, ei Syd, ei Norden,
 Dg intet Skib kan seile til dets Kyst.
 Men der — Kun der har salig Glæde hjemme;
 Dg der, Kun der vi alle Sorger glemme, —
 Kun der behøver Hjertet aldrig Trøst.

Du kan det ikke ved Magneten finde;
 Ved Guld og Staal Du kan det ikke vinde;
 Men Hjertet peger, som en tro Magnet.
 Naar from Begeistring Aandens Vinge hæver,
 Naar Hjertet af en hellig Glæde bæver,
 Det blier som gennem Morgentaage seet.

Men ønske Du ved denne Kyst at lande,
 Ved Troens Roer paa Fromheds Skib Du stande,
 Dit Haab, Din Tillid da ei slaaer Dig feil.
 Om end Seiladsen langsomt fremad skrider,
 Du paa en sikker Kjøl til Maalet glider,
 Tilslidst Du Havnen naaer for fulde Seil.

Er Maalet naaet, Dig Fredens Engel savner,
 Du finder Alt, hvad her Din Længsel savner,
 Du virker, stræber, seirer uden Strid;
 Du bader Dig i Salighedens Strømme;
 Du drikker Fryd, men kan ei Bægret tomme;
 Du sofer, lever uden Rum og Tid.

Hvor Rummet er, der maa Du Grændser skrive,
 Hvor Tiden er, kan Du ei stedsse blive;
 Men dette Land har intet Firmament.
 Det grændseløst sig over Tanken strækker,
 Har ingen Sol, som dysser og som vækker,
 Ei Livet slukkes, naar det der er tændt.

Dets store Skjønhed Sjælen kun kan skimte,
 Naar Himlens Straaler ned til Aanden glimte,
 Men Ingen, Ingen det formaaer at see.
 Bag Tankens skjeldneste og bedste Tunker,
 Det hyllet ind i hellig Dæmring prunker,
 Som Stjernerne bag Melkeveiens Sne.

Men Mange stræbte dette Land at nævne:
 Hver Læbe har det navnet efter Evne;
 Hver døber Tanken paa sin egen Viis.
 Kald det Guds Himmel, kald Du det Guds Rige —
 Et Glædens Eden er det uden Lige:
 Kun Himlen eier nu et Paradiis!

Sophus Zahle.

Ved Kongens Ankomst til Aarhus.
den 5te Junii 1828.

Foraarsvinden sagte luster, Droslen floiter nu og da,
 Lilien i Haven duster hos den røde Primula,
 Lovet sufer alt om Barken, Sivet kneiser i sin Na,
 Rigt og herligt bugner Marken med sit skønne Smykke paa.
 Bølgen sig mod Bølgen dukker med sin lysgrønne Green,
 Havet Kongebaaden vugger sagtelig mod Breddens Steen.
 Gjennem Folkets muntre Rader skrider Drottens huldrig frem;
 Hil Dig, iegode Fader, hil Dig i Dit eget Hjem!
 For Dit Liv vor Von sig svinger op mod Himlen liig en Ørn,
 Og i Bonnen Hjertet klinger, thi Du er blandt Dine Børn.
 Hyrdesloite, Horn og Psalter hilse Dig med festlig Klang,
 Thi Du reisste Dig et Alter i hvert Bryst i Cimbrevang,
 Og det Offer, her Dig bringes, er det Bedste, som jeg veed,
 Ei ved Vælde frem det tvinges, thi dets Navn er Kjærlighed.
 Vaarens Pragt og Vaarens Glæde først sin rette Adel fik,
 Da vi saae Dig blandt os træde, Kjærligheden i Dit Blik.
 Ei Du finder guldbne Sale her ved Havets aabne Bugt,
 Ak, men Bakker dog og Dale, hvor Dit Navn gjenlyder smukt,
 Og gjenlyde vil saalænge, fromme Fader for Dit Dan,
 Som fra Hjertets Harpestrengs Kjærligheden klinge kan.
 Ikke see vi Dig med Kronen, ei med Purpurkaaben paa,
 Ak, men Sjælen er jo Thronen, som Du altid hersker paa!
 Mildhed lyser af Dit Dje, Sceptret i Din Haand er let,
 Dybt vi os for Kongen bøie, men vi elske Mennesket,
 Thi endstjøndt med Enevælde Du behersker Danmarks Land,
 Lader dog Du Naaden gjælde alle vegne, hvor Du kan;
 Derfor Ello's Haand skal skrive sanddru paa Din Bautasteen:
 „Han beherskede ilive Folket med en Oliegreen!“

A. S. Elmquist.

Ved Kongens Afreise fra Aarhus
den 15de Junii 1828.

Alt, er Tiden alt henrunden, og er Glæden alt forbi?
 Er det alt da Afskedsstunden, som vort Hjerter bærer i?
 Længe have vi Ham savnet — Salighed, nu er Han der!
 Næppe have vi Ham savnet, før Han atter borte er,
 Næppe stillede den Higen, som beherskede vor Mand,
 Næppe kyskede vi Higen af vor Faders Klædebon,
 Før vi see Ham os forlade, liig et himmelft Meteor,
 Der har kaaret sig sit Stæde over denne mørke Jord.
 Heel sørgmodigt bruser Skoven, som af et beangstet Bryst,
 Og mod Stranden skulper Boven, som med sagte Klagerøst.
 Høit i Harpen skal nu tale Smerten, som vort Bryst fornam,
 Da vi med et triste vale ud paa Veien fulgte Ham.
 Alt, saa trostrig var Hans Mildhed og saa huldt Hans Tale løb,
 Derfor er her nu en Stilhed, som om Egnen var uddød.
 Følg Ham, Trostløb, paa Din Vinge, over Bakke, Belt og Bang,
 Milde Lustning, du Ham bringe vort Farvel endnu engang!
 Øste veyle Skjebnens Blikke, Lykken vandrer til og fra,
 Men den gode Fredrik ikke glemme kan Sit Eimbria,
 Hvor mod Ham sig alle Hjerter, som med deres Sol, har vendt,
 Glødende, liig Trostløbs Kjerner, som Hans Kjærlighed har tændt.
 Frelse er i Alt, hvad saarer Hjerligt Bryst paa Livets Øe,
 Galder derfor mildt, I Laarer, som en Dug paa Haabets Frøe!
 Thi naar Vaaren smiler atter og igjen til Mark og By,
 Tydefolket vist omsatter Danmarks Velsleer paany,
 Og paany et Hil skal tone fra den glædedrukne Flok
 For den Mand, som Danmarks Krone bærer paa Sin hvide Lok!

A. S. Elmquist.

Herlufsholms Skole i sin Fødsel.

Den første Nat havde Herluf Trolle sovet paa sit nye Herresæde, det yndige Skovkloster, og styrket af Sønnen stod han nu i Klostervinduet og aandede den friske Morgenluft. Den skønne Natur hilste ham ved hans Ankomst med sin hele Foraarsvenlighed. Foran ham hævede den smukke Skov, Raadmandshaugen, sine lysgrønne Bøgekroner, blandt hvilke hist og her en dunklere Egetop, ligesom for at byde Alvor i Munterheden, tittede frem. Raaerne sprang mellem Buskene og standsede ved deres sædvanlige Drifkested, den deilige Suusaa. I den tætteste Underkov ved Bander fløitede Rattergalen; intet Blad rørte sig; hele Naturen syntes at lytte. Herluf, den ædle, fromme Herluf, hvis Hjerte var aabent for alt Stort og Skjont, stod henrykt over den fortryllende Morgenscene. Hans Blik hævede sig, og hans Hjerte bad sin Morgenbøn. „Evide Forsyn! saaledes lød det i hans Barm: Du virker uafsladeligt; stadigen udvikle sig Dine store Planer; stedse lader Du nye Foraarsdage oprinde, for at udfælde nye Høstvelsignelser. O, maatte dog Mennesket heraf lade sig kalde til velgjørende Virksomhed! O, maatte dog ogsaa Mennesket arbejde for en velsignet Høst!“ — I det samme lagde den hulde Birgitte, som just var traadt ind i Børrelset, sin Haand paa sin Husbonds Skulder og trykkede sit Morgenkys paa hans Kind. „Lor I staae i det aabne Vindue saa tidligt, kjære Herre? sagde hun mildt: Foraarsluften er skarp.“

„Ja, Birgitte! svarede Herluf: En Sømand taaler
 baade Morgenluft og Aftenluft, og det maa ogsaa Sø-
 mandens Hustru. See! Du maa betragte denne Egn.
 Hyllerødsholm var skøn, og jeg fortænker Dig ikke i,
 at Du nødig forlod vor kjære, gamle Bolig; men denne
 Holm, er den ei ligesaa fortryllende? Have vi tabt ved
 Byttet?“ — „Hvor I er med, vedblev Birgitte: der
 er skjønt for mig, der har jeg Intet tabt — og jeg til-
 staaer Eder ogsaa gjerne: denne Egn har overrasket
 mig, den er langt smukkere, end jeg havde troet. Naar
 jeg seer derud over Aaen, forekommer det næsten, som
 om jeg saae ud over Søen ved Hyllerødsholm. — Men
 lad mig ei slippe en Tanke, der fløi mig gjennem Sjæ-
 len: I kaldte dette Sted en Holm; maa jeg da sætte
 to Stavelser foran? Maa vor nye Bolig hedde Her-
 lufs Holm, da vil den vorde mig dobbelt kjær? Det
 Navn vil blive mig sødt at udtale; men det Klostersnavn
 kan jeg ikke lide; nu da her, Gud være lovet, hverken
 boe Munke eller Nonner.“ — „Du fromme Kvinde!
 udbrød Trolle, idet han trykte sin trofaste Hustrues
 Haand: Du som næst Gud skjenker mig de bedste Glæ-
 der i Livet, selv Dine Ønsker bringe mig jo Gaver. Dit
 Ønske er let opfyldt; det udslette nu for stedse Klosters-
 navnet! Men jeg havde i dette Dieblis en anden Tanke.
 Det faldt mig ind, paany at indrette denne Gaard til
 et Kloster, som vist vilde behage Gud bedre, end det
 forrige. Seer Du, jeg reiste mig imorges saa tidligt,
 fordi en sælsom Drøm, jeg kunde næsten kalde den et
 Syn, gjorde mig heel underligt tilmode. Jeg svævede
 paa en Sky over disse ærværdige Klosterbygninger, og
 en smilende Engel sad ved min Side. Da hørte jeg en

alvorlig Psalmetone at opsvinge sig fra Hvælbingerne, ei som naar Munkke eller Nonner synge; men søde Barne- stemmer fløde lifligt sammen med Ynglingens stærkere Toner. Den henrivende Sang steg blidt og kraftigt, frit og ukunstlet til Himlen. Den usynlige Tonestrøm rørte min Sjæl og drog den med sig i salig Henrykkelse til Gud. Bludseligt taug Sangen. Jeg vendte mit Blik hen til det Sted, hvorfra den var udsirømmet. En Brimmel af glade Drenge mylvrede ud af Munkegangen med Psalmebogen under Armen. Deres muntre Livlighed stod i affstikkende Modsetning til Munkenes tvungne Procession, og ligesom bevidnede, at der ikke behøvedes aandelig Sønderknuselse, Tonsur eller Sneglegang til Fromhed. Engelen, som før havde siddet ved min Side, svævede henover Bygningerne, og, uden at de spøgende Børn syntes at mærke det, raabte den lydeligt: Helligt vorde dette Sted! — Jeg vaagnede ved disse Ord, og endnu syntes jeg, at de klang for mine Øren, som hængende Toner."

Herluf Trolle standsede, og hans Hustru, som med blandet Uro og Opmærksomhed havde hørt hans Fortælling, udbroød med usædvanlig Hefstighed: „J forfølger mig næsten; thi, at de selvsamme Tanker i samme Dieblis føddes i Eders og i min Sjæl, det har jeg hundrede Gange før bemærket; men Drømme — Drømme — kan ogsaa det være muligt? Er det ikke utroligt, og dog J troer mig jo: Jeg har i Nat haft netop den samme Drøm." — „O, Birgitte! Hvad der gjelder om Tankerne, kan ogsaa gjelde om Drømmene. Enhver Tanke er et Miniaturmaleri af det,

der foregaaer i Sjælen; og Drømmen er et stort Phantasiestykke, som Sjælen maler frit uden at forstyrres af Legemet. Men jeg tyer tilbage til det Forsæt, min Drom fremkaldte og som Din nu bestyrker. I Noes kilde og Helsingøer have vi understøttet Skolerne i det Smaa: hvorfor skulle vi ikke gøre det i det Større? Et gammelt Sagn byder os at lægge Mærke til, hvad man drømmer, naar man ligger førstegang paa et Sted; og naar man drømmer saaledes, som vi have drømt i Nat, er det vel værdt at adlyde Sagnet. Vi have ingen Børn; vore Slægtninge have nok af det Guds, som Møl og Rust fortære; er Du da enig med mig, saa skal dette Sted virkeligt vorde et helligt Sted. Her ville vi berede en Tilflugt for den videlystne Aand, der ofte maa fare vidt omkring, uden at kunne finde et Sted at hvile sig paa; her mellem disse yndige Bøge, hvor der er den herligste Tummleplads baade for Aand og Legem, ville vi oprette en Skole, hvor Børnene ei blot skulle undervises, men ogsaa opdrages under omhyggelige Mestres Opsigt, som om de opdrages i Hjemmet under deres Forældres Vine. Saadanne Skoler ere der allerede i Tydskland, som Du forleden hørte Dr. Niels Hemmingsøn fortælle; og i det Gode bør vi Danske altid gjerne efterligne fremmede Gødsfærd." — „Ja, jeg kan forsikre Eder, svarede Birgitte: at Eders Tanke ogsaa heri er min, og at den har været det, lige siden jeg hørte vor gode Dr. Niels med sin sædvanlige Barm at tale om disse velgjørende Stiftelser hos vore tydske Naboer. Fra dem kom Reformationen, for hvilken I ogsaa arbejdede saa flægt og saa ivrigt, og gjerne ville vi give dem, næst Gud,

Vren for ogsaa at have reformeret dette Kloster til Skole. — Saa bliver jeg endnu Moder for en heel Børneskole, og I, den bedste Mand, bliver tillige den kjærligste Fader."

Herluf og Birgitte vilde nu nøiere have udviklet deres skønne Forsæt til en fuldstændig Plan; men idet samme sprængte to Riddere gjennem Gaarden, steg af ved Hoveddøren og leverede Hestene til deres Svende. Det var tvende af Fru Trolles Slægtninge, Christopher Gøye til Gunderslevholm og Jørgen Marsvin, som kom for at lykønske deres Frænder ved deres Ankomst til Skovkloster. — „Nu ere vi Naboeer, sagde Christopher til Herluf: det skal forene os endnu fastere, end Slægtskabet hidtil. Den samme Strøm, som pladsker her under Muren, kysker ogsaa Foden af min Gaard. Vore Skove slynge Grenene i hinanden, og Aaerne og Daaerne vide knap om de høre til Gunderslevholm" — — „Eller Herlufsholm, kaldt Birgitte ham i Talem: Skovkloster er nu ikke længer til; min Husbond har forundt mig den Glæde at døbe vor nye Gaard med hans kjære Navn." — „Netsaa! tog J. Marsvin Ordet: Saa boe I nu Begge paa landfaste Holme, baade Hr. Trolle og Hr. Gøye, desto bedre maa I vogte Eder for, at ikke den Ene tager feil af den Andens Holm. Herlufsholms Velgaaende! vedblev han, idet han greb efter et Glas Rhinskvin, som en Tjener nys havde istjænkert: Sid I boe der længe og lykkeligt!" — „Fred og Nabovenskab skal I finde her ligesaavel som paa Hylersholm!" tilføiede C. Gøye.

— „Det gibe Gud! sagde Herluf: I ere mig allerede forud dyrebare, som min kjære Hustrues Elægt; der paa giver jeg Eder herved min ærlige Sømandshaand.“

Efter Frokosten gjorde Trolle sine Gjæster nærmere bekendte med sin nye Eiendom; og disse fandt Alting bedre, end de havde ventet det. De herlige gotthiske Bygninger med de takkede Gable havde de foreslået sig meget mindre, fordi de saa beskedent skjulte sig i Skoven og ikke brammende fremtraadte for Diet som de kneisende Herregaardsspiir. Chr. Gøye meente, at de hvælvede Bærelser i nederste Etage godt kunde staae i 500 Aar endnu, og han havde Diet; thi det samme fristes vi til at sige den Dag i Dag, naar vi betragte disse faste Buer, som i Midten hvile paa de stærke Piller og støtte deres Mænd til de alentykke Mure. Thi, skjøndt disse gamle Munkebærelser nu ere forvandlede til Vaskerhuse, Brændekjeldere, Kjøkken o. s. v. have de dog hverken ladet sig løsne af Fugtigheden, de have maattet indsuge, eller rokke af de haarde Stød, de have maattet udstaae. J. Marsvin gottede sig hjerteligt over at betragte den Mængde Fisk, der vrimlede i de Damme, der vare anlagte ved Gaarden. Ligesom for at hilse deres nye Herre, sloge Suderne og Karudserne, den ene vorende Cirkel i Vandet, efter den anden; og Gøye bemærkede meget rigtigt, at Aldmiralen behøvede ikke, som han, at sende Bud til Bøvelse Søe efter hver Diet Fisk, der behøvedes i hans Kjøkken. Men disse Fiskeparke have ikke vedligeholdt sig saa godt som Bygningerne. Kun een af de mange

er nu tilbage. De øvrige har man siden fyldt med ligesaa megen Glid, som man forud havde dem. Nu lege muntre Drenge i deres Element, den frie Luft, paa samme Sted, hvor Fiskene forud tumlede sig i deres Element. Hine trænge nemlig ligesaa meget til Bevægelse, som Munkene forud til Fisk, for ikke at savne tilladelige Spiser i Fæstetiden. — De store Haver, der omgave Gaarden næsten paa alle Sider, vidnede om, at Benedictinerne ogsaa havde havt Sands for Naturen. Skoven, som afløste Haverne, beviste det samme. Snart traf man en smal Sti, som førte til smukke aabne Pladser, snart en bredere Vej, som var indfattet i Vand og overskygget af store Linde, Bøge og Elletræer. „J er flyttet til Edens Have! sagde J. Marsvin, da de vare færdige med at beseer Alt, hvad der laae Gaarden nærmest: Næsten kunde jeg misunde Eder dette Paradiis.“

Da Gæsterne stode i Begreb med at tage Afsted, fortalte Trolle dem i Forbigaaende sin Plan med sine skjønne Besiddelser; og disse begave sig strax derefter paa Hjemreisen. Neppe vare de komne over Træbroen, som dengang sammenknyttede Suusaaens Bredder der, hvor nu den smukke murede Bro, forsynet med det stærke Jernrækværk, hæver sig paa sex faste Steenbuer, førend de begyndte en Samtale, der indeholdt Barselet for en sørgelig Periode i Herlufsholms Skoles Historie. Det Væsentlige af det, de taltes ved, meddele vi derfor i Korthed her.

Ch. G. Hvad tykkes Eder om Admiralens fromme Plan med den deilige Eiendom?

J. M. Naa! Jeg mærker Ederes Tanker ere paa samme Wei, som mine. — Ja! Er det ikke Galskab, det bare, pure Galskab, at lade Pøblinge faae saadant Guds at løbe med?

Ch. G. Jo naturligviis, hvad er det andet! Men jeg tænker vel ogsaa, at man itide kan faae jaget ham de Fluier af Hovedet. Han maa vel lade sig sige, naar fornuftige Folk give ham deres Grunde. I kan troe, den Plan kommer ikke fra hans egen Hjerne.

J. M. Nuomstunder er der dog ingen Abbeder og Munke, som lokke trosthyldige Sjæle til at skjenke Kirker og Skoler deres Guds. Jeg kan ikke begribe fra hvem det taabelige Paafund kunde komme, uden fra ham selv.

Ch. G. Det kan jeg noget nær sige Eder. Det har den halvgale Præst ved Helliggeistes Menighed, Dr. Niels, faaet præket ham ind. Han har bragt saa meget Sværmeri hjem med sig fra Wittenberg, at han er færdig at gjøre alle dem or i Hovedet, der gide hørte ham. Mester Philip Melancthon har blæst sin Aand i ham; han skal ogsaa have været stærk i at svøbe Folk som en Palmvise om sin Finger.

J. M. I siger noget. Det veed jeg idetmindste, at hverken Admiralen eller hans Frue kan affee ham, naar de ere i Kjøbenhavn. Han kan baade bede med dem, og læse og skrive og præke for dem, saa han er ret en Mand efter deres Sind.

Ch. G. Men vi kom fra det Egentlige. Plannen selv, hvem den saa kommer fra, den er fordømt. Den er mine Planer stik imod. Og, skjøndt han er Admiral, kan han dog vel ikke seile imod Vinden. —

Da Kongen fik ifinde at lægge Hyslerødsholm under Kronen, og give Hert. Trolle Skovkloster istedet; saa gjorde jeg, som tilkommende Arving, strax min Beretning. „Saaer Du Skovklosters Jordegods lagt sammen med Gunderslevholms, tænkte jeg: saa er der meer end nok til et Friherfskab — og saa kommer Friherren af sig selv. Jeg renoncerede saa paa al anden Arv, og gav gjerne noget til, for at J og mine øvrige Medarvinger kunne faae Eders Andeel ubeskaaren.“ Det var min Mening; hvad tykkes Eder om den?

J. M. J den er der Fornuft. Den gaaer jeg over til. Den anden er ikke en Penge værd.

Ch. G. Men seer J, kjære Ven og Frænde, skal vi drive vor Mening igjennem, saa maae vi være paa vor Post; og enige maae vi være, ellers gaaer Sagen i Ulave.

J. M. Ja, det forstaaer sig — enige maae vi være. Ellers duer det ikke. Er end Stegen nok saa feed, saa ville vi dog ikke slaaes om den som Hunde.

Ch. G. Mærke vi da, at det bliver Trolles Alvor med at sanctificere sit Gods ligesom Katholikerne; istedetfor at secularisere, som dog nu baade er Mode og langt flogere, saa prøve vi først i Mindelighed, at faae ham paa rette Veie — —

J. M. Men mislykkes det, saa bruge vi Gvalt.

Ch. G. Nei stop! Det gaaer ikke an. Saa maae vi lade, som om Ingenting er i Veien. Og, naar han saa i al Magelighed har testamenteret sit Gods til Drengene, saa holde vi os rolige, til Admiralen er seilet til Evigheden. Saa fordre vi som

Fruens Arvinger vor Andeel i Godset: og J kan troe mig, han glemmer nok een af de mange Formaliteter, som skulle iagttages, naar Manden vil disponere over Qvindens Gods. Vi holde os til Formerne, og jeg vædder paa, vi vinde Processen.

J. M. Den Fremgangsmaade bliver nok og; saa den rigtigste. Ræv fanger man ved Rævelist.

Ch. G. Ja, det er den ene rigtige. Og saa maa J begynde med at røre op i Sagerne; thi J kan ikke lade Retten gaae bort fra Eders Frue. Det vilde fløde meget ilde, om J upaataalt lod alskens Drenge pak sætte det overstyr, som retmæssigen burde tilfalde Eders Hustru og Eders Børn. — Det er ikke Eders Sag, J taler, men Eders Hustrues og Børns: den maa J som ærlig Dannemand antage Eder! Forstaaer J mig?

J. M. Jo fuldkomment. Men det vil have Tid, inden vi komme saavidt. Herluf Trolle er endnu frisk og sund. Han seer ikke ud til at være stort over de Fyrgetyve. Det er for tidligt, at speculere paa hans Død.

Ch. G. Nei, Hr. Marsvin! Heri tager J feil. Han er ei langt fra sin Grav, siden han allerede tænker paa sit Testament. Slige Tanker opstige altid af svage Legemer, ligesom Dampen af Dyndet. Der kan ogsaa krybe en Drm igjennem Mandens Marv.

J. M. J kan have Ret. Ogsaa den stærkeste Eeg kan styrte i Stormen; og skal han ikke leve længer, end den Poppel, han har taget med sig fra Hylersholm, og plantet i Krogen ved Klosterhavens Muur,

saa kan det snart være forbi med ham. Den saae kun maadeligt ud.

Ch. G. Ja! Den plantedes først igaar, og tegner allerede til at gaae ud idag. — Saaledes gaae det ogsaa med hans Børneværk!

J. M. Vi ville idetmindste gjøre Vort dertil.

Ch. G. Det ville vi, som ærlige Karle. Derpaa ville vi give hinanden vort ridderlige Haandslag.

Her sloge de Hænderne saa fast i hinanden, at J. Marsvins Hest blev sty over Klasket og gjorde et pludseligt Sidespring, saa at begge Ridderne Haand i Haand tumlede om i Snavset ligeud for Hollose Mølle, just paa Grændsen af Herlufsholms Gods. Hestene mærkede snart, at de havde faaet fri Tøile, og fore over Møllebroen afsted til deres Krybber paa Gunderslevholm. Ridderne maatte, dygtigt tilfølede, finde sig i at gaae den sidste Fjerdingvei tilfods. — Jørg. Marsvin meente, at det var et ondt Varsel, og at de gjerne kunde have gjemt Haandslaget, til de vare komne af Hestene. Derimod indvendte Ch. Gøye, at de vare for gamle til at troe paa Varsler, og at en saa skøn Pagt ogsaa kunde fortjene en ny Kjole.

Serlufs og Birgittes skønne Forsæt døde ikke som en Rose i sin Knop. Mere og mere nærmede det sig sin Udvikling til fuldendt Virkelighed. Men Fromhed og Klogskab boede tilsammen hos det ædle Ægtepar. De gik ikke overilet tilværks. At lavere Hensigter kunde søge at nedrive, hvad de vilde opbygge, det havde de forudseet; og derfor stræbte de at lægge deres

Stiftelses Grundstene saa fast, at en fiendtlig Storm ikke letteligen skulde rokke dem. Dette lod sig ikke gjøre i saa Dage eller Maaneder. Først 1565 d. 23de Mai var Alting saaledes beordret og begrundet, at Fundatsen til Skolen kunde underskrives; og nu spildtes ingen Tid — den underskrevs strax. Med Glædens lyse Udtryk i sit Die reiste Herlufs Hustru sig, da hun havde skrevet sit Birgitte Gøye ved Siden af sin Egtesælsles Navn. „Det er et saligt Dieblif! sagde hun fast omslyngende Herluf: Nu er jeg Moder, nu er Du Fader!“ Og Glædestaarer trillede over hendes skønne Kinder. „Guds Naade beskyerme den Borg, hvor vore Sønner skulde boe og bygge!“ bad den ædle Herluf. — Endnu stode de i hinandens Arme og fæstede deres Blik paa det Papiir, hvis Bogstaver, som et unedbrydeligt Gitter, fra nu af skulde indhegne deres Guds til helligt Brug; da i det samme en Rytter i kongeligt Livree red op i Borggaarden. Strax efter traadte Lakaien ind, og leverede Admiralen, idet han ærbødigt boiede sig for ham og hans Frue, et Brev med Kongens Segl. Herluf Trolle læste:

„Skjøndt I er flyttet noget længere fra Vor Throne, end forhen, da I boede paa Hyllerødsholm, er I dog slet ikke længere fra Vore Tanker. — Kong Erik kan endnu ikke være rolig og holde Nabovenskab, ihvorvel I forgangen Aar tog hans Admiraler, og sprængte hans mageløse Orlogsmænd i Luften. Vi maae da møde ham paany. Thi er det Vort Bud til Eder, at I, saasnart I har fornummet denne Vor Villie, begiver Eder til Os

felv, for at Vi atter kan levere Eder Vor Flaade at føre til Kamp og Seier — Os og Eder til end yderligere Berømmelse.

Vor Gunst og Bevaagenhed!

Fredrik."

"Nys førte min Haand Pennen til Guds Vre, sagde Herluf: nu skal den vise, at den ogsaa kan føre Svær: det til Kongens og Rigets Værn. Saaledes bør det altid være: „Først Gud, saa Kongen!“ — Men Birgitte blegnede ved den nye og pludselige Skilsmisse, og sagde med sin blide Stemme: „Jeg holder ellers saa meget af vor gode Konge; men det er dog ikke ret, at han bestandigt kalder Eder fra min Side. Af Eder selv forlader I mig aldrig."

Men aldrig havde Herluf været mere forberedt til at modtage sin kongelige Herres Bink, end netop denne gang. Hans skønne Plan var fuldført, og det var ligesom om han havde løftet en Steen fra Hjertet, da han havde bortgivet alt sit Gods til en Skoles Stiftelse. Han kunde derfor strax begive sig paa Reisen til Hovedstaden; thi Alt i Hjemmet var ordnet; hans Regnskab var opgjort. Derfor see vi ham ogsaa d. 28de Mai at modtage sin Konges Brev, d. 29de at reise til sin Bestemmelse, d. 30te at komme til Hovedstaden, og d. 1ste Juni at stifte i Svan med Flaaden. Hvad er den Hurtighed, som Cicero roser hos Pompejus, i Sammenligning hermed! — Og dog aflagde han paa denne Reise et Besøg. Da han red igjennem Vester Egede og saae Gisselsfelds Taarne at rage op over Bøgetop:

pene, kunde han ikke modstaae den Lyst at lægge Beien derigjennem, for at tale med Baron von Donau, som dengang beboede dette Herresæde. Alle Dørre aabnede sig gjæstmildt for den navnkundige Helt. Men han kunde ikke tøve længe. I muligste Hast fortalte han, hvorfor han var kommen. En uimodstaaelig Følelse havde drevet ham til Gisselfeld, for at bevæge Baron von Donau til at forene sin Indflydelse med hans hos den gode Konge, for at gjengive den landsforviste, brave Peder Ore til Fædrenelandet. Donau, som af Kongen havde faaet Ores fornemste Gods, det deilige Gisselfeld, i Forlehning, studsede vel over denne uventede Anmodning. Men han bestormedes saaledes af den store Sjæls ædle Grunde, han grebes saaledes af den djerpe Retsfærdigheds simple Betsalenhed, at han ikke kunde modstaae. Han gav sit ridderlige Ord paa, at gjøre Sit til, at faae hiin duelige Dannemand hjemkaldt.

Hvad Herluf Trolle om denne Sag har talt til Kongen, vide vi ikke. Men man saae ham med glædetindrende Blik at træde udaf Kongeborgen, da han, efter at have modtaget sin Ordre, begav sig ned til Flaaden. Den gode Bevidsthed straalte i hans Dine: og snart efter vendte Peder Ore tilbage til sit kjære Fødeland. — Trolle drog strax i rum Søe, for at søge sin Fjende. Denne traf han ved Vland. Kampen blev haard, især da de Danskes Forbundsflæder, Lybekkerne, udvalgte sig den sikkrere Plads bagved. Dog, Tapperheden seirede: de Svenske flygtede og de Danske

beholdt Balpladsen. Men Herluf Trolle var dødeligt saaret. I denne Tilstand drog han tilbage til Kjøbenhavn, med Seierskrandsen dryppende af eget Blod. Fire Uger efter Slaget døde han i sin fromme Birgittes Arme.

Nu var Christopher Gøyes Spaadom gaaet i Opfyldelse. I sin Manddomskraft var Trolle sunken i Graven, som Skovens Eeg, der, fældet af Øren, bøier mod Jorden sin Krone, hvilken end længe kunde have løftet sig højt imod Himlen. Nu skulde Misen springe, nu skulde det skønne Fromhedsværk forstyrres af Gjerrighedens Djævel. Gøye og Marsvin sadlede atter deres Heste, for at ride til Herlufsholm. Forhen skulde de gratulere de Nysankomne; nu maatte de jo condolere den sorgende Frue. Med den Dybtneð bødtes Sorg og den Frommes Rolighed modtog Birgitte dennegang sine Gæster. Disse kunde derimod neppe skjule deres Glæde under Forstillelsens Maske. De talte ligefrem om, at Trolles tidlige Død formodentlig vilde forstyrre hans Plan med Skolen, men at dette ogsaa var en Plan, som den Hensøvede ved modnere Overlæg selv vilde have opgivet, hvis han ikke saa pludseligt var bleven bortryffet, nu bød Pligten dem, at være hendes Raadgivere, og de maatte af alle Kræfter modsætte sig Udførelsen af hiin uoverlagte Flyvesgrille, de kunde umuligen med Rolighed see paa, at deres kjære Frænde kastede sit Guds hen for en Flok uvoorne Dreng, der vilde pege Fingre af hende selv, naar de saae den høibaarne Frue at vandre om med Bettelstaven i Haand. Imidlertid tabte de næsten deres Fatning over den Rolighed og Bestemthed, hvormed deres

Frænke svarede dem: „Alt hendes Mand's Plan med Skolen var saa langt fra at være en Flyvegrille, at han Intet i Verden havde besluttet efter modnere Overlæg. Fundatsen var desuden underskrevet, det skønne Bærk var fuldført, Alt indtil de mindste Formaliteter var besorget for den Saliges Hensart.“ — „Indtil de mindste Formaliteter!“ mumlede Chr. Gøye, og en Sky foer over hans Pande. „Der trækker et Ilveir op! sagde Marsvin: Vi maae ile, hvis vi ville slippe vel hjem.“ Der blev hurtigt taget Afsted, og den fromme Birgitte ahnede intet Ondt af sine Slægtninge.

Men snart aabnedes hende Die for de listige Rænker. Hun modtog et Brev fra Gøye, fuldt af de hel- ligste Forsikringer om, at han brændte af en Kjærlig- hed for hende, som han ikke længere kunde fordølge. „Selv havde hendes Fromhed og Skønhed rændt den mægtige Lue; han bad derfor indstændigt om, at hen- des Gjenfjærlighed ogsaa maatte give den Ræring.“ Efter den blussende Kjærligheds kraftige Ytringer frem- kom nogle temmelig kolde Beregninger over, hvor for- deelagtigt det vilde være, at Herlufsholm og Gunder- levsholm rakte hinanden en ægteskabelig Trostabshaand. „Gud havde tydeligt nok tilkjendegivet sine vise Raad i denne Anledning ved at gjøre Fru Birgitte til Enke og ham til Enkemand. Himlens Vink bør man ikke modstaae!“

Birgitte mærkede nu, hvad det var for en Mand, der talede af hiint Frændebryst. Hendes Svar var hende værdigt, og altsaa af den Beskaffenhed, at den bragte Forbittrelse og Hævn i fuld Gjæring hos Gøye.

Nu gif det da, som det hedder i Digterens Sang:

Nu Marsvin kom og Sjøge
I Herlufs Søe og Skov.

Et Rygte gif, at Brevet,
Som Gubset Skolen gav
Var længst alt borte blevet,
Saa den var uden Krav,
Da reiste snelt sig Retten,
Og fordred Arven streng,
Og kjendte vredt i Retten
Paa den latinske Dreng.

Ja! Man begyndte nu aabenbart at ville nedbryde dette fromme Værk, da de lønlige Bestræbelser alle vare strandede. Ole Mauritzen var Stiftelsens Forstander. For at sikke Stiftelsen mod de fjendtlige Angreb var det nu, at han fordrede kongelig Laas, det vil sige: den sidste uomstødelige Bekræftelse paa Fundatsen. Men Christopher Gøye og Jørgen Marsvin fremtraadte nu, og nedlagde i Retten den Paa- stand, at Fundatsen, hvad Fru Gøyes Andeel deri angik, skulde erklæres ugyldig.

En Proces var uundgaaelig. Tinget i Ringsted frifandt Skolen aldeles for Gøyes Tiltale. Men J. Marsvin havde senere anlagt Sag; og mod ham optraadte Skolens Rector, Magister Hans Mikkelson. Retten i Restved frakjendte ogsaa Marsvin Arven, og dømte derhos, at han ingenlunde kunde hindre den forlangte Laas paa Fundatsen. Nu appelleredes Sagen

til Skaane Landsting. Her faldt Dommen anderledes ud. Paa Grund af en høist ubetydelig Formalitetsfeil kjendtes for Ret, at Fundatsen, hvad Fru B. Gøyes Andeel angik, var gjort imod Loven, hvorfor Skolens Forstander altsaa ingen Laas kunde erholde paa mere end den Deel af Godsset, som ifølge Skjødets var Herluf Trolles eget. Rigsraadet stadfæstede dette, og til-dømte samtlige Herluf Trolles Arvinger, at stande J. Marsvin til Rette, hvis han kunde bevise at have lidt nogen Skade ved det Skjøde, Herluf Trolle havde udstædt paa sin Hustrues Gods. Den afgjørende Dag kom. Det var den 20de Octbr. 1575. Dommen faldt. Skolen mistede sin halve Eiendom. Redning syntes at være umulig.

Men var Herlufsholms Lykkesol gaaet ned i mørke Skyer den 20de October, da steg den atter herlig frem med seirende Glands allerede den følgende Dag. S. Nikkelsen mødte i Retten den 21de Oct. og frem-lagde foruden de forrige Documenter Birgittes Overdragelsesbrev. Alt forandrer sig til Stiftelsens Fordeel. De i Ringssted og Røstved affagde Domme stadfæstes. Skolens Forstander faaer kongelig Laas paa Fundatsen; og baade hine ivrige Modstandere, hvis Navne tidt nok her have staaet til velfortjent Skam, og Fru Trolles øvrige Arvinger, fradømmes al Ret til nogen som helst Fordring paa Skolens Gods.

Men hvad havde bevirket denne saa pludselige og heldige Forandring? Albert Kesen i sit Atlas manuscriptorum fortæller Sagen omtrent saaledes: Guld af Befymring over den Fare, som truede Herluf Trolles Stiftelse, var den nidkjære Magister S. Nikkelsen gan-

gen til Hvile. Han sov allerede trygt. Men i Nattens Stilhed fremtraadte den hedengangne Fru Birgitte synlig for ham. Hun nærmede sig et Bord, som stod i Værelset, hvor han sov, og gav nogle Slag paa dets Fod. Synet forsvandt; den fromme Rector forundrede sig saare. Næste Morgen undersøgte han Bordet. Et hemmeligt Gjemme opdagedes i dets Fod, og dette indsluttede det vigtige Document, som afgjorde Herlufsholms Skjebne.

„Var det en Drøm, Du Gamle?

Var det et Mandesyn?”

Siger Vehlenschläger herom i sin Romance: Herlufsholms Skole. Man betragte Sagen, som man vil; man forklare den, som man vil; saameget er vist, at Resen fortæller dette Sagn 40 Aar efter Skolens Seier og føier til: „Jeg selv, som skriver dette, har seet Bortdet, og undersøgt Gjemmet og Kammeret, hvor Tingen gif for sig.”

Saaledes fødtes Herlufsholms Skole, den eneste Stiftelse i sit Slags, som Danmarks Sletter kan opvise, gennem en haard Kamp, som alt det Skønneste og Største i Verden. End staaer dette Fromhedens herlige Mindesmærke, selv blomstrende paa den blomsterrige Slette i en af Sjællands nydeligste Egne. En klar Strøm følger sig forbi de ærbørdige Mure, og Skoven klynger sig paa alle Sider omkring dem. Kommer Du didhen, min venlige Læser, og seer Du dette ubeskriveligt deilige Sted mellem Bogenes og Lindenes Kroner, da vil Du sande med mig: der staaer et ægte Musernes Tempel. — —

De ædle Stiftere sove nu i Fred i den lyse Kirke
bag Herrens Alter. Udhugne i Marmor ligge de selv
paa deres Sarkophager. Ved Herlufs Fod ligger en
Løve. Det skal forkynde Efterslægten: i hans Vland
forbandt sig det Ædle med det Store. Ved Birgittes
Fod ligger en Hund; thi den er Sindbilledet paa Tro:
Skab i Liv og Død.

Til dette korte Omrids af en herlig Stiftelses Fod:
fel maa endnu knytte sig disse Stropher, som for længe
siden bleve til paa Skolebænken.

Ved Suusaaes Volge en Kæmpe staaer
Med steenbepandsret Bryst.
Der har han staaet femhundred Aar
Med Liden djerot i Dyst.

Og Skoven fletter sin grønne Krands
For ham af Bøg og Eeg;
Albrig fordunkles hans Hædersglands
Ei Kraften fra ham veeg.

Kjærminder blomstre om Kampens Fod,
Hver Sommer og hver Vaar.
Et herligt Minde om Kampen god,
I Sagas Skrifter staaer.

For Munken stred han i fordums Tid
Med trofast Riddersværd.
Nu varner han om Unglingens Glid,
Ei træt af Kampens Færd.

Da mellem mosbegroede Steen
Suusaaens Volge flød;

Fra Munkelaberne Bønnen reen
Og Psalmetonerne løb.

Men nu, da Sunsaaen styrter sig
Med Brusen og med Larm,
En Lovsang, stærk og høitidelig,
Stiger fra Ynglingens Barm.

Fordum Skovstien simpel og trang
Veiledte Munkens Fod :
Nu styrer sig den kunstige Gang
Bed Bøgetræets Rod.

Hvor før kun Nattergalen quod
I Aftens stille Stund,
Der toner for den jublende Mød
Musik i Fredriks Lund.

Saa har sig forandret Aar for Aar
Alting i Lund og Skov,
Men Kæmpen end den samme staaer,
Han blev ei Tidens Nov.

Nu groer paa Pandfret det gule Mos,
Han maa vel skifte Dragt ;
Men aldrig skal han dog skifte Møes,
Ei heller skifte Magt.

Thi skal og aldrig den Kæmpes Navn
Slettes af Sagas Skrift.
Imens man kjender hans Fødestavn,
Mindes og hans Bedrift.

Sophus Zahle.

Hexeriet i Thisted.

Jeg havde endnu ikke fyldt mit syttende Aar, da der i min Fødeby udbrød en Smitsot, der vel ikke lagde Rogen i Graven, men dog bragte Adskillige i Daarefisten. Lægerne gave den Navn af Romansk feber. Denne Sygdom yttrede især sine fordærvelige Virkninger paa det smukke Køn, men paa forskjellige Maader efter de forskjellige Naturer. Unge Piger, der forhen uden mindste Samvittighedskrupel toge Livet af en Høne, bleve nu saa følsomme, at de fik Konvulsioner, naar de havde det Uheld at træde paa en Vedderkop. Andre, der af bare Undseelse aldrig vovede at slaae Dinene op, naar en Mandsperson var i Stuen, treen nu frem med den samme ædle Fripostighed, som en ung Fændrik, der førstegang bærer sin Portepée til Paradepladsen. Atter Andre, og det var i Almindelighed de, hvis Yndigheder vare i sidste Qvarteer, havde deres Hoveder saa fulde af Vanker og Gjengangere, at de saae Spøgelsier ved hoi lys Dag, endogsaa udenfor deres Speile. Kom man i Selskab, talte Ingen mere om Veir og Vind, Krig og Dyrstid; ja, hvad der vil synes mine smukke Læserinder plat utroligt, man hørte ikke et Ord mere om nye Moder eller Næstens Lyder, og dog var der Damer i ethvert Selskab. Derimod gjenlød alle Theecircles af Lovtaler over Rinaldo og Berther, Siegvart og den store Djævel, Lille Peter og den Gamle fra Bjergget. Kort sagt: i hele Byen fandtes ingen Dame, der ikke enten græd med Lotte, eller sukkede med Ma-

riane, eller ventede paa Trøsteren med de tolv sovende Jomfruer.

J min Faders Huus havde Vandevæsenet faaet Overhaand, og det af den meget naturlige Grund, at der hos os opholdt sig to gamle Jomfruer, som Alder og Kynker ikke tillode at spille nogen Rolle i et forliebt Eventyr, men som dog inderlig gjerne gad været med; der blev altsaa intet andet tilbage for dem, end at slaae sig til Spøgelsjerne. Disse Daaers opbyggelige Fortællinger, som vi Alle hørte paa med megen Andagt, gjorde et saa vældigt Indtryk paa min Indbildningskraft, at jeg inden føie Tid blev endnu griskere efter det Vidunderlige, end de.

Just paa denne Tid traf det sig, at min Fader skulde gjøre en Reise til Thy; han havde allerede gjort de fornødne Tilberedelser, da Gigten fandt sig og tvang ham til at sende mig i sit Sted. Hvem var gladere, end jeg? Thy var fra Arilds Tid bleven anseet for en Lumleplads for Hexer og Trolde; Gjengangere hørte der til Dagens Orden, og hvilken herlig Leilighed for mig til at gjøre nærmere Bekjendtskab med det underfulde Nanderige.

Forsynet med Anbefalinger og Penge begav jeg mig paa Reisen og kom, uden mindste Eventyr, til Thisted, hvor jeg af En af min Faders gamle Venner blev modtaget som en kjær Gæst. Hos Hr. Hieronymus, saaledes hed min Vert, tilbragte jeg nogle meget behagelige Dage, uden dog at høre tale et Ord om det, der laae mig saa meget paa Hjerte. Den Tid, jeg havde tilovers fra mine Forretninger, anvendte jeg til at besee Byen og dens Omegn. Dag,

ligt gjorde jeg smaa Reiser til de omliggende Lands-
byer, og gav mig i Snak med hver Kjælling, der
mødte mig, men forgjæves; med den bedste Villie
var jeg aldrig istand til at opdage nogen Hex, endnu
mindre nogen Gjenganger eller Barulv.

En Morgen, da jeg vendte tilbage fra en saadan
Vandring, saae jeg paa Torvet en stor Mængde Men-
nesker, der omringede et Stillads, hvorfra en omvæn-
kende Prophet forkyndte sine Spaadomme. Mit Hjerte
hoppede af Glæde ved at høre alle de smukke Ting,
Mirakelmanden lovede sine Kunder; og Synd var det
at sige, at han var ublu i sine Fordringer, thi for en
Gireksling skjenkede han Ungmøen en Kjæreste, Man-
den Rigdom, og Oldingen Sundhed og et langt Liv.
Guld af Tillid til Spaamandens høie Viisdom rakte
jeg ham Haanden; han betragtede den med megen
Opmærksomhed og udbrød endelig i prophetisk Be-
geistring:

Underlige Tegn!
Solskin og Regn!
Mord er ei Mord;
Blod er ei Blod;
Din Blindhed er stor,
Din Lykke er god!

Denne Spaadom klang saa allerkjæreste mystisk,
at den nødvendigt maatte behage mig; og jeg yttrede
paa Stedet min Taknemlighed ved at fordoble Sand-
figerens Salarium.

Efter mig fremtreen en gammel Kjøbmand, der
vilde vide, paa hvilken Dag man med Held kunde
tiltræde en Reise. Draclet nævnede Dagen, og Kjøb-
manden trak allerede sin Pung frem, da en omflak-

kende Viniedandsen sprang op paa Stillsadset og omfavnede Propheten. „Velkommen! raabte Denne: Hjerteligt velkommen, bedste Snaphans! Jeg havde mindst ventet den Glæde at see Dig her idag.“ — „Jeg har ogsaa været i Engelland og er nu paa Hjemreisen; men hvor har Du tumlet om siden jeg saa Dig sidst, Broder Kaps?“

„Al! sukkede Hr. Kaps: Jeg havde gjennemvandret baade Norge og Sverrig, og havde allerede sammenstrabet en gandske vakker lille Formue, som jeg tænkte at fortære i mit Fædreland; men da fik jeg det fordomte Indfald, at reise fra Gothenborg til Gladstrand, for endnu at gjøre en lille Efterflægt i Jylland. Jeg gik ombord paa en gammel Smørskude; den forbandede Tingest strandede paa Læsøe, og jeg hjergede Intet uden det, jeg gik og stod i.“

Her blev Spaamanden afbrudt af Mængdens Latter; Kjøbmanden sat igjen sin Pung i Lommen; og Hr. Kaps, der mærkede, hvilken erkedum Streg, han havde begaaet, tog Hr. Snaphans under Armen og listede sig hjem.

Min Tillsid til Sandsigerens Sanddruhed havde faaet et betydeligt Skaar; og temmelig misfornøiet forlod jeg Torvet. Ikke langt fra min Verts Bolig stødte jeg paa et Selskab af fornemme Herrer og Damer. En af disse sidste, der var temmelig til Møders, men meget prægtigt klædt, blev mig ikke saa snart vaer, førend hun raabte: „Min Tro! Det er jo Peter!“ Derpaa hvistede hun noget til Et af Mandfolkene. Denne kom strax til mig og sagde: „Min unge Herre! Vil De ikke behage at træde nærmere,

for at hilse paa En af Deres Slægtninge." — „Jeg veed ikke om jeg tør være saa dristig, svarte jeg: da jeg ikke har den Ære at kjende hende." — „Kom kun, kom kun!" smilte den Fremmede, og trak mig med sig.

„Sandelig, sagde Damen: aldrig har jeg seet noget saa lignende; det er min kjære Marianes udtrykte Billede; samme ranke Væxt, samme ædle Mine, samme blonde, krusede Haar. Paa min Ære, kjære Peter! Jeg glæder mig af gandske Hjerter over at see Dem igjen. Da De var en Pirk neppe saa høi som saa, har jeg ofte baaret Dem paa mine Arme; thi De seer i mig en af Deres Moders nærmeste Slægtninge, jeg er Deres Tante Birgitte, som Deres kjære Moder vist ofte har talt med Dem om. De er mig hjerteligt velkommen, og jeg haaber, at De ikke vil logere andetsteds, end hos mig."

„Dennegang, svarte jeg: maa jeg bede Dem undskylde mig, kjære Tante; Hr. Hieronymus har allerede modtaget mig med megen Gjæstfrihed."

„Da maa De idetmindste gjøre mig den Forsiøielse at spise hos mig idag; jeg har just indbudet nogle gode Venner, og jeg haaber at De vil more Dem i deres Selskab."

Vi kom til et anseeligt Huus og treen ind i en stor Sal, hvis kostbare Meubler tilkjendegav Eierens Rigdom. Lidt efter lidt forhøiedes Selskabet. Blandt Gjæsterne var der En, der især fængslede min Opmærksomhed; det var en gammelagtig Mand af en smuk Skabning, men uden Ræse; han sad i en Krog, fordybet i sig selv, og syntes ikke at tage den mindste

Deel i Selskabets Munterhed. Da jeg bestandigt holdt Vinene hestede paa ham, mærkede Fru Birgitte min Nysgjerrighed, og besluttede at tilfredsstille den.

„Hr. Thomas! sagde hun, idet hun vendte sig til Manden uden Ræse: Vær dog saa god endnu engang at fortælle os Deres Historie. Min Fætter Peter, som jeg her har den Ære at forestille Dem, vil være Dem uendelig forbunden for at høre Deres underlige Tildragelser af Deres egen Mund.“

Skjøndt denne Anmodning ikke syntes at være Manden meget velkommen, vilde han dog ikke afslaae Fruen i Huset hendes Begjering, men begyndte saaledes:

„Da jeg endnu var mindreaarig, gjorde jeg en Reise til Gladstrand; saasnart mine Forretninger i denne By vare tilendebragte, skyndte jeg mig derfra, for at see mig lidt om i Vensyssels. Jeg kom til Hjørring, hvor jeg levede i Fryd og Glæde, indtil alle mine Reisepenge vare fortærede. En Dag, da jeg slæntrede omkring i Byen og tænkte paa Midler til igjen at fylde min Pung, blev jeg en Mand vaer, der slog paa en Tromme og raabte med hoi Røst:

„Hvis Nogen vil vaage over en Død, melde han sig, og fordre hvad han vil have for sin Ullage!“

„Hvad? sagde jeg til en Mand, der stod ved Siden af mig: Pleie da de Døde her til Lands at løbe deres Bei?“

„Spot ikke! svarte Manden: J er endnu ung og uerfaren, ellers vilde J nok vide, at det her til

Lands ikke er saa sjældent, at Hexene bide Næse og Øren af de Døde, for at bruge dem ved deres Roglerier."

"Og kan J ikke sige mig, vedblev jeg: hvori da denne Vaagen egentlig bestaaer?"

"Det kommer især an paa, svarte Manden: at man hele Natten igjennem virkelig vaager; thi har man ikke bestandigt Ansigtet vendt mod Liget, og blinder man kun den mindste Smule med Dinene, er der strax en Hex ved Haanden; thi de forstaae meget sterkt at paatage sig alleslags Skikkelser; snart ere de Fugle, snart Ratter, snart Hunde; ja, man har seet dem, der have forvandlet sig til Lopper, og saaledes skuffet de dueligste Paapasseres Narvaagenhed. Og med alt dette faaer man sjældent for saadan en Nattevagt mere end lumpne ti Rigsdaler; ja, godt og vel om man selv slipper derfra med heelt Skind, thi kan Bogteren ikke aflevere Liget ligesaa heelt og holdent som han modtog det, maa han selv lade de Lemmer skjære af sit eget Ansigt, som Hexene have revet eller bidt af den Dødes."

Jeg takkede Manden for god Underretning, løb efter Udraaberen og spurgte ham, hvormeget man vilde give for Natten.

"Tyve Daler, svarte han: blive henlagte for Eder hos Byens Øvrighed; udfører J Eders Forretning som det hør og bør sig, vil der maaskee ovenikjøbet vante en god Drikkefilling. Har J Lyst, saa følg med."

Jeg var tilfreds, og Udraaberen førte mig til et anseeligt Huus, hvor han bankede paa,

En Pige i Sørgeklæder luffede op og førte os ind i en stor Sal, der gandske var overtrukken med Sort. Vinduerne vare tildækkede med hvide Gardiner og i Baggrunden af Værelset sad en sortklædt Dame paa en Sopha og græd. Da hun saa os træde ind, stod hun op og gik os imøde.

„Her bringer jeg Deres Naade en Bogter! begyndte Udraaberen: En flink Karl, der nok vil vide at passe paa den salig Herre.“

Damen betragtede mig et Par Dieblkke med megen Opmærksomhed; derpaa sagde hun: „Gjør det, for Guds Skyld, med den største Omhu, min kjære Ven!“ — „Vær De ubekymret, naadige Frue! svarte jeg: Jeg har et Syn som en Løs, og kan vaage som en Natugle.“

Damen syntes meget vel tilfreds med mit Svar, og førte mig ind i en stor Sal, der, ligesom den forrige, var betrukket med Sort. Midt paa Gulvet stod en prægtig Kiste, og i den laae Liget, indsvøbt i fine Lagen, men med blottet Ansigt. Omkring Kisten stode tolv Guerdoner, og paa hver brændte et sneehvidt Børlys.

„See, min Ven! sagde Damen: Her ligger min salig Herre, som I skal bevogte. Han er gandske heel og ubeskadiget; jeg vil overlevere Eder ham i tvende Vidners Nærværelse, og naar I tilbagegiver ham i samme Tilstand, faaer I den lovede Belønning og en Driftestilling ovenikjøbet; men tager han ved Eders Skjodesløshed den mindste Skade, maa I finde Eder i at erstatte Tabet, saaledes som det her er Skik og Brug.“

Derpaa lod hun tvende Vidner hente, overgav mig formeligt den Døde og forlod mig.

Jeg var nu ene med Liget og begyndte med at gnide Dinene dygtigt ud, for desto bedre at kunde vaage. Det blev mørkt, det lakkede ad Midnat og mit Mod begyndte at synke. Jo mere jeg stirrede paa den Døde, desto betænkeligere forekom min Stil- ling mig; ja tilsidst gav jeg mig endogsaa til at synge af Angst. Jeg var just midt i en Psalm, da jeg mærkede en Pustlen ved Risten, jeg skottede til Si- den og blev en Væsel vaer, der sad paa Bagbenene og stirrede paa mig med to Pine, der lignede gloende Kul. Dyrets Driftighed var nær ved at bringe mig ud af min Fatning; dog samlede jeg det Smule Mod, jeg endnu havde tilbage og raabte, skjøndt just ikke alt for høit: „Fort, Kanaille! Pak Dig, eller Du skal faae en —“

Hurtigt gjorde Dyret omkring, og som et Lyn var det ude af Stuen.

Neppe var det borte, førend mine Dienlaage ble- ve saa tunge, at det var mig umuligt at holde dem oppe. Inden faa Minuter syntes jeg ligesaa død som Liget, og sov i et væk til den lyse Dag.

Forskrækket sprang jeg op, og var just i Færd med at undersøge den Døde, da Enken treen ind med de to Vidner.

Under lydelig Hulken kastede hun sig over Liget, kyssede det tregange paa Panden og begyndte derpaa at eftersee det fra Top til Taa. Da hun var sær- dig dermed, rakte hun mig et forseglet Brev og sagde: „Jeg takker Eder, unge Menneske! I har røgtet

Eder's Kald med Trost og Omhu; gaae nu hen til Byfogden og modtag af ham Eder's Betaling; der har J ovenikjøbet en Drikkeskillings." Og hermed stak hun mig en Krone i Næven.

„Himlen velsigne Eder, naadige Frue! raabte jeg henrykt og kyskede hendes Haand: Det skal stedse være mig en Fornøielse at tjene Eder i lignende Tilfælde."

Neppe vare disse Ord slupne mig ud af Munden, førend de Tilstedeværende begyndte at spytte og overøse mig med Skjeldsord og Prygl; og da min Ryg var banket saa mør, som en Bergefist, kastede de mig paa Døren. Jeg forbandede min Ubesindighed, men tilstod dog ved mig selv, at jeg rigtigt havde fortjent Pryglene, ja, endnu flere. Derpaa iulte jeg til Byfogden og modtog mine tyve Daler.

Just som jeg vilde gaae over Torvet, for at begive mig til mit Herberg, kom Liigskæren mig imøde. Nysgjerrig blev jeg staaende for at see Den bæres til Graven, der nylig havde voldt mig baade Penge og Prygl. Midt paa Torvet blev Toget standset af en gammel Mand, der under Graad og Hylen styrtede til, greb fat i Vaaren og gav sig til at raabe: „Hjælper mig, Borgere! Hjælper mig at hævne den affhyeligste Forbrydelse! Denne skjændige Kvinde, denne Giftblanderke, som gaaer her og udgyder hylerske Taarer, har opoffret sin Mand for en elendig Boler, har ombragt den bedste Ægtefælle med Gift."

Pøbelen, der altid er lettroende, blev rasende ved denne Beskyldning, og begyndte at opbryde Steensbroen, for at stene Damen. Men under en Strøm

af Taarer forsikkrede hun, at en saa nedrig Daad aldrig var faldet hende ind.

„Saa ville vi overlade det til det guddommelige Forsyn at opdage Misgjerningen! raabte den Gamle: Her har jeg medbragt en flog Mand, der er vel erfaren i alleslags hemmelige Konster; ham vil jeg formaae til at fremmane den Dødes Aand, paa det at Sandheden maa komme for Dagen.“

Med disse Ord førte han en gammel Mand frem, af et beshynderligt Udseende. Hans Haar var hvidt som Sne, hans Raabe var himmelblaae, omgjordet af et sort Belte, hvorpaa de tolv Himmeltegn vare broderede med Guld. Paa Hovedet havde han en Hue af sort Tast, og i Haanden bar han en Stok, der var omvunden af en Slange.

Med en lydende Mine traadte den Gamle hen til Liigbærerne, og befalede dem at sætte Baaren paa Jorden, og at aabne Kisten. Saa snart dette var skeet, tog han et Fyrfad, kastede en Haandfuld tørre Urter derpaa, mumlede nogle Ord og kaldte tre Gange paa den Døde. Nu begyndte Liget at røre sig, langsomt hævede det sig op og stirrede med sine brustne Øine paa den gabende Mængde.

Min Nysgjerrighed var steget til det højeste; og for bedre at kunne see hvad der gik for sig, steg jeg op paa Nækværket, der omhegnede et Springvand.

„Hvorfor kalder Du mig tilbage fra de Dødes Land?“ begyndte Liget med vaklende Stemme, men saa høit, at jeg tydeligt kunde høre det.

„Åbenbar os ufortøvet, hvorledes Du er kommet af Dage! svarte Maneren: at Folket maa høre det og straffe Misbæderen.“

Da sagde den Døde med et dybt Suk: „Ved min unge Kones skjændige Daad er jeg saa tidligt bleven lagt i Graven. Hun gav mig Gift, for at jeg skulde indrømme min Egteseng til—“ Her sprang Damen med mageløs Frækhed hen imod Liget, satte Næverne i Siden og raabte: „Det lyver Du, Din nedrige Skjelm!“ og oversvældede den stakkels døde Mand med en Strøm af Skjeldsord og Eder.

Folket raste; Meningerne vare deelte; Nogle raabte paa Baal og Flamme; Andre meente at en død Mand's Ord ikke bør staae til troende.

Da begyndte Liget igjen:

„Jeg seer vel, at I ikke troe mig, men for at I kunne erkjende Sandheden af mine Ord, vil jeg aabenbare Eder noget, som Ingen kan vide uden jeg. Da jeg i Nat laae Liig og Ingen var tilstede uden min trofaste Vægter, som I see hist henne paa Rækværket — her pegede den Døde paa mig — kom nogle gamle Hexe for at bestjæle mit Legeme; men da de paa ingen Maade kunde skuffe det unge Menneskes Opmærksomhed, fastede de en Tryllesøvn paa ham, og begyndte at kalde paa mit Navn. Jeg kunde ikke modstaae Trolddommens Magt, og reiste mig af Vaaren, men min trofaste Vægter, der bærer samme Navn, som jeg, var allerede kommet mig i Forkjøbet og stod ved Døren. Da affar de ham

Næse og Øren igjennem Nøglehullet, og paafatte ham igjen andre af Vox, for at skjule Bedrageriet. Han selv skal være mit Vidne; betragter ham kun; der sidder han, den Ulykkelige, med Pengene i Haanden, som han ikke saameget har fortjent ved sin Vaagen, som ved Tabet af sine Lemmer."

Ved disse Ord strømmede den kolde Sved mig ned af Panden. Jeg greb til Næsen og beholdt den i Haanden; jeg tog til Ørerne, og de faldt af. Da skulde man have hørt en Gnisen og en Grinen; i en Hast fik jeg Torklædet for Ansigtet, og fløi som en Piiil affted fra Torvet og ud af Byen."

Her endte Hr. Thomas sin Fortælling. Der var allerede rettet an og vi gik tilbords. Under Maaltidet sagde min Tante til mig: „Min kjære Fætter! Det er i Morgen en af vore glædeste Dage, det er Fastelavns Mandag. Jeg veed ikke om den hellig holdes hos Dem, men hos os søger man at opfinde alleslags Morstæber, for at høitideligholde den, da vi ansee den for vor Byes Stiftelsesdag. Alle vore vittige Hoveder kappes om at opfinde Fornoielser, der ret kunne more Folket, og Den, som heri udmærker sig fremfor de Andre, erholder en Rosenfrands og hans Billede bliver ophængt paa Raadstuen. Lad mig nu see at De lægger Deres Hjerne iblød, for at optænke noget ret smukt og lystigt; men jeg siger Dem forud, at De har en farlig Medbeiler; jeg selv har opfundet en lille Farce, hvori jeg maaskee ogsaa tildeler Dem en Rolle, hvis De vil love mig at spille den godt."

„Med Glæde, kjæreste Tante! svarte jeg: Der: som jeg blot besad Duelighed nok.“ — „Saaledes er det med de unge Herrer! afbrød Frue Birgitte mig: De lade altid som om de ikke kjende deres eget Værd; men jeg forsikkrer Dem, at De vil blive en fortræffelig Acteur. I Morgen skal De faae Deres Rolle.“

Det var langt ud paa Natten, da Selskabet brød op. I den frie Luft mærkede jeg først at Vinen var stæget mig i Hovedet; jeg ravede hjemad, saa godt jeg kunde, men da jeg dreiede omkring et Hjørne, blæste Vinden Lyset ud i min Lygte. Endelig havde jeg naaet Gaden, hvori jeg boede, da jeg hørte en Alarm, og skimtede gennem Mørket to Karle, der af alle Kræfter hug løs paa en Tredie. I den faste Mening at det var Røvere, rev jeg Kaarden fra Siden, og, da Vinen havde givet mig Mod, sprang jeg til og brugte mit Værgesaa vel, at begge Stilmændene styrtede til Jorden. Stolt af min Heltegjerning vendte jeg mig om efter Dem, som jeg havde hjulpet, men borte var han; jeg lod derfor Eigene ligge paa Valpladsen, ravede hjem og kastede mig paa Sengen.

Da jeg vaagnede, var mit Kammer fuldt af Mennesker; to Politibetjente befalede mig at staae op og følge med til Raadhuset. Jeg begyndte at gjøre Indvendinger, da jeg ingen Brøde var mig bevidst; men de to haandfaste Herrer grebe mig hver under sin Arm, og slæbte mig afsted. Nu begyndte jeg at frygte for at jeg Aftenen tilforn, i min Drukkenskab, maatte have begaaet en eller anden dum Streg; og Vebelens Raad:
(13*)

ben paa Morder og Stimand overbeviste mig snart om at min Frygt ingenlunde var ugrundet.

Endelig naaede vi Raadhuset, efter at man først havde slæbt mig i Procession gennem alle Byens Gader og Stræder. Det velvise Raad sad allerede omkring det grønne Bord, og rundt omkring stod en talrig Forsamling af nysgjerrige Tilskuere.

Man anviste mig min Plads, En af Herrerne bød Tausshed, Klageren blev fremkaldt, og Denne begyndte saaledes:

„Streng Hr. Borgemeester, velvise Raad! Da jeg i Nat vilde gaae hjem til min Bolig, horte jeg en Larm i en af de mørkeste Gader; jeg listede mig hen til Stedet, og saa et Menneske med Kaarde i Haanden overfalde tvende Andre; der vare ubevæbnede; jeg vilde da komme de Ulykkelige til Hjælp, men i samme Øieblik sank de, dødeligt saarede, under Morderens Staal. Da denne Misgjerning var fuldbragt, sprang Mennesket ind i vor Medborger Hr. Hieronymus's Huus. Jeg stillede mig da ligeoverfor Døren og holdt Vagt til Dagen brød frem; da kaldte jeg paa Politiet; vi undersøgte Huset, og fandt dette Menneske og denne blodige Kaarde, som er hans.“

Da min Anklager havde endt, blev jeg opfordret til at tale. I Begyndelsen kunde jeg for Angst og Bedrøvelse neppe fremføre et Ord, endelig fattede jeg Mod og begyndte saaledes:

„Endstjøndt min Samvittighed aldeles fritjender mig for denne græsselige Beskyldning, som En af Eders Medborgere nylig har fremført imod mig, indseer jeg dog let, hvor vanskeligt det vil være fuldkommen

at overtøye Eder om min Uskyldighed. Dog, naar I, mine Herrer, ville unde mig et Dieblis Opmærksomhed, haaber jeg at kunne overbevise Eder om, at jeg ingenlunde ved egen Brøde befunder mig i den Livsfare, hvori jeg nu svæver. Da jeg i Nat gik fra et Gæstebud, og, sandt at sige, var en Smule beruset, hører jeg en Tummel, og bliver tvende Mennesker vaer, der med blanke Raarder hugge løs paa en Tredie. Jeg kunde ingenlunde taale at see, at en værgeløs Mand blev anfaldet paa Stimandsviis, men drog mit Værg og iilte den Betrængte til Hjælp. Efter en haardnakken Fægtning lykkedes det mig at nedlægge begge Døverne. Og nu spørger jeg det vise Raad: Har min Opførsel fortjent Døds eller Dødel? Har jeg fortjent at slæbes hid som den groveste Forbryder, eller har jeg fuldført en Handling, der fortjener offentlig Døds og Tak? Aldrig har jeg før været anklaget for nogen Forbrydelse, aldrig har min Ære havt den mindste Plet. Og hvad skulde have kunnet bevæge mig til at belæsse min Samvittighed med et Mord? Har jeg havt Fiendskab med disse Mennesker? Har jeg nogensinde seet dem før? Har jeg frataget dem saameget som en Knap-penaal? Her kvalte Taarer min Stemme; jeg troede at min Tale skulde have gjort en mægtig Virkning paa Forsamlingen, men idet jeg slog Dinene op, saae jeg hele Folket betragte mig med den glædeste Mine, og en Deel, hvoriblandt min Bert Hieronymus, færdig at briste af Latter.

„Ha! tænkte jeg ved mig selv: Saaledes er Verden nuomstunder; jeg godvillige har sættet mit Liv i

Bøve, for at frelse To af Byens Borgere, og de Andre anklage mig paa Livet, og lee mig ud ovenikjøbet."

I det samme kommer en Kvinde i Sørgedragt ind med et Barn paa Armen; en gammel Kjerling følger efter. De kaste sig Begge paa Knæ ved Baaren, hvor paa de to Myrdede ligge, tildækkede med et Liigklæde, og begyndte at hyle og skrig om Hævn.

Da reisste Borgemeesteren sig, og talte saaledes til Folket:

„Mine Medborgere! Det er vor Pligt, paa det strengeste at hævne denne Forbrydelse, som Misdæderren selv ikke formaaer at nægte; men først bør vi søge at faae at vide, hvem hans Medskyldige ere, thi det er usandsynligt, at eet eneste Menneske skulde have kundet myrde to saa haandfaste Unglinger. For altsaa at faae Sandheden for Dagen, maa man stride til Torsuren."

I Diebliffet bringes de forfærdelige Medskaber: Ild og Dlie, Hjul og Tang. Jeg var færdig at synke i Jorden af Angst, da Kvinden med Barnet vendte sig til Dommerne og sagde: „Førend I gaae videre, agt værdige Borgere! Tillade I mig at tage Klædet af mine myrdede Sønner, for at I ved Synet af de blodige Liig kunne afholdes fra at skaane denne forhærdede Misdæder, hvis Jammerstrig maaskee ellers kunde bevæge Eder til Medlidenhed."

Forsamlingen tiljublede dette Forslag sit Bisald, og Borgemeesteren befalede mig at tage Lagenet af de Døde.

Jeg vægrede mig af alle Kræfter, men paa Dørighedens Befaling greb en Riettensbetjent min Arm, og førte den, trods al Modstand, til Ligene. Rødt til at

gibe efter for Overmagten, rev jeg Dækket af og — almægtige Guder! Hvilket Syn! Hvilken pludselig Forandring i min Skjebne! De dræbte Ynglinger vare intet Andet end to udstoppede Læderdukker, som de i Byen liggende Ryttere betjente sig af ved deres Dvælses.

En almindelig Skoggerlatter fvingrede fra alle Sider; Glæden var uden Grændser. Bedøvet forlod jeg Salen, og min Lante tilhviiste mig, idet jeg gik forbi hende: „Fætter, De er en fortræffelig Skuespiller!“

Fr. Schaldemose.

Luftskipperen.

En Reminiscent.

So unge Mænd spadserede Arm i Arm paa Havnedæmningen ved Søestaden Boulogne sur Mer. Det var den yndigste Aften i Mai 1785. Balsamisk Duft strømte fra de blomstrende haver, der omgave den øvre Deel af Staden, til den lavere Havneegn, og blandede sig med den forfriskende Søluft, der kjoelte den hede Dag. Alt farvede Solen Horizonten med sine sidste Straaler, og Søen skinnede som et Ildhav i Aftnens Purpur, medens Guldmaanen allerede sovmmede, stille og stor, paa den østlige Himmel. Dog syntes begge de Lystvandrende kun at skjænke det store Panorama, som

laae udbredt for dem, liben Opmærksomhed. De stode meget mere stille fra Tid til anden, for desto forigere og bekvemmere at kunne drøfte Emnet, hvorum de talte. Hvad de Forbigaaende horte deraf, lod dem mærke, at Gjenstanden for deres Underholdning var videnskabelig. Begge de unge Mænd dyrkede nemlig med Alvor og Iver Mathermatik og Physik. Just nu vare de sysselsatte med nye Forskninger i disse Videnskaber, der skulde føre til særegne Resultater, til hvilke den Ene knyttede en Række af skønne og dyrebare Forhaabninger. En Tidlang fortsatte de deres Underholdning, men da Skumringen begyndte at falde paa, syntes ogsaa deres Underholdning at worde mattere ufornøjet. Den Yngres Opmærksomhed syntes ikke mere at være udelukkende sysselsat med den forrige Gjenstand; han blev adspredt, og naar hans Ven, i Forventning af Svar, saae ham i Ansigtet, fandt han hans Blikke fæstede paa et smalt Huns, hvori kun eet eneste Bindue var oplyst. „Jeg mærker vel, sagde den Anden leende: at det for idag er forbi med vor Undersøholdning. Aftensstjernen, som blinker til Dig fra Binduet hist, drager Din Opmærksomhed ind i en anden Sphære. Derfor var det vel Daarskab, at ville fastholde Dig længere her. Saa iil da did, hvorhen Din Længsel staaer!“

„Du har gjættet det! smilte den unge Mand med et let Ansøg af Sørgmodighed: Julie er atter vel, og det oplyste Bærelse siger mig, at hun idag tager mod Besøg igjen. Derfor nu god Nat,

i Morgen sees vi igjen!" Trohjertig rystede han sin Vens Haand, og iilte til det omtalte Huus.

Hans Navn var Rozier, en ung Mand med de fortræffeligste Egenheder. Talent, Phantasi, munter Iver for Videnskab og Kunst havde allerede udmærket ham i hans tidlige Ungdom, medens hans elskværdige Gemyt gjorde ham dyrebær for Alle, som kjendte ham. Neppe var han indtraadt i Versden, før alle Hjerter, de qvindelige især, sloge ham imøde med Velvillie.

Physik var hans Yndlingsstudium. De nyeste Opdagelser i denne Videnskab fandt i ham en ligesaa begeistret, som virksom Udbreder. Især var det Luftballonens Opfindelse, som nu sysselsatte hans hele Opmærksomhed; overraskende og, i sin første Fremtræden, hartad grændsende til det Vidunderlige, havde den vakt almindelig Forbauselse over hele Europa. Rozier indsaar, hvilken glimrende Epoke den vilde gøre i Kunst og Videnskab, hvis det lykkedes, at gøre den endnu fuldkommnere ved at give Maskinen en vilkaarlig Retning. Uafsladeligt var hans Sjæl sysselsat med denne Opgave. Ofte fornyede Forsøg i det Smaa opflammede kun hans Iver.

Alt havde han selv prøvet en Luftseilads; med en Marquis d'Arlandes var han i Paris stegen op i en Ballon. Dette Foretagendes heldige Udfald gjorde ham naakundig, og Kongen belønnede den nye Cronaut med 2000 Franker aarligt. Folkets Beundring steg indtil Begeistring. Roziers Rygte udbredte sig i alle Provindser, og i de selskabelige Kredse

taltes i lang Tid ei om Andet end om den unge, interessante Lustseiler. Men denne Ære gjorde ham ikke forfængelig; han var lige saa beskedet og fordringsløs som før. Kun fordybet i sit Studium, forlod han kort efter det larmende Paris, og begav sig til Boulogne, med det hemmelige Forsæt, herfra engang at prøve en Lustreise over Kanalen til Engelland. Eignende Skjebne forbandt ham her med en anden talentfuld ung Mand, og Begge bleve snart de uadskilleligste Venner. Det var Marsquis de Maisonfort, den Gamme, der nu havde været hans Fedsager paa Aftenvandringen. Han var nogle Aar ældre end sin Ven, rigere paa Livs-erfaring, koldblodigere og alvorssfuldere.

I det omtalte Huns boede to Engellænderinder, som havde opholdt sig i Boulogne siden forrige Aars Høst. Lægerne havde raadt den Yngste af dem, at gjøre en Reise til Fastlandet, i det Haab, at hendes vaklende Helbred vilde styrkes derved. Miss Julie Lindsay kunde gjelde for et Ideal af Ynde og Qvindelighed. Reppe havde hun med sin Tante forladt Engellands Læge-Atmosfære, for hun følte sig stærkere. Ja, hendes Roser blomsprede i saa frisk Pragt, og med den fornyede Sundhed vendte ogsaa Livslyst og Ungdomsmunterhed tilbage paa en paafaldende Maade, at man ikke kunde Andet troe, end at det maatte være noget Andet end Engellands tykke Lægeluft, der hjemme havde betyngt hendes unge Bryst.

Reppe befandt Rozier sig i Boulogne, før han besluttede, i Forening med sin Ven, at lade en Val-

Ion gaae op. Det skete, og neppe var det dertil bestemte Rum istand til at modtage den Brummel af Mennesker, der var sammenstrømmet allevegne fra, for at see det vidunderlige Skuespil.

Veiret var meget smukt. Alt en Tidlang havde Tilskuerne ventet. For endnu at ordne noget, traadte Rozier udenfor Rummet's ydre Indsatning. Her stode to Damer ved Indgangen i levende Samtale med Bagten, der, som det lod, havde vilst dem umildt tilbage. Begge vare sienstynligt Fremmede, og Rozier havde ikke maattet være Franskmænd, om han ikke strax havde nærmet sig dem og spurgt om Aarsagen til deres Forlegenhed.

„Vi komme just, tog den Eldre Ordet: tilbage fra en lille Reise. I Morten erfore vi, hvilket interessant Skuespil her gives idag, og strax ile vi hid, for at tage Deel deri. Men for silde. Som vi hore, ere alle Pladser besatte; vi have budet det Dobbelte og Tredobbelte, men forgjæves. Er De, min Herre, maastee bekjendt med Entrepeneurerne, da vilde De forbinde os Dem meget, om de skaffes de os Udgang.“

„Hvor lykkelig er jeg, svarte Rozier med fransk Høflighed: at Tilfældet forunder mig den Ære, at kunne opfylde Deres Ønske paa umiddelbar Maade! Vel er det sandt, vedblev han, idet han rakte Damerne Armen: at alle kjøbte Pladser allerede ere besatte; dog seer jeg mig istand til, at tilbyde Dem et beqvemt Opholdsted i min Nærhed.“ Med disse Ord førte Rozier begge Damerne ind i det indre Rum, hvor der, imellem Syldings-Apparaterne, i

Hast indrettede en beqvem Plads for dem. Begge takkede de deres Veiviser, i hvem de nu kjendte den unge Luftseiler selv. En huld Rødme forskjonnede den Yngres smukke Træk, idet hun takkende neiede, medens den Eldre strax knyttede en Samtale med Rozier og hans Ven. Rozier stræbte i Korthed at forklare Damerne den chemiske Proces, hvorved Ballonens Stigen bevirkedes; men skjøndt han næsten udelukkende henvendte sig til den Yngste, vilde det dog ikke lykkes ham, at afnøde hende saameget som et Ord eller et Diefkast.

Den Eldre spurgte om Luftseilerens Erfaringer, om hans Følelser, medens han svævede i Luftsregionerne. Rozier viste Gondelen, som, skjøndt den i Dag ikke var bestemt til at modtage en Reisfende, dog var Gjenstanden for den meest levende Nysgjerrighed. Han viste, hvorledes den, befæstet ved Ballonen, steg med ham, og skildrede med fryrige Ord Luftskipperens herlige Følelse, naar han, baaren af den med Sikkerhed beherskede Kraft, svævede i det vide Lustrum. „O min Gud! sukkede den unge Dame: I dette skrøbelige Fartoi! Hvilket Vovestykke!“ Gysende vendte hun sig bort.

Men smigret og tilskyndt ved disse Ord, sprang Rozier i Gondelen med det Udraab: „Der er slet Intet at vove!“ Og ligesom for at give Damerne et Begreb om Ballonens Stigen, bød han, at man skulde løsne Strikkerne lidt, hvorpaa Ballonen strax steg op og svævede i middelmaadig Høide.

„O, hvilket Syn! Hvor herligt!“ lod det fra de henrykte Tilskuere. Vel sagde den unge Vige

Tatet, men hun fulgte den Opstigende med sine Bine, hun saae paa ham med et Blik, hvori indvortes Angst og mild Beden udtalte sig. Rozier troede at gjøre et Blik ind i Himlen, som han hidtil kun havde seet over sig; dragen af magisk Magt, stræbte han atter mod Jorden.

Den unge Skjonne drog Veiret dybt, da han, atter sættende Fod paa Jorden, hilste den jublende Mængde med en stum Compliment, der dog kun syntes at gjælde hende — thi var ikke hans taknemmeligglade og dog saa ærbødige Blik udelukkende fæstet paa hende?

Kort efter gik Ballonen op, til alle Tilskuernes fuldkomne Tilfredsstillelse, og da begge Bennerne derpaa fulgte de engelske Damer til deres Bogn, indbød den Ældste dem paa det venstabeligste. Det er vel overflødigt at bemærke, hvad disse saa Dier blikke havde bevirket i begge de unge Hjerter, og hvad et Tidssrum af saa Maaneder havde udviklet deraf. I Løbet af dem havde de Elskende tilstaaet hinanden den æmme Rjærlighed og tilsvoret hinanden evig Trost. Endogsaa Tanten havde begunstiget deres Pagt, og lovet, at vinde Julies Fader derfor.

Men — Loven er ærlig, Holden besværlig. Den gode Tante meente det vistnok godt med sit Løfte, men dog kunde hun ikke undertrykke en lønlig Angst, naar hun tænkte paa dets Opfyldelse. Thi hun kjendte sin Broder for vel til at hun skulde have anseet det for let, at overtale ham til at samtykke i en Forbindelse mellem hans eneste Datter og en

Udlænding. Sir Lindsay var en riig Bøxelerer i London. Hans Penge, hans Handelsforbindelser, de anseelige Forretninger, han havde under Hænder, udgjorde Sjelen i hans Liv og Midtpunctet i al hans Digten og Tragten. Hvad der ikke lod sig bringe i Forbindelse med denne hans Ideefreds, var ham ligegyldigt; hvad der kontrasterede derimod, var ham forhadet, og dette hans Had faldt ilige maade paa Alt, hvad der ikke var engelsk. Hvor lidet torde, under disse Omstændigheder, Rozier love sig, han, der ydermere havde det Uheld, at tilhøre en Nation, der især var en Gjenstand for Sir George's koldeste Foragt. Men om end disse Grunde ikke havde været tilstrækkelige til at tilintetgjøre hvert Haab, saa kom dog een til, der allene vilde været istand til at dræbe det i Spiren, naar det ikke just var Kjærligheds Natur, at forstærkes ved Hindringer. Sir George havde nemlig forlængst bortlovet sin Datters Haand til en Son af Sir John Bellington, den eneste Ven han havde. Bellington havde, ligesom han selv, arbejdet sig op til stor Formue; hans Son var opdragen i de Gamles Aand. Vel viste Julie, allerede som Barn, en afgjort Modhedsdelighed for den hende tiltænkte Brudgom. Den raae, tolperagtige Dreng, med sine grove Manerer, sit lidet indtagende Udvortes, var og blev hende ubehagelig, og da han voxte til, formaaede hans personlige Egenskaber endnu mindre at udlette hinc første Indtryk, thi Sir John forenede i sig alle en sneverhijertet Agerkarls Egenskaber.

Fædrene smaafoe, thi de vare enige og visse i deres Sag, og da Julie var bleven sexten Aar gammel, ansaae Faderen det passende, at gjøre hende bekendt med den Bestemmelse, som, efter hans Plan, ventede hende. Længe kunde det gode Barn ikke worde fortrolig med den Tanke, at det var alvorlig meent, endnu mindre kunde hun vænne sig til, i Faderens Udsagn at see noget Uigjensfaldeligt. Men da hun lidt efter lidt fik den fornødne Overbeviisning, da hendes Bægninger, hendes Bønner, hendes Forsikringer om uovervindelig Afsty, ikke kunde bevæge Faderen, da begyndte en stille Græmmelse at undergrave hendes Sundhed, og snart truede den, at forstyrre den yndige Blomst, inden den endnu havde udfoldet sig ret. Hendes Munterhed forsvandt, de ungdommelige Roser blegnede, et bange Aar gik hen under mangehaande Forsøg af duelige Læger — men da erklærede de, at Opholdet under et renere Clima var det eneste Middel, hvorved en dødelig Læring kunde forebygges. Og i Sandhed, Intet syntes heller at kunne indvirke mere velgjørende paa den lidende Piges Tilstand, end dette Lægemiddel allerede gjorde i Forrestillingen. Tante og Niece grebe det med lidenskabelig Hast, og neppe vare de komne paa fransk Grund, før Lægernes Haab lovede at gaae i Opfyldelse. De Onder, der hidtil havde modstaaet Kunsten haardnakket, svandt kjendeligt, og ny Livskraft gjennemstrømte, helbredende og velgjørende, det lidende Bryst. Saameget havde allerede Vinters opholdet i Frankrig formaaet; men da nu Vaarent

begyndte at vende tilbage, da Lystvandringer, Smaa- reiser og daglig Bevægelse i det Frie endnu for- hoiede den sunde Lusts velgjørende Virkning; da først rakte Hygæa Pigen sit fulde Bæger, og hende's Indigheder begyndte at opblomsire i uforlignelig Skjønhed. Enhver, som saae hende, følte sig tiltrukken af hende. Og da hun nu i Rozier havde fundet en værdig Gjenstand for sin rene Følelse, da syntes hun først at have fundet sit Livs rette Element.

Vel maatte den gode Miss Betty gjøre sig alle- haande mærke Tanker, naar hun ihukom, hvorledes Sir Georges ubøielige Villie dog engang vilde for- styrre dette Paradiis. Omfæder beroligede hun sig med den Forestilling, at Julies Modrenes Arv, som han ikke kunde holde tilbage, i Forbindelse med hendes egen Formue, vilde være tilstrækkelig til at sikke det unge Par en anstændig, om ikke just glim- rende Eksistens, og fastbesluttet var hun da, at blive i Frankrig for bestandigt.

Der hengik imidlertid en god Stund, inden Miss Betty kunde beslutte sig til, ved afgjørende Skridt at gribe ind i dette Forholds Gang. Vel følede, hvilke Storme der ventede hende da, vilde hun lade det unge Par nyde sin stille, sorgløse Lykke saalænge muligt.

Men heel uventet nærmede sig, uden hendes Med- virkning, en Forstyrrelse, som først skulde ryste denne lykkelige Sikkerhed. Den gode Betty havde nemlig, i sin Hjertensglæde over Julies forønskede Bedring, dog ikke gandske kunnet dølge dens Fremskridt for sin

Broder, hvorvel hun dog havde vogtet sig for, at skildre ham den i dens hele Omfang. Hjemkomne Landsmænds Fortællinger havde gjort Resten, og saaledes kom der da pludseligt, efter lang Tausshed, et Brev fra Sir George, hvori han meget levende udtrykte den Glæde, de gode Efterretninger om Datterens Helbredelse voldte ham, og tillige meldte, at han selv, da Aarstiden var saa behagelig, vilde gjøre en liden Udflugt til Frankrig, for — om ikke at hente hende hjem — saa dog ved Diesbyn at overbevise sig om Datterens Sundhed. Sir John Bellington, tilføiede han, længtes meget efter at gjensee sin Brud, og vilde derfor ledsage ham paa denne Reise. Han haabede isvrigt, at Julie vilde vise sig erkjendelig for denne omme Opmærksomhed og føie sig efter sin Fader.

Et Tordenflag fra skyfri Himmel kan ikke virke frygteligere, end dette Brev virkede paa Julie og hendes Tante. Og skjøndt det ikke indeholdt videre, end hvad man forlængst havde kunnet sige sig selv, saa folte dog Begge, at det nu var forbi med den rolige Lykke, hvorved man hidtil havde frydet sig, og at der nu maatte gjøres alvorlige Skridt for Fremtiden. Paa Julie virkede disse Efterretninger saa rystende, at et let Sygdomsanfald var Følgen deraf. Rozier maatte derfor holde sig borte nogle Dage.

Him Aften, hvormed vi begyndte vor Fortælling, fandt han vel sin Elskede helbredt, dog straalte hendes Dæ ikke i sin vanlige Munterhed. Da han forstede efter Grunden til hendes Mismod, sank hun grædende

41 B. (14)

til hans Bryst, idet hun kundgjorde ham Faderens haarde Villie.

I sød Bedrøvelse kyskede Rozier Smertestaarere af hendes Kind, og raabte, favnende hende endnu inderligere: „Du er jo min! Hvo vil adskille os?“

Men da Tanten overbeviste ham om, hvor grundede Julies Bekymringer vare, vilde han strax skrive til Faderen og aabenhjertigt bede ham om Datterens Haand. Det fraraadte nu Tanten ham alvorligt, thi hun kjendte Broderens Sind, og vidste vel, at sligt et Skridt kun vilde fremskynde hans Komme.

Efter modent Overlæg besluttede man, at overlade Tanten allene Brevets Besvarelse. Hun skildrede Julies afgjorte Modbydelighed for den hende tiltænkte Forbindelse med de stærkeste Farver, og forsikrede, at den forhadte Veilers Komme vilde være istand til at bevirke et Tilbagefald. Allerede Forestillingen derom havde angrebet hende meget; vel havde Lægerne anvendt alle Midler for at befæste hendes Sundhed, men dog havde de erklæret, at kun et længere Ophold under Frankrigs velgjørende Himmel, i Forbindelse med den sømmeste Skaansel, vilde være istand til at gjengive Julie et varigt Helbred. Hun gav ham derfor selv at betænke, om han ansaae sin Fremgangsmaade for raadelig. En flygtig Ytring, at der her, i Hr. de Roziers Person, havde indfundet sig en agtværdig Veiler, skulde tjene til at henlede Sir Georges Opmærksomhed paa dette Forhold.

Da dette Brev var bortsendt, søgte de Elskende sig roligere, allerhelst da Tanten lovede, at befordre deres Forbindelse, ihvad saa Faderen sagde der:

til. Med taknemmelig Henrykkelse modtog Rozier dette Løfte; det dæmpede al Sorg i hans Bryst, men tillige opflammede det ham til, ved anstrængt Studium at stræbe efter en Stilling, den Elskede værdig. Lykkedes det ham at gjøre den forømtalte Opfindelse, da var hans Lykke gjort.

Begeistret af dette Haab, opoffrede Rozier sig nu sit Studium med forsøget Iver. De Timer, han tilbragte hos Julie, vare den eneste Bederqvælgelse, han undte sig. Han tvivlede ikke om, at naae Maalet for sin Stræben, og om end Udfaldet af de anstillede Forsøg i det Smaa viste sig snart mere, snart mindre tvivlsomt, saa haabede han dog, at en Lustsejlsads i det Store vilde give heel andre, mere tilfredsstillende Resultater. Han forberedte derfor Alt til en Lustreise, der skulde gaae for sig om kort Tid; han tænkte paa intet Mindre, end at gjøre en Overfart til Engelland.

Med stor Forsigtighed havde han i Begyndelsen skjult denne Plan, saavelsom Forberedelserne dertil, for Julie, hvis Vængstelighed han frygtede. Dog var hans Forsæt bleven bekjendt, og han overraskedes ikke lidt, da offentlige Blade fra Hovedstaden kort efter forkyndte den forestaaende Lustreise. Selv Julie viste sig, da Sagen nu kom paa Tale, mindre ængstelig, end han havde frygtet. Hans faste Mod, hans rolige Fortrosthed til sin Videnskab, var uformærkt overgaaen i hendes Sjæl, og henreven af Roziers digteriske Skildringer, følte hun sig endogsaa istand til, engang at gjøre en Lustreise ved hans Side. Alt begunstigede Rozier's Foretagende, og foreløbigt kunde han bestemme den første Halvdeel af Juni's til dets Udførelse.

Da gik Rozier en Aften til den Elskede, for at afhente hende til en Lystvandring ved Havnen. Han fandt sig træt af anstrængt Arbeid, og længtes efter Udspreddelse. Julie pleiede at vente ham i det aabne Vindue; dennegang fandt han Vinduet lukket, og da han Ingen af Lyendet fandt, treen han strax ind i Stuen. Alt, der laae Julie, liig en hvid Rose, paa Ottomannen; Miss Betty holdt grædende den Syges Haand i sin, medens en konvulsivt Skjælven fra Tid til anden fløi over Julies Lemmer.

Med et Forsærdelses Udbrud styrtede Rozier nærmere. Ved dette Udbrud slog Julie Vinene op, og rakte ham sin Haand, idet hun forgjæves stræbte, at reise sig op. Paa Bordet laae et aabent Brev; med et betydningsfuldt Blik pegede Tanten derpaa, idet hun sagde, at en pludselig Skræk havde voldet Julie dette Sygdomsanfald. Dog syntes dette at vige for de hurtigt anvendte Midler, og Rozier's omme Tiltale, hans milde Kjærtegn, bidroge til at berolige de oprørte Livsaander. Den Syge sank af Mæthed i Sovn, og blev bragt ind i sit Sovestue.

Neppe var Rozier allene med Tanten, før hun rakte ham det aabne Brev, idet hun forsmødt sagde: „Pakethaanden bragte os idag dette Brev fra min Broder. De maa vide Alt — læs selv.“ Rozier udfoldede Bladet, og læste:

„Kjære Miss Betty!

Eders sidste Skrivelse har mere mig kosteligt. Man kunde lee sin Mave istykker over den Umage, Qvindfolk kunne gjøre sig, og over de Lumskerier de kunne finde paa, for at sætte en Yndlingsplan

igjennem. Thi der stikker dog ikke Andet under Eders lamentable Skildring af Julies Sundheds-tilstand, end den Lyst, I har til at øde endnu flere Penge i det fordømte Frankrig. Nu, jeg lod det endda passere, aldenskund Tøsen er bleven bedre istand derovre, og om hun noget tidligere eller noget sildigere vorder Mistress Bellington, kunde ogsaa være ligegyldigt, allerhelst da hun jo dog skal worde det engang. Men de sjantede Historier med den franske Windspiller lider jeg ikke, og Du, kjære Søster, maa passe vel paa, at Ungen ikke sætter sig noget deraf i Hovedet — det bliver jo i alt Fald Dig selv, der maa have Uleilighed med at skaffe det ud af hendes Hoved igjen. Jeg har hørt, at nu ville de Herrer Franskmænd begynde at seile i Luften. Deri gjøre de vel, thi fra Søen ere de jo saa godt som fordrevne. Vi have havt mange Løier deraf, Bellingtons og jeg! — Jeg beder Dig affærdige den Herre, saa høfligt eller saa uhøfligt Du behager, paa det jeg selv, naar jeg kommer, kan fritages for den Uleilighed. Jeg besøger Eder gandske vist i denne Sommer; dog kan jeg, for mine mange Forretningers Skyld, ikke bestemme Tiden saa nøie. Det vil beroe paa Jer selv, om jeg skal tage Jer med, eller lade Jer blive derovre. Farvel.

George L."

P. S. „I dette Dieblisk læser jeg i Aviserne, at Eders Lustskipper med det første vil komme til os over Kanalen. Nu, megen Være! Det vilde være en ny Maade, at beile paa, og en Franskmænd, som har Driftighed nok til at forlange en engelsk Pige paa 80,000 Pund, kan rigtignok risikere sin Hals derved paa mere end een Maade. Nu, kommer han gjennem Luften over Kanalen, uden at drukne, da vil jeg tage Sagen i Overveielse. Gud besalet, til den Tid kommer!“

Miss Betty, hvis Blikke havde vogtet med spændt Opmærksomhed paa Rozier's Træk, medens han læste, troede dog at læse i dem, at Brevet frembragte en gandske anderledes Virkning hos ham, end hun havde ventet. Ifødetfor at føle sig frænket af Brittens Haan, hævede han sig med ædel Selvfølelse derover, gav Tanten Bladet tilbage, og sagde med munter Mine: „Det er godt, jeg tager den gode Sir paa Ordet!“

Han gjorde nu Lystvandringen allene, og da han paa den traf sin Ven Maisonfort, fandt Denne ham fastbesluttet, snarest muligt at gjøre den forlængst aftalte Lustreise over Kanalen. Naar han da naaede Engellands Grund, vilde han personligt bede den stolte Kjøbmand om Datterens Haand, og afvistes han, vilde han hurtigt vende tilbage, for, ved et hemmeligt Bøgetestkab, at forbinde sig uoploseligt med den Elskede.

Alt foranstaltedes paa det hurtigste til denne Plans Udførelse, og kort Tid efter fastsattes Hr. de Rozier's Lustreise til den 15de Junii. Ledsaget af en Medhjælper, vilde han seile over Kanalen og lande paa engelsk Grund. Julies Sundhed havde forbedret sig i de næstfølgende Dage. Den Elskedes rolige Sikkerhed havde meddeelt sig hende, og Faderens raae Indgreb i hendes stille Lykke havde altsaa dog kun tjent til at befæste den. Saaledes imødesaae da ogsaa hun det Forretagende, som skulde medføre en endelig Afgjørelse, med et Slags utaalmelig Forventning.

Den 15de Junii var kommen. Alt den tidligste Morgensol fandt Rozier sysselsat, thi Sønnen havde flyet ham, og som det gjerne pleier at skee, naar vi pludseligt staae nær et længe efterstræbt Maal, at vi

nu ligesom bæve tilbage derfor, saaledes følte ogsaa han sig beflemt og hartad overmandet af Virkeligheden, som nu var traadt i hans Liv. I denne alvorligbange Stemning satte han sig ved Skrivebordet, for at skrive nogle Breve af Vigtighed, og neppe var han færdig hermed, før hans Ven Maisenfort treen ind til ham, for at aftale noget Fornødent med ham. Han havde i Begyndelsen villet ledsage ham paa Seiladsen. Men hans store og robuste Legemsbygning lod befrygte, at Maskinens Kraft til at stige da vilde være for svag, og en anden ung Mand, som havde interesseret sig meget for Foretagendet, havde derfor bestemt sig til at gjøre Reisen med. Vennerne havde endnu noget at aftale, og inden de adskiltes, tilstillede Rozier ham de Breve, han havde skrevet, med Begjering, at han, hvis det gjordes fornødent, vilde besørge dem sikkert.

Rozier gik herpaa til Julie, thi han havde, skjøndt det endnu var meget tidligt, lovet at see hende, inden Ballonen fyldtes. Naar dette var skeet, og Ufreisens Dieblis nærmede sig, haabede han endnu at finde Tid til at sige hende det sidste Farvel, thi hverken hun eller Miss Betty vilde være tilstede ved Lustreisen selv.

Julie var bleg og lidende; ogsaa hendes Træf bare Spor af en gennemvaaget Nat og en med Møie kvalt Angst. Dog bekæmpede hun sig selv og viste sit Hjertes Ven et vemodigt smilende Ansigt. De Elskendes Samtale var kun kort; han maatte strax bort igjen; men først lovede han dog, at gjentage sit Besøg. Og da Julie fulgte ham til Trappen, tog han en nysudsprungne Rose af hendes Bryst, stak

den i sit Knapful, og ilte saa hurtig bort, at hendes sidste Farvel neppe naaede ham.

Alt var man i Begreb med at fylde; *Maison* fort ledte Arbeidet. Men der viste sig Vanstøreligheder, som man ikke havde gjort Regning paa. Smaa Grovfeiligheder ved Ballonen maatte istandsættes; Gjeldingsmaterialiet var hverken tilstrækkeligt, ei heller af den bedste Beskaffenhed. Alt gik derfor meget langsommere fra Haanden, end man havde tænkt; Afreisen var bestemt at skulle finde Sted først paa Eftermiddagen; men det var klart, at den maatte opsættes en god Stund. Ogsaa Vinden viste sig ugunstig, thi hvor vist Rozier end hidtil havde haabet, at skride frem i sine Opdagelser, var dog intet væsentligt Resultat muligt, før han selv havde forsogt sig i hine Regioner. Han maatte derfor gjøre større Regning paa en gunstig Vinds Magt, end han ellers vilde behøvet. Men disse Hindringer fornaaede hverken at rokke hans Forsæt eller at bøie hans Mod. Dette syntes snarere at voxe med Vanstørelighederne, som stillede sig imod ham; den mørke Sky, som i Begyndelsen havde omtaaget hans Pand, forsvandt i den anstrengte Virksomhed.

Middag var allerede forbi. Den store Skueplads begyndte efterhaands at fyldes med Tilskue-
re, der vare hidstrømmede, endogsaa langt fra, for at bivaane det vidunderlige Skuespil. Men endnu stedse gik Arbeidet langsomt fra Haanden; den herskende Modvind satte Reisens Mulighed i Tvivl, og det i samme Forhold, som de Ventendes Spænding steg og deres Tal vorte. Afstillige smaae

Balloner opstige imidlertid, for at underholde dem og prøve Bindens Retning. De gave modsigende, storedeels ugunstige Resultater, og da den sidste af dem, tilbagedreven af en modsat Luftstrømning, nedfaldt paa Kysten, stjal Rozier sig mismodig bort, for at gaae paa Raad med sig selv, hvad der nu var at gjøre.

Da trængte en Pige sig frem gjennem den gæbende Mængde. Han gjenkjendte strax Julies Tørne. Hun stød ham en Billet i Haanden, og forsvandt diebliffeligt. Han læste følgende:

„Min Fader er i dette Dieblif hidkommen fra Calais, og Sir John med ham! De ville bivaane Luftfarten, og kun med Møie, kun under Paaskud af Sygdom, have vi kunnet undgaae at følge dem. Kom dem ikke nær, jeg besværges Dig! — Jeg tør ikke vente, at see Dig, inden Reisen gaaer for sig. Gud være med Dig, min Elskede! Lev vel! Til Døden

Din tro Julie.“

Langsomt stak Rozier Sedlen til sig. Han fandt sig ligesaa forstemt, som forvirret, ved dens Indhold. Den uventede Esterretning overstjær for Diebliffet hans Planers og Udsigters Traad, og syntes at dictere ham en anden Fremgangsmaade. Rejsens Hovedsiemed, at opsøge Sir George paa engelsk Grund, var bortfalden; dog hævede sig paa den anden Side hans Selvfølelse ved den Forestilling, at han dog kunde udføre den, og endogsaa for den forhadte Medbeillers og den fjendtlighedsindede Faders Dine.

I dette Dieblif nærmede Maisonfort sig ham. Rozier meddeelte ham, hvad han nys havde erfaret. Begge raadsloge længe, hvad nu var at gjøre, og vendte omsider tilbage, fastbesluttede, at opgive Foretagendet for i Dag.

Imidlertid vare to Mænd traadte ind i det indre Rum. At de vare Fremmede, saa man ved første Blik. Neppe traf Rozier's Die dem, før det ahnede ham, at han i dem saa Sir George og Bellington. Den Eldres brede Puddingsfigur, de fløve Træk, der bare et saa talende Udtryk af Stoltshed, Indolents og grov Egoisme, kontrasteerte vist nok underligt mod den Yngres lange Skikkelse og tynde Ansigt. Men den samme Ringagt og Indbildskhed talte, ved nærmere Betragtning, af Begges Træk, og røbede klart, at een og samme Aand besjelede dem.

Udskillige Landsmænd havde omringet de Nysankomne, hilsende dem med Glæde. Bennerne hørte, hvorlunde En af dem opslog en høj Latter, idet han sagde: „Han har narret Jer April, Sir George, og os Andre med, thi den hele Historie er Vind — der bliver ingen Luftfart af!“ De Øvrige ledsagede dette Udraab med en Haanlatter, hvori Sir George isstemte med de Ord: „Jeg tænkte strax, at det vilde gaae saaledes!“ Rozier's Blod kogte, og det Forsæt, at bøde det Yderste, blev atter levende i ham.

Da oploftede Søfolkene, som iagttog Vindens Løb, et høit Jubelskrig — Vinden var sprungen om, og blæste nu af det forønskede Hjørne, saa gunstig som muligt. En liden, i dette Dieblif affendt Ballon steg, til alle

Tilfredsbeværendes Glæde, lige iverret, og forsvandt, tagende Veien ad Havet, af de Stirrendes Syns: fredds, stadfæstende den gode Route. Da tang pludseligt hver Tvivl i Rozier's Bryst. Mod og Sikkerhed vendte tilbage; med Heflighed trykte han sin Vens Haand, og raabte med tindrende Vine: „Ingen Uvisshed længer! Det er afgjort, jeg stiger op!“

Diebliffeligt lod han Montgolfieren befæste under Ballonen, og hjalp selv at fylde. Arbeidet gik nu rask og uforstyrret fra Haanden. Vel randt det ham nu i Tanke, at han, da Faderen var fraværende, kunde stjæle sig bort nogle Minuter og flyve til Julie; men det Bærf, der kun syntes at have ventet paa hans Haand, for at fremmes og fuldendes ubehindret, holdt ham tilbage, og Maisonfort raadte ham selv, ei at fornye Afskedens Smerte. Han blev altsaa, og Klokken kunde omtrent være sex, da to rask paa hinanden følgende Kanonstød forkyndte Staden, at nu skulde Rejsen gaae for sig.

Saa Minuter efter var Alt beredt, og Luftseilerne stege i Gondelen. Maisonfort fulgte sin Ven dertil, og holdt hans Haand i sin. „Lev vel! sagde Rozier med bevæget Røst, trykkende den inderligt: Hils Julie, og sig den Dyrebare, at mit Brysts sidste Aandedræt tilhører hende.“

Den opstigende Gondel adskilte Vennernes Hænder, og en sort Ahnelse foer frampagtigt gjennem Maisonfort's Bryst. Da svævede Ballon og Gondel majestætisk mod Sky, og en Straale af Munterhed og stolt Tilfredsstillelse skinnede endnu i Rozier's Ansigt, idet hans Blik hviilte paa den forbausede Mængde, der, som

forstumme af Angst, stirrede ubevægelig efter ham, medens han med indvortes Velbehag syntes at gotte sig ved de to forhadte Modstanderes dumme Maaben. Triumpherende hviulte hans Dine paa dem, indtil han, som han fik en videre Udsigt, vendte sig til den anden Side, hvor Julies Bolig fremstillede sig for ham. Af, her fulgte et med Glas bevæbnet Die den kjække Luft: seiler fra Husets øverste Kvist. Et hvidt Tørklæde vajede, som afdalt Tegn, i Luften. Med sit besvarte han den stumme Hilsen; Klædet slagrede i umaalelig Hvirvle, stedse nedsendende Kjærligheds Hilsen paaany, neppe synlig mere for det meest anstrengte Blik, indtil Alt stod sammen i eet eneste dunkelt, neppe kjendeligt Punct, som svævede over Havet.

Da syntes en stridig Luftstrømning at forandre Maskinens Gang; den syntes, kæmpende dermed, at vakle, og, omsider vigende for Elementets Magt, at tage Retningen igjen ad Kysten til. En svag Røg blev synlig, og derpaa en Flamme, som klartskinnende spillede ovenpaa Globen, og antog Skikkelse af en aabnet Biste.

Da standsede Aandedrættet i hvert et Bryst; Forfærdelsen lammede Synskraften, og kun Gaa formaaede, endnu længere at følge det gruelige Skuespil. De saae Maskinen falde, først blidt og langsomt, men strax efter i frygtelig Styrtning, og i et vidttonende, hjertesønderrivende Angstskrig udtalte sig mange tusinde Sjæles inderlige Medfølelse.

Maisonfort, som, Dieblicket efter at Ballonen var stegen, havde kastet sig paa sin Hest, havde fulgt Ballonens Retning, i det Haab, at kunne forfølge den

med sine Blikke, til den landede i Engelland. Det skrækkelige Syn gjenneviisnede ham; men strax fløi han til det Sted, hvor Faldet var skeet, svømmede gennem Floden, og var den Første, som naaede det.

Rozier var sønderknuft og tilintetgjort. Hans Ledfager levede endnu to Minuter, og døde i Maisonfort's Arme. Stedet, hvor Ballonen faldt, var halvanden Mil fra Boulogne og 300 Skridt fra Havet. Snart indfandt sig Røgle af Byens Beboere, og i et Sørgetog bar man de Forulyffede tilbage.

Efter Alt, hvad der lod sig udfinde, var det sandt synligt, at Rozier, overbevisende sig om den stridige Strømning, havde havt den Hensigt, at stige ned, for at oppebie en gunstigere Vind. Udentvivl havde han til den Ende villet aabne Ventilen, som, slet gjort, maa have holdt igjen. Et for heftigt Træk havde maa skee sønderrevet Taftet og ladet Ventilen falde ned indenfor Globen, saa at den brændbare Luft kunde bane sig en Udvei gennem denne Aabning. Mærkværdigt var det, at Begges Lommenhre ikke havde taget mindste Skade, men vedbleve at gaae uden Standsning.

Grædende tog Maisonfort Julies Rose af den Afseledes Bryst, for at overbringe den Sørgende dette sidste Minde samt den Trofastes sidste Kjærlighedsbød.

„Jeg tænkte strax, at det vilde gaae saaledes!“ sagde Sir George, støttende sig ved Bellington, da han forlod Skuepladsen for dette Sørgespil.

Men aldrig saasnart kom han hjem, for han fandt Julie kæmpende med Døden, og Tanten ved hendes

Side, forgaaende i trøstløs Smerte. Julie havde været Vidne til Ballonens Styrtning.

Vel kaldte Lægerne det flygtende Liv tilbage, vel kom hendes Besindelse og Bevidsthed igjen, ja, efter nogle Dages Forløb vandt hun endogsaa hiin stillehengivne Fatning, der ikke sjelden forbinder sig med gandske haabløs Smerte. Hun modtog da Maisonfort's Besøg; han meddeelte hende sin Vens sidste Hilsen, den visnede Rose, som hans Brysts sidste Aande havde varmet, og en Lok af hans Haar. Begge gjemte hun i sin Barm.

Fra nu af syntes hun roligere. Men alle Forsøg paa, at bevæge hende til at forlade dette Opholdssted, bleve frugtesløse. Efter Lægens Raad prøvede man at bringe hende bort med Lyst, men strax viste sig de frygteligste Tilbagefald, og man maatte befrygte, ei at bringe hende levende af Stedet.

Da vendte Sir George tilbage til Engelland med sin Ledsager, idet han overlod sin Søster Omsorgen for den Lidende. Det varede ikke længe, inden Julies Svaghed gik over til hiin smertefrie Tæring, som, jo nærmere Maalet, pleier at forklare sine Offre desto mere rørende.

Inden et Aar var omme, havde man begravet den skønne Julie paa den samme Kirkegaard, hvor hendes Elsker havde fundet sin sidste Hvile.

Kozier's Uheld havde, fiernt og nær, vakt den meest levende Deeltagelse. De Breve, han havde givet Maisonfort ihænde, indeholdt, dicterede af bange

Forudsølelse, en kjærlig Afsked fra hans Slægtninge; blandt dem fandtes ogsaa et til Ministeren Calonne, som, ifølge den unge Mands sidste Bøn, anbefalte hans Moder og Søster til Kongens Naade. Ludvig XVI tilstod Begge den Pension, Rozier havde nydt.

Satori.

Tyrkerne i Cypern.

Ligesom i vore Dage Kampen i Messolonghi drog Europa's Bine paa sig, saaledes fæstede Occidentens Beboere i Aaret 1571 deres Blik paa Den Cypern, hvor tapre Mænd i fire samfulde Maaneder forsvarte Samagosta's sønderrevne Mure mod Osmanernes tallose Skarer. Angrebet paa denne Ø blev den nærmeste Foranledning til det Forbund Spanien, Venedig og Paven sluttede med Selim, og Cypern skulde være Kampprisen.

Den havde kun ringe Stridskræfter. Bestyrrelse og Uorden herskede saavel blandt Magthaverne, som blandt Folket, da den tyrkiske Sømagt (den 1ste Julii) fæstede Anker paa den sydsørlige Kyst; uden Modstand landede Krigsfolk og Skjts. Ali og Piali, Skibenes Commandeurer, bleve ved Kyften, for at være rustede mod den christelige Sømagt, som man ventede. Mustapha anførte 50,000 M.

Godfolk, foruden 2000 Nyttre; men i Begyndelsen rykkede han kun langsomt frem, fordi han frygtede et Baghold. Da han intet Modværge fandt, blev han dristigere. Flydrende og hærgende drøge Tyrkerne ind i Landet. De Livegne kom dem imøde som Venner; Indbyggerne i nogle Landsbyer underkastede sig dem. Ogsaa Bjergbeboerne lykkedes det Mustapha at vinde ved glimrende Løfter.

De tyrkiske Krigsoverster vare ueens, om de først skulde angribe Nicosa eller Famagosta. Mustapha stemte for det Foretagende, som, efter hans Mening, var vanskeligst, for et Angreb paa Hovedstaden, hvor de Rige og Adelige havde søgt Tilflugt og hvor alle Dens Skatte vare gjemte. Hans Willie gik ogsaa igjennem.

Den 25de Julii 1570 viste sig Tyrkehæren for Nicosa, hvor Dandolo og Rocas havde Overbefalingen. Stadens Besætning var for svag for Omfanget af de Værker, der skulde forsvare den mod en overlegen Magt; men dog havde en klog og modig Anfører kunnet udrette store Ting. Den var rigeligforsynet med Skyds, og anseelige Forraad af Levnetsmidler kunde sikke den mod Mangel. Tyrkerne indsluttede Staden, og med Bestyrrelse saae Beboerne, at de ikke vare rustede til at modstaae en Fjende, som dengang medrette kunde rose sig af, at være erfarnere i at erobre Fæstninger, end de Christne i at bygge og forsvare dem. Bastionerne, som omgave Fæstningen trindtomkring, vare kunstigt bygte, og hver af dem havde Rum for 2000 Mand, men de vare tildeels endnu ufuldendte og kun svagt besatte. Besætningen, meest nyhvervede Krigsfolk, var uden Erfaring, uden Lugt, og saa slet bevæbnet, at Mange

fun havde Hellebarder. Hos Tyrkerne derimod her: skede Tugt og Lydighed; deres Anførere vare frigs: kyndige og tappre. Vel opbøde de Beleirede Alt, for at beskytte de forsømte Værker, men snart vare deres Arbeidere ikke sikke mere paa Murene; Tyr: kerne førte deres Grave stedse nærmere mod Fæst: ningen og anlagde Skanser mod nogle Bastioner, som de truede med deres mægtige Skyds.

Øboerne besluttede at vove et Udsald. Cæsar Piovene vilde tage Løbegravene, fornagle Skydset, og om muligt forstyrre Sjendens Skanser. I den hedeste Middagstid, medens Tyrkerne hvile, drager Piovene med over totusind Mand ud af Staden, nedsabler de sovende Tyrker, og erobrer to Skanser. Men for tidligt overlode sig de esterrykkende, udiscip: linerede græske Krigsfolk til deres Røsbegjerlighed, den fjendtlige Leir kommer i Bevægelse, Overmagten omringer de Christne, der kæmpe heltemodigt, og i dette afgjørende Nieblis udeblive Rytterne, som, efter Løfte, skulde bryde frem af Staden tilsidst. De Christne lede et fuldkomment Nederlag.

Mustapha forsøgte at tage Staden i et afgjø: rende Angreb; den første Storm affloges; men før Daggrø den 9de September nærmede Tyrkerne sig Murene, trængte igjennem dem, bemægtigede sig Bols værkerne, og med et Seiersskrig fulgte de de Flyg: tende, der iulte til Torvet, eller søgte deres Baanin: ger, for at redde deres Familier.

Øversømmet af den seierrige Sjende, frembød Staden et frygteligt Syn. Overalt hører man Angst:

ffrig og Jammer. Forsfærdede Qvinder ile til Temp-
lerne og Altrene, Andre slæbe deres Børn gjennem
Gaderne, Andre knæle for Gjenderne. Mange styr-
tede sig fra Husenes Myndinger, for ei at falde i
Tyrkernes Hænder, som hverken skaaente Kjon eller
Alder. En ædel Qvinde iler ud af sit Huus, for at
forsøke efter sin Mand, der, med hendes tre Sønner,
havde kæmpet paa Murene. Paa Veien til Volde-
ne blev hun tilbagetrængt af de Flygtende. Hendes
Sønner vare faldne tilligemed deres Fader. Ude af
sig selv styrter hun ind i sit Huus. Hendes umyn-
dige Søn, en smuk Dreng, som hun elsker inderligt,
kommer hende imøde. Hun slutter ham i sine Ar-
me, trykker et langt Kys paa hans Læber, men strax
forvandles hendes Omhed til Raserie, og hun ud-
raaber: „Dig skulde Gjenderne gjøre til deres Sla-
ve?“ Med disse Ord stoder hun Drengen en Kniv
i Brystet, og, gjennemborende sig selv med tre dødes-
lige Bunder, segner hun ned paa Liget.

Endnu modstod Palladset Tyrkerne, da Musta-
pha rykkede ind i Staden med friske Skarer. Uden
Skaansel raste Seierherren. Over 20,000 Christne
faldt paa denne Dag i den erobrede Stad. Alle
Gubber og alle Børn under fire Aar bleve affondre-
de fra de øvrige Fanger og førte paa Torvet, hvor
Mustapha lod dem levende brænde. Otte Dage gif
hen, inden Staden var udplyndret. Man havde la-
det to store Skibe med det kostbareste Bytte, med de
meest udsøgte Qvinder og de smukkeste Børn, for at
sende Sultanen dem. Begge Fartøier laae nær hos
hinanden paa Rheden, ventende paa gunstig Vind.

En fangen Qvinde kaster en Glød i Krudtkammeret, og begge Skibe flyde i Luften.

Efter Hovedstadens Fald underkastede ogsaa Bjergbeboerne sig og med dem svore mange Adelige og mange græske Præster Seierherren Troskab. Samagosta var den eneste By, som endnu var Republikken tro. Mustapha rykkede strax mod Fæstningen, og da han i nogen Fristand havde opslaget sin Leir, lod han adskillige i Nikosia ihjesslagne Hovdingers Hoveder bære paa Landser, for at skrække de Christne. Men her sloge, bag svage Mure, Heltehjerter; her vare Anførerne tappre og enige, Krigerne lydlige. Den tyrkiske Feltherre søgte at bevæge Besætningen til et Forlig, men forgjæves. Han drog da i Vinterquarteer og belavede sig paa, at aabne Rampen til Foraaret, medens Bragadino og Baglione, som kommanderede i Fæstningen, benyttede Vaabenhvilen, for at styrke Murene.

Samagosta ligger paa den østlige Kyst af Den, næsten i Midten af en Halvkreds, som begge Forbjergene Sanct Andrea og Griezja danne. Byen har en rummelig, af Fjælde indsluttet, mod alle Vindes sikket Havn, som beskyttes af et fast Slot. Den har to italienske Mile i Omfang, paa Landsiden temmelig gode Mure, en bred og dyb Grav, og mange faste Taarne.

Om Vinteren var Tyrkehæren bleven forstærket ved mange Fribillige, som Haab om Bytte havde hidlokket. I April 1571 begyndte Beleiringen, og skjøndt Fæstningens Forsvarere gjorde daglige Udfald,
(15*)

for at forstyrre Fiendens Arbejder, kunde dog Tyrkerne ved deres Skandsegravere, af hvilke der taltes 40,000, fuldende adskillige Bolværker og i en Strækning af tre italienske Mile grave brede og dybe Grave, ofte midt gennem Fjelde. Ikke blot Fodfolk, men ogsaa Rytterie, kunde med Sikkerhed bevæge sig i disse Grave, over hvis Rand Landsespidsene neppe fremragede. Beskyttede i disse Gange mod Skydset fra Byen, rykkede de mod denne med deres Løbegrave, medens de opkastede saamegen Jord, at de ogsaa om Dagen kunde arbejde sikkert og bag Brysværnene, som Jorddyngerne dannede, beskyde Murene. Gravene vare saa konstig anlagte, at hele Hæren havde Plads deri og ligesom var begravet i disse Jordhøie. Hvo som saae ned fra Stadens Mure, saae Intet af den, uden Spidsen af Teltene. Tyrkerne opførte nu, i forskjellig Frastand, ti Bolværker, som vare konstig byggede af Egebjælker og udfyldte med Jord, Aske og Bomuldsfække. Alt i Mai vare Fæstningens Mure paa Sydsiden truede af 64 Stykker, hvoriblandt vare fire Basilisker, der kastede Jernfugler paa 160 Pund, og fra alle Skanser begyndte Fienden at beskyde Staden.

Ved slige Anstrengelser bleve de Beleirede kun opmuntrede endnu mere til Tapperhed og Harvaagenhed. Ingen Time var uden Fare, ingen Dag uden Tab. Der var kun 7000 vaabendygtige Mænd i Staden. Bragadino førte Overbefalingen; ved Siden af ham stod Astor Baglione. Jo nærmere Fienderne rykkede Murene, desmere vorte Faren. Alt ragede Tyrkernes Skanser og Bolværker over

Stadens Mure; alt vare disse sønderrevne paa mange Steder, og da Krudtet begyndte at slippe, maatte man søge at skade Fjenden meest ved Kasse-Ild. Man betiente sig især af Jernkugler, som, fyldte med det fineste Krudt, sprang istykker og udbredte Død og Fordærvelse i et Dieblif. Tyrkerne havde gravet adskillige Miner mod Fæstningens Bastioner, men skjøndt Indbyggerne uafsladeligt hørte de Arbeidendes hule Larm under deres Fødder, stode de dog uforsærdede paa den udhulede Grund, hvor en frygtelig Død truede dem hvert Dieblif.

Den 21de Julius sprængtes en Mine i Nærheden af Tøihuset, og strax efter Udbruddet, der rystede Staden som et Jordstjælv, trængte Tyrkerne gjennem de brudte Mure. Fem Timer varede den farlige Kamp, inden Beboernes Tapperhed kunde slaae Fjenden tilbage. Tyrkerne anlagde nye Værker; af Mørsere kastede de svære Kugler, der knuste Tagene og nødte Mange af Beboerne til, at søge Beskyttelse i Nærheden af Bastionerne. Begeistrede af mandigt Mod, deelte Qvinderne alle Krigernes Farer og Besværligheder. De vare, saavelsom Børn og Gubber, deelte i Compagnier, af hvilke ethvert havde sin anviste Plads.

Den rustede Mustapha sig til et frygteligt Angreb paa en Bastion, hvor Baglione, forudseende Faren, havde anlagt en Mine. Boldværket toges, og i samme Dieblif en liden Skare af tappre Mænd stred i ulige Kamp mod 3000 Tyrker, lod Baglione Minen tænde, og under Bastionens Ruiner begrov den med Fjenderne hundrede Christne. Ikke heldigere

var den Storm, Tyrkerne voxede fem Dage sildigere, og nu forsøgte de et andet Middel, for at rokke de Beleiredes Standhaftighed. De fyldte Graven med et Slags Lindetræ, der voxer hyppigt paa Cypern; det sænger let Ild og udbreder en meget modbydelig Lugt. Medens denne Ild brændte i fire Dage, og Hede saavel som Stank drev de Christne fra Murene, lykkedes det Tyrkerne, at gjenoprette og befæste deres Skanser.

Jndbyggernes Mod steg med hver Dag, og skjøndt Tyrkerne, ved deres frugtløse Storme, næsten havde mistet en Trediedeel af deres Hær, kunde de dog stedse fornye Angrebet med friske Stridskræfter, medens Besætningen leed usigeligt af brændende Sommerhede og Rattevagt. Ogsaa fra Søsiden truede nu Fjendernes Skyds. Af 4000 italiisk Krigere vare kun Faa tilbage; de fleste Græker vare omkomne. De Overlevende vare saa udmattede, at kun Sjælens Kraft syntes at oplive de modige Lemmer. De Syge laae uden Hjelp og Pleie; alt tvang Hungeren de Beleirede til at fortære Kjødet af Æsler, Hunde, Katte og andre modbydelige Ting. Viin havde de heller ikke mere, men maatte behjælpe sig med en Blanding af Ædike og Vand.

Det sidste Haab om Undsætning eller Redning var forsvunden. De standhaftige Krigere saae sig forladte af deres Fædreland. Jndbyggerne bade Bragadino underhandle med Fjenden; men han trostede dem med et Budskab, som en til Candia affendt Hurtigseiler skulde bringe tilbage. Men da ogsaa dette sidste Haab strandede, aabnedes Underhandlin-

gerne. Hvide Bannere vajede i og udenfor Staden. Fra begge Sider gaves Gidsler, og de Mænd, Bragadino sendte til den tyrkiske Leir, bleve hæderligt modtagne. Snart var Forliget sluttet. Anførerne og alle Krikerne skulde bringes til Candia paa tyrkiske Skibe med samt deres Vaaben. Saamange af Indbyggerne, som vilde blive tilbage, fik Løfte om uforstyrret Besiddelse af deres Eiendom. Neppe havde Mustapha indgaaet disse Betingelser, før man begyndte at indskibe de Syge. Kun de Rarste bleve tilbage i Staden. Med Forundring saae man nu, hvorlunde den fjendtlige Hær bedækkede et Rum af halvanden Miil trindtom Staden saa tæt, at de hvide Turbaner, som allevegne skinnede frem af Gravene, lignede et Sneedække. Da derimod Tyrkerne saae det ringe Antal af udtærede Forsvarere, beundrede de dem, ikke uden lønlig Skamfuldhed. De første Tyrker, som kom ind i Staden, tillode sig Voldsgerninger, men da de kristne Befalingsmænd klagede, standsede Mustapha dette Uvæsen. Han yttrede tilige Lyst til at see Bragadino, hvis Tapperhed han havde lært at beundre. Samme Dags Aften drog Bragadino med de fleste Anførere og et talrigt Følge af Krigere i høitideligt Optog ud af Staden, for at overrække Paschaen Nøglerne. Alle Anførerne vare tilhest, og i deres Spids red Bragadino i en Purpurkjortel, den sædvanlige Embedsdragt, under en rød Himmel. Udenfor Paschaens Telt bleve de høfligt modtagne, og da de ved Indgangen havde nedlagt deres Vaaben, førte man dem ind. En Tidlang vedligeholdte Mustapha en venstkabelig Samtale, priste

Befætningens Tapperhed, og lovede, allebegne at forkynde dens Røds. Da Gjæsterne vilde tage Afsked, beklagede han sig over, at de Christne havde myrdet alle de tyrkiske Fanger, som vare i deres Vold. Bragadino modsagde denne Besskyldning. Mustapha blev heftig, og gav sit Følge et Tegn. Flux bleve de Christne grebne, lænkebundne og bragte udenfor Teltet. Baglione og de andre Høvdinger bleve nedsablede. Til en grusommere Død vilde Seierherren gjemme den ulykkelige Bragadino. Tre gange maatte Denne, paa hans Befaling, række Halsen frem, som om han nu skulde modtage det dødelige Hug. Derpaa affkjar man ham Næse og Øren, og betyngede ham med Lænker. Da den Ulykkelige laae paa Jorden, tilraabte Mustapha ham haanligt: „Hvor er nu den Christus, Du tilbeder, og hvorfor hjælper han Dig ikke af min Vold?“

Noogle Dage efter blev Bragadino ført ind i Staden, hvor han til de af Skydsæt sønderrevne Mure og Voldværker, som man alt begyndte at istandsætte, maatte bære to store Kurve med Jord, og, saa ofte han gik forbi Mustapha, maatte han falde paa sit Ansigt. Derpaa førte man ham til Havet, satte ham paa en Stol, og trak ham op paa den høieste Seilstang, for at vise ham for alle de christelige Røerslaver, der vare i Havnen. Omfider lod Mustapha ham bringe paa Torpet, sætte i Gabelstokken og levende flaae af en Jøde. Fra Borgen betragtede han med Velbehag det græsselige Skuespil. Men med heltemodig Standhaftighed leed Bragadino indtil det sidste Dieblis alle de Qualer, hans

Fjende beredte ham; han forekastede Denne hans Troløshed, og takkede Gud, at han var bleven gjemt til sliq en Død. Hans Hud blev udstoppet med Straa og sat paa en Ko, over hvilken man bar den samme røde Himmel, hvorunder han var reden til den tyrkiske Leir. Ved sin Afreise lod Mustapha den udstoppede Hud binde til en Seilstang, og førte den som en Trofæ langsmed Syriens Kyster til Constantinopel, hvor den blev opbevaret i Løihuset, indtil Bragadino's Sønner, efter Fredslutningen, tilforhandlede sig den.

Men Mustapha havde kjøbt sin Seier med 50,000 Krigeres Liv.

W. A. Lindau.

Hvorlænge kan Verden endnu vedbare?

Man behøver ikke at være ret gammel, for at have oplevet mere end een Verdensundergang, det vil sige, Forfyndelsen derom. Til deres Trost, der sætte nogen Troe til saadanne Spaadomme, og ikke uden Bæven see Tiden til Verdens Undergang imøde, være det sagt, at et ældgammelt Sagn endnu udsætter dette Tidspunkt længe.

Det fortæller om en Landmand i det nordlige Sverrig i den hedenske Oldtid, der levede i Fryd og

Gammen med sin vakre Hustru, opdrog sine Børn vel, holdt sine Huusfolk strengt, uden dog at være deres Tyrann, og flittig bad til Guderne. Hans Velstand skaffede ham Misundere, der lagde sig efter de sorte Konster, for at skade ham.

Da den slinke Huusmoder en Aften havde besøkt sit Huus og lagt sig til Hvile, glad ved Tanken om, at hendes bedste Ro om nogle Dage vilde bringe hende en Kalv til Verden, hørte hun udenfor det lille Vindue et frygteligt Brøl, blandet med utydelige Ord, af hvilke hun, efter længe spændt Opmærksomhed, omsider forstod: „Jeg er sødt og beredt til at opsluge Eder!“ Den modige Kone forlod Leiet og gik ud i Huusdøren, for at see efter Spøgeriet. Hun saae Intet, men hørte en stærk Brølen i Kostalden. Hun stred derhen, og saae et affhyeligt Misfoster ligge ved Koen: en ualmindelig stor Kalv med et græsselig fordreiet Menneſtehoeved, der brølede og udstødte Trudslar imod hende. Hun kaldte Manden tilhjelp, de ihjelslog Uhyret og nedgrov det i Gaarden. Den følgende Nat kom, og med den det samme Hyl og gjentagne Trudslar udenfor Vinduet; de toge Spøgelfet af Graven, og lagde det dybere i Jorden, og da heller ikke det hjalp, kastede de det i Vandet; forgjæves — det kom bestandig igjen og forstyrrede deres Sovn og Rolighed. Da gik den betænksomme Kone til en flog Mand, der boede i en eensom Hule dybt inde i Skoven, skildrede ham sine Bekymringer, og vidste ved venlige Ord og smaae Gaver at vinde ham for sig. Paa hendes Begjering fulgte han med hende, slog en Tryllefreds og tvang Kalven til at krybe i en Sæk, som han lagde paa sine Skuldre og bar til

Skulebjerget ved den bothniske Havbugt, hvor han bandt Misfostret, indviklet i et Elsdyrskind, i en af de dybe Bjerghuler.

Der sidder det endnu, og afriver hvert Aar eet Haar af Elsdyrskindet. Ingen har endnu seet det, men Skippere og Beboerne ved Stranden hørte ofte dets Hulen, der, blandet med Strandfuglenes Skrig, og de vilde Dyrs Brøl, tydelig lader sig skjelne. Det er ikke mange Aar siden, at Folk, til hvis Øren overnaturlige Toner formaae at trænge, hørte følgende Strofer:

„Her sidder jeg Arme,

O Bee!

Først langt i det Fjerne,

Forsøgning at see.

Al Haar er først fri

Et Been,

Min Frelse ei kommer,

Før Huden er reen.

Da undergaaer Verden

Forvist

I knyttrende Flamme.

Jeg feirer tilslidt!“

Endnu kan ikke det andet Been være haarløs; hvorlænge vil det ikke vare, førend hele Elsdyrshuden bliver det?

Mag. Rezelius.

K o m e t e n i 1832.

// Vil den støde an paa Jorden? Er et saadant Sammenstød muligt? Og hvilke ville Følgerne blive, om Kometen blot kommer Jorden meget nær?

Skal en Komet kunne støde sammen med Jorden, da maa den gjenneffjære vor Ecliptika i eet Punct, det vil sige: den maa i eet Punct berøre den Bei, ad hvilken Jorden vandrer omkring Solen. Regner man nu Jordens Gjennemsnit for 1719 geographiske Mile, da kan man vedde 1718 mod een, at Kometen ikke vil træffe os. Imidlertid er det derfor ikke umuligt. NoGLE Kometer ere virkelig komne andre Himmellegerer nær, f. Ex. den af 1773 vor Jord. En Anden kan komme endnu nærmere. Er den lille, mindre end Jorden, da vorde vi de Seirende, og nøde Fredsforstyrrelsen, ved den Stærkes Diet, til at følge os som Drabant; med andre Ord: vi faae da to Maaner. Dog vilde denne Seier ingen Fordeel bringe os. Alle Natursyner, som man antager skyldes Maanens tiltrækkende Kraft deres Oprindelse, ville vorde dobbelt stærke, heftigere Vinde, hyppigere og frygteligere Torden, rivende Storme, Tiltagelsen af Ebbe og Flod, jævnlig ville Oversvømmelser finde Sted, Dæmninger og Broer bortskylles; maa skee blev endog Aaret længere, da en større Masse vel behøvede længere Tid til Banen.

Værre bliver Udsaldet af Kampen, om Kometen er større end Jorden. Den vil da fortrænge den af Banen, og, formedelsf sin stærkere Attraction, slæbe den med sig gjennem det uendelige Rum; videre og fjernere

vilde vi see Solen undbrage sig os, dens Lys og Varme vilde vi savne, og kun Stjernernes matte Skin oplyse de lange Aar — ja, vi vilde ingen Aar, ingen Aarstider mere have; al Vegetation vilde ophøre, kun Havet yde os Næring — og Menneskene vilde omkomme af Kulde og Savn. Maaede Jorden endelig et andet Planetsystem, oplivedes de faa Overblevne paa den ved den ny Sols Straaler, da drev Kometen dem maaſkee for nær til denne, og de brændende Solstraaler vilde fortære hvad Kulden havde levnet.

Kan den end ikke tvinge os til at følge sig, vil Kometen dog kunne forarsage store Forstyrrelser. Ere begge Verdenslegemer ikke i Ligevægt med Hensyn til Electriciteten, vil en frygtelig Detonation (Knald) finde Sted ved begge Atmosfærers Sammenstød; alle ildsprudende Bjerge vilde tvinges til de voldsomste Udsbrud; den hele Vandmasse, følgende Kometens tusindgange stærkere Tiltrækkelseskraft, eller maaſkee fortyndet ved dens høiere Temperatur, vil som Dunster drage fra Jorden til Kometen, og vor Jord som Skelet fremrulle i det vandtomme Rum.

Træffer Kometen sammen med Jorden, vil Stødet forandre dens Arel og Æquator, og Vandet, ifølge Centrifugalkraften, styrte til den ny Æquator. Væderfor de Lande, som Kometen træffer! Eller, om ogsaa eet Land, een Bye med dens Indvaanere faaer denne Skjebne, vil ikke dog Aarhundreders Arbejder paa een Dag undergaae?

Maaſkee udholder Jorden slet ikke Stødet! Kan den ikke springe i Stykker, der komme til at vandre deres egne Baner som nye Planeter omkring Solen?

Alle Astronomer holde jo Juno, Ceres, Pallas og Vesta for Stykker af en Planet, der engang har havt sin Plads mellem Mars og Jorden.

Dog, værer ubekymrede, Kjønnede Læserinder! Lad os rolig gaae Mæret 1832 imøde. Endnu have vi fire Aar for os. Jeg for min Part er uden Frygt, indtil de ulykkeforkyndende Astronomers Regning bliver funden rigtig af Arago, Gambart, v. Zach og deres Lige.

Diezmann.

En Skindöds Begravelse.

(Af Christoph Hodgskins Dagbog i Bristol.)

Alt fra Ungdommen af var jeg underkastet epileptiske Tilfælde, der vel gandske røvede mig min Bevidsthed, men dog ikke for de Tilstedeværende gave mig Skin af Livløshed. Disse Tilfælde indtraf sædvanlig ved Fuldmåne. Min fortreffelige Marthe (min første Kone, der allerede for omtrent 40 Aar siden er død) forsikkrede mig, at hun allerede nogle Dage forud bemærkede en Blegghed paa mit ellers røde Ansigt, førend Anfaldet indtraf. Den Salige — Gud lønne hende! — lod mig fra det Dieblif ikke af Sigte, og det lykkedes virkelig hendes Omhu at mildne Anfaldene, naar de indtraf. Efter hendes Bortgang giftede jeg mig snart

igjen, da Eensomheden var mig utaalelig. Min, og: saa nu afdøde anden Kone, var ikke en saa skarpsindig Jagttagerste, men en fortræffelig Husholderste, og — hendes Sparksomhed har jeg at takke for, at jeg kan nedskrive disse Linier.

Vor Familiebegravelse var i * Kirken i Bristol. Enhver der vilde betale de ikke ubetydelige Omkostninger, blev bisat i en skøn Hvælving ved samme, indtil hans Venner glemte ham. En af Betingelserne ved denne høitidelige Jordeførd er imidlertid en Liggkiste af Bly — der formodentlig i Tiden tilfalder Graverkarlene eller deres Foresatte, naar den Jordeede er udslettet af de Esterlevendes Minde. Dog — til min Historie: For at spare endeel Omkostninger, lod min Kone mig lægge i en suffisant Tjyrrekiste, hvis Tyngde blev toroget ved et Par Hundrede pundes Lodder, det ene ved mit Hoved, det andet ved mine Fødder.

Jeg havde havt en fortreffelig Appetit til Middag — det erindrer jeg, men heller intet mere, førend jeg opvaagnede i et fuldkomment Mørke, og fandt mig indsluttet i et snevert Fængsel. Neppe kunde jeg røre mig, om jeg end nok saa gjerne vilde; jeg var ikke istand til at løfte min Haand til mit Hoved. Snart gjennemboede den frygtelige Tanke mig, at jeg, i et Uanfald af min Epilepsie, var levende begravet.

Hvo er istand til at føle det skrækelige i den Overbeviisning, at det var saa! Helvede gemmer neppe nogen grueligere Følelse! En lang Tid laae jeg som forstenet af Skræk. Da frembrød Angestens Svøed af alle mine Porer. Min Stilling syntes at være uden Glimt af Haab om Redning, og jeg begyndte virkelig at be-

regne, hvortlænge jeg dog kunde opholde mit usle Liv, førend Hungeren gjorde en Ende derpaa. Jeg bad til Gud, at jeg med tillidsfuld Hengivenhed maatte gaae mine sidste gruelige Dieblis imøde. Jeg forsøgte at gjenkalde i min Husommelse, hvortlænge et Menneske kan leve uden Næring, og betænkte, at jeg jo dog een gang som alle Dødelige, havde maattet følge Naturens Kald til Vortgang.

Men snart vaagnede min Lyst til Livet paany: Jeg kunde dog vel ikke, tænkte jeg, som nu drage Alanden frit, om Jorden allerede var tilkastet omkring mig; maaskee var man først i Begreb med at jorde mig. I denne Forudsætning fik jeg saa høit jeg formaaede og bankede paa Siderne af Risten, indtil jeg af Udmattelse ei kunde mere — Alt forgjæves. Trindt om mig her: skede den dybeste Stilhed, det frygteligste Mørke. Jeg borede af Fortvivlelse Neglene i mine Laar, Blodet flød omkring mig; med assindig Anstrengelse kradsede jeg paa mit Fængsels faste Mure; jeg var ikke istand til at udrette noget til min Frelse, og — sank snart fuldkommen afkræftet tilbage. — Da jeg kom til mig selv igjen, raabte jeg paa min Røne, og jeg frygter det næsten — thi jeg veed ikke selv, hvad jeg sagde — vovede at gaae irecte med Gud. Det forekom mig, at jeg saa et forunderligt Syn, det var et Blik i Aandeverden: Væsener uden noget egentligt Legeme, mandlige og kvindelige, fremstillede sig for mig. Gruelig bevægede Hovederne sig paa de ledeløse Knokler. Snart omgav igjen et tykt Mørke mig. Om jeg, som jeg formoder, af Mæthed har sovet i denne Mellemtid, da op-

vaagnede jeg kun alt for snart igjen til en gjentagen Bevidsthed om min græsselige Stilling.

Saavidt mine Kræfter tillode det gjorde jeg nye Forsøg paa at blive hørt. Jeg bemærkede, at jeg, skjøndt med Besværlighed, kunde vende mig om paa Siden, og endog gandske dreie mig om. Jeg hævede Ryggen i Veiret, for at sprænge Laaget op, men Skruerne modstode enhver Bestræbelse herfor. Ikke heller kunde jeg drage mine Knæe saa høit op, at de kunde medvirke. Der blev altsaa intet Andet tilovers for mig, end at indtage min forrige Stilling, og samle nye Kræfter. Jeg vidste, hvor frugtesløse mine Anstrengelser vare, og dog besluttede jeg at gjentage dem. Medens jeg saaledes hvilte — om min marterfulde Uvirksonhed kan kaldes Hvile — græd jeg som et Barn, naar jeg tænkte paa den stjernefulde Himmel, paa Solens venlige Lys og den friske Luft, jeg her savnede Synet og Nydelsen af — naar jeg mindedes, hvormange tusinde Skabninger omkring og over mig, der frydede sig ved deres Tilværelse, medens jeg var bestemt til saa navnløse Qualer. Jeg havde jo dog ikke, tænkte jeg, været saa stor en Forbryder, at min Vandel gjorde mig for tjent til saadanne gruesfulde Piinsler, medens mange Forbrydere glædede sig i uforstyrret Nydelse af deres Skabers Godhed! — Medens disse Tanker bestjeftigede mig, syntes jeg at høre Lyden af en Klokke. Jeg lyttede med tilbageholdt Aandedrag — det var virkelig et Uhr, der slog. Dets Toner gave mig nyt Liv. „Jeg er altsaa ikke begravet! tænkte jeg: Naar man bærer mig til Graven, maa jeg let kunne lade min Opvaag-

nessen blive mærkelig." — Jeg begyndte paany at raabe, bankede atter af alle Kræfter paa Siderne af Risten — Alt endnu forgjæves — mine Kræfter vare snart udtømte; jeg sank afmægtig tilbage i Bevidsthedsløshed.

Snart var jeg ikke mere istand til fornuftigt Overlæg. Mit haarde Leie, som jeg kun med Nød og Næppe kunde forandre min Stilling lidet paa, smertede mig. Drog jeg mine Fodder et Par Tommer iveauet, berørte mine Knæe Laaget. Mit indskrænkede ubequemme Rum blev mig hvert Dieblisk utaaleligere. Mine Tingder brændte af Feberhede, min tørre Tunge bævede, for mine matte Dine syntes Alt omkring sig i tallose Cirkler. Hvo er istand til at forestille sig min frygtelige Stilling, der hvert Dieblisk forøgedes med nye Qualer. Mine Dine syntes at ville falde ud af Hovedet; brændende Taarer strømmede ned ad mine Kinder, mit Hjerte truede at sprænge sit ulykkelige Fængsel — o, at jeg kunde have næret Glimt af Haab om at sprænge mit Fængsel! Men hvor skulde jeg søge det?

Hvormange Timer jeg laae i denne aandelige og legemlige Marter, veed jeg ikke. Min Tørst blev meer og mere uudholdelig. Min Mund syntes fuld af gloende Aske. Atter hørte jeg den hule Lyd af en Klokke, der, efter dens dybe Toner at dømme, ikke var af ubetydeligt Omfang. Ingen Spalte lod den fineste Lystraale trænge ind i mit Fængsel, og dog maatte der gives saadanne — hvor skulde mine Qualer, uden frisk Luft, kunde været saa langvarige? Maaskee var det Nat, da jeg vaagnede i mit snevre Fængsel. Atter greb jeg, med mine saa Kræfter omkring mig — for

gjeves — jeg kunde ingen Abning opdage. Flere Gange hørte jeg Lyden af Kloffen — og hvergang med usigeligere Bæmød, i stedse frygteligere Dødsangst. Almægtige Gud! Hvilken Følelse!

Længe — idetmindste forekom det mig usigelig længe — laae jeg ubevægelig, hensunken i Følelsen af mine Lidelser. Gloende hedt brændte mit Hoved, alle mine Lemmer smertede, mit Ansigt var saaret paa flere Steder. Da jeg ved en af mine Bendinger kom paa den høire Side, fornam jeg noget Haardt under mig, som jeg før ikke havde mærket. Med Begjerlighed undersøgte jeg det, saavidt jeg Svage formaaede, og sandt, at det var en Knast i et af Ristens Brædder, der ved Sammenpresningen, da jeg blev lagt i den, var sprungen ud af sin Stilling. Nu saa jeg snart et dunkelt Lys gjennem en Abning af omtrent en halv Tomme i Gjennemsnit neden for min Hage. Jeg greb derefter — og opdagede, at min Kiste var bedækket med grovt Løv. Efterhaanden lykkedes det mig, med megen Møie, at arbejde mig gjennem dette Løv med mine Fingre. Det Lys der opgik for mig, var endnu yderst svagt, men for mig Haabets venlige Straale. Naar jeg bragte min Nakke i en vis, rigtignok saare ubequem Stilling, kunde jeg skimte gjennem Abningen; men mit Blik var tungt og mat. Længe varede det før end jeg kunde skjelne nogen Gjenstand; dog, med det tilbagevendende Haab syntes mine Sandser at skjærpes. I et Par Minuter trykte jeg Dinene til, for at udhvile dem — endelig kunde jeg skjelne et lille Vin-

(16*)

due med et tæt Jerngitter ligesom mig. Jeg freg af Henrykkelse. Jeg troede at være blandt Menneſker endnu, thi det tykke Mørke omkring mig var forsvunden. Jeg glemte for et Dieblig mine Lidelser, ja selv det frygtelige Spørgsmaals Besvarelse, hvorledes jeg ſkulde komme ud af mit Fængſel forend Hungeren dræbte mig, glemte jeg — det randt mig forſt i Tanker, da jeg, formedelt den Svimmel, min Henſtreen paa eet Punct frembragte, atter gjorde Alt omkring mig mørkt igjen.

Snart ſluttede jeg af de ſtore Stene ved Abningen og det ſtarke Gitter, at jeg befandt mig i en Gravhøveling i en Kirke, og dette blev mig viſſere, da jeg bemærkede to til tre Liigliſter, mellem mig og Abningen. Jeg ſaae paany efter den, indtil det begyndte at blive mørkt, med en Følelſe, ſom ingen Tunge formaaer at udtale. Da Nattens Dunkelhed nærmede ſig meer og mere, hævede mit Hjerte ſig til ængſteligere Slag, og den forrige Dødsangſt vendte tidobbelt frygtelig tilbage. Da jeg vaagnede, eller igjen kom til mig ſelv — thi af Mæthed ſank mine Dienſtaage til, min gruelige Stilling uagtet — hørte jeg i det Fjerne Lyden af en Dør, der bevægede ſig paa ſvære Hængſler, og Skinnets af en Fakkell trængte gjennem Abningerne paa mit Fængſel. Med muligſte Anſtrengelſe raabte jeg: „Er Ederſ Salighed Eder kjær, da frelſer mig! Jeg er levende begravet!“ — Lyſet forſvandt pludſelig. Frygt ſyntes at have forjaget Den, der havde baaret det; thi jeg hørte til min uſigelige Glæde en raa Stemme kalde Nogen tilbage med de Ord: „Kom! Kom med Lyſ!

Er der Nogen her, som taler, da er han smeddet fast, og kan ikke skade os; de Døde tale ikke!" — Atter skreg jeg saa høit jeg kunde: „Jeg er levende begravet! Frelser mig!" — „Tom, Dren! raabte den modige Graverkarl: Stemmen kommer fra Liigkisten der. De fordømte Karle have ilet formeget!"

Kun saa Minuter endnu — og jeg sad opreist i min Liigkiste.

Th. Zell.

Et af Keiserinde Cathrine's Kjærligheds-Eventyr.

Mons de la Croix var en Søn af en fransk Wiinudskjenker, der havde nedsat sig i Riga. Derfra flyttede han til Moskwa, og boede i det tydske Qvarteer, eller, som man kalder det, i Nemegskaia Sloboda. Peter den Store, der levede med saamange Fremmede, uden at undersøge, om deres Fødsel og Rang gave dem Ret til hans Omgang, saae med Fornøielse den dannede Yngling. Først længe efter at Peter havde ægtet sin Cathinka, blev man det dybe Indtryk baer, den skønne Mons havde gjort paa Hystinden. For at skjule den gjensidige Tilbøielighed, blev han ansat ved Hoffet, først som Kammerjunker, siden som Keiserindens Kammerherre. Længe var Peter En af de Saa, der ikke

vidste Hemmeligheden. Den unge Prindsesse Elisabeth gjorde ham engang opmærksom paa den Forvirring, hendes uventede Indtrædelse til Keiserinden og Mons havde vaakt; men Peter havde dengang formæget at tænke paa til at lægge videre Mærke til Barnets Snak.

Flere Aar hensvandt, førend Peter, rimeligviis ved Andre, blev opmærksom paa det utilbørlige Forhold. Han paalagde Generalinde Balk den vanskelige Forretning, at iagttage Keiserinden og hendes Broder, men opdagede Intet. Endelig foregav han den 8de November 1724 en Reise til Schüsselborg, men kom efter faa Timer tilbage til Petersborg igjen, og gik ubemærket ind i den saakaldte italienske Haves Pallads, hvor han overraskede Catharina og Mons. Med den Monarken egne Hestighed uddeelte han en foreløbig Straf, hvoraf man med Foie kunde slutte sig til den forestaaende.

En af Keiserindens Kabinetssecretaarer og en Kamertjener bleve fængslede, men den haardeste Straf traf den uhyggelige Mons. Generalmajor Uschakow var allerede dengang Formand i det hemmelige Raad, og altsaa da en Mand af stor Betydning. I tvende Dage var Mons under streng Bevogtning i hans Huus — der allerede da brugtes til vigtige Forbrydere's Fængsling. — Den 10de November bragtes han til Winterpalaiet, hvor den høieste Ret holdtes. Skrækken voldte ham et Anfald af Slag. Forhøret holdtes med muligste Hurtighed, og man beskylde — uden at Noget troede det — Mons og hans Medanklagede for at have villet myrde Keiseren. Nogle af de Fængslede straffedes med Knut, Andre med Arbeide paa Galeerne,

men Mons blev, for Keiserindens Dine, der luffede sig for dette Syn, halslugget.

Mons besad en udmærket legemlig Skjønhed; ved Belvillie og Tjenstfærdighed forekom han Alle, der behøvede hans Hjelp.

Keiserindens Straf ophørte ikke med hans Død. Peter lod det afhugne Hoved sætte i Spiritus, og Catharina maatte have det staaende for sig i flere Dage. Keiseren befalte derpaa at opbevare Hovedet i Videnskabernes Academie, tilligemed et allerede der opbevaret, og Catharina — der var saa letfindig, at hun syntes at glemme det — spurgte aldrig derom.

Først efter 60 Aar bleve de forlængst glemte Hoveder bragte i Erindring igjen. Som Præsidentinde for Videnskabernes Academie, fandt Knesina Darschow ved at gennemsee Regningerne over den forbrugte Spiritus, at der af samme var anvendt til 2de af Peter den Store opbevarede Hoveder en betydelig Deel. Man gjennemsgjættede Arkivet og fandt, at de havde tilhørt Frøken Hamilton og Hr. v. Mons. Endnu efter saamange Aars Forløb maatte man bemærke de umiskjendelige Spor af fordums Skjønhed. Catharina den Anden lod begge Hovederne jorde.

Döm aldrig efter Skinnet.

Uf en fransk Officeers Levnet.

Krigsretten var tilende; den havde frikjendt et ungt Menneske, paa hvem Mistanken hvilte, at han havde deeltaget i en Plyndring, og Oberstens Forsøn, der havde Forsæde i Retten, skyldte han især sin Frikjendelse. „De var ogsaa idag overordentlig mildt stemt, Hr. Oberst! udbrod En af Bisidderne: Og dog syntes Soldaten at være skyldig. Hans Undskyldninger vare kun af liden Bægt, og dog tog De ham i Beskyttelse, saa streng De end ellers i lignende Tilfælde er.”

„De har maaskee Ret! svarte Obersten: Den Anklagede var muligt skyldig; men en indvortes Stemme talte i min Barm for ham. Den mindede mig om en Begivenhed i mine yngre Aar, som jeg har at takke for det jeg er og har, skjøndt den, al min Uskyldighed uagtet, nær havde ført mig en beskjæmmende Død imøde.” — Forsamlingen trængte sig nærmere om den almindelig agtede Kammerat, og bad ham meddele Tildragelsen.

„Den Begivenhed, sagde Obersten: der nær havde bragt mig i Galgen, er meget simpel; jeg fortæller den blot, for at gjøre Dem opmærksomme paa, hvor forsigtig man bør være i at fordømme, ogsaa da, naar Skinnet aabenbar er imod den Mistænkte. De veed, at jeg ingen indfødt Franskmand er; den lille Bye B. i Lausitz er mit Fædre:

nehjem, hvor jeg indtil mit attende Aar af en herrnhutisk Fader blev opdragen med en Strengthed, som min blide Moder forgjæves søgte at formilde. Min Faders Følelser mod mig bleve med hvert Aar fjendtligere, og da jeg var letsinelig nok til oftere at yttre, at jeg fandt Herrnhuternes Skikke latterlige, forvandledes hans Strengthed imod mig til bittert Had. Allerede længe tænkte jeg paa at forlade det faderlige Huus, og da min Fader engang var bortreist i nogle Dage, tog jeg skriftlig Afsked med min Moder, pakkede mine faa Klæder og et Par Groschen sammen, og vandrede sorgløs ud i Verden. Jeg var atten Aar gammel; det var i Foraaret 1792, da Hertugen af Brunsvig ventedes til Rhinen, og de franske Prindsers rustede deres Corps i Coblenz. Da jeg havde Thübingerskoven bag mig, var min Kasse tom, de overflødige Klæder vare solgte, og snart saae jeg mig nødt til at lade mig hverve ved det Condéske Corps. Jeg var det franske Sprog temmelig mægtig, næsten ligesaa stor som nu, og kunde godt omgaaes med Pennen. Man brugte mig derfor ved Hovedkvarteret, deels som Skriver, deels som Tolk, og var saa vel tilfreds med mig, at jeg ved Feldtogets Begyndelse blev ansat som Grenadeer ved Garden, som Hertugen af Broglie kommandeerte. Foruden mig var der endnu een Tydsker blandt Grenadererne, et Menneske, der havde en beundringsværdig Gave til at indsmigre sig. Han sluttede sig snart til mig, og deelte næsten altid Kvarteer med mig.

„En Aften leirede Hæren sig i og omkring en Landsby, ikke langt fra Fjenden. Vi Grenaderer

havde besat nogle Lader, bag hvilke nogle Vogne vare
 henførte. Førerne havde forladt dem. Henimod
 Midnat vækkede min Kammerat mig, og trak mig sagte
 ud af Porten med sig; Alt laae i den dybeste Søvn,
 Vagten var langt fra os. „Seer Du den Chaise der,
 hvisttede han: der staaer ene for sig selv bag de Andre,
 som om den Intet indeholdt af Betydning? Og dog
 gemmer den en vakker lille Kasse med Louisd'orer, som
 jeg ret godt kjender; den udgjør en betydelig Deel af
 Krigskassen. Vognen er tom, Kassen staaer bag
 paa, og er blot bundet med et Reeb; et Snit, og
 den er i vore Hænder — da til den næste Bye, vi
 tage Postheste, og reise tilbage til det kjære Fædre-
 land. Jeg forstrækkedes over hans Forslag; men
 forgjæves opbød jeg al min Veltalenhed for at bringe
 ham fra hans Forsæt. „Naar Du endelig ikke vil
 med, sagde han: saa læg Dig til at sove igjen; jeg
 kan bruge Pengene allene.“ Jeg vendte allerede til-
 bage til Laden, men listede mig endnu engang hen
 til ham igjen, for at forsøge at hindre Udaaden.
 Da jeg fandt ham, havde han allerede sneget sig
 hen til Vognen. Men førend jeg fik sagt et Ord,
 aabnede Læderet for Chaisen sig, et Skud glimtede
 mig imøde, og min Kammerat sank død i mine Ar-
 me. Jeg gav et høit Skrig, lod den Døde falde og
 iilte tilbage til Laden; men endnu førend jeg naaede
 den, blev der Larm i Leiren. Skuddet havde gjort
 Skildvagterne opmærksomme, de fyrede, og Enhver
 troede, vi vare overfaldne. Alle iilte til Baaben, og
 i den almindelige Forvirring kom jeg ubemærkt paa
 min Plads i Geledet. Misforstaaelsen opklaredes

snart, Kasserereren fortalte Begivenheden, man fandt den Døde, og beroligede sig. Men — tilføiede han: der var to Røvere, og den Anden var sandsynligviis bleven saaret, da de Begge syntes at være styrtede ved Skuddet, idetmindste maatte den Anden vist være besprængt med den Dræbtes Blod. Hertugen af Broglie var frygtelig opbragt over, at slig en Udaad skulde finde Sted blandt Gardens Grenaderer, han lod os staae under Vaaben, og svor at lade Den hænge, der var saaret eller bestænket med Blod. — Tænk Dem min Dødsangst, thi jeg kunde neppe tvivle om, at der jo maatte findes Blod paa mig, og hvad kunde min Uskyldighed hjælpe mig?"

„Saaledes forløb en for mig frygtelig lang Tid, da blev der paany Allarm omkring os. Adjutanten kom tilslende, Alt traadte i Gevær, og vi afmarscherede. Dagen var endnu ikke frembrudt, og vor Marsch gik gjennem en lang, dyb Huulvei, som vi skulde besætte, førend Fjenden gjorde det. Da vi vare Fjenden nær, havde vi Bajonetterne paa; Mange faldt over de Stene, de ei kunde bemærke, og dette vakte den Tanke hos mig, at sikke mig for Følgerne af det Eventyr, hvori jeg saa uskyldig var bleven indviklet. Jeg gjorde med Overlæg et feilt Trin, og stak i det samme Bajonetten ind i min Haand, saa at den kom til at bløde ikke ubetydeligt. Jeg kaldte paa en Saarlæge, men da han i Mørket intet kunde undersøge, bandt jeg mit Lommetørklæde om Haanden, og fortsatte beroliget Marschen. Dagen brød frem, og med den Undersøgelsen den første Gang vi gjorde Holdt. Jeg var noget blodig paa Rjoleærmet, men

Blodet var endnu ikke tørret, og mit Saar var upaas-
 tvivlelig Skyld deri. Jeg havde ikke behovet denne
 List; thi, det undtagen, var intet Spor af Blod at
 see paa mig. Jeg var imidlertid bleven mistænkt;
 man vidste, at den Døde viste mig megen Fortrolig-
 hed, medens han levede, og man ahnedde uden Tvivl
 min List. Hertugen yttrede dette halvhøit, og mit
 nedslagne Blik bestræfede Mistanken. Til nærmere
 Undersøgelse var imidlertid ikke Leilighed; Marschen
 blev fortsat — vore Fortropper kom snart i Kamp
 med Dümouriez's Folk, Hertugen var i Spidsen, og
 vi saae ham ikke hele Dagen. Om Aftenen leirede
 vi os, og jeg var netop traadt ud af mit Telt, da Ad-
 jutanten bragte min Compagniechef Ordre at arrestere
 mig. Jeg hørte det i rette Tid, og ilte, førend man
 kunde finde mig, til de franske Forposter. — Min Uni-
 form bragte vel de republikanske Officerer i Begyndel-
 sen til at studse; men min fremmede Udtale og en op-
 rigtig Fortælling om mine Hændelser seirede snart
 over Mistanken om at jeg var en Udbandret, og
 allerede den følgende Dag blev jeg indlemmet i en
 republikansk Bataillon. Jeg har ikke haft Marsag
 til at fortryde Byttet, og ofte i Stilhed priiist den Om-
 stændighed, der førte mig under Frankrigs seirende
 Ørne; men fra den Tid er det min uroffelige Grund-
 sætning, ei at domme efter Skinnet, men ansee Enhver
 for uskyldig, hvis Brode ikke paa det klareste er beviist."

De Elskendes Grav.

Oftē saae jeg i Portugal sorte Kors opreiste, og man sagde mig, dette var et Tegn, at der paa sligt et Sted enten var bleven fuldbragt et Mord, eller havde hænt det sig en Ulykke. Et saadant melankolsk Symbol er, paa et af de skjønneste Steder i Lissabons Omegn, meer end sædvanligt i vinefaldende, og gjælder for et Slags romantisk Valsartspunct. Det staaer paa en Mosbænk, som kaldes: „de Elskendes Grav,“ og virkeligen ligge her ogsaa tre Ulykkelige begravne, hvis sørgelige Historie, naagt det lange Tidsrum, som siden er forloben, endnu lever i friskt Minde.

Man fortæller den saaledes: To Brødre, endnu i deres første Ungdomskaar, levede engang lykkeligt i Skyggen af Skoven, som nu gjenlyder af Klager over deres tidlige Død. De vare brave og smukke; om deres broderlige Kjærlighed talte alle Tunger. Den Ældste fattede Tilboielighed til en yndig Pige, hvis Forældres vare deres Forbindelse noget imod. I et Dieblis, da det Trykkende i hendes Stilling laae den arme Pige tungt paa Sinde, bestilte hun den yngre Broder til en Sammenkomst i en Skovdal, for med ham at raadslaae om Midler, hvorved hun kunde overvinde de Gjenvordigheder, hendes Kjærlighed til den ældre Broder voldte hende. Dennes lidenskabelige Temperament lod nemlig ikke haabe, at der med ham vilde kunne tales roligt og med fornuftigt Overlæg om et Anliggende, hvori hans Hjerte tog saamegen Deel. De mødtes altsaa, og den unge Mand angav en Plan, der syntes den

smukke, fyrige Pige saa heldig, at hun, med al søsterlig Taknemmeligheds Barme, omfavnede ham. Men af! Den lidenskabelige Elsker havde seet til i en Frazstand, og i det dæmrende Lys troede han at see sin Pige i en Gremmeds Arme. Ufsindig af Skinsyge styrtede han frem, og stødte sin Dolk i Broderens Hjerter! Misforstaaelsen var i næste Dieblis opklaret, og den ulykkelige Yngling fuldendte den gruelige Scene ved at ombringe sig selv paa sit uskyldige Doffers Liig. Pigen døde kort efter, og Alle begroves under een og samme blodige Grønsbær.

Mariane Baillie.

Brudstykker af Breve fra Lissabon.

— Da Kongen, i Aaret 1821, havde opslaget sin Residents i Palladset Queluz, og treen ind i et af Stadsgemakkerne, bemærkede han den usædvanlige Omstændighed, at Stole vare hensatte deri. „Hvad er det? Hvad er det?“ spurgte han. Hans ledsagere svarte, at de vare bestemte for Cortes, naar disse kom, at bevidne Hs. Majestæt deres Afgtelse. Da svarte han hastigt: „For Cortes? Tager strax alle Stolene bort! Intet Menneske skal sidde i min Nærværelse.“

Indtil nysnævnte Aar torde man kun nærme sig den kongelige Familje knælende. En portugisisk Adels-

dame og hendes Døttre beklagede sig for mig, at naar de havde gjort Dronningen og Prindsesserne deres Opvartning, maatte de gaae tilsengs saasnart de kom hjem, thi saalænge det behagede disse høie Personer at underholde sig med dem, maatte de ligge paa Knae, og det voldede dem i Længden en ubestrikelig Æmhed. Naar den kongelige Familie viste sig paa Gaden, maatte Enhver, ligemeget af hvad Rang — thi Kongen betragtede den høieste Adelskun som sine Betjente — stige ned af Vognen eller Hesten for at hilse ydmygeligen, hvilket kun sjelden gjengjeldtes med et let Hovednik.

Den afdøde Baron B. reiste for nogle Aar siden i Portugal, og levede nogle Dage i en høi Embedsmands Huus. Sovesamrene ere ofte uden Dørre her, kun lukkede med et enkelt Forhæng. En Morgen, da Fruen i Huset hørte hans Fodtrin ude paa Corridoren, kaldte hun ham ind til sig. Længe stod Baronen der gandske tvivlsraadig, studsende over denne utvungne Udfærd. Men da han saae hendes Kammerpige staae ved Døren, spurgte han hende, om Fruen var paaflædt. „Paaflædt! gjentog hun leende: Hvad gjør det? Træd De kun ind!“ — Han traadte ind, og fandt Damen i Sengen. Hun rakte den ene Fod frem, at hendes Huuslæge kunde syne den, og Denne strøg just sin Pensnekniv, for at skære Hendes Excellentses Liigtørne.

Folk, selv af de lavere Klasser, ere her saa behængte med Juveler, at man maa forbauses derover. Opvartningspigen i det Hotel, hvor jeg logerede, bar Ørenringe med ægte Brillanter. En simpel Høferske saae jeg bære et Par lignende af uhyre Længde, og des-

nden en brasiliansk Kjæde af det fineste Guld, adskillige Alen lang.

Portugiserne ere meget overtroiske. Ethvert Menneske, mene de, fødes under en uundgaelig Skjebnes Indflydelse. Maaneden, hvori det fødes, staaer i hemmelighedsfuld Sammenhæng med en eller anden bestemt Edelsteen, og vil Nogen gjøre sin Ven en passende Foræring, saa vælger han sikkert altid en Ring med den Edelsteen, om hvilken man troer, at den bebuder og bestemmer hans Skjebne.

„Januar — Hyacinth eller Granat.“ — Bestandighed og Trofasthed i alle Forpligtelser.

„Februar — Amethyst.“ — Denne Maaned og denne Steen bevarer de Dødelige fra hestige Lidenskaber, og sikrer dem Sjælefred.

„Marts — Blodsteen.“ Mod og Lykke i dristige Foretagender.

„April — Saphir eller Diamant.“ — Ufskyldighed.

„Mai — Smaragd.“ — Lykke i Elskov.

„Juni — Agat.“ — Sundhed og langt Liv.

„Juli — Carniol eller Rubin.“ — Slige Lidelser, Glemsel eller Helbredelse, som reise sig af Venstskab eller Kjærlighed.

„August — Sardonix.“ — Egetskabelig Trofasthed.

„September — Chrysolith.“ — Bevarer fra Daarstæb, eller helbreder derfor.

„October — Aquamarin eller Opal.“ — Uheld og Haab.

„November — Topas.“ — Trofasthed i Venstskab.

„December — Türkis eller Malachit.“ — Lykke og Glæde i alle Livets Forhold.

Mølleren i Gyrstinge.

(Slutning.)

Jeg saae og hørte ikke mere af den usædvanlige Retsforhandling. Det, jeg allerede havde seet og hørt, havde taget, ikke blot mine Sandser, men mine Tanker fangne. Havde ikke den tætslavede Folkevrimmel holdt mig opret, da var jeg segnet om. Kongen — min Fader! — Du — en Kongesøn! See der de eneste, hinanden stedse afløsende Betragtninger, hvortil jeg var istand.

Først da Folket, ved Processens Udgang, adspredtes til alle Sider, kom jeg lidet til mig selv. Jeg havde fulgt Strømmen, og stod ved Haveporsten. Da lød det bag mig: „Plads for Kongen!“ Jeg veeg tilside. Kongen nærmede sig med Fru Munk ved sin Haand. Hendes Ansigt var som forklaret af Forsoningens Glæde. Han talte meget huldt til hende, idet han tillige hilste Folket til begge Sider. Nu gik han mig lige forbi, hans Dine faldt paa mig, han slap sin Gemalindes Haand, traadte til mig, lagde begge Hænder paa mine Skuldre, og sagde halvsagte: „I Morgen kommer Du til mig.“

Jeg kunde kun bøie mit Hoved i inderlig Nydmyghed; da jeg opløstede det igjen, var Kongen allerede nogle Skridt borte; men tusinde Dine saae paa mig med saadan Forundring, at jeg atter maatte slaae mine ned.

Da jeg næste Dag, heel forunderligt tilmode, nærmede mig Slottet, følte jeg mig trukken i Kjøleskjødet, og da jeg vendte mig, stod Professor Venusinus for mig.

Jeg traadte et Skridt tilbage. Men han tog Ordet meget venligt, idet han treen mig nærmere: „Har J Tid til nogle Diebliffes vigtige Samtale?“

En sølsom Uro udtalte sig i alle hans Bevægelser. Nysgjerrig efter at erfare, hvad der laae ham paa Sinde, fulgte jeg med ham ned ad Gaden.

„Vor Skjebne, begyndte han: hænger noie sammen, det har jeg vidst lige fra Eders Fødselsstund. Der var en Tid, da jeg frygtede, at mit Liv var givet i Eders Haand; men Bogen, hvori jeg læste, havde uflare Characterer — min Død stod vel grant for mig, og min Dødsmaade med, men min Banesmands Ravn ikke. Naar jeg forskede derefter, kom altid Eders Ravn mig fore, dog ligesom i en Laage. Forst nys er mit Blik trængt saa dybt ind i Fremtiden, at jeg kan sige: Naar jeg døer, vil J ikke være derhos. Det har beroliget mig meget, og jeg skal ikke undslade, at give Eder Beviser paa min Kjærlighed.“

„Har det beroliget Eder, hvi er J da saa urolig? spurgte jeg: J seer jo ud som en Misdæder.“

„Ak! svarte han, idet han stak i at græde: Ak, jeg har i mange Aar ikke fornummet nogen ordentlig No i min Sjæl. Der er nu den deilige Ring, som kan gjøre saa mægtige Jertegn; men mener J ikke, den ordentlig begynder at brænde mig saa smaat paa Fingeren? Jeg veed min Død forud; jeg veed,

at denne Død er uundgaaelig, og dog er jeg stærkelig nok til at ville være stærkere end min Skjebne, dog er jeg eenfoldig nok til at ville afvende det Uafvendelige. Jeg skilte mig gjerne ved denne Ring. Saa kunde jeg trække mig tilbage i landligt Drium, og ende mit Liv som en Hædersmand. Vil I tage derimod?"

Han havde grebet min Haand, og inden jeg kunde drage den til mig, havde han skudt Ringen paa min Finger. Men i samme Nu sad den paa hans igjen. „I seer jo, sagde jeg leende: at om ogsaa jeg vilde, saa vil dog Ringen ikke."

Da græd han endnu bittere og sagde: „Nei, den passer Eder ikke, den vil ikke til Jer, den holder paa mig, jeg ikke paa den! — Lad nu saa være, vi ville tale om noget Andet. Vil I besvare mig et Spørgsmaal oprigtigt? Har I aldrig talt til noget Menneske om den Dolk, jeg vilde give Jer med paa Reisen, da I skulde til Jbsrup?"

„Vil I besvare mig et Spørgsmaal oprigtigt? gjenmælede jeg: Hvorfor vilde I give mig den Dolk med? Hvem skulde jeg støde ned dermed? I vilde dog vel aldrig gjøre mig til Fadermorder, Venusinus?"

Da stod Professorens stille, lettede Hatten i Panden, reiste sig paa Læerne, saa han ragede et heelt Hoved over mig og sagde: „Vil I skose mig, Laps?"

„Nu bliver I hidsig! sagde jeg koldt, mod mit Sædovane: Besind Jer dog! Hvad behøver I at spørge mig om Ting, som I jo, ved Hjælp af Eders Ring, maa vide meget bedre?"

„Vær fornuftig, min Ven! tog han Ordet i for-
mildende Tone: Af min egen Skjebne erfarer jeg al-
drig mere, end der behøves, for at sætte mit Sind
i Uro. Har J, har J talt til Kongen derom, min
Ven?“

„Nei, min Ven! Jeg har ikke talt til Kongen
derom, men det skal skee ret strax. I næste Stund
skal Kongen vide det.“

„Saa? spurgte han giftigt: I næste Stund skal
Kongen vide det? Veed J da, om J faaer Kongen
i Tale?“

„Det veed jeg — svarte jeg, ikke uden Hefstighed :
Det veed jeg ligesaa vist, som jeg nu seer, at J har
Slotsgraven paa Eders venstre Haand.“

„J lyver, Bastard!“ raabte han rasende.

„Saa lad det da være sandt, at J nu har Slots-
graven baade paa høire og venstre Haand!“ skreg jeg
forbittret, og med et Biv laae den lange, vindtørre
Skiffelse i Graven. Jeg hørte ham plaske i Van-
det, hørte ham skrige om Hjelp, idet jeg gik over
Pladsen, ind ad Slotsporten.

Jeg gik, heed og beklemmt, op ad den brede
Trappe. Intet Menneske var at see. Jeg stod nu
paa en lang Corridor med Dørre paa begge Sider.
Hvor skulde jeg henvende mig? Jeg tøvede, idet jeg
lagde Øret til en og anden Dør — Alt var stille.
Den Tanke, at gaae bort igjen, opsteg i min Sjæl,
for strax igjen at forsvinde. Jeg fattede mig, og
bankede paa etsteds. Ingen svarte. Da aabnede jeg
rask Døren og traadte ind,

En høi, anseelig, men stolt Mand, foer op fra et Bord, bag hvilket han sad, som det syntes, fordybet i en Pakke Dokumenter. Jeg saae ham i Dinene. Det var Corfits Ulfeld.

Han maalte mig fra Jøse til Fod. Barst sagde han derpaa: „Trænger J umeldt ind i Hofmesterens Gemak?“

Jeg svarte frit: „Ikke vidste jeg, at dette var Hofmesterens Gemak, ei heller traadte jeg herind, før jeg høfligt havde banket paa.“

„Hvem er J? spurgte han kort: Og hvad vil J?“

„Jeg er Mølleren fra Gyrstinge, svarte jeg: og skal tale med Kongen.“

„Skal tale med Kongen! gjentog han haanligt: Det har vel Tid, min gode Møller?“

„Jeg beder om Forladelse, min gode Hofmester! gjenmælede jeg: Det har ikke Tid.“

„Hvad er det for en Tone?“ foer han op.

„Er det Eders egen Tone, som jeg troer at have truffet, svarte jeg: da er det Hofmester-Tone.“

„Skurk! skreg han, idet han greb mig i Brystet: Dig har Hannibal Sehested sendt mig paa Halsen, for at haane mig!“

„Skurk selv!“ fnøs jeg, greb ham, som han havde grebet mig, og trængte ham tilbage, saa voldsomt, at han foer med Ryggen mod et Speil i Væggen, som naaede fra Loft til Gulv; flirrende brast det i hundred Stykker.

Da gik Døren op, og en Sværm af Tjenere styrtede ind. „Dette Menneske er en Morder! raabte

Ulfeld: Bringer ham i Slotsvagten, til jeg har talt med Kongen!"

Man førte mig bort; stiltiende lod jeg det skee. En Time efter traadte den kongl. Kammersecretair ind til mig. Hele hans Væsen forkyndte, at han var i stor indvortes Bevægelse. „J har slet fulgt mit faderlige Raad! sagde han til mig: J allarmrer hele Verden, saavidt som J kommer frem. Hvad har vel den kongl. Historiograph gjort Jer, siden J kastede ham i Slotsgraven? Veed J da, hvad han har gjort Jer?"

„Det er en vidtloftig Historie! svarte jeg: Lad ham søge mig; han skal finde mig."

„Og Hofmesteren? spurgte han videre: Hvor torde J lægge Haand paa ham?"

„Hvor torde han lægge Haand paa mig?" spurgte jeg igjen.

„Men betænk dog! bad han inderligt: Han er Kongens Svigersøn."

„Og jeg er Kongens Søn!" raabte jeg.

„Tys, tys! hviskede han, idet han lagde Fingren paa Munden: J har selv forspildt den skønne Ret, at ansees derfor. Jeg vil tale ret oprigtigt med Eder. At J er Kongens Søn, derom tvivler jeg ikke, skjøndt Kongen selv har villet bære Tvivl derom nu og da."

„Hvad siger J?" spurgte jeg studsende.

„Ja, man har villet gjøre ham Grofen Grubbes Trofskab suspect! vedblev Kammersecretairen: Maa: skee gjætter J, hvem jeg mener."

„Venusinus!“ raabte jeg.

„J har truffet Manden! tog Gynther Ordet: Og nu er min Bøn til Eder, at J vil lade den Nedsættelse, han nys har bekommet, gjælde som Straf for dette Forræderie. Hs. Majestæt var saa heftigt indtagen i Froken Grubbes Person, at Allerhøiøstsamme mere end eengang tænkte paa et morganatistisk Ægteskab med hende. Men Venusinus underkjøbte et forvorpent Menneske til at udsprede, at han var Fader, hvor dog Kongen var det. Mistanken heftede kun altfor let. Professoren blev forviist til Sor. Kongen saae ikke Froken Grubbe igjen, for mange Aar efter, da hun intercederede for Eders Liv. Da var det som den gamle Kjærlighed dog vilde trodse Dødsen, og da Kongen nogen Tid efter, paa en af sine Reiser kom tæt forbi Herluffstrup, gjorde han gandske allene en liden Diversion didhen, for at recreere sig efter Reisens Møie. Udentviol var ogsaa den gamle Forbindelse bleven fornyet, hvis J ikke, i uhort Skinsyge, havde lagt Eder derimellem. Kongen meente, at træffe en Medbeiler, da han stød efter Eder, og skjøndt han strax overbevistes om sin Feiltagelse, var dog hans Sind for oprørt, og Eders Moders Hjerte for bange for Eders Liv til, at Afskeden mellem ham og hende skulde været synderlig øm.“

„Venusinus's Bærk! raabte jeg tænderskjærende: Det var ham, der hidsede mig paa min Fader, som jeg ikke kjendte.“

„Ja! vedblev Kammersecretairen: Denne Mand har stedse, selv før J kom til Verden, næret et giftigt Had til Eder, og hartad skulde jeg mene, at han,

ved Hjælp af sin sorte Kunst, forudsaae, at J engang vil træde ham i dødbringende Berørelse. Hvad var vel heller den Historie med Vibeke Andet, end hans Bærf!"

"Er det muligt!" udbrød jeg med spændt Opmærksomhed.

"Ja! tog Kammersecretairen Ordet: Det er kun altfor vist, at han er Autor saavel til Kongens Brud med Fru Munk, som til Vibekes Forræderie mod Eder. Sagen var nemlig denne: Kongen ønskede, med Visshed at erfare, om Frøken Grubbe var ham tro. Vibeke skulde være et Slags Speiderske i Frøkenens Huns. Men hun stod i Venusinus's Tjeneste, og der var ikke et Træk af Ærlighed i hendes Sjel. Det var hende altfor vigtigt, at nære Misstanken mod Frøken Grubbe, til at hun ikke, efter at have forladt Herluffstrup, skulde fortalt Kongen Sabel paa Sabel om Frøkenens Elskovsventyr i Sorø:Egnen; men Eder afmalede hun som en forliebt Daare, for hvem hun ingensteds kunde-være i No. Naturligt altsaa, at hun blev sin forrige Frues Usløserinde. Jeg gennemskuede den hele Plan."

"Men J er jo Kongens høire Haand! udbrød jeg: Det vilde jo være Eder let, at sætte en Dæmning for saamegen Ondskab."

"Jeg giver mig egentlig kun af med Statsaffairer! svarte Gynther: Det kan derfor ikke være min Sag, at have Indseende med de kongelige Amours. Kun fordi jeg dog ogsaa ønsker, at have noget at tage vare nu og da, som Hjertet kan interessere sig for, har jeg givet mig af med Eders Handeler et Par

Gange. Lad mig ikke angre det! bad han vemodigt, idet han greb og trykte min Haand: Troe mig, Kongen vil Eder vel. Efter det frygtelige Optrin mellem ham og Eder maatte Vibeke, truet af hans Brede, bekiende, hvor skammeligt hun havde mystificeret Eder. Det rørte Faderhjertet. Men J kunde ikke engang gaae Veien til Eders Fader, uden at bane Eder den ved Boldsgjerninger. J har forgrebet Eder paa Hofmesteren — det er farligere, end et Attentat mod Kongen. Hs. Majestæt vil ikke see Eder, men gjentager ved mig sin allernaadigste Befaling, at J aldrig, under Livsstraf, maa sjerne Jer længer fra Eders Nolle, end to Miil i Omkreds. Havde J opført Eder bedre i Dag, da havde det maaskee behaget Kongen, at ophæve dette strænge Forbud, og da havde Eders Lykke været gjort det havde beroet paa Eder selv, om Kongen skulde vedkjendt sig Eder nu er det for sild. Han er gammel, og hans Passion for det andet Køn, som J synes at have arvet tilligemed hans Sindss opbrusende Hede, svækkes, Gud være lovet, meget mærkeligt. Men just derved affjæres ogsaa alt Haab om en Udsoning mellem ham og Eders Moder. Har en saarende Mistanke engang indsneg sig i hans Bryst, da kan ikke selv den klareste Overbeviisning fortrænge den. Fru Munk er et Beviis derpaa. Hun har vundet sin Sag paa den eclatanteste Maade, og Kongen har, i sin første Glæde over hendes Ufskyldighed, embrasseret hende for al Folket; men jeg forudsæer, at hendes Sol er dalet, og at denne Forsoning kun var dens sidste Aftenglimt. Vibeke vil ikke undgaae sin Straf; hun føler den alt tildeels. Hast nu hjem, trost

Eder's Moder, og viis Eder en Fader værdig, som ikke havde fornægtet sit Fadersind, naar ikke Eder's frygte; ligvoldsomme Character havde tvunget ham dertil. Han taaler ingen Rønge ved Siden af sig i sit eget Land, og en Saadan vilde J bleven, i Kraft af Eder's blodige Næveret. Farvel, Farvel!"

Han kyssede mig paa Panden, ilte til Døren, sagde trediegang: Farvel! — og var forsvunden.

Da jeg, paa Tilbagereisen til Gyrstinge, bedede i Ordrups Kroen, og takkefuld gik op og ned i Stalden, blev jeg opmærksom paa en Skikkelse, der sad paa Huf i en Krog, skjulte sit Hoved i begge Hænder, og hulkede gandske lydeligt. Jeg gik fra og til; Skikkelsen blev siddende, uden at røre sig.

„Hvad er det for et Menneske?“ spurgte jeg Staldkarlen.

„Det er en stakkels Pige inde fra Kjøbenhavn! svarte han: Hun kom hertil for nogle Timer siden, og vil hverken spise eller drikke. Hendes Forældre, fortæller hun, ere ynkeligt omkomne paa Egen; uden anden Støtte i Verden, end en gammel Faster i Roeskilde, er hun vandret ud ad Landeveien. Men da hun kom til Roeskilde, var Fasteren baade død og begravet. Fortvivlet blev hun ved at følge Landeveien, til hun kom hid, hvor hun halvafsmægtig sank ned i Krogen der.“

Min Medlidenhed vaagnede. Jeg nærmede mig hende, lagde sagte min Haand paa hendes Skulder, og spurgte deeltagende: „Barn, hvorledes har Du det?“

Da opløstede hun sit Hoved og saae paa mig med et Par Dine fulde af Taarer. Hun svarte ikke; men hvert Træk i dette Ansigt talte til mit Hjerte. Det forkom mig, som om ei engang min Barndoms Skjønheds-Ideal, Anna Grubbe, kom dette Himmelbilled nær. En Tanke foer mig gennem Sjelen som et Lyn-glimt. „Du er ulykkelig?“ vedblev jeg. — „Ulykkelig og forladt!“ svarte hun dybtstokkende. — „Nei! udbrod jeg med Varme: Ikke forladt, altsaa ei heller ulykkelig. Vil Du betro Dig til mig, da skal Du see, at der endnu er Redning.“

Hun vægrede sig i Begyndelsen. Dog maa der vel i mit Væsen og i min Tone have været noget Til-lidsvækkende, thi efter kort Betænkning tog hun mod mit Tilbud, og erklærede sig villig at følge mig, hvorhen jeg vilde føre hende.

Sydselsat med underlige Tanker, fortsatte jeg Hjemreisen. Jeg burde af Erfaring være bleven mis-troisk mod Lykken, men det laae nu ikke i min Natur. Og kunde da ikke min gode Genius have ført denne Pige til mig som Erstatning for al den Sorg, min Dæ-mon havde beredt mig?

Hun talte Lidet undervejs, men der aabenbarede sig et riigt Hjerte i de knappe Ord. Jeg udviklede imidlertid min Plan til fuldkommen Modenhed. I min Moders Hus vilde jeg bringe den arme Pige. Jeg vilde prøve hende, og bestod hun Proven, som jeg haabede, skulde hun vorde min. Om hun vilde vorde det, var et Spørgsmaal, som mit egenfjærlige Hjerte ikke kunde Andet, end besvare tilfredsstillende.

Jeg naaede Hjemmet, og efter at have fortalt min Moder alle min Reises Eventyr, hvorpaa hun hørte nu rødmende, nu blegnende, nu smilende, nu stillegrædende, sagde jeg til hende, at jeg havde medbragt en fader og moderløs Pige, som for Diebliffet befandt sig i Møllen, og kun ventede paa hendes Tilladelse, for at søge et Tilflugtssted paa Herluffstrup.

Da blev hun saare alvorlig, og sagde: „Nei, Anders, ikke saa! — Længang at vorde saaledes be-
dragen, er mere end nok.“

„J frygter —?“

„Jeg frygter Alt, jeg har ingen ret Fortrøstning mere. Bring Pigen i et andet Huus; det vil ikke falde Dig saa vanskeligt. Her maa hun ikke komme.“

Denne bestemte Yttring nedslog mig; dog fattede jeg nyt Mod, gik til Præsten Hr. Jens Povelsen i Gyrstinge, og bad ham tage mod Pigen; hjerteliggjerne vilde jeg betale for hende. Han var ikke uvillig; vi bleve enige om Summen, og Ellen — det var hendes Navn — bragtes til Præstegaarden. Hvor lovede jeg Gud, at den Arme var kommen i Havn, og at hun var kommen der ved mig! —

Hver Morgen gik jeg nu op paa Hanebanken, for at see ned til Kirkebyen, og hver Aften vandrede jeg hid, for at søge den Opmuntring, hvortil jeg trængte saa høilig. Jeg fandt den ogsaa. Kummeren var vegen af den Skjønne Piges Hjerter og af hendes Kinder. Al, hun var meget indtagende! Præsten, en munter, levende Mand paa nogle og fyrgetyve Aar, holdt meget af hende, og takkede mig tidt, at jeg havde bragt den Engel i hans Huus; han nægtede endogsaa, at ville mod-

tage mindste Erstatning af mig, og yttrede derhos, at skulde Nogen af os være i den Andens Gjæld, da maatte det være ham, som var i min. Desuagtet betragtede Pigen mig som sin Bølgjører, og tog altid imod mig med en Glæde, der gjorde mig, af, saa vel! Ofte kom hun mig imøde, naar hun langt fra saa mig skyde over Marken til Præstegaardshaven; og hvilke søde Bønninger gjorde vi, Arm i Arm, i denne! Paa dens søndre Side er en mørk Hælselgang; her modtog jeg hendes Løfte om evig Trost.

Glødende talte jeg til min Moder om min Lykke. Men hun blev bleg, rystede paa Hovedet og sagde: „Kunde Du da glemme Din forrige Kjærlighed saa snart?“

„Min forrige Kjærlighed? gjentog jeg: Den behøver jeg vel ikke at anstrenge mig meget for at glemme. Hvad der undergraver sig selv, er snart forsvunden. Men hvorfor minder I mig da om min Skjændsel?“

„Fordi jeg haabede, I deraf skulde drage en vigtig og gavnlig Lære for hele Livet!“ svarte hun mørk.

Men I skulde dog see min Pige! udbrød jeg: I vilde da snart overbevise Eder om, at jeg maa finde en Himmel ved hendes Side.“

„Himlen omgiver os overalt, min Søn! svarte hun med et Blik mod Skyerne; Dermed vilse vi trøste hinanden.“

Det var mig en gaadefuld Tale. Var der da Nogen, kunde der da være Nogen i hele Verden, der trængte mindre til Trost, end jeg nu? Det bekymrede mig kun lidet, at jeg var bunden til min Mølle i to Miles Omkreds; jeg havde jo kun et Par Bøssesæd fra

min Mølle til min Elskerinde! Himlen omgiver os overalt! sagde min Moder. Ja, hun havde Ret; thi Skjøn Ellens Billed omsvævede mig overalt, og det var min Himmel.

Livet i Præstegaarden antog en endnu muntre Characteer, da Præstens Søn, Søren, min Barndoms Legebroder, kom hjem fra Akademiet. Han var bleven ret en statelig Ungersvend. Den Træghed, jeg i tidligere Aar havde bebrejdet ham, syntes at være undergangen i levende Godmodighed. Vi sluttede os strax til hinanden. Var jeg liig Stormen, som ikke lader sig bryde, da forekom han mig som Skyen, der vel lader sig jage af Stormvinden, men dog paa sin Valfart lader Betsignelsens Dug dryppe paa visnende Urter. Han var gjerne Alles Tjener, men min allerhelst. Altid vreg han for mig, hvor vi vare af ulige Lanker, og førstegang lærte jeg at beherske mit Sind, for ikke at see ham vige, thi jeg havde ham meget kjær. Ofte fordybede vi os i Barndomsindringer; vi streifede om i hele Egnen, og frydede os med hinanden ved at see hver Plet igjen, hvor vi havde tumlet os som Børn. Jeg lod ham høre, hvor ofte han havde taget Hug for mig, og til Gjengjæld lod han mig høre, hvorlidet jeg havde skjønnnet derpaa.

Ellen ledsagede os ofte paa vore Vandringer; ofte kom hun mig imøde ved Sørenns Arm — ofte fulgte de mig Begge paa Hjemveien, og hun gik med ham allene tilbage i Aftenstumringen, men det var saa langt fra, at nogen ond Ahnelse vakttes i min Sjæl derved, at jeg meget mere frydede mig ved, at min Ven var hendes og at min Veninde var hans.

En Morgen gik jeg, som sædvanligt, op paa Havnbanken, for at see ned til min Kjærligheds Hjem. Smukt laae Kirke og Landsby for mig i Morgensolen. Jeg vendte mig og saa ned over Søen. En frisk Morgenvind bevægede det ellers saa rolige Vand. Hvad er det? En Baad gynger ustadigt paa de oprørte Bølger — to Mennesker skimter jeg deri — den kommer nærmere — et gjennemtrængende Skrig naaer mit Øre! Nu gjenkjender jeg tydeligt Søren og Ellen; men samme Dieblis slaar Baaden om, og Begge forsvinde for mine Øine.

Jeg styrter ned, kaster mig i Søen, og redder dem med uhyre Anstrengelse. De knæle for mig, som for en Gud; Ellen gjentager sin Trofskabseed, og Søren sværger, at Livet, jeg har gjengivet ham, skal være mig helliget.

Virkeligen syntes Begge mig, fra denne Dag, endnu hengionnere end tilforn. Søren var som ude af sig selv af Glæde, da han hørte, at jeg snart vilde føre Ellen hjem som Brud. Han fastede sig til mit Bryst, og ønskede mig til Lykke. Jeg antog, jeg maatte antage hans Glæde for ufrømtet. At et fortroligere Forhold kunde finde Sted mellem Ellen og ham, kom aldrig i mine Tanker. Præstekonen fortalte mig, at Ellen skulde udrettet et Grinde for hende hos Væveren i Søstøtte; Søren havde tilbudet at roe hende derover i Siskerens Baad. Det var jo saa naturligt og uskyldigt som muligt.

Præstens Kone døde. Da hun aldrig havde holdt synderligt af Ellen, smertede hendes Død mig kun for saavidt som min ægteskabelige Forbindelse udsattes deri

ved. Thi den gode Præst bad, og jeg kunde ikke Andet end indrømme ham det, at Ellen maatte forblive i hans Huus Sørgesaaret rundt, for at forestaae det i den Udsødes Sted.

Dobbelt sød forekom hun mig i sin huusmoderlige Travlhed. Jeg saa hende i Aanden som min Huusmoder, og dette Syn beruste mig. Jeg trættedes ikke ved at skildre min Moder den Lykke, jeg havde ivente, skjøndt det aldrig vilde lykkes mig, at drage hende ind i mine Henrykkelser. „Enden er ikke der, min Son!“ sagde hun med betænkelig Mine. — „Nei! tog jeg levende Ordet: Enden er ikke der, og Gud være lovet, at den ikke er der! Men Begyndelsen er der, og slig en Morgenrøde kan ikke skuffe, naar den lover en lyksalig Aften.“

Sex Maaneder vare allerede forgangne. Da hørte jeg Folk nynte om, at Præstens Son havde et godt Nie til Høn Ellen. Jeg blev gandske rolig derved. — Men da Rygterne stedsse bleve mangfoldigere og stærkere, besluttede jeg dog, at see saa skarpt til som muligt. Jeg saa Intet; jeg var ikke langt fra at hade mig selv, fordi jeg dog havde ventet, at see Noget. „Er Du mig ikke tro, Ellen?“ spurgte jeg hende i Tætrum. Da blev hun rød som et Blus — det var den frænkede Ufskyldighed, som rødmede — fastede sig i min Savn, og græd af Bedrøvelse over, at jeg kunde spørge derom. Jeg havde ondt ved at berolige den arme Pige.

„Er Du mig ikke tro, Søren?“ spurgte jeg ham. Da saa han paa mig med store Dine, som om han ikke forstod Betydningen af mit Spørgsmaal. Hans Mine

var derhos saa ærlig, saa trohjertig, at jeg skamfuld maatte slaae Dinene ned, og tage mit Spørgsmaal tilbage.

Uaret nærmede sig sit Udløb med stærke Skridt. Jeg havde allerede bestemt Bryllupsdagen i mine Tanker. Dog syntes det, som en Upasselighed, der pludseligt overfaldt Ellen med stor Hestighed, skulde udsætte min Lykke endnu en Stund. Hun maatte gaae til sengs. Præsten var bekymret, Søren urolig; Folk hvistede i Krogene, men jeg tænkte paa Intet, uden paa min syge Pige, ønskede mig Intet, uden hendes Helbredelse. — Jeg beklagede mig for min Moder. „Jeg frygter, Forsynet bereder Dig en Ildprøve!“ sagde hun; men jeg forstod hende ikke.

Da jeg næstegang besøgte Ellen, og saae Gjorde moderen træde ud af hendes Kammer med et dødsfødte Barn i Skjødets, da forstod jeg min Moders Ord. Jeg styrtede ind i Kammeret. Der laae hun, Meen: edersken, bleg som en Dødning, snart en Dødning selv! Som en Hævnens Engel stod jeg for hende, neppe et Ord mægtig, med kogende Blod og opløst Haand.

„Hvo er — skreg jeg, vansittig af Harm: Hvo er Din Medskyldige?“

Blodet stæeg sidstegang op i hendes Kinder. Hun løftede Hovedet, stammede: „Sø — Sø — —“, sank derpaa tilbage, og talte ikke mere, aandede ikke mere!

Hendes Sjel stod for sin Dommer, men den levende Misgæder vilde jeg domme. Jeg gjennem-

søgte hele Huset; jeg sønder slog Alt, hvad der kom mig fore, og spejdede i alle Kroge efter Mennesker. Mit Raseri har vel gjort mig blind, thi jeg saae Ingen. — Liig en Stormvind foer jeg ind paa Kirkegaarden; jeg vilde slaae Kirkedøren ind, thi jeg meente, at den Skyldige havde skjult sig derinde. Men den var mig for stærk. Efter at have slaget Hænderne tilblods derpaa, gik jeg hen til min Pleiefaders Grav, kastede mig over den, og hylte i bevidstløs Smerte.

„Fred være med Jer, ung Anders!“ lod pludseligt en Stemme ved Siden af mig, ligesom i Forbigaaende. Jeg foer op. Det var Venusinus's Stemme! Men jeg saae Ingen.

Min Vej gik fra Kirkegaarden ned til Søen. Jeg satte mig ved Bredden, og den Tanke, at ende mit Liv her, opsteeg for et Dieblis i min Sjæl. Da hørte jeg Nogen hulke i Nærheden. Jeg foer op. Et grædende Menneske sad bag en Bøgestub. Det var Søren.

Ved at see ham, pidskede alle Frier mig paany. Jeg foer hen til ham, greb ham i Haaret, slæbte ham ad Jorden ned til Søbredden, satte Foden paa hans Bryst, og skreg, tørstende efter hans Blod: „Bekjend, Ridding! Skyldig?“ — „Skyldig!“ sukede han, men intet Skrig, intet Raab om Hjælp undfoer ham. — „Saa døe da for den Haand, der engang frelst Dig Liv, her, her, hvor det frelstes!“ tordnede jeg, og — styrtede ham ud i Søen.

„Ham skete hans Døet! sagde jeg ved mig selv, idet jeg gik gjennem Skoven ad mit Hjem til: Alleen var min, han berøvede mig hende, og jeg kunde

ikke tage hende igjen; men hans Liv var ogsaa mit, thi jeg havde givet ham det, og da han forbrød det, var det min Hævn hjemfalden, men jeg har intet forbrudt!"

"Næ, I har Intet forbrudt! lød en hæs Stems me i min Nærhed: I kommer fra Tinge, som det sig en god Christen egner og vel anstaaer!" —

"Venusinus, djævelske Trolde!" raabte jeg, idet jeg saae mig om ad den Kant, hvorfra den mig velbekjendte hæs Røst var kommen. Men i Skoven herskede dyb Skumring, og en menneskelig Skikkelse var ikke at skjelne. En sulten Ravn fløj skrigende over mit Hoved. Jeg hastede hjem.

Ellen var begravet. Søren's Liig havde man fundet, og i al Stilhed stædt det til Hvile. Præsten Hr. Jens Povelsen var utrøstelig. Man fortalte mig det. At man havde mig mistænkt for Præstens sønnens Død, var kun altfor vist; dog blev ingen Undersøgelse anstillet. Det var, som om alle Mennesker vare bange for mig; blandt Folket ymteedes ogsaa mangt et forunderligt Sagn om min Byrd. Hvor jeg kom, stod man op; hvor jeg gik frem, gik man af Veien. Man betragtede mig som et uhyggeligt Væsen, det mærkede jeg overalt.

Da blev det mig for trangt blandt Menneskene; og jeg begrov mig i Ensomheden. Neppe veed jeg, hvorledes Dage sluttede sig til Dage, Aar til Aar. Jeg vilde tænke over min Skjebne, men mine Tan-

fer vare som matte Maanglimt gjennem sønderrevne
 Skyer; jeg vilde føle som et Menneske, men mit
 Hjerter lignede en udbrændt Vulkan; jeg vilde forsæ-
 ge al Livs Glæde i stille Resignation, men der var
 en Kraft i min Natur, som oprørte sig derimod.
 Min Moder sørgede. Ofte yttrede hun, at naar
 først min onde Dæmon, Venusinus, var forsbunden
 af Jorden, vilde nok min Lykkesstjerne gaae op.
 Jeg bevarede disse Yttringer. Naar jeg eftertænkte
 Alt, kunde jeg da omtvile, at han ogsaa havde
 Deel i det sidste Forræderie imod mig? Umgav han
 mig ikke overalt? Lød ikke hans høse Haanroft efter
 mig, saadidt jeg blot fjernede mig nogle Skridt fra
 mit Hjem? Det maatte tage en Ende, det maatte.

Over tredive Aar laae bag mig, liig en eneste
 Nat, fuld af tunge, ængstende Drømme, da jeg en
 Morgenstund meget aarle begav mig paa Veien til
 Sor, fastbesluttet, at opsoge min Dødsfjende i hans
 Niede og at udfordre ham paa Livet. Ak, det var
 saadan yndig Sommermorgen! Naturen trindtom;
 fring mig var saa riig, og mit Liv var saa ussel-
 armt. Skulde jeg tage i Betænkning, at vove det
 paa et dristigt Terningkast om Fred og Held?

Nei, her var Intet at betænke. Naast Fred jeg
 hen ad den bugtede Vej. Flittige Landboere, som
 færdedes udenfor deres fredelige Boliger, stødte hin-
 anden paa Armen, og hvistede halvhjst: „See der,
 er ikke nu Anders Møller kommen paa Benene igjen!“

Ja, paa Benene var jeg kommen, men Hove:
 det var tungt, og i Hjertet var ingen Ligevægt. Paa
 min høire Haand laae Biernede: Kirke, Absalons

Bygning, kneisende med sit som en Bispehue formede Taarn. Den var aaben. Jeg traadte indenfor, blottede mit Hoved, lagde min Pande mod en af de mægtige Søiler, som bære Hvælvingen, og bad til min Gud og Frelser, han vilde dog lade det være nok nu, nok af Lidelse for mig. Men Bønnen vilde ikke styrke mig ret, maaskee fordi jeg gif og bar paa Nordtanker. Skulde Du vende tilbage, og give Alting, ogsaa Din Hævn, i Herrens Haand? spurgte jeg mig selv. Men en seirende Stemme svarte i mit Bryst: „Nei, ikke tilbage! Gælder Du den onde Fjende, da er Herren Hævneren, men Du er Redskabet i hans Haand!“

Jeg traadte ind i Sor, og gif op ad Gaden. Men neppe triner jeg gjennem Klosterporten, før jeg seer en usædvanlig Menneſkeovrimmel udenfor Kirken. „Hvad er det?“ spurgte jeg Den, som stod mig nærmest.

„Ja, svarte han: den gode Gud maa vide hvad det egentligen er; men noget Vigtigt er det. Thi hele Natten har der paa dette Sted været en Tumult, som om Kirken skulde styrte, og intet Menneſke har tordet vove sig derhen, før det blev lys Dag. Man har opdaget Blodpletter paa Jorden, og i Brøndværket seer man tydelige Greb af blodige Hænder. Et græsseligt Hyl har ladet sig høre ved Midnatstid, og man har stærk Mistanke om et Mord.“

Samme Dieblif udstødte de, som stode nærmest om Brønden, et dæmpet Skrig. Man havde fiskeet en Dødning op af Brønden.

Det var — Venusinus! Hans Ansigt var blaat og forslaget, hans Klæder sonderrevne, og Ringen fattedes paa hans Haand.

„Her er Een endnu!“ lod det op fra Brønden, og nok et Liig kom tilsyne.

„Ham kjende vi ikke!“ raabte Alle. Men jeg kjendte ham. Det var — Brændehuggeren fra Jbsstrup.

Jeg maatte vende mig bort, og ile ud af Byen, ud paa den aabne Mark, for at aande frit; thi det var, som om en svær Byrde var væltet af mit Bryst. Jeg sank ned paa mine Knæ, og saae imod Himlen; jeg vilde fremstamme en Takkebøn, men Graad kvalte Ordene paa min Tunge — saaledes frydede sig Livet i mig ved min Dødsfjendes Død! Ak, nu var jeg dog som et andet Menneske: befriet var jeg fra det uforklarlige Bæsen, der sneg sig overalt i mine Fodspor som min Djævel. Jeg kunde atter tænke paa Lykke, atter lægge Planer for usødte Dage. Al den Jammer og Harm, jeg hidtil havde erfaret, vilde jeg, som det sig burde, skrive paa Venusinus's Regning, og nedsænke i Graven til ham. Forfra vilde jeg begynde mit Liv.

Og da jeg nu kom hjem, og havde ladet min Moder fryde sig med mig, lod jeg en god Stund henrinde i stille Glæde. Men da begyndte gamle, halvtindsovede Ønster at vaagne i mit Bryst, gamle Drømme at besøge mit Leie om Natten.

Det er ei godt, at Mennesket er ene. Det var den Text, hvorover mine Følelser begyndte at holde mig timelange Forelæsninger. De fik ogsaa snart

Forstanden paa deres Side, og nu gjentog Hoved og Hjerter i Forening: det er ei godt, at Mennesket er ene.

Hvem, hvem skulde det da være? — Mølleren i Tjennesløv havde en deilig Datter, det var unægteligt. Alle Munde vare fulde af hendes Nøes. Jeg havde, for ikke længe siden, seet hende paa et Høstgilde; mine Vene havde opfattet hendes Billed, mit Hjerter havde gjemt det. Skulde jeg vove et Forsøg? — Ja; deren kjendte mig vel; Datteren skiede mig ikke.

Jeg vovede Forsøget og — fik Ja. Den Blufærdighed, hvormed skøn Else udtalte dette Ja, fortrylledede mig; hendes første Kys beruste mig. Det var, som om jeg elskede førstegang, og det var jo ogsaa førstegang efter min Opstandelse fra de Døde.

„Der komme Penge til Penge!“ hviskede Folk, og Aldskillige lagde til, som jeg vel hørte, skjøndt jeg vel ikke maatte: „Alt sige, hvis han faaer bedre Lykke med hende, end med de Forrige.“

Dermed havde det nu ingen Nød. Og for at det saameget mindre skulde have nogen Nød dermed, besluttede jeg, i fuldkommen Overensstemmelse med min Brud og hendes Forældre, at Bryllupet skulde staae saa snart som muligt.

Der var nu en uafslædig Samfærse mellem Møllen i Gyrstinge og Møllen i Kirke-Tjennesløv. Tre gange om Ugen besøgte jeg min unge Brud; det var en bestemt Aftale.

En Dag — det var just en Dag, da hun ikke kunde vente mig — besluttede jeg at overraske hende. Med Hjertet fuldt af Kjærlighedstanker vandrede jeg gennem Gyrstinge-By. Da jeg kom til Præstegaard:

den, var jeg Bidne til et høitideligt Optog. Hr. Jens Povelsen gif nemlig til Kirke med sin Brud Maren Christensdatter; Mester Albret fra Ringsted stod allerede, for Alstret for at vie dem, og et stort Følge led: sagede dem. Nu falder Præstens Dine paa mig. Han blegner, han synker i Knæ, han falder afmægtig til Jorden, og maa bæres tilbage. Hans Brud opløfter et gjennemtrængende Skrig. Som et Gjenfærd skrider jeg gennem den gysende Hob. Men en Gysen griber mig selv — jeg veed ei hvorfor. Er det Bevidstheden om det Forbigangne, eller er det Ahnelsen om det Tilkommende? Det maa vel være det sidste, thi min Samvittighed kan ikke fordømme mig.

Jeg hastede gennem Drøleff, og nærmede mig Sjenneslev-Mølle. Idet jeg kommer gandske nær, seer jeg en høi, stærktbygget Mand ligesom stjæle sig ud af en Bagdør og skyde hurtigt over Marken ad Sigersted til. Jeg saae noiere til — skulde det være . . . ? — Ja, jeg saae gandske ret: det var Sognepræsten Hr. Henrik Thygesen fra Bringsstrup!

Det var første Gang, jeg saae ham her, og at see ham saaledes gaae bort, undrede mig saare. Dog fatter jeg mig, og træder ind. Men strax ved min Indtrædelse griber en ond Ahnelse mig. Jeg seer Else flygte grædende ud af Stuen; Moderen følger hende, idet hun vider sine Hænder. Kun den gamle Fader bliver tilbage, for at tage imod mig; men ogsaa han har Taarer i Øinene.

Hefstigt spørger jeg: „Hvad er dette? Hvorfor løber Else bort? Og hvorfor græder I, Fader?“ — Han beder mig dæmpe min Hefstighed, beder mig sidde

ned. „Nei, ikke sidde, raaber jeg: ikke hvile vil jeg, for I svarer mig: hvad Jammer har truffet Eders Huns?“

„Alf, sukkede han: vel den største, som træffe kunde! Jeg vil være oprigtig mod Eder, Anders. Det vilde været mig let, at føre Eder bag Lyset, men det vilde dog kun været en liden Stund, og da vi i alt Fald kan vente en Storm af Jer, foretrække vi dog den første for den sidste. Saa lad mig da sige Jer, at min Datter — —

— „Nu? Alt min Else —?“

Hulkende vedblev den Gamle, idet han skjulte sit Ansigt med begge Hænder: „— er forført, og aldrig kan vorde Eders!“

„Forført? skreg jeg: Og af hvem?“ — „Det erfarer I aldrig!“ svarte han. — Da greb jeg ham rasende i Brystet, og fnøs: „Alf hvem? Alf hvem?“ — „En Eed binder min Tunge; frist mig ikke, Anders! I erfarer det aldrig.“ — „Aldrig? loe jeg bitert: Jeg skal erfare det endnu i denne Aften, og I skal spørge, hvorledes jeg har tugtet Forføreren.“

Med disse Ord styrtede jeg ud, og inden en halv Times Forløb stod jeg i Bringstrup Præstegaard. Hr. Henrik Thygesen treen mig imøde i Døren. I mange Aar havde jeg ikke staaet ham saa nær. Hans forðum fulsorte Haar var bleven hvidt som Snee; men den gamle Jld luede endnu under de bukkede Bryn, den gamle Styrke udtalte sig endnu i alle det kæmpemæssige Legems Bevægelser.

Jeg forlangte en Samtale under fire Vind; han førte mig ned i Haven. Vi traadte ind i en mørk

Gang. Her stod Præsten stille, saae mig forskende i Dinene og spurgte: „Nu, Anders, hvad bringer Eder til mig efter saamange Aars Forløb?“

„Noget meget Vigtigt! svarte jeg, idet jeg drog Beiret dybt: Jeg frygtede næsten, at jeg ikke vilde trufset Eder hjemme.“ — „Hvi saa?“ — „Jh, jeg meente, I var buden til Bryllup af Præsten i Gyrstinge.“ — „Det var jeg ogsaa, svarte han: men en uventet, ja, en ret ubeleilig Forhindring formeente mig at komme. — Til Sagen! Eders Erinde —?“

„J veed, tog jeg Ordet: at jeg var trolovet med Møllerens Datter i Sjennesløv —

„Var? gjentog han med store Dine: Er I det da ikke mere?“ — „Nei, derfor have Andre forget, og jeg har en stærk Formodning om, at I har noget Kjendskab til denne Sags nærmere Omstændigheder.“ — „Saa? spurgte han i langtrukken Tone: Hvad har man da sagt Jer i Møllen?“ — „I Møllen har man kun sagt mig, at Pigen er forført; men I maa sige mig, af Hvem? Og det er mit Erinde.“

„Ei, ei! tog Præsten Ordet: Derom maa I henvende Jer til Sognepræsten i Allsted. Og dog kan det træffe, at han veed ligesaa lidet derom, som jeg. Jeg kommer sjelden eller aldrig til Mølleren i Sjennesløv.“

„Og om I saa kun havde været der een eneste Gang i Eders Liv, saa har I dog været der i denne Dag — jeg saae det jo selv — I listede Eder ud af Baglaagen.“

„J taler noget frit, Anders!“ sagde Hr. Thygesen, idet han lagde Haanden haardt paa min Skul-

der, og saae mig truende i Øinene. — „Men jeg raabte: „Jeg taler Sandhed! Og nu spørger jeg atter: hvo har forført Møllerens Else?“

„Jeg troer for Gud, I har mig selv mistænkt!“ svarte han med et tvungen Smil, idet han traadte et Skridt tilbage. — „Slaaer Samvittigheden Eder? tordnede jeg: Velan, jeg spørger sidstegang: hvo er Forsøreren?“

„Og naar jeg nu bekjender for Eder, undveeg han: at jeg er det, saa vil I vel gjøre ved mig, som I gjorde ved Søren Jensen?“

Den sidste Deel af dette Svar overhørte jeg i min opbrusende Hede. „Svar mig bestemt! skreg jeg: Kjender I Forsøreren?“

„Han staaer for Eder! gjenmælede Præsten med sin dybe Røst: Hvad vil I mig nu?“

„Djævel!“ skreg jeg rasende og foer ind paa ham. Men den svære Kolos greb mig fast i begge Arme, som om han vilde knuse dem, og — kastede mig ud over det høie Steengjerde som en Bold.

Jeg var falden haardt, saa haardt, at jeg maatte ligge en god Stund, inden jeg kunde reise mig. I alle Lemmer følte jeg en ulidelig Smerte; men hvad var den mod den Qval, som fortærede mit Inderside? Altter svægen! Og førstegang overvunden! Overvunden af en Forbryder, der havde fortjent, at synke til Helved ved min Haand! — Jeg krøb mere hjem, end jeg gik; men undervejs svor jeg en dyr Eed, at jeg ikke vilde give mig tilfreds, før jeg havde sendt Præsten i Bringstrup efter Trollden Venusinus.

Her er et langt Spring i Møllerens Bekjendelse, som maa udfyldes ved Hjælp af mundtlige Sagn. Traditionen siger, at han i fem samfulde Aar har gaaet paa Jagt efter Hr. Thygesen, uden at kunne træffe ham dødeligt. Engang skal det være lykkedes ham, at styrte Præsten ud i Søen; men Vandet naaede neppe den kæmpelange Mand til Hagen. En anden Gang stød han ham gjennem Hatten. En tredie Gang havde han lagt sig i en Huulvei, hvor just Præsten skulde forbi, og grebet ham i Benene, saa han maatte styrte; men dog havde han ikke vundet det Seier. Og efter hvert mislykket Forsøg havde Præsten ikke taget anden Hævn, end spottet hans Afmagt.

Pludseligt, fortæller man, forsvandt Mølleren af Egnen, Ingen vidste ret, hvorhen. Dog gik der et almindeligt Rygte, at han havde taget Tjeneste som gemeen Soldat i den svenske Krig, som udbrød 1644, og at han, efter sin kongelige Faders Død, var traadt som Krieger i fremmed Sold. Sagnet tilføiede, at han udenlands havde stiftet Bekjendtskab med den saakaldte Don Jürgen Ulrik, der ogsaa var En af Kong Christian den Sjundes naturlige Sønner, og at han, i Selskab med ham, havde gennemstreift den største Deel af Europa. I Aaret 1655 blev Don Jürgen ihjelslagen af en Bryggersvend paa Christianshavns Bro, og kort efter saae man ogsaa Anders komme hjem med mange Ar og Skrammer, som vidnede om, at han havde været med, hvor det gik hedt til. I hans Følge befandt sig et midaldrende Fruentimmer, hos hvem der af og til yttrede

sig Spor af et sørgeligt Banid. Hun havde endnu Levninger af fordums Skjønhed, og i gode Dieblikke Kunde hun ogsaa være ret elskværdig. Mange vilde i hende gjenkjende Vibeke Kruse. Hun beboede et Bærelse i den ene Ende af Møllehuset, og holdt sig meget stille. Ogsaa Anders var meget indtaget. Sjelden forlod han sit Hjem, men naar det skete, saae man ham som oftest, med Bøssen kastet over den hvide Møllertroie, søge ad Bringstrup til.

Da de Svenske fort efter faldt ind i Landet, nedfænkede Mølleren Alt, hvad han eiede af Bærdie, i Møllesoen. Denne er nu fast Eng, omgroet af Ellebuske; men den nærværende Eier, Søren Hansen, som endnu steds kaldes Møller-Søren, har sammensteds opgravet adskillige Utenfilier, tildeels af Sølv.

Nu havde de Svenske opslaget deres Leir paa Blødebjergsbanke, der reiser sig strax Sønden for Gyrstinge, paa Veien til Drsløv, hvor Bondefogdens Gaard nu ligger, og herfra havde de en viid Udsigt over hele Egnen.

Men da den svenske Konge Carl Gustav i sin Ungdom havde studeret paa det kongelige Akademie i Sorø, havde han udstædt en streng Befaling, at hans Hær ikke maatte udøve mindste Voldsomhed paa hele Sorø Gods. Imidlertid begav det sig dog en Dag, just som Mølleren vilde foretage sin sædvanlige Vandring til Bringstrup med Bøssen paa Rakken, at han saae en svensk Officeer komme ud af Præstegaarden, bærende en Kuv fuld af Sølvtoi, som han havde ranet derinde. Efter ham løb Præstekonen, grædende og jamrende, ud paa Gaden. Da hun nu

fit Die paa Mølleren, raabte hun: „*Å, Anders, Anders, red mit Sølvtoi! Tag det fra Svensken der!*“ — I samme Nu styrtede den fjendtlige Officeer for Mølleren's Skud. Men Skuddet hørtes af Svenskerne paa Blødebjergsbanke, og strax kom hele Leiren i Bevægelse. Anders, som saae den Fare, hvori han var, kastede Bøssen ved Liget, og løb op ad Gaden. Paa høire Haand, jevnside's Degnelod: den, smuttede han ind i et Hus — alt hørte man de eftersættende Svenskeres Raab. I Huset boede en fattig, halvgammel Pige, som just sad ved sin Væv. „*Kan I redde mig, sagde Mølleren: da skal jeg ægte Jer, saasnart Fienden er ude af Landet; jeg har skudt en Svensker, og hele Leiren er i Oprør.*“

„*Hvorledes skulde jeg kunne redde Jer?*“ sagde Pigen bestyrtet. — „*I maa skjule mig, men hurtigt, hurtigt!*“

Da tog Pigen ham under sine Skjorter, og vedblev at kaste Bøverskytten saa flinkt, som om Intet var forefaldet. Saa Dieblikke efter stormede Svenskerne hævnfnysende gjennem Byen. De gjennemsøgte alle Huse og Hytter; ogsaa hos Bøverpigen vendte de op og ned paa Alt, kun ikke paa hende selv. Vandede droge de bort.

Aldrig saasnart var den første Fare forbi, for Mølleren trøb frem af sit Skjul, og, efter at have fornyet sit Ægteskabsløfte, forlod sit Liv's Frelserinde. Han stød over Marken, naaede lykkeligt Skoven, og fortsatte sin Vej til Sorø, hvor han opsogte Dommeren, og fortalte, at en svensk Officeer, som havde plyndret i Præstegaarden, var bleven ihjelskudt paa

Gyrstinge: Gade. Dommeren saae paa ham med et gjennemtrængende Blik og sagde: „J har vel selv skudt ham, Anders Møller? J seer mig hartad ud derefter. Nu, jeg vil Intet vide. Gaf bort med Gud, og vogt Jer kun, at J ikke falder i Svenskens Hænder, thi da er J uden Redning forloren.“

Mølleren gif. Da han nu kom paa Tuelses Banke mellem Fulby og Pedersborg, saae han en Trop Svenskere nede i Dalen, og han saae ret, thi fra Leiren ved Gyrstinge var der assendt nogle Mand, som i Soro skulde berette den Bold, der var øvet af Mølleren mod den svenske Lieutenant Windhjelms, og forlange Drabsmanden paagreben. Et Dieblisk stod Mølleren tvivlsraadig; men da han havde forviiset sig om, at Fjenderne kom ham lige imøde, sprang han, med et mægtigt Sæt, ned i Boldgrøften. Nu var det streng Vinterstid, og Grøften var saa fuld af Sne, at han hartad blev borte deri. Kun saamegen Luft havde han, at han kunde drage sit Veir og høre, hvad der foregik i Nærheden. Nu hørte han Svenskerne klingrende Fodtrin; de kom stedse nærmere, nu vare de ham gandske nær. Pludseligt stode de stille, og Mølleren's Hjerte truede at staae stille med. „Er han ikke der? tog En af dem Ordet: Jeg vil være fordømt om det ikke er ham.“ Mølleren aandede neppe. „Ja, gjenmælede en Anden: det er Mølleren i den hvide Skindtrøie! Eff'r ham, Kammerater!“ Og nu stormede de ned over Marken, ad Fulbye til. Her traf de paa Gaden en Gyrstinge-Mand ved Ravn Anders Synboe, som de, paa Grund af hans Klædedragt, forvekslede med Mølleren, og ihjel-

fløge. Hans Liig blev, Hvidetirsdag 1658, begravet paa Gyrstinge Kirkegaard.

Men Anders undkom lykkeligt, og søgte sin Eils flugt i Gyrstinge store Bogeskov. Ved det Sted, som endnu kaldes Flagbæk, stod et mægtigt huult Træ; derhen bragte han en Dyne og en Bøsse, og nu op slog han sin Bolig i dette Træ. Men saa ofte der kom ham en eenlig Svensker nær paa Skudvidde, skjød han ham ned. Og paa denne Maade bragte han saamange Fiender af Dage, at Efterkommerne ikke noksom have kunnet undre sig over den Mængde Menneſkebeen, de have fundet deromkring.

Disse hyppige Drab vakte stor Forbittrelse i den svenske Leir, og man opbød Alt, for at komme Gjærningsmanden paa Spoer. Alt det var Mølleren, som lagde saamange Svenskere øde, derom havde man grundet Mistanke; man søgte derfor at træffe ham i hans Hjem, men man fandt ham ikke. Man udspurgte Fruentimmeret, som boede hos ham, om hans Opholdssted, men hun svor, ikke at vide det. Det troede man nu ikke; for at bringe hende til Bekjendelse, greb man hende, og hængte hende ved hendes lange Haar i et af Møllehjule, som kaldes Koffehjulet. Der sad hun i fem Timer, uden at be kjende noget, og da man løsne de hendes Haar, drog hun et dybt Suf — det var Dødsuffet.

Nu udlovede Svenskerne store Penge for Den, der bragte Mølleren død eller levende. Men skjøndt Mange vidste, hvor han var, vilde dog Ingen forraade ham; der vare tvertimod Mange, som saae ham til Bedste i hans Træ; Huling. Da han imid-

Iertid begyndte at frygte, at man skulde komme hant paa Spoer, gjorde han sig en Rede i flere hule Træer; især stod der et paa Glinterup Mark, ikke langt fra Ebberup, paa et Sted, som kaldtes Breinold, og her fra anrettede han hartad ligesaa stort et Blodbad, som ved Flagbæk. Han seilede aldrig sin Mand; eengang nedlagde han endogsaa tre Svenskere paa eet Skud. Med stor Forsigtighed listede han sig frem af sit Skjul, og randsagede de Døde, om der fandtes noget Beskyts hos dem, hvilket han da omhyggeligt gjemte til fremtidigt Brug, saa det var for deres egne Rugler, Svenskerne maatte bide i Græsset.

Det synes fast utroligt, men er dog ligesuldt en historisk Kjendsgjerning, at Mølleren førte dette Liv al den lange Tid, Svenskerne vare her i Landet, uden at tilbringe een eneste Time i sit Hjem. Men da de fik Marschordre, lode de tre Mænd blive tilbage, som skulde passe Mølleren op, og give ham hans Livsbrød, saasnart han kom tilsyne. De holdt sig gandske skjulte og stille; de vilde overraske ham i hans Hjem, thi de meente, at naar Gjenderne vare borte, vilde han nok indfinde sig der. Og de bedroge sig ikke. Om Morgenens meget aarle træde de ind i Møllen, og see! — Mølleren ligger i Sengen.

„Dho! raabe de: Have vi Dig nu! Stat op ufortøvet, og følg os, at Du kan faae, hvad Dine Gjerninger forskyldte!“

Det var nemlig deres Agt, at bringe ham levende til den svenske Hær. Deri saae de ingen Banskkelighed, og allerede glædede de sig til den store

Løn, de kunde vente for denne Bedrift. Men indent de ret kunde sandse, hvorledes det gik til, var Mølleren ude af Sengen og havde grebet en Bøsse. Et Dieblis, og den Ene af Svenskerne laae paa Gulvet i sit Blod — atter et, og den Anden styrtede for et vældigt Slag af Geværkolben, men den Tredie frels sig ved Flugten. De to døde Svenskere nedgrov Mølleren i sin Have, og det er ikke længe siden, man opgrov deres Hovedpander.

Da nu Landefreden var vendt tilbage, kom Mølleren det Løfte ihu, han havde givet den fattige Bæverpige, som havde frelst hans Liv. Men da han kom til hendes Bopæl for at gjøre hende lykkelig, viste man ham op til Jens Jydes i Drøleff, og da han kom did, laae Pigen i Barselseng ved den svenske Lieutenant Windhjelm's Tjener.

Nu — siger Traditionen — svor han, aldrig mere at besatte sig med nogen Kvinde i Verden; men enten maa Traditionen eller Eeden være upaalidelig, thi vi finde dog, at Mølleren siden har giftet sig og efterladt sig Børn. Dog ere de nærmere Omstændigheder ubekjendte.

**

**

**

Vi indføre atter Mølleren som Fortæller:

Utallige Liv havde jeg lagt øde, men dog endnu ikke det, hvorefter min Hævn brændte. Henrik Thygesen i Bringstrup levede endnu! Jeg gjentog

dette for mig selv aarle og silde, for at minde mig ret levende om den sidste Bloddaad, der endnu venter mig, inden jeg lagde mit Hoved til Hvile.

Mit Hoved var skaldet, mit Skjæg graat, mit Ansigt dybtpløiet af nagende Harm, ei mindre end af bidende Staal; de, som saae mig, meente vel, jeg havde gjort mit Testamente og fuldendt min Afregning med Livet. Men i mit Jnderste opfostrede jeg en ung Kæmpe; mit Bryst var hans Bugge, mit Blod var hans Dø, og saa maatte han da snart vorde saa vælsig, at hans Fosterfader ikke kunde holde ham i Styr. Jeg mener Hævn. For intet Menneske i Verden var jeg vegen, uden for denne Præst; over alle mine Fiender havde jeg taget Hævn, kun ikke over ham! Sytten Forsøg havde jeg gjort derpaa; men det var, som om Helvedes Magter havde taget ham i deres Beskyttelse, thi naar jeg meente, at være hans Liv nærmest, var jeg længst derfra.

Endelig syntes den længe forønskede Time at være kommen. Det var den 6te Mai 1663, silde paa Aftenen, da jeg hørte, at der var kjørt en Vogn fra Gyrstinge til Bringstrup, for at hente Hr. Thygesen, der skulde betjene den dødsfyge Præst Hr. Povelsen med Alterens Sakramente. Der kom en Uro over mit hele Væsen, at jeg ikke vidste, hvor jeg vilde stådes. Jeg udspurgte noie, hvornaar Vognen var kjørt, og jeg maatte gjøre stor Bold paa mig selv, for at oppebie den rette Tid.

Det var bølsmørkt, da jeg kastede Bøssen over Rasken, og gik paa Spor efter mit forlængst betegnede Bildt. Jeg lagde mig i en Voldgroft ved Bringstrupveien, og lyttede. Alt var stille. Nu nærmede sig en Vogn. Jeg reiste Hovedet, og spændte Hanen. Fordømt, Vognen dreiede om ad Hedemo: sen — det var ikke ham!

Nu blev Tiden mig for lang. Jeg stod op, og listede mig ind paa Kirkegaarden. Hvorledes? Gaae de Døde igjen? Er det ikke Søren, der hist trykker sig hen langs Kirkemuren? — Daare, det er jo Hyl: debusken, som rører sig! — Bistnok ligner den et Menneske med bøiet Hoved og udrafte Arme, naar Lyset hist fra Præstens Sovestammervindue falder derpaa — men hvorfor da just Søren?

Jeg nærmer mig Vinduet, og seer ind — Guds Død, der sidder Præsten fra Bringstrup allerede hos den Syge i sin fulde Drnat, den gamle graastjæggede Hykler! Paa Bordet brænde to Lys; Kirkens Rask og Dist staae derpaa. De ere allene. Den Syge er ifærd med at aflægge sit Skriftemaal.

Krampagtigt løfter jeg Bøssen. Dog nei, den syge Præst er jo uskyldig — hans Liv vil jeg ikke for: forte. Jeg vil passe Forbryderen op, naar han kommer ud. Imidlertid vække enkelte Ord min Opmærksomhed. Paa Vinduet er en Ventil, som tillader den Syges Bekjendelse at naae mit Øre. Studsende hører jeg følgende:

„ Da soer Satan i mit Hjerte, og jeg spændte mine Garn for Vigen. Desværre gif hun i dem, og nu var hun ikke mere Møllereus uskyldige

Brud, nu var jeg ikke mere min Menigheds ærlige
Hjerte, men et Helved aabnede sig for vore Fødder.
Min Søn kom over os, og mærkede — — af, min
Søn, min Søn!" —

Han holdt Hænderne for Øinene og græd bitterlig. Derpaa foer han ængsteligt op, stirrede mod
Vinduerne og spurgte: „Hørte I Intet?" — „Alt
er stille! svarte Hr. Thygesen: Vedbliv i Herrens
Ravn!"

„Ja, vedblev den Syge at skrifte: min Søn
mærkede, hvorledes vi vare farne. Da blev han
strax dybtbedrovet for sin Ven Anders, hvem han
elskede høiere end sit eget Liv. Og han gik i to
Dage, spiste ikke, drak ikke, men søgte eensomme
Kroge, og græd. Da begyndte han at tænke paa
den Fare, hvori jeg svævede, at jeg var uden Red-
ning, hvis min Misgjerning opdagedes, det indsaar
han vel, og saa paatog da det fromme Barn sig al
min Skyld, og afnødte Ellen en høitidelig Eed, at
hun skulde nævne ham som det Barns Fader, hvor-
med hun gik svanger. Spurgte vi ham da, hvorle-
des det skulde gaae ham, svarte han med fuldkommen
Molighed: „Kan Anders ikke tilgive, saa kan jeg
døe!" — Han døde — Anders Møller har myr-
det ham, men hans Blod kommer over mit Hoved
i min Dødsstund!"

Den Syge taug, og Hr. Thygesen tog Ordet,
men jeg hørte Intet mere. Fortvilelse og Forbit-
telse kæmpede voldsomt om Enehærrøddet i min
Sjel, og idet jeg var en Vold for dem Begge, lynte
en uhyre Beslutning gjennem mit Jnderste: „Her er

Intet at skaane!" Det mindes jeg endnu at have sagt til mig selv; men min Forsatning grændsede saa nær til Banvid, at jeg ikke veed, hvorledes jeg fik lagt Krudt paa Bjelkehovedet under Tagstjæget og en Lunte derhos.

Endnu engang kastede jeg Diet gjennem Vinduet — Hr. Thygesen lagde just Haanden paa den Syges Hoved, og tilsagde ham alle hans Synders naadige Forladelse i Guds Navn. „Ha, ha, ha! Nei, i Djævelens Navn afsærer her den ene Niding den Anden!" skjar jeg Tænder, og gif bort, idet jeg ideligt saae mig tilbage.

Da jeg havde tilbagelagt den halve Wei til mit Hjem, saae jeg Luerne slaae ud af Taget paa Præstegaarden, og da jeg var gangen tilfængs, horte jeg Klokker i Taarnet lyde med Stormslag. Men Morgenent efter fandtes begge Præsternes Liig i Gruset. At der fandtes flere — — — — —

**

**

**

Her var Møllerens Haandskrift afbrudt. Men til Historiens Fuldstændighed er det endnu fornødent at anmærke, at der Naret efter Præstegaardens Brand, ved Slagelse blev rettet et Menneske som Giftblander. Da han kom paa Skafottet, holdt han en kort Tale til det forsamlede Folk og anklagede offentligt sin Fader og Moder som skyldige i hans Synd og Jammer. „Som Barn bestjal jeg min Fader, og min Moder

hjælp mig at dølge det; som Yngling forførte jeg en Andens Brud, og for at frie mig fra Hævnerens Haand, var min Fader ikke langt fra at paatage sig Skylden. Det gav mig Driftighed til nye Synder, og gjennem en Række af Forbrydelser er jeg stegen herop. Gud være min Sjæl naadig!"

Diebliffet efter faldt hans Hoved. Det var Peter, Præsten Hr. Thygesens Søn.

Peter den Stores politiske Testamente.

Rusland har over i hundrede Aar viist en stor Bestræbelse for at udvide sin Magt imod Sonden, og dette skal grunde sig paa et politisk Testamente fra Keiser Peter I, der skal befinde sig i de russiske Keiseres Privatarkiv, og hvis Efterlevelse han skal have paalagt sine Efterfølgere paa det alvorligste. Sammes 5te Artikel lyder saaledes: „Man maa søge at vinde Huset Østerrig derved, at man jager Tyrkerne ud af Europa, og under dette Paaskud vedligeholde en staaende Hær, anlægge Werfter paa Sortehavets Kyster og udvide sig til Constantinopel. Man maa betjene sig af Religionens Indflydelse paa de schismatiske Græker, som ere adspredte i Ungarn, Polen og Tyrkiet, paa alle mulige Maader binde dem fast til sig og lade sig kalde deres Beskytter, for at faae Krav paa det geistlige Overherredømme. Under disse Paaskud og ved deres Medvirk-

ning vil man kunne erobre Tyrkiet." Paa et andet Sted i sit Testamente lægger Peter den Store sine Efterfølgere den østindiske Handel paa Hjerter som en Universalhandel, hvis Besidder han kalder „Europa's sande Overherre," og at man derfor aldrig bør forsømme nogen Leilighed til Krig med Persien. Det er gandske interessant at sammenligne disse testamentariske Raad med hvad der nu skeer. Da Keiserinde Catharina i Aaret 1783 erklærede Krimm for en russisk Provinds, forlangte hun ogsaa at besætte to af Bosphorus's og to af Dardanellernes Slotte saavel som og to Forter i Nærheden af Constantinopel, for at beskytte den russiske Handel og de Christne i Tyrkiet. Samme Fordring gjorde ogsaa Keiser Alexander i Aaret 1806, hvorover Krigen udbrød.

(M. 3.)

Mærkværdighed uden Lige.

Ingen har, uden høi Grad af Interesse, læst den mærkværdige Hændelse, som gav Gehlenschläger Stof til hans nydelige Hyrdedreng. Men jeg meddel her en Begivenhed, der vilde være af en tusinde gange større Betydning, dersom jeg torde indstaae for dens Sandhed. Jeg læser den i et Nummer af Gazette de Lyon for 1827, og anfører den her i Udtog:

Dr. James Gotham af Morpet i Nordthum-
berland, der i dette Aars Juni Maaned kom tilbage
fra Schweiz, har berettet følgende forunderlige Be-
givenhed: Ved Foden af St. Gotthard, en Miil
fra Airole i Dalen Levantine, opdagede man i Bun-
den af en Hule et Legeme. Det var en Mand paa
omtrent tredive Aar. Legemet, som havde ligget i en
Cruste af Is, var saa frisk, som om det kun i en
halv Time havde været udsat for Frosten. Dr. Go-
tham, der siebliffelig kommer til, lader det afflædes,
og lægger det i koldt Vand, indtil det skyder Is.
Han fortsætter nu at anvende de sædvanlige Midler
ved Skindøde, og er saa lykkelig at kalde Mennesket
tilbage til Livet. Men hvor stor er Alles Forundring,
da Mennesket, efter at have gjenerholdt sine Sand-
fers Brug, fortæller i det engelske Sprog, at han er
Roger Dodsworth, Søn af Antiquaren af samme
Navn, født 1629, og ved at vende tilbage fra Ita-
lien 1660, Aaret efter Faderens Død, bleven begrav-
en under en Lavine. Dersom Hr. Dodsworth fuld-
kommen helbredet vender tilbage til sit Fædreland
efter en Fraværelse af hundrede og sex og tredsind-
tyve Aar, besidder uden tvivl Engelland det mærk-
værdigste Naturphænomen, der nogensinde har været seet.

Erindringsphantasier om Plön.

Tidt søøver end min Phantasi tilbage
 Til mine Barndoms Aar og Ustyhds Dage,
 Tilbage til min Vaar.
 I Livets stundom stormoprørte Bølger,
 Erindringen om svundne Tid mig følger,
 Som Engel for mig staaer.

Den tryller mig i Tanker til de Egne,
 Hvor uvilkaarligt Støvet's Søn maa segne
 Ned i Naturens Pragt;
 Hvor han med Tak og Hymnesang lovpriser
 Den Gud, som selv i Ormens Kryb beviser
 Sin Godhed og sin Magt.

Tank Dig en By, som op fra Søen dukker,
 Paa Bølgen sig den glade Mængde vugger,
 Højt kneiser Taarn og Slot.
 Det stuer ned, heel liigt et Oldtids Minde,
 Fra Vjergets idel blomsterklædte Linde,
 Som Egnens stolte Drot.

I Dalens Grund en venlig By sig spreder
 Langshen med Søens lifligstjønne Breder,
 Og aander Fred og Ro;
 Glad Borgeren sin Nabo Haanden rækker,
 Ei Krigens Larm ham af sin Slummer skrækker;
 Thi Fredrik hersker jo!

Paa Stadens tvende skovomkrandsie Fløje
 I bunte Grupper taarnes ranke Høje,
 Man kalder Alper dem.

Henrykt jeg flob højt paa Helvetiens Toppe,
Men dog jeg smagde ei den Fryd deroppe,
Som paa mit Alpehjem.

Forfølger man med længselfulde Blikke
Hiin herlige Natur, da veed man ikke,
Hvor helst man dvæle skal.
Hist kneise Der frem af Søens Glade,
Her dufte Lundens friske Bøgeblade,
Trindt om en Blomstersal.

I yndigt Farvespil afverler Enge
Med Bakker, Skov og blomsterklædte Senge
Og Marker fuld' af Korn.
En Landsby hist, og her et Huus fremtitter,
Imellem Hjorden muntre Hyrde sidder,
Og blæser paa sit Horn.

I Aftensolens Guld hjem Bonden iler,
Bed Konens Varm nu snart han hviler,
Og sæler Fryd og Trøst.
Alt jubler Børnesklokken ham imøde,
Af Faderglæde seer man Rinden gløde; —
Det er Naturens Røst.

Hør Aftenklokkens Sølvertone runge,
Hør skjønne Møer den hulde Baar besjunge,
Hør Bjergets Echolyd.
See, hvor den glade Ungdom lystigt bandser,
See, hvor Enhver sin Elsker huldt omkrandser,
See Ufkylds Himmelfryd.

Og glad sig flokke Venner, Mødre, Fædre
Om Skaren trindt, og taler om den bedre
Hensvundne gamle Stund;

Til Solen ned bag Bjergets Linde synker,
 Og Stjernens Ild igjennem Taagen blinker —
 Hver gaaer til Søvnens Blund.

Lidt løfter jeg min Sjæl fra Jordens Lue
 Opad mod Himlens lyse Etherbue,
 Og mindes dig, o Pløn!
 Jeg tænker da paa mine uskylds Glæder,
 Paa hver en yndig Plet, paa tusind Stæder,
 Hvor Baaren var saa fløn!

Hvad er vel Sveitserlandets Fjeld' og Dale
 Mod Fædrehjemmets elskte Blomstersale,
 Hvor Tro og Nætsind boer?
 Vel Danstems Hu til sjerne Lande stunder,
 Hans Langsel bliver dog, at Aften blunder
 I Fædrelandets Jord!

Julin — Fabricius.

Ø n s k e r n e.

Hvo kender den sølsomme Mandehær,
 Der danser i blændende Drimmel,
 Ligt natlige Skygger, der tumle sig der,
 Hvor Drømmeren finder sin Himmel?
 Os Alle omsoøver den tallose Hær
 Både fjernt og nær;
 Men vee os! De Spøgelser baare.

De glimrende Skygger vi have saa kjær
 Og stræbe dem stedsse at fange;
 Men have vi grebet den halve Hær,
 Strax viser sig dobbelt saa mange;
 Og Alle fortryller den magiske Dands
 Baade Sind og Sands;
 Men vee os! De Spøgelses daare.

Nu vise sig Skygger som Alfer smaae,
 Nu Kæmper liig gyldene Bjerge;
 Saa gjerne vi ville de Kæmper naae,
 Men kunne knap fange de Dværge,
 Der hvirvle sig om os med Lynets Fart
 Og bortsvinde snart;
 Thi vee os! De Spøgelses daare.

Paa Sommerfuglvinger i Regnbu'glands
 Om Barnets Vugge de svæve;
 Saa inderlig glad ved den Billeddands,
 Vil Slutten de Smaahænder have.
 Og gribe de Skjønne; men — kan dem ei naae.
 Græd dog ei Du Smaa!
 Al vee os! De Spøgelses daare.

Naar Kjærlighed gløder en Ynglings Varm
 Og ømt ham den Elste tilvinker,
 Naar venlig omflynge Arm i Arm
 Dem Aftenens Stjerne tilblinker,
 Da svæve de Hænder som Engle smaae
 I det fjerne Blaae;
 Dog, vee os! De Spøgelses daare.

Men byder ham Skjebnen: Din Elste glem!
 Forgjæves er Længsel og Smerte,

Da styrte de Spøgelse volbsomt frem
 Og knuge sig tæt til hans Hjerte.
 Som giftige Øgler de sugte hans Blod
 Ud af Hjertets Rod;
 Thi vee os! De Spøgelse daare.

Naar Dødingen vakler ved Gravens Bred
 Og famler med skjælvende Hænder,
 Naar bøiet han vandrer med tunge Fjed
 Og knap sine Kjæreste kender:
 Da gøgler endnu for den matte Sands
 Hine Manders Dands;
 Thi vee os! De Spøgelse daare.

Hu sig mig, hvad hedder den Mandehar,
 Den tallose glimrende Brimmel,
 Der vinker og blænder og daarer Enhver,
 Som Skygger paa natlige Himmel?
 Forst eengang, naar Sjælen fra Lænken er fri
 Svinder alt Tryllerie;
 Thi da kan ei Døfterne daare.

C. T. Silwar.

Gartneren.

Jeg gad dog vide, hvem det monne være,
 Som aarle vander mine Blomsterbed,
 Som luger dem og planter gyldne Roser
 Om Matten i min Jord, naar Søvnens Blug
 Tillaaser mine Pine? — See! Nu atter
 En Heliotrop mig smiler friskt imod. —
 Mon det en Engel er, hvoraf i Drømme
 Jeg stundom hører Harpemelodi,
 Hvis Hovede jeg seer, omsnoet af Lokker,
 Langt skjønnere, end Solens Purpurguld? —
 Hvad eller er det en Venindes Hænder,
 Som svøbt i Skjul mit Hjerte fryde vil? —
 Maaskee det er en venlig Alf, som seiler
 I Valnødskal om Matten over Hav
 Med Synnaalsaarer, som min salig Moder
 Mig ofte har fortalt? . . . Ha! er det Dig,
 Din Skjelm! — Kom Du kun frem bag Myrthehekken;
 Jeg seer Dig nok! Jo vist! Du troer maaskee,
 Du kunde narre mig, Du stemme Gartner!
 Hvor jeg forfækket blev! Jeg meente fast,
 At det en Engel var, som skjærmed' mine Blomster,
 Saa er det Ham, min Naboes ældste Søn,
 Som jager Skrak i mig! . . . „Tilgiv! Tilgiv,
 O elskte Pige! — Tidt paa Effrovs Vinger,
 Som Maanens Straaler farved' med sit Guld,
 Jeg fløi herhid, at vande Dine Blomster,
 I Haab — at maatte lønnes med et Kys.“ . . .
 „Et Kys? — Jo vist! af Kys jeg haver ingen,
 Et Hjerte derimod, det være Dit,

Thi længe alt det slog Dig hemmeligt imøde!" — —
 Og Duggen zittrede trindtom af Fryd
 Paa Blonstjerne, da Ynglingen nu savned Pigen,
 Og trykte hende ømt til hede Varm!

Julin — Sabricius.

Den hastige Ombendelse.

- A. En Kone jeg Dig foreslaaer —
 B. Jeg takker, hvis jeg hende faaer.
 A. Et yppigt Legeme hun har —
 B. Det gjør hos mig ei Sagen klar.
 A. Hun er en yndig Rosenkney —
 B. Jeg vil den ikke lukke op.
 A. En jernfast Dyd besidder hun —
 B. Lad hende den beholde kun.
 A. Hun er belæst, hun har Forstand —
 B. Jeg vorder aldrig hendes Mand.
 A. Hun Ewig og Falskhed kjender ei —
 B. For Fanden, slip mig! Gaae Din Vej!
 A. Halvanden Lønde Guld hun har —
 B. Jeg tager hende strax, min Faer!

Castelli.

Tabuletkræmmeren.

En irlandsk Historie.

„Det smerter mig, sagde engang en berømt Digter til mig: det ydmyger mig, naar jeg bemærker, hvor afhængig vor moralske Natur er af Omstændighederne. Vi vilde ikke engang selv kjende vore bedste Sjelekræfter, naar de ikke vaskes ved udbortes Paavirkning, ligesom den varme Solstraale aabner Blomstens duften: de Ralk.“

Det er kun altfor sandt. Vi vide ei, hvortil vi ere istand, naar Opfordringens eller Nødvendighedens Time slaer. Thi den jager ikke sjelden Blodet af de stærkeste Mænds Kinder, medens den derimod omskaber den svage Kvinde til Heltinde.

Udbortes Paavirknings Indflydelse paa slumrende Sjelekræfters Opvækkelse, den overordentlige Magt, Selvopholdelsesinstinctet har over vor Sjæl, og den Triumph, vor Aand vinder over vort Legems Svaghed, viser sig vel sjelden af noget Exempel paa en saa mærkelig værdig Maade, som af Tabuletkræmmeren Galloran's Historie, som her meddeles:

I den sydlige Deel af Grevskabet Kilkenny levede en fattig Landmand, Michael, eller slet og ret Michel Keilly. En Hytte og en liden Kartoffelmark vare vistnok hans hele Rigdom; men dog var han stolt deraf, thi et stærkt Legeme, som ingen Strabadser frygtede, og et fyrigt Temperament, som ingen Modgang frygtede,

forenede sig dermed. I Kærlighed hylbede han Trine Bray, en ung, rødnuftet Pige, og fik hende ogsaa. Keilly var stærk, slink og slittig; Trine var den bedste Spinderke i hele Grevskabet, og i Kilkenny var det let for hende, at sælge sit Arbeid. Saaledes kom da Parret ret ret godt ud af det. I detmindste sagde Trine i det første Egteskabsaar, at der ikke fandtes lykkeligere Mennesker i Verden, end Michel og hun. Thi Michel var saa god en Mand, som Solen kunde skinne paa; han havde ingen Feil, som var værdt at nævnes, undtagen at han stundom tog sig en Taar over Tørsten, og — tilføiede hun — hvorfor skulde han ikke det, da det gaaer saa sjelden paa?

Men desværre begav det sig, at slig en Taar over Tørsten blev Begyndelsen til alle Trines Lidelser. I en ulykkelig Stund gik Michel til Markedet i Kilkenny, for at sælge noget Garn, som hans Kone havde spundet. Her gjorde han Bekjendtskab med en lystig Broder, som førte ham til et Vertshuus, hvor han heel gavmildt bebertede ham med nogle udsøgte Sopkener. Man begyndte at spille, og i en Haandevending var Michel's Pung tomt. I det ulykkelige Dieblis, han, ophidsset af Likøren, var ude af sig selv over sit Pengetab, treen en Hverver til ham. Den mangefarvede Rokarde paa Krigsmandens Hue skinnede, liig Haabets Regnbue, ned paa den halvdrufne Michel, og inden Morgenens gryede, var Denne indskreven i Regimentslisten og skulde ufortøvet transporteres til Cork.

Gandske forstyrret over den Ulykke, han havde beredt sig og sin Hustru, som han elskede tusindgange høiere end sig selv, bad Keilly en Bekjendt underrette

hans Trine om den ham tilstødte Ulykke, og give hende den Forsikkring, at han, inden otte Dage, vilde afgive et Brev til hende paa Posthuset i Rilkenny. Den samme Befjendt maatte overbringe hende hans Solvoldsmønt og en Guinee, den ærlige Halvpart af hans Haandpenge. Den arme Trine bortvendte sig gysende fra Guldstykket, der var Nædselslønnen for hendes Michel's Hjerteblod, og gjorde ved sig selv det Løfte, at Intet paa Jorden skulde bevæge hende til, at røre det nogeninde. Trine havde just intet philosophisk Begreb om Tid og Rum, og undredes derfor ikke lidet over, at der maatte hengaae saamange Dage, inden det belovede Brev skulde komme i hendes Hænder.

Omfrider kom da den vigtige Dag. Hun var for utaalmodig til at oppebie Postbudets Komme; hun begav sig paa Veien til Rilkenny, der laae omtrent tre Miil fra hendes Hytte. Paa Posthuset fandt hun gandske rigtigt det belovede Brev; men ikke førend det var i hendes Hænder, faldt det hende ind, at hun ikke kunde læse. Hun begav sig derfor hurtigt paa Tilbageveien, for at opsoge sin Veninde Nancy, Skolemesterens Datter, der gjaldt for det lærdeste Fruentimmer i Byen. Michels Brev blev gennemstrevet, og befandtes at indeholde megen Kummer, megen Unger, og endnu mere Kjærlighed. Michel forsikrede sin Trine, at det gik ham meget bedre, end han havde ventet og fortjent, at Regimentets Indskibning var bleven udsat tre Uger endnu, og at han derfor bad sin Hjertelskede komme til Cork, hvis hun kunde tilgive ham, paa det de dog kunde skilles ad i Mindeslighed og Kjærlighed. „Saa maatte
(20*)

der komme, hoab der vilde, skrev han. Naar han var forligt med hende, kunde han vise sig som en Mand, doe som en Mand, om det skulde være, men dertil vilde han aldrig være istand, naar han ikke først havde trykt hende til sit Hjerte endnu engang."

Med foldede Hænder og tilbageholdt Aandedræt lyttede Trine til Michels Skrivelse; men ei gav hun andet Tegn paa sit Hjertes Bevægelse, end at hun lod nogle faa Taarer rulle langsomt over Kinderne.

"Om jeg vil! raabte hun: Stakkels Fatter! Ulykkelige Michel! Jeg vidste jo nok, at Du var mig huld! Og — kjære Nancy, ikke sandt? — Man lader mig nok følge med ham over Havet? Saa haardhjertede kunne Menneffene aldrig være, at de ville stille Mand og Kone fra hinanden!"

Efter kort Overlæg blev der, ved Nancy's øvede Haand, istandbragt et Brev, der allerede blev beforsdret samme Aften. Deri kundgjorde Trine sin Beslutning, næste Dag, som var en Tirsdag, at begive sig paa Veien til Cork; da Afstanden kun beløb omtrent 48 engelske Mil, haabede hun at naae sin Bestemmelse, Onsdageftermiddag. Thi da hun idag, om Mandagen, var gaaet til Kilkenny og tilbage, altsaa omtrent Trediedelen af hiin Vej, saa meente Trine, det vilde ikke falde hende saa svært, at gaae til Cork paa halvanden Dag. Dog lod hun sig af Nancy overtale til, at fastsætte sin Ankomst til Torsdagen.

Resten af Dagen tilbragte Trine med Forberedelser til sin Vandring; hun ordnede Alt i sin Hytte, og sammenpakkede nogle Klæder til sin Michel. Kommesuhret og Guldstykket sat hun i Taaen paa en gammel

Sto, som da ogsaa fandt Plads i Bylden, og næste Morgen aarle lukkede hun sin Hytte, glemte Røglen omhyggeligt under Tagstjæget, og tiltraadte med let og haabfuldt Hjerter sin lange Dagsreise.

Det fortjener at bemærkes, at denne stakkels Kone, som kaldtes til, i et sælsomt Sørgespil og under saa ængstende Omskændigheder, at spille en Heltindes Rolle, slet ikke lod see noget Heltmodigt i sit Udvortes; hendes Bæsen røbede Intet, der havde kunnet vidne om en stærk Aand eller stærke Nerver. Trine talte 23 Aar, var liden af Væxt og fin af Bygning. Hendes Ansigtssdannelse var almindelig, hendes Dje blidt som en Dues, hendes Udseende godhjertigt.

Det var Sommerstid; Dagene vare lange, Veiret smukt. Smaa vederværgende Regnbygger gjorde det let og behageligt at reise.

Muntert skred Trine frem ad Veien. Om Aftenen havde hun, skøndt hun havde hvilst sig nu og da, tilbagelagt fulde 21 engelske Mil. Hun fandt Herberg i et lidet Vertshuus ved Landeveien, og næste Morgen fortsatte hun sin Valfart. Dog følte hun sig lidt stiv af Gaarsmarschen, og allerede begyndte hun at ængste sig, at hun ikke skulde naae Maalet inden den bestemte Tid. Solen var hedere, Veiret lumrere, end igaar, og trods al sin Anstrengelse kunde hun ikke komme længer, end til Rathery, som ligger 18 engelske Mil fra Cork. Torsdagen var endnu kvalfuldere for den arme Trine. Landeveien førte over skaldede Hæie, gjennem dybe, vilde Dale, og Solen brændte stærkt. Ved Middagstid dreiede hun om til en af saa Træer omstygget Bæk, hvori hun badede sine sowlne Fødder. Derpaa

sank hun, overvældet af Hede og Mathed, i dyb Slummer, efterat hun havde leiret sig i Skyggen og gjort sin Bølt til sin Hovedpude.

Da hun vaagnede, saae hun til sin Skræk, at Solen var sin Nedgang nær; men nær var hun fortvilet, da hun savnede sin Bølt. Hendes første Tanke var, at Misserne havde stjaalet den fra hende; men da hun saae sig nøiere om, fandt hun brede Fodspor i det bløde Græs, og nu begreb hun, at Mennesker havde tilføiet hende det uersfattelige Tab. Idet hun bittert bebreidede sig sin Uagtsomhed, skred hun videre, og i det Haab, at naae Cork til Ratten, iulte hun alt hvad hun kunde, skjøndt hendes Mathed og Bedrøvelse tiltog mægtigt. Da Alstenen begyndte at skumre, segnede hun, hungrig og modig, til Jorden; thi hele Dagen havde hun ikke nydt andet, end en kold Kartoffel og en Drik Rjerne-mælk. I det Haab, at opdage et Herberg, saae hun sig om i det synkende Alstenlys; men ingen Bygning viste sig for hende, uden et høit Slot paa en fjern Høi. I sin Fortvivlelse satte hun sig paa en Græsplet ved Landeveien, og græd bitterlig, idet hun tænkte paa sin kjære Mand.

Adskillige Ryttere iulte forbi, ogsaa en glimrende Bogn, men Ingen skjenkede den Ulykkelige mere, end et flygtigt Blik. Da sank Trines sorgtunge Hoved ned paa hendes ængstede Barm. Alsmagt syntes, liig en sort Sky, at leire sig over hendes Sandser, da hun hørte Fodtrin nærme sig. Hun slog Dinene op, og saae en Mand, hvis sælsomme Udvortes strax var hende bekendt; hun saae ingen Anden for sig, end Tabu-letfræmmieren Galloran.

I en Tid af tredive Aar havde Galloran været almeenbekjendt i alle Stæder og Landsbyer mellem Waterford og Kerry. Han var meget gammel, selv vidste han ikke ret, hvor gammel. Han mindedes kun, at han var en djerv Ugersvend, da man havde indtegnet ham i det tolvte Regiments Rulle, og at han, i Aaret 1777, maatte gjøre Krigen i Amerika med. Hans Dragt var paafaldende. En ulden Hue, hvorunder lignede graat Haar kreb frem, over den en gammel, med Rokarden forsynet Soldaterhat, bedækkede hans Hoved. En grov Kjole, der var sammenknappet under Hagen, afgav et Tag for hans Varekasse, som han bar paa Ryggen i en Læderrem. En tyk Egeknippel var hans Støtte, og i Rødsfald ogsaa hans Bærge. Hans Udvortes røbede ingen Aldersvaghed; hans Kinder vare vel rynkede, men ikke magre; hans Skridt var fast, hans Dine luede muntert endnu. Hans glade Lune gjorde ham velkommen i hver Hytte, og mangen Spøg af ham levede i Folkemunde. Galloran vendte tilbage fra Markedet i Kilkenny, hvor hans Handels speculation rimeligviis havde havt et heldigt Udfald, thi hans lille Krambod havde formindsket sig betydeligt. Skjøndt det ikke lod, som han kjendte Trine, tiltalte han hende dog paa godt Irlandsk, og spurgte hende, hvad hun gjorde her.

Med saa Ord fortalte Trine sin Ulykke — „Nu, ifandhed, mit Hjerte er bedrøvet paa Eders Begne, stakkels Kone! sagde han medlidende: Hvad vil I nu foretage Eder?“

„Af Gud, hvad kan jeg foretage mig? spurgte Trine trøstløs: Hvorledes skal jeg komme over til Cork,

Da jeg ei engang veed, hvor jeg befinder mig i dette vel-
signede Dieblis!"

„For Nat kommer I vel neppe til Ahnamon!" sagde Tabuletkræmmeren hovedrystende. — „Saa vil jeg blive liggende her, og døe!" svarte Trine med frembristende Laarer. — „Døe! Det forbyde Gud! raabte Hiin, idet han treen hende nærmere: Til mig, til Peter Galloran, siger I det, Kone? Og er jeg da den Mand, som i denne mørke Stund vilde lade et stakkels Fruentimmer ligge paa Landeveien? Tilmed et stakkels Fruentimmer, som maa være mig bekjendt, skjøndt jeg, ved min arme Sjel, ikke er istand til at huske Eders Navn!" — „Jh nu, jeg er jo Trine Keilly fra Castle Conn!" — „Trine Keilly! Meiner Six! Og derfor maa I ikke tiere snakke om at døe. Oploft Eders Dine, see, en halv Miil længere frem ligger Bidbi Hogans Kro, idetmindste har den ligget der før. Stat op! Vil Gud, saa finde vi hist en Vid Brød, en Skaal Suppe og et Par Senge. Nu munter! Støt Jer ved min Arm, kun fast, den føler sig stærk nok dertil!"

Idet han talte saaledes, havde han med et Slags Galanteri, der var halvt Bonde- og halvt Soldaterpræg, løftet Trine op, og understøttet hende med den ene Arm, medens han med den anden svang sin Knortestok over sig. — Saaledes skrede de videre, idet Oldingen istemte en munter Folkesang, blot, som han sagde, for at indgyde Kvinden lidt Mod.

Efter en halv Times Vandring kom de til to Sideveie, der dreiede af fra Landeveien. Tabuletkræmmeren tiltraadte den ene, og efter saa Minuters Forløb stode de for et eensomt liggende Huus, der laae lidt affs

des fra Veien. Over Døren befandt sig en lang Stang, der stak frem af Muren og bar paa sin Spidse et Knippe Straa, som kundgjorde, at der inde i Huset fandtes Pleie for Mennesker og Dyr.

Alt var det bleven temmelig mørkt, og Tabulets Fræmmeren løstede Dørklinken i den Forventning, at den skulde give efter, men den holdt igjen indvændigt. Galloran bankede og kaldte, men hverken lykkedes der op, ei heller fik han noget Svar. Huset var af temmelig betydeligt Omfang; thi det havde tilforn været en Fabrikbygning og siden en Forpagtergaard. En Deel deraf laae forfalden og næsten i Ruiner; den anden Deel viste Spor af Menneskers Nærværelse. Men hvergang Tabuletsfræmmeren bankede, lod et saa huult Ekko gjennem Bygningen, som om den var gandske tom.

Trine begyndte at vorde urolig, og forsede sig, idet hun raabte: „Gud være os naadig!“ — Men Tabuletsfræmmeren, som syntes velbekjendt med disse Omstændigheder, førte hende om til Husets Bagdeel, hvor der, mellem nogle Ruiner, fandtes en anden Indgang. Her løstede han sin vægtige Knippel, og lod et saa vældigt Slag falde paa Døren, at det lod langt bort, og en hvinende Stemme spurgte indenfra, hvad der var paa Færde.

Da der fulgte et beroligende Svar, aabnedes Døren langsomt og forsigtigt, og der viste sig en runken, mager og halvnoget gammel Kvinde, som med den hule Haand beskyggede et tyndt Talglys.

Galloran, som var noget hastig og iilsindet af Temperament, begyndte ærgerlig: „Nu, i den Øverste af alle Djævels Navn, hvorfor lukker J da ikke op?“

— Men pludseligt taug han, som om han stude ved at see den kummerlige Skikkelse: „Er det Biddy Hogan selv, som jeg seer?“ spurgte han, idet han rev Lyset af den Gamles Haand, og lyfte hende i Ansigtet. Et Blif paa hende, og han var paa det Reene, thi strax gav han Lyset tilbage, og førte Trine ind i Kjøkkenet, idet den gamle Kvinde lyfte for dem. Her trykte han den trætte Vandrerste ned paa en Træskammel.

Da Trine var kommen til Kræfter igjen, og nu saae op, kunde hun ei andet, end soe nogen Uro, da hun saae, at hun befandt sig paa et saa mørkt og frygtopvækkende Sted. Her havde tilforn været et stort Kjøkken, thi her fandtes en bred Kamin, saadan, som man ofte seer i Irlands ældgamle Landsteder. Sparværket deri var foranløben af Rust, eller tildeels forraadnet, Bæggene havde været beklædte med Egebark. Et Bord med tre Been, en bred Træstol, en Bænk ved Kaminen, og den Skammel, Trine holdt besat, dannede her det samtlige Huusgeraad. Hver Gjenstand vidnede om den største Elendighed, om Uteerlighed og Hunger.

„Og hvad har I i Huset, Biddy? Honning maa skee?“ var Tabuletkræmmerens første Spørgsmaal, da den Gamle havde sat Lyset hen. — „Mig synes, Lidet nok!“ svarte hun. — „Lidet; altsaa vel slet Intet?“ — „Ikke saameget, som en Nyg kunde møtte sig paa, og heller ikke er her Noget hjemme, som jeg saa vilde kunde sende ned til Balgowna.“ — „Saa maa vi hjælpe os, saa godt vi kan!“ raabte Galloran, trak en liden Iversæk frem under sin Noqueleore, og fremtog deraf et Stykke Kød, en Skive Skinke, Brød og nogle

folde Kartofler. Dymuntret ved Synet af et saa dygtigt Maaltid, begyndte den Gamle at blæse i Åften paa Årnestedet, lagde nogle Kartofler til Gløderne, for at varme dem, og sysselsatte sig med nogle Tilberedelser til de Fremmedes Bevertning. Imidlertid havde den gamle Tabuletkræmmer fra Tid til anden kastet et bekymret Blik paa Trine, vel ogsaa talt et Trostensord til hende nu og da. Nu satte han sig paa den brede Træstol, idet han støttede begge Årme paa sine Knæe.

„Eiderne have taget en sørgelig Forandring hos Eder, Mutter Biddy Hogan!“ sagde han omsider efter lang Tausshed. — „Tilvisse, tilvisse! svarte den Gamle med et Slags Hyl: Skiebnen har været os meget haard.“ — „Og hvor er Fatter? Hvor er Knøsen, Barnabas?“ — „Hvor de ere? Ja, hvor skulde de være? De ere sagtes gangne til Ahnamon.“ — „Men hvad blev der af Barnabas? Det var en dygtig Dreng, da jeg saa ham sidstegang, men ogsaa en god Dreng.“

I det Dieblis, den Gamle hørte sin Søn omtales, saa hun op, men lod strax Hovedet synke igjen. „Ja, med ham er det heel anderledes nu, end før; Barnabas er ikke mere i Arbeid hos Godsherren.“

„Nu, hos hvem da?“ spurgte Tabuletkræmmeren. — Den Gamle syntes at lede efter et Svar. „Saa har I ikke hørt, hvorledes han ragede i Klameri med Herren? Hvorledes han — — dog jeg veed jo selv ikke ret, hvorledes det gik til. Men efter den Tid var Barnabas yderlig forbittret paa ham; han har betraadt onde Veie, og den Gamle er ham gandske underdanig. Den Ene er mørk og vild, den Anden

gnaven og sorgfuld, og jeg har min store Nød med dem Begge."

Den Gamle havde imidlertid dækket Bordet efter Tællighed, og Trine, der mere led af Hunger, end af Mødighed, blev først, af den godmodige Tabuletkræmmer, bevertet med det Bedste, han havde. Men da hun nu tilfældigviis fastede et Blik paa den Gamle, saae hun Denne gloe saa misundeligt og graadigt paa Maden, at hun følte sig bevæget af Medlidenhed til at række den Gamle det, hun havde i Haanden. Qvin: den stirrede paa hende, men trak, med et vildt Smil, den allerede udrafte Haand tilbage.

"Nu, hvad fattes Jer da? spurgte Trine, idet hun forundret saae paa den Gamle og sagde halvsagte: Hungeren berøver hende Forstanden. Høit tilføiede hun: Tag det dog, Moer! Spiis kun, gode Kone! Der er sikkert nok for os Alle, mere end nok!"

Med disse Ord paanødte hun hende Noget. Den Gamle bed graadigt deri. „Gud lønne Jer det!" raabte hun, idet hun konvulsivt trykte Trines Haand, og derpaa trak hun sig tilbage i en Krog, hvor hun med dyrist Begjerlighed slugte, hvad hun havde faaet.

Medens alle Tre endnu sadde og spiste, indtraadte Fader og Søn. De havde stillet Snarer for Vildtet paa Rabohviene, og vare viensynligt bestyrkede og forstemte, da de fandt Gjæster i Hytten, thi siden Barnas has havde lagt sig ud med Godsherren, flyedes den af Alle. Den gamle Zogan bød Tabuletkræmmeren en gnaven Aftenhilsen. Med en Eed mellem Lænderne sneg Sønnen sig hen til Kaminen, hvor han, vendende Ryggen til de Andre, satte sig ned, for at fløve en

Brændeknude. Faderen var tør og skarp; enten var han død, eller han lod som han var det. Sønnen var firskaaen og solbrændt; hans Ansigtstræk vare just ikke hæslige — dog vanziredes de af en lurende Bilde; hed samt af et Slags dumme og drukne Sideblikke.

En Tidlang saae Galloran paa Begge med Forundring og Uvillie. Dog formildede Medynk og Deeltagelse snart den ærlige Oldings Miner. Af sin Side lomme fremtog han en Flaske Whiskey, og bad Qvinden skaffe noget kogende Vand — saa vilde han lave en dygtig Punsch, og lade Kruset gaae rundt. Det skete, og Alle drak flittigt, undtagen Trine, som viste Kruset bort; deels var hun noget febersyg efter Reisen, deels var al stærk Drif hende modbydelig. Ved dette Beviis paa godt Kammeratskab blev den gamle Tabuletkræmmer udsonet med sine fordums Bekjendte; han begyndte at vorde lystig ved Kruset, roste sig af sin heldige Handel paa Markedet i Kilkenny, viste sin næsten tomme Kasse, tog to Halstørklæder — de eneste, som endnu vare deri af denne Sort — fastede det ene i Trines Skjød, det andet til den Gamle. Derpaa stak han Haanden i sin Lomme, raslede med sine Penge, og svor, at han imorgen vilde opvarte Trine med en herlig Frokost. Han fastede en Sølvskilling paa Bordet, og bød den Gamle besørge den.

Trine hørte med megen Uro paa denne Rodomontade, thi det kom hende fore, som om Fader og Søn viklede nogle mistænkelige Blikke; hun begyndte at føle en ubeskrivelig Frygt for sin Omgivelse. Hun stod op fra Bordet, mindede Tabuletkræmmeren om Tiden, og bad Vertinden om et Natteleie, idet hun bestræbte

sig for, at antage den ligegyldigste Mine derved. Den Gamle tændte en Lygte, og lyste op ad en brostfældig Trappe til et Loft, hvor der stode to Senge tæt ved Siden af hinanden; den ene blev anvist Tabuletkræmmeren, den anden Trine.

Trine var opvoksen i en irlandsk Hytte, hvor Indsidderne i Almindelighed leve ganske tvangsfrit sammen, og derfor ville vore Læsere ikke undre sig over denne Anordning. Dog forlangte hun, at der, om muligt, maatte vorde anbragt et Slags Skjerm mellem Sengene. I Begyndelsen gav den gamle Hæx et skamløst Svar paa denne Fordring; men da Trine blev ved at gjentage den, bleve Sengene skudte fra hinanden, et Par Skridt omfrent, og et gammelt Dækken blev hængt paa Bjelken imellem dem. Da denne Indretning var truffen, ønskede man hende „en god Sovn og glade Drømme.“ Den Gamle satte Lygten paa Gulvet — thi i Kammeret fandtes hverken Bord eller Stol, og forlod Trine.

Hun læste sin Aftenbøn, og kastede sig halvafflædt paa Straaleiet, med hvis Uldteppe hun bedækkede sig. Et Kvarteer efter kom Tabuletkræmmeren ravende op paa Loftskammeret, og idet han gik forbi Trines Seng, bad han Gud tage den Hjælplose i sin Baretægt. Derpaa søgte den gamle Mand ligeledes sit Leie, og saa Minuter efter snørkede han høit.

Alt var nu tyst i det gamle Hus, men Trine var ei istand til at sove. Hun havde Febergysninger, og kunde ingen Hvile finde. Hendes Lemmer smertede, hendes Hjerter bankede og brændte, ubeskrivelig Angst havde grebet hende, og hvormegen Umage hun end

gjorde sig, for at indslumre, saa stirrede dog begge Mændene nedefor hende uafsladeligt i begge de luffede Nine. Hun følte en flyvende Hede og en brændende Tørst. Ikke istand til, længer at udholde denne piinlige Følelse, vilde hun reise sig, for at aabne Dør eller Vindue, da hun hørte hvissende Menneskestemmer. Hun blev liggende gandske stille, og lyttede. Sagte lofstedes Dørlinken, Døren aabnedes, og ind snege sig Fader og Søn. De gik saa sagte, at Trine intet Fodtrin hørte, skjøndt hun saae de Elendige skride gjennem Kammeret. Begge nærmede sig Galloran's Seng — samme Dieblif hørte Trine et Slag og derpaa en Stønnen — en gruelig, hjerteskjærende Stønnen, der kun altfor tydeligt gav hende at forstaae, at man havde myrdet den ulykkelige Tabuletkræmmer.

Stivnende af Skræklæe Trine der, men asfmægtig blev hun ikke. Vel meente hun, Røden vilde nu komme til hende; dog begreb hun instinctmæssigt i samme Dieblif, at Intet i Verden kunde redde hende, uden maaskee den Omstændighed, at hun stillede sig, som hun sov trygt.

Efterat Morderne havde fuldbragt deres blodige Værk paa Tabuletkræmmeren, nærmede de sig Trines Leie, og belyste hendes Ansigt med Lygten; der læe hun uden Bevægelse, aandende roligt og langsomt. Morderne holdt Lyset for hendes Dienlaage — Trine blinkede ikke, rørte sig ikke.

En Pause, en skræffelig Pause fandt Sted; derpaa fulgte en Hvissen, som afbrødes af en tredje Stemme, der syntes at gaae i Forbøn. Dog blev alt dette forhandlet saa sagte, at Trine ikke kunde høre et Ord,

Skjædt Graastanden kun var liden. Efter nogle Døgnblikke, der vel maa have været et Aarhundred fuldt af Angst for hende, fjernede de Elendige sig, og lode den Forladte allene i Mørket. Nu var hun liig en Døende, eller, for at bruge hendes egne Ord: „Hjertet i mit Bryst, sagde hun: henfød som Vand; men jeg var fastbesluttet, ei at vorde afmægtig, og jeg blev det ikke. Jeg vidste, at jeg behøvede al min Besindelse, naar jeg vilde søge at redde mit Liv, og jeg beholdt den.“

Alf og til kom det hende fore, som om den Myrbede rørte sig og fastede sig i sin Seng. Derved forøgedes endnu hendes Rædsel. Dog arbejdede hun af al Magt, for at fatte sig. Hun lyttede; Alt var stille, Intet rørte sig.

Nu randt det hende i Tanke, om det ikke skulde være muligt, at flye. Vinduet frembød sig dertil; det svage Maanskin falbt gjennem dets smudsige, med Spindelvæv overtrukne Ruder. Det var meget lidet, og Trine betænkte desuden, at det sad temmelig høit paa Muren. Hun vidste heller ikke, hvortil det gif ud, eller hvorhen hun skulde vende sig, om det ogsaa lykkedes hende, at slippe ned. Fremfor Alt var det hende klart, at den mindste Støi, hun gjorde, maatte berede hende uundgaaelig Undergang. Hun besluttede derfor at holde sig gandske stille.

Det var den arme Qvindes største Lykke, at hun fattede denne Beslutning. Thi uden mindste forudgaaende Støi gif Døren andengang op, og i det svage Lys, hvortil hendes Dine nu havde vænt sig, saae hun den gamle Sybille stikke Hovedet ind i lurende Stilling. Efter nogle Minuters Forløb lukkedes Døren atter

gandske sagte og den forrige Hviſken begyndte paa: ny. I Begyndelsen var hun ei iſtand til at ſkjelne eet enefte Ord; men nu lod den Gamles Roſt pludſelig igjennem, og lydt udbrod hun i diſſe Ord: „Antaſter Du hendes Liv, Barnabas, da ſkal Du være forbandet af Din Moder! Der er allerede gjort nok.“

„Hun ſkal altsaa leve, for at bringe os Alle i Galgen?“ ſagde den vanartige Søn. — „For det ſkulde ſkee, ſvarte den Gamle: for vilde jeg ſelv jage hende Kniven i Struben! Men hun ſkal og vil ikke forraade Dig, min Dreng. Frygt ikke, hun ſover trygt.“

Sønnen ſagde herpaa noget, ſom Trine ikke kunde forſtaa. — — „Pſt, Pſt! Jeg ſiger jo Nei, Nei! raabte den Gamle igjen: I Bugten for Cork ligger allerede det Skib, hvorpaa hun reiſer langt, langt bort over ſalten Sø. Og have vi ikke allerede Alt, hvad hun eier i Verden? Og tog hun ikke Mas den af ſin egen Mund, for at give mig den?“ — Sønnen tog bag efter tilorde, uden at Trine forſtod noget deraf; derpaa ophørte Samtalen, og den Haardtængſtede var endnu uviſſere om ſin Skjebne.

Kort efter aabnedes Døren igjen. Begge Mor: derne traadte ind, og ſlæbte den ulykkelige Tabulets frømmers Liig ud. Blinkende ſaae Trine dem ſkridde frem og tilbage, men Gødtrin hørte hun ikke. Imidlertid ſtod den Gamle for hendes Seng, og lod nu og da Lyſets Straaler falde paa den Dybtængſtede, der, ſom det ſyntes, laae i den roligſte Søvn.

Langt om længe fjernede de sig Alle, og Trine saae dem ikke mere den øvrige Nat.

Omfrider var da denne lange, lange Nat, fuld af Gru og Rædsel, forbi. Trine laae stille, til Morgenens dæmrede; da stod hun op, og gik ned i Kjøkkenet. Den gamle Sybille tog just en Potte af Ilden, og havde nær tabt den, da Trine pludseligt talte hende, og med et Ansæg af Forundring og Forlegenhed, spurgte efter sin Ven Halloran, idet hun bemærkede, at hun havde kastet Dinene paa hans Seng og fundet den tom. Den Gamle svarte: at han alt før Dag var gaaet til Mallow; han havde nemlig betænkt sig, og vilde did, før han reiste til Cork. Trine stillede sig endnu mere forundret, og mindede tillige den Gamle om, at Tabuletkræmmeren igaar havde lovet, at betale Frokosten for hende.

„Nu, det gjorde han ogsaa! tog den Gamle Ordet: Just derfor har jeg jo selv allerede været i Balgowna, for at hente Melk og Havremeel. Jeg kom tilbage, før Solen endnu var over de tre Bjergspidser, og her er Meelgroden, min Snut!“ Hun satte Potten for Trine, og stirrede ufravendt paa hende.

Arme Kvinde! Hun havde kun liden Lyst til at spise, og drøit gled hver Mundfuld ned. Dog gjorde hun Vold paa sig selv, lod som hun havde dygtig Appetit, og spiste reent op. Medens hun spiste, spurgte hun efter Fader og Søn, hvorpaa den Gamle svarte, Begge vare ude at stjæle Løv, over fem Mil borte.

Trine takkede for den gode Frokost, og ønskede nu at vide den nærmeste Vej til Cork. Den Gamle gav hende den Underretning, at Cork laae syv Miil borte, og at Veien derhen førte over den brede Landevei, som hun iafte havde forlødt. Dog betegnede hun hende tillige en Marksti, som førte hurtigere til Maalet. Trine gav noie Ugt paa den Gamles Tilretteviisning, takkede endnu engang for det gode Herberg, og fortsatte derpaa sin Reise.

Den svale Morgenluft, Fuglenes muntre Qvidren, det beduggede, duftende Græs — Intet af alt dette vakte hendes Følelse. Angst for Fare vedblev at beherske hende, medens alle hendes Kræfter vare levende og beredte at møde hver Fare. En feberagtig, unaturlig Styrke syntes at holde hende opret. Hun skred videre, idet hun overlagde, om hun ogsaa skulde følge den Gamles Anviisning. At betræde Landeveien, syntes vistnok det sikreste; derimod betænkte hun ogsaa, at det mindste Skin af Mistro til den Gamle, let kunde paadrage hende nye Nædsler, ja Døden selv. Hun betraadte altsaa Biveien. Ofte kom det hende fore, som hun hørte Godtrin bag sig, og ingen Hæffe gif hun forbi, uden at frygte at see Et af Morder:Ansigtene titte derigjennem. Dog saae hun sig ikke om, men fortsatte sin Vandring, hverken hurtigt eller nolende.

Tre Tjerdingsvei kunde hun have tilbagelagt, da hun kom til en mørk Skov. Gysende ilte hun derigjennem, medens den henrundne Nats Skrækkebilleder traadte gandske levende for hendes Sjæl. Fra Skovens Udgang førte en Sti over en bred, vandrig Grøft paa den

ligeoverfor liggende Mark, og ved den anden Ende af Stien saae Trine en gammel Kvinde sidde, indhyllet i en rød Kappe. Nærheden af et menneskeligt Væsen syntes at ville worde trøstelig for den unge Kone, men idet hun skred nærmere, erkjendte hun med Forfærdelse, at dette siddende Væsen ei var nogen Anden, end den forklædte Barnabas. Sit Ansigt havde han størstes deels tilhyllet med et blaåt Klæde, som var knyttet under Hagen; men kun altforvel gjenkjendte Trine Misdlingen paa hans skelende, lurende Blik. Med næsten overmenneskelig og utrolig Selvbeherkskelse skred hun endda videre, uden i mindste Maade at lade sig mærke med, at hun havde gjenkjendt Manddraberen. Men idet hun kom nærmere, sagde hun: „Guds Fred og god Morgen, Moerlille; det er en livelig Dag for Reisende, som jeg er, og I vel ogsaa!“

„Ja, en smuk Dag!“ svarte den Anden, hostende og mumlende, for at forvende sin Kost: Men jeg er imorges vandret hid fra Cork, og gandske træt. I seer, hvor jeg fryser, og hvor Hosten piner mig!“ — Skurken hostede stærkt.

Trine gjorde en Bevægelse, som om hun vilde gaae forbi, men den forklædte stak sin Knokkelhaand frem, og greb hende i Skjolen. „Har I da Intet, min Duffe, som I kunde give en fattig gammel Kone?“ spurgte Uhyret. — „Desværre slet Intet!“ svarte Trine, idet hun stillede sig saa rolig som muligt: Igaar mistede jeg de faa Klæder, jeg havde liggende under mit Hoved, da jeg, hvilende i Skyggen, var indslumret, og havde ikke gode Mennesker vederqvæget mig, da var jeg omkommen paa Landeveien.“ — „Hoho, saa er der

vel et Sted her i Nærheden, hvor man ikke vilde nægte en gammel Kone en Kartoffel og en Drit Vand?" — „Tilvisse! sagde Trine: Naar I kommer gjennem Krattet der, seer I et Huus ligge ved Enden af Markfen; der boe nogle fattige, men godhjertige Mennesker. Jeg fandt hos dem et godt Aftensmaaltid, et roligt Ratsaleie og en herlig Frokost — Gud lønne dem for det!"

Med disse Ord vendte Trine sig, og skred ubehindret videre. Thi Skurken syntes tilfreds med den Overbeviisning, at Vidnet til hans Mord ikke vidste noget af det, der om Ratten var forefalden.

En halv Miil videre saae Trine sig paa en Høi, hvorfra man kunde overskue Landeveien langt bort. En Mængde Mennesker tilhest, tilbogs og tilfods droge Alle hen ad den i en og samme Retning. Thi det var, uden at Trine vidste det, just den Dag, hvorpaa Afskrættelsen i Cork skulde holde sit første Møde. Gjerne havde hun ønsket sig Binger, for snart at blande sig mellem denne Brimmel; thi endnu var hun et godt Stykke derfra. Saa skred hun da hurtigere frem, end hidtil. Da hun var Veien temmelig nær, styrtede to Mænd hende pludseligt imøde; den Ene af dem syntes at være Trines Mand; dog meente hun, det syntes kun saa. Hendes Indbildningskraft saae Intet, uden Mordere, Død og Fare — hun meente, det var begge Drabsmændene, Fader og Søn, og befalte sig Gud i et stille Hjertesuf. I dette Dieblis aabnede den Ene af Mændene sine Arme, iilte mod Trine, og kaldte hende ved Navn i en Tone — — hvor kunde Trine Keilly omtoivle, at hun laae i sin Mand's Arme?

Den arme Qvinde, som hidtil havde vilst den største Standhaftighed og Nervestyrke, stod nu som naglet i Jorden, svag, uden Bevægelse, aandeløs. Kold Sved bedækkede hendes Pande, det ringede for hendes Øren, hendes Hjerte bankede, som om det skulde sprænge hendes Barm. Den Hilsen, hvor med hun vilde modtage sin Mand, qualtes i hendes Mund; Armene, hvormed hun vilde favne sin Michel, sank matte ned, og i heftige Convulsioner styrtede den Ulykkelige til Jorden.

Michel knælede hos hende og gned hendes Tindinger, medens hans Ledsager hentede Vand fra en Kilde i Nærheden, for at bestænke den Afmægtige dermed. Vel kom hun til sig selv; dog syntes det, som om hendes Forstand var vægen fra hende. Hun udstødte saa høie Skrig, hun talte saa usammenhængende, at begge Mændene bleve gandske angest og bange, og der fattedes ikke meget; at jo den arme Michel virkeligen havde mistet Forstanden derover. Omfider bare de Trine til et Herberg i Balgowna, hvor hun lang Tid blev liggende i en Dødsøvn.

Mod Aften kom hun sig en Smule, saa hun var istand til at fortælle noget om de Rædsler, hun havde oplevet. Nu traf det sig, at en Adelsmand fra Rabolaget, som tillige var en Magistratsperson, skide om Aftenen vendte tilbage fra Cork til sit Gods og bedede i Herberget. Da han erfarede det Uhorste og neppe Trolige, treen han nærmere med nogle Ledsagere, og udsurgte Trine selv. Men den arme Qvindes Blik og hele Væsen tykkedes ham saa forvildet, at han var tilbøielig til at ansee hende, om ei for

vanvittig, saa dog for febersyg. Thi Fortællingen om det Mord, hun vilde have viist, var saa utroligt, at han i Begyndelsen ikke vidste, hvad Beslutning han skulde fatte. Dog besindede han sig, og sendte strax et ridende Bud tilbage til Cork. Constabler bleve endnu samme Nat beordrede til Hogans Huus; men de fandt det tomt. Familien havde allerede grebet Flugten. Efter lang Søgning fandt man Gallorans Liig samt en Deel af hans Eiendom under nogle Stene i den forfaldne Bygning; dette Beviis var allerede temmelig tilfredsstillende. Bønderne i Omegnen bragtes paa Benene; den strengeste Efterforskning anstilledes, og inden næste Midnat vare baade Fader, Moder og Søn bragte i sikkert Fængsel.

Da Dommerne vare samlede i Cork, begyndte Forhøret strax; ved sine overordentlige Biomstændigheders heder vakte det den høieste Interesse. Blandt Gallorans Sager havde man ogsaa fundet et Par Sko og en Hue, der viste sig at være Trines Eiendom, og Michels Mhr fandtes hos den yngre Hogan. Desuagtet vilde Barnabas ikke gaae til Bekjendelse. Den Gamle derimod tilstod, at hun om Onsdagen havde bestjaalet Trine paa Veien til Carrick.

Saarlægen, som havde besigtiget Liget, erklærede, at den Myrdede var bleven dræbt ved et Slag i Tindingerne og ved en Strikke om Halsen. Trine skulde vidne. Hun fremtraadte, støttende sig ved sin Mand, for Sfrankerne. Hendes Ansigt var blegt, ja askegraat; neppe kunde hun holde sig opret. Dog var hun gandske raadig over sine Sandser, saa hun gav sit Udsagn tydeligt, simpelt og bestemt, over-

eensstemmende med sin eiendommelige Character. Da hun kom paa Tale om sine egne Følelser, rørte hun alle Tilstedeværende.

Dødsdom blev fældet over Morderne og deres Medskyldige.

Da man, ifølge Formen, spurgte de Elendige, om de endnu vidste noget at sige til deres Forsvar, stirrede den gamle Hogan i et Slags Nandsfraværelse paa Dommerne, uden at svare paa det gjentagne Spørgsmaal. Men Barnabas udtalte et frækt „Nei.“ Den gamle Sybille stirrede vildt omkring, og forsøgte at tale; dog bevægede hun blot Læberne, og styrtede derpaa maalløs, greben af Krampe, ned for Skranterne.

I dette Dieblis rev Trine sig ud af sin Mands Favn, kastede sig, med foldede Hænder, for Dommerens Fodder, medens Taarerne randt ned over hendes Kinder, og bad om den Gamles Liv.

„Naade, Mylords Dommere! raabte hun: Barmhertighed med hende — hun havde Barmhertighed med mig! Kun paa hendes Forbøn blev jeg ilive. Og Uhret, Skoene, min hele Bylt fratog hun mig ikke — jeg skjenker hende det gjerne. Hvad var der bleven af mig uden hende? Barmhertighed! Barmhertighed med hende — ellers sover jeg aldrig rolig nogen Nat mere!“

De rørte Dommere dømte den Gamle til at deporteres. Begge Morderne fandt, otte og fyrgetyve Timer efter, deres Død i Galgen. Henrettelsen blev for et Dieblis afbrudt ved et sælsomt Intermezzo. Det var almeenbekjendt, at Barnabas pludseligt var

bleven bortjaget af sin Herres Tjeneste. Han skulde have vanæret en ung Pige, skjøndt man ikke havde kunnet overbevise ham tilstrækkeligt. Nu, i det Die: blik Bødslen lagde ham Strikken om Halsen, streg en Stemme blandt Tilskuerne: „Nu, Barnabas Hogan, kommer Du nu Jenny Power's sidste Ord ihu?“

Mængden spidsede Øre, uden at Noget var istand til at sige, hvorfra Røsten var kommen. Men Misdæderen skiftede Farve, rejste sig paa Tæerne, og saae sig vildt om i Kredsen. Endnu nogle Mi: nuter — og han havde endt sit forbryderske Liv.

Med sin Historie, sin udstandne Angst og sin udmærkede Aandsnærværelse havde vor Heltinde pludseligt vundet mange velvillige Venner. Overøst med Foræringer saae hun sig istand til at fritjæbe sin kjære Mand af Tjenesten, og forvandle sin lille Hytte til et Meierie, sin Kartoffelmark til en stor Kornager. Hun var lykkelig med sin Michel, der aldrig oftere tog sig en Taar over Tørsten. Glade og tilfredse leve de endnu den Dag i Dag i Castle Conn.

Dr. Bärmann.

Adoptionen.

En original Fortælling.

Det var en mørk, sludfuld Høstdag. Den gamle Overfører Wildenau sad i sit sædvanlige mørke Lune ved Vinduet og saae efter de graae Skymasser, som trak sig tættere og tættere sammen.

„Nu Fatter! Igjen saa bedrøvet!“ spurgte godmodigen Overførerinden og stod op fra sin Spinderstol, gik med vaersomme Trin hen imod ham og saae ret vennehuld paa Grillensfængerens. „Maa jeg ikke hente Dig en Halsflaske Mumme op af Kjelderens? Lille Clotilde! raabte hun ud igjennem Døren: Hent Mumme op til Din Fader.“ — „Sladder!“ svarte Wildenau opfarende: „Slige Lanker druknes ikke i Ol, nei min Sjæl ikke!“ — „Hvilke Lanker, Pappa?“ vedblev den godmodige Ægtefælle. — „Na! Jeg seer derude paa det smukke Skilderie af mit Liv. Lad mig være!“ Men Moder Wildenau lod ham ikke være. Hun vilde see Skilderiet. Og saa begyndte han da, efter at have taget Flasken fra Clotilde og blandet den stærke Olsirup op med en tyndere Drif: „J Quinder vilde vide Alting; derfor saae J ogsaa Meget at vide, som J vare bedre tjente med aldrig at høre paa. Forresten vare mine Lanker overmaade poetiske. Clotilde's Mar, den fine Bolonteur, kunde ikke phantasere prægtigere. Nu skal Du høre. Denne Dag er ret et Migniaturopportrait af mit Liv. Hør nu! Solen stod op imorges

med det allerventligste Ansigt af Verden. Saaledes var mit Livs Morgen. Godt var jeg i Lyffens Skjød, og hun vuggede mig, den falske Dame, en god Stund paa Skjødets. Saa blev Dagen alt smukkere og livligere, og da Solen nu i Middags funklede med sin hele gyldne Straalerigdom, da copierede den mit Manddomsliv. Det var skønne og varme Dage. Du var deilig, Mariane! Guds Sved! Hvor Du var deilig! Og riig var Du, og folgelig elskværdig og forstandig. Og jeg — jeg var den unge Fyrst Theodor's Yndling, og sund og frisk og munter og lyffelig! Ja, nu ere vi langt ude paa Eftermiddagen. See ud af Vinduet, gamle Mariane! See paa det deilige Veir! Er ikke Lignelsen poetisk? Jeg er fattig som Fanden paa Dyder, forglemmt, forstødt, sygelig, fortrædelig, har Ingen at snakke med. Du er hæslig og taabelig, og naar Du agerer om, seer Du ud som en døende Hind. — Hold Mund! Clotilde! Jeg veed, jeg har Lov at snakke i min egen Stue, og den Gamle vilde jo endelig vide mine Tanker. Men bild Dig kun ikke formeget ind af Din Skønhed og Din Allersjærestes Mod og Dygtighed, Forstand og Dyd og hvad Døden det Altsammen hedder. Din Moder var smukkere end Du, skøndt jeg lider Dig gandske godt, Din Tasse, naar Du bare ikke slog saa stærkt paa Nakken af mine Galanterier. Pas paa! Din Allersødeste blier ogsaa Mand engang og Du en tandløs Madame, saadan som hun derhenne ved Rokken. Jo, jo! — "

Dette Stykke af Wildenau's Monolog torde være tilstrækkeligt for at characterisere den raae, mod:

bydelige Huustyran, der, efter at have ved Daarffaber, Udsvævelser og ubegrændset Odselhed tilsat sin Kones betydelige Formue, sit Dyrkte og sin Sundhed, nu i det øde Skovhuus, ved Fyrstens Raade ansat som Overforster, udgjød sin bittre Galde over den blideste, frommeste af alle Koner, og den arme, elskværdige Clotilde, hvem imidlertid det ungdommelige Mod og Volonteur: Jæger Stahls Kjærlighed gjorde stærk nok til at udholde utallige Uartigheder og Krænkelser, hvormed Overforsteren betegnede enhver Time af sit uvirksomme Liv.

Sagtelig græd den dybtfaarede Vegtstælle bag sin Rok; men Clotilde's unge Blod kogte heftig, og med Noie betvang Frygten for den skræffelige Fader den naturlige Uvillie, der maatte opvækkes i Datterens Bryst. Med Længsel fastede hun Diet ud over den gjennemblødte Skovvei, henad den Kant, hvorfra hendes Stahl skulde komme ridende. Gjerne saae hun den skønne, glødende Mand, villig boiede hendes friske Læbe sig efter hans varme Kys. Men dog var det med Vengstlighed, hun ventede ham, naar Faderens Lune var saa slet som denne Eftermiddag. Stahl var desuden ikke meget yndet af Wildenau; han, som paastod at have lært at kjende Menneffet, fandt, at Stahls Character ikke duede, fandt i ham en Eventyrer, en Person, der kunde blive Alt — men især Morder eller Giftblander eller Stratenrover. Naar nu Elskeren indfandt sig paa saadanne Uveirsdage som de nys beskrevne, brød gjerne den Gamles Uforsammenheder frem, og Stahl, som ikke saa gandske bar sit Navn forgjæves, vendte Haardt imod

Haardt. De Lyn, som derved fremkom, skjødde paa-
ligen igjennem Clotilde's Hjerter.

Denne gang syntes Veiret at have afholdt den tro
Elsker fra at komme den besværlige Vei hen til Over-
førsterens. Han havde som Volonteur paataget sig
Opsynet over Jagt og Skovvæsenet i en Fjeld- Egn,
en halv Miil fra Overførster Wildenau's, og hver
Eftermiddag jagede han ned til sin elskede Clotilde.
At Stahl brændte for den ubeskrivelig yndige Mø,
var vist, og han fik Leilighed til at vise, hvor usfor-
andret denne Kjærlighed besjelede ham; men om Clo-
tilde forstod hans Følelser, om hun dengang vidste,
hvad det var at elske, — det bliver et andet Spørgs-
maal, som vi lade uafgjort. At hun gjerne bar Sav-
net af sin Ven for hiin Gang, beviser nu snarere
om Uengstlighed end Kulde.

Uveiret blev stedse stærkere; Stormen hvinede og
tog saadanne Tag i den gamle Bygning, at Indbyg-
gerne uvilkaarligen saae efter Loft og Vægge; Regns-
strømmene væltede sig i Bølger over Vei og Mark,
og snart stod Huset som en Øe midt i Vandflommen.
Det lod, som om Overførsteren kom i muntre Lune
ved Naturens Oprør; hvilket jo ogsaa er en alminde-
lig Virkning af Uveir, hos Den, der plages af mørke
Forestillinger. Fru Wildenau, der under Paaskud af
huuslige Syssler, havde vovet sig ud af Stuen, hvilken
hun ligesaa lidt som Datteren ellers maatte forlade,
sad i det lille Spiiskammer og læste ved en Praas i en
Morsstabsbog, som hørte til Contrabande der i Huset.
Clotilde lavede Aftenmaden.

Midt igjennem Stormen lode paa eengang Sultan, Diana, Kallisto og — deres Stemmer høre, og stærke Slag dundrede paa Porten. — „Luf Ingen ind!“ brølte Oversørstern, idet han stak Hovedet ud igjennem Døren til Kjøkkenet. „Af Fader! Det er en ordentlig Reisevogn. Det er vist honette Menesker, som lide ondt i dette søle Veir!“ — „Guds Svød! Om det saa var Fanden, som fjørte i Kareth; jeg vil ikke vide af Indqvartering.“

Dermed slog han en Kappe om sig og foer ned i Gaarden, idet han kaldte Jægerne ned med sig. Raabet udenfra og Svaret indenfra blev i længere Tid det samme, indtil endelig Trusler eller Løfter formaaede Huusherren til at indtage en Parlamentair. Til Dennes Modtagelse blev Gadedøren aabnet, og Moder og Datter stode med bange Nysegjerrighed i Baggrunden af Stuen, idet den barste Oversørstern slog Døren op til Landeveien, og med et hovmodigt Blik maalte den Indtrædende.

En aldrende Mand traadte ind. Han var af Middelsstørrelse; hans fine Reisesrak var bræmmet med Zobel; Huen, som han høflig holdt i Haanden, var bredt galloneret; massive Guldsporer boiede sig om hans Støvlehæle. Et tyndt graat Haar slagrede om hans lange, blege Ansigt, hvis flammende Dine, langtboiede Næse og indtrukne Mund, gave ham et særdeles mærkværdigt Physiognomie. Virkelig studfede Wildenau ved det Imposante hos Manden; men han fattede sig snart og erklærede, at han under ingen Omstændighed modtog Reisende.

„Ogsaa da lukker De Deres Dør, spurgte den Gamle i dyb Bas: naar ved Nattetid en fortviolet Fader beder om en Seng, hvori hans eneste Datter kan udaande det sidste Suk? Naar han imod kongelig Gave anraaber Dem om, at Qvindehaand maa yde hende Hjelp i hendes Dødsstund?“

Paa eengang styrtede Moder og Datter til Døren, grebne af Angst og Medlidenshed. Men Wildenau rev dem hidsig tilside.

Den Fremmede syntes at glemme sine Lidelser af Gorfærdelse over Umenneskets Afskyelighed. Gandske forstenet stirrede han paa de barske Ruiner af en toislesløs Bellystling. Pludselig syntes han at besinde sig. „Schachéach lo leholám!“ lød dybt fra hans Bryst; han satte Huen paa og gik ud. Overførsteren strog sig over Ansigtet. „Kone, Datter! raabte han med eet: Til Hjelp! Gæsteværelset istand! Jægerne hid! Theevand frem! Nøler ikke!“ Og skyndsomst ilte han efter den opbragte Fremmede.

Scenen havde synderligen forandret sig i Overførsterens Huus. Med en forlegen, halv fortrolig, halv frygtsom Omhyggelighed iagttog Wildenau enhver af sin Gæsts Miner. Denne stod paa Lærskelen til det Værelse, hvori hans syge Datter var bragt hen, om hvem Fruentimmerne omhyggeligen fyslede. Han stod saaledes med Armene overkors og stirrede uafsladelig paa den blege Blomst, der trak Veiret med Besværslighed. „Nitsan japhéh!“ suktes

de den Gamle og tryffede Haanden for den surede Pande.

„Ja, en yndig Blomst!“ oversatte ufrivillig Wildenau den Fremmedes Ord. — Denne kastede forundret sit Lynblik omkring sig. Da det mødte Overførsterens, fore de Begge sammen. — Endelig udstrakte den Gamle først sin Haand, og Wildenau bød ham skjælvende sin. Derpaa førte Faderen ham ind i Kammeret, hvor den blege Skjønhed hvilede. Sorte, lange Lokker omgave de yndigste Former af et qvindeligt Ansigt; men ingen Farve blandede sig med Kindernes Snee; neppe blev endnu et flygtigt Aftenskjær tilbage paa Læberne, og tungt hvilede Dielaagene over de udgaaende Stjerner. „Hun er falden i Søvn; det vil blive bedre med hende!“ trøstede Clotilde blidt hviskende den bekymrede Fader, imedens Moderen med en umærkelig Hovedryssen rettede paa Puderne.

„Vil De ikke nyde Noget?“ spurgte Wildenau forlegen. — „Et Glas Viin maaskee, hvis De har den god; i andet Tilfælde kan Tjeneren tage ind af Bognen.“

Da Overførsteren ikke strax fandt Svaret, lukkede den Fremmede selv Døren op og gav Ordre. Strax efter stod Viin og Glas paa Bordet. I lange Drag nød den mørke Gamle Nectaren, idet han vinkede til Wildenau at gjøre ligesaa. Aftensmaalstidet blev indbaaret, men neppe rørt, og Ratten henzlød i blytunge Lidsdraaber under Mændenes sagte Hvissen, der efterhaanden syntes at tabe det Fjendtlige og Fremmede og gaae over til en Slags Fortrolighed.

Ved Morgengry traadte Clotilde blidt grædende ind og pegede taus ud imod Himlen. Hefstig sprang den Fremmede op, iilte ind til den Døde og slog Døren til efter sig.

En fuldkommen Stilhed herskede længe i det hele Huus. Wildenau satte sig i en Lænestol for at hvile; den svagelige Kone lagde sig modig paa Leiet, og Clotilde slumrede af Mæthed og Deeltagelse paa en Bænk. Den Fremmedes Tjener og Kudst, som Ingen havde tænkt paa, havde ved Tjenestefolkenes Hjælp fundet Hvile. Kun hos disse Sidste havde allerede Nyssgjerrigheden været levende. Men den Efterretning, den Fremmedes Lyende kunde give, var af lidet Betydning. Deres Herre, uidentbiel en riig og fornem Mand, havde i nærmeste Stad antaget dem saa Dage forud i sin Tjeneste, og førte dem da selv ud til Bogn og Heste. De forrige Tjenere havde han affædiget. Borten vidste ikke Andet om ham, end at det Navn, Hr. von Lajil, hvorunder han reisste, maatte være et paataget.

Da Clotilde vaagnede af den velgjørende Morgenslummer, horte hun Mændene heftig og længe samtale i et sydligt Sprog, hvoraf hun kun, ved Hjælp af Fransk, kunde forstaae nogle enkelte Ord. De nævnede et Par Gange hendes Navn. Nu traadte den Fremmede ind til hende; hans mørke, bekymrede Mine blev et vemodigt, omt Smil. Venlig strøg han hende om Hagen og sagde derpaa blidt til Wildenau: „O maatte det kun skee!“ — Derpaa iilte han, som det lod, i stærk Bevægelse udenfor. Clo-

tilde kastede forbauset sit spørgende Blik paa Faderen; Denne saae noget forlegen ud, vilde tale, men afbrød sig selv med et temmelig venligt fremført: „Er Din Moder vaagen, Clotilde?“

Clotilde blev ene og rystede paa Hovedet over, det Hemmelighedsfulde, der paa eengang herskede i Huset. Hendes Erindring dvælede atter ved den skønne Afsselede, og hun traadte ind i det stille Kammer. „Saa ung og riig og skøn og alt Dødens Bytte!“ hviskede hun grædende og blottede den Dødes Ansigt. Forfrækket lod hun atter Svededugen falde ned; thi Udseendet var allerede gandske forandret. En dunkel Blyfarve havde fortrængt Hudens Lilier, og Trækkene vare aldeles fortrukne. Ængstelig forlod hun Kammeret. I Stuen vinkede den gamle Moder hende til sig og trykte bitterlig grædende Datteren op til det tro Moderbryst. Endelig fik hun Dødens Brug og begyndte med skjælvende Stemme:

„Kjæreste Clotilde! Din Fader har paalagt mig en tung Forretning; men tro Du mig, han tvang mig ikke til at udføre den, dersom jeg tvivlede paa, hans Villie var til Dit Gavn. Al, det er mig nu, som da jeg mistede min lille Rudolph; jeg vidste, han gik til det Bedre, og dog —

„Men for Guds Skyld, kjære Moder! Hvad er det?“

„O, mit Barn! Denne fremmede, mægtige Mand, en Grev von Lajil, har i Tølelsen af sin Eensomhed ved det eneste Barns Død tilbudt at antage Dig som Datter og gjøre Dig til Arving af alle hans Godser og Rigdomme.“

En Blanding af uventet Glæde og Forfættelse bragte Blodet frem i Clotilde's Kinder. — „Er det muligt! Men saa kan jeg jo gjøre Eder lykkelige, og min Stahl vil — —“

„Kjære Clotilde! Du veed ikke Sammenhængen. Greven har Nærbeslægtede, og han kan kun antage Dig, naar Du udgives for hans virkelige Datter. Du — af min Gud! — Du bliver død for os. Den unge Dame der, jordes i Dit Sted, og Du siger ind i — o Gud! — i en Fremmeds Bogn, som hans Datter. Selv hans Folk skulle troe, at Du er den Samme, der igaar syg bragtes hid.“

„Aldrig, aldrig! Og min Stahl?“

„Maa ogsaa troe det samme.“

„Nei Moder! Dertil skal hverken Fordeel eller min Faders Tyrannie bevæge mig. — Og hvem er han? Hvor boer han? Til hvilken Nation hører han, denne Ubekjendte, hvis faderlige Følelser blot trænge til en Gjenstand for at finde Tilfredsstillelse?“

„Din Fader kjender ham.“

„En sikker Recommendation!“

„Clotilde! Han er Din Fader.“

Døren gik op, og den blide, gamle Mand traadte ind og bragte Fru Wildenau sin Morgenhilsen. Paa Clotilde kastede han et ængsteligt, spørgende Sideblik, hvori en uforklarlig Omhed udtalte sig, og derpaa gik han sukkende ind til sin affjelede Datter.

„En ædel, værdig Mand! Og hvilket Modbillede af min Fader! Rigdom, Høihed, Uafhængighed! Og hjemme Fattigdom, Ubetydelighed, huusligt Sla-

verie! Og naar jeg nu forbeholder mig, at indvie min Stahl i Hemmeligheden, saa har jeg jo Intet tabt, Alt vundet." — Saaledes var vel omtrent Clotilde's Tankegang, inden hun lagde sit Hoved op til Moderens Skulder og sagde: „Moder! Jeg vil høre Capitulationen." — Fru Wildenau reiste sig, kyskede den elskede Datter paa Panden, og gik ud efter Overførsteren.

Da traadte Greven ud igjen. Hans Nie var fugtig. I Armen bar han en Reisepult. „Min Frøken! sagde han: Modtag De denne Erindring om min Seraphine. Ak! Nu er hun en Seraph! Om De vil modtage mere, om De vil modtage alt det, der nys var hendes, det afgjøre de frivillig og uden Overtalelse." — Han bukkede, efterlod Pulten i den forvirrede Piges Hænder og gik ud.

Bange Jolelser gjennembævede Clotilde. Med skjælvende Haand op slog hun den skønne Pult. Den indeholdt et elegant Skrivetoi, en ufuldendt Dagbog, nogle faa Breve med Udskrift: „Til Seraphine." Hun aabnede en Skuffe, og derfra funklede hende imøde de kostbareste Ringe, Armbaand, Ørenringe, Perlesmykker, Diamantnaale. Sandt at sige blændet skød hun Skuffen i. En Sideskuffe indeholdt en søer Kulle Guld og en Pung med Smaamynt. — „Allene, allene!" raabte Clotilde halvhøit og løb op ad en Vøststrappe med sit Skrin i Haanden. — Det første, hun nu foretog sig, var at læse Seraphine's Dagbog. Den indeholdt kun faa Blade; men disse vare fulde af levende Bemærkninger over Mennesker og Stæder; og overalt fremlyste et Bekjendskab til og Omgang med

de fineste og første Cirkler. Ved Siden deraf fandtes vemodige Yttringer over hendes Sundhedsstilstand, og den ømmeste Befymring for den deeltagende, kjærlige Far-
der. Ja, paa et af de sidste Blade stode endog følgende Linier:

„Døden har kysset mig. Dens Haand har berørt med sin Fiskulde mit ungt sømelige Bryst. Jeg har kun eet stærkt Baand, at sønderrive. O, Du ærværdige, ædle Olding, min store, min elskede Fader! Dig skal jeg forlade! Du er da snart ene. Dersom jeg vidste, at der gaves eet Hjerter, som vilde elske Dig, — een Sjæl, som vilde erstatte mig! O Gud! Styrk den Ærværdige og skjenk ham Trøst!“

Taarerne badede Clotilde's Ansigt. Alle Bevæggrunde talte paa eengang til hendes Hjerter. Ude af sig selv styrtede hun ind i Stuen og raabte, idet hun sank ned for Grevens Fodder: „Begrav Clotilde! Seraphine lever og skal følge Dem!“

„Saaledes være det da!“ raabte Wildenau og gjorde som et Slags Frastigelsesstegn sin Datter et dybt, koldt Bue. Men Lajil's skjælvende Hænder laae om den Knælendes Hoved, og han udsagde i utydelige Ord sin faderlige Betsiguelse over den hulde Pige — Mariane støttede sig op imod Skabet i en Smerte, hvorunder det svage Legeme syntes at skulle opløses. —

„Men nu ogsaa den yderste Forsigtighed! sagde Greven blidt men fast: Du, min Datter, kaster strax dette Slør om Dit Hoved og indhyller Dig i denne Silkekaabe. De, Hr. Overforster, sørger for, at Lægets Ansigt bliver skjult, og underretter Deres Folk.

Jeg gaaer nu til mine Betjenter og forbereder dem paa min Datters Bedring og vor hastige Afreise.

„Og Stahl?“ spurgte Clotilde, som vaagnende af en Drøm. — „Derom skulde vi tale et Ord, min Pige!“ svarte Greven, og et Bink bortskjernede Huset's Hærskab.

„O mit Barn! Tag med denne simple Guldring, som min hengangne Seraphine har baaret, tag med den Dine nye Pligter og Rettigheder! Dit nye Navn!“ — Under Taarer modtog Pigen dem og favnede villig den kjærlige Gamle.

„Ja, hvad Stahl angaaer, Seraphine! Jeg veed, Du elsker ham; Din Lykke skal være min, og jeg bilder mig ikke ind, at min Faderkjærlighed skal kunne erstatte Din Elfers. Men det maa Du nu overlade til min Klogskab, at bestemme, naar og hvor Du skal gjenfinde Din Ven. Er Du bleven min Datter, saa bliver han jo min Søn. I Eders Sommers varme vil jeg Gamle sole mig. At Afskeden fra Wildenau ikke bliver Dig tung, det har den — — det har han selv sørget for. Din Moder, Din fromme Moder vil blive Dig haardt at forlade. Kjæresten, den smukke Ungersvend, — nu, ham tager Du skriftlig Afsked med. Skriv Du ham aabent den hele Sammenhæng til; bed ham forholde sig rolig her, til han faaer Brev fra Dig igjen; lad ham kun opsiges sin Tjeneste og holde sig stærdig til Afmarsch. Min dyrebare Datter! Snart skal han flyve i Dine Arme, og troe Du mig, jeg har baade Eone og Willie til at gjøre Eder ret meget lykkelige.“

Greven kyssede hende atter, stød Papiir og Ven
 hen til hende og gif hen til Døren. „Men hvor
 for skrive? I denne Eftermiddag maa han komme?“
 — „Og i denne Formiddag maa vi reise, min Slut!“
 svarte Greven venlig, men fast, og gif ud af Stuen.

Clotilde stod raadvild midt paa Gulvet. „Endnu
 er det Tid! Endnu kan jeg træde tilbage! Gud, og
 hvortil? Hvilke ere Stahl's Udsigter? Han har al-
 drig talt derom. Og hvilken er den Fremtid, jeg
 nu frivillig vælger? Den betegnes med Guld og Bril-
 lanter; men jeg kjender den ikke. Jeg veed jo ei en-
 gang, hvorhen den fremmede Fader fører mig; jeg
 veed neppe om han fører sit eget Navn.“

Udenfor tordnede Wildenau's Stemme imod En
 af Tægerne, og uvillig foer Clotilde sammen. „Jeg
 har Intet at tabe; Alt at vinde. Qu'il soit! —“
 Og rast fløi hun til Skrivebordet og udgjød sit Hjerte,
 sine Forhaabninger over Papiret i et langt Brev til
 den Elskede. Neppe var hun færdig og havde tryk-
 ket Oblaten fast, førend Greven indtraadte med den
 vaklende Moder ved Armen.

„Giv det til hende, min Seraphine! Favn hen-
 de, og tak hende for al hendes Kjærlighed!“ —

Maallose laae Moder og Datter om hinandens
 Hals. Da Clotilde atter reiste sig i Beiret, saae
 hun Faderen ved det aabne Chatol modtage efter
 Bægt det blinkende Guld. „Det er Betsignelse for
 Din Skyld!“ hviskede Moderen. „Det er Betaling
 for Datteren!“ svarte det høit i Pigens Sjel. Men
 denne Tanke, langt fra at gjøre hende vaklende, gav

hende først ret Afsty for at tænke sig tilbage i et barnligt Forhold til den lavtrænkende Wildenau.

Frokosten blev indbaaren; Lajil's Tokajer spillede i de smaae Glasfer. Mariane syntes at ville drikke Forglemmelse og Kraft, Seraphine Mod og Holdning, Wildenau Evne til at dølge sin Glæde. Lajil tog ikke synderlig Deel i Maaltidet, betragtede med rørt Velbehag sin nye Datter, og saae deres efter urolig paa Uhret.

Endelig var Alt færdigt. Seraphine's Haab, at Stahl endnu skulde komme inden Caffeen var nydt, forsvandt, idet Reisevognen fremrullede, og Greven førte hende bort til Forældrene, for at hun, maaſkee sidstegang for dette Liv, skulde omfavne dem. Endnu tusinde Ting vare forglemte — endnu — — men, Tjeneren slog Godtrinet ned; og halvbasmægtig hvilede den nye Grevinde i den omme Faders Arme, imedens Vognen med Besværslighed æltede sig henover den over svømmede Landevei. — Endnu et smerteligt Dieblis forestod Pigen. Stahl kom i anstrengt Trav imod Vognen, og red den forbi, uden at høre det Udraab, hvormed den Elskende kaldte paa ham. Hun rakte sig ud efter ham; hun raabte til Rudsten; forgjæves! Hjulenes Pladsk i Vandet overdøvede hende, og den gode Gamle, der endelig blev revet op af sine alvorlige Drømme, beroligede hende dermed, at Stahl inden et Kvarteer vilde være i Besiddelse af hendes Brev.

Da Bognen rullede affted, laae Fru Wildenau jamrende paa Sophaen. Hendes eneste Fortrolige var borte; hun var nu aldeles forladt! Dertil kom den ængstlige Uvisshed om den Fremtid, hendes dyrebare Clotilde gif imøde; og for at forøge det Skrækkelige kom den Omstændighed, at et Bedragerie skulde udføres og vedligeholdes. „O, havde dog Stahl været her først! sukkede hun ved sig selv: Hvad vil han sige!“ — „Lad mig sørge derfor! brummede Overførsteren, som just traadte ind: Hvor er Brevet?“

„Hvilket Brev, Mand?“

„Gladder! Brevet, som Clotilde skrev. Hid med det!“

„Jeg har lovet at give det i hans egen Haand.“

„Guds Sveed! Skal jeg sige det togange! Her, hid, eller —“

Skjælvende adlød den Ulykkelige. — Wildenau rev Kjøkkendøren op og kastede Brevet i Luerne.

„See saa! Men der kommer han jo ret tilpas. Jeg seer ham henne ved Grinden. Gaae nu Du smukt ind i Dit Sovestue og græd ud. Jeg skal nok affærdige Knekten. Inat skal først Tosen døe, og saa kan Du græde saameget Du vil imorgen.“

Neppe havde han skudt hende ind i Sovestuen og lukket Døren af, førend Stahl traadte ind, bukkede høflig for Overførsteren og spurgte efter Clotilde.

„Stakkels Barn! sagde Wildenau og traf paa Skulderen: Hun har været syg, næsten siden De isoraars forlod os. Nu skal hun netop, siger min Kone, være falden i Søvn. Saa bliver det vel bedre

med hende. Jeg skiftede ogsaa Kjærlingen tilfængs; for hun har vaaget over Clotilde."

"Men min Gud! raabte den bestyrkede Elsker: Lad mig dog see hende!" — „Vist ikke, Søn! Lad hende nu sove. Men veed De hvad Stahl, De kan gjøre mig en stor Tjeneste, ved i mit Sted at reise hen til Justitsamtmanden i Eftermiddag med disse Documenter. Her har De Fuldmagt til paa mine Begne at underskrive. Det er nogle saa Lister, som skulle confereres. De kommer tilbage betids i aften, og saa skal De finde Deres Clotilde i Regliges ved Bordet, hvor De skal varme Dem paa et godt Glas Mumme."

Stahl frympede sig; men han kom ingen Vei med Overføreren, og red fortrædelig hen ad Landeveien — uden at høre Wildenau's spottende Haanlatter. — „Ja bi Du kun! Du skal ikke slippe fra Amtmanden saa snart, og naar hun først er puttet i Jorden — Men nu Resten af Comoedien ude iblandt Tyendet."

Neppe var Stahl ude af Sigtet, førend Wildenau publicerede for Ejenerne Clotilde's pludselige Død. — Da Stahl efter tre Dages Forløb havde faaet Ende paa sine Forretninger, som med Glid vare bleve sammendyngede hos Amtmanden, viste den bedrøvede Fader ham en nys opkastet Grav. — Den unge Mand's Smerte var ubeskrivelig. Bleg og forstyrret vankede han om over de høflige Marker, og forgjæves søgte Overføreren at vække ham til Virksomhed. Men paa den blide Mariane gjorde Stahl's dybe Rummer et forstyrrende Indtryk. Hun vilde

forgaae i Smerte og Selvbebreidelse; og inden Aarets Udgang havde denne lidende Kvinde udaandet og hvilst ved den ubekjendte Moes Side. — Stahl havde imidlertid forlængst taget Afsked af Forsttjenesten og var reist — Ingen vidste hvorhen.

Grev von Lajil's Reise gik rask og muntert fremad. Snart folgte han sine Heste og betjente sig af de offentlige Postkareter, og den efterhaanden oplivede Seraphine glædede sig ved den brogede Brim: mel af fremmede Mennesker, de let knyttede og igjen efter Tiners Forløb opløste Forhold. Overalt viste man den anseelige Hr. von Lajil (han lod sig ikke kalde Greve) og hans fortryllende Datter den Op: mærksomhed, som Rigdom, Stand og Ynde kan gjøre Fordring paa. En italiensk Kammerjomfru, men som dog talte fransk, var allerede forlængst antagen, men ikke gandske efter Seraphine's Sind, der længtes efter det kjære, gediegne Tydske, hvilket hun alt mindre og mindre fik høre, alt som deres Reise drog sig mere imod Syden. Hvad der tryk: fede Seraphine meest, var det Hemmelighedsfulde, som Lajil endnu vedligeholdte. At hun skulde til: bringe sit Liv i glimrende Høihed, at hendes Fader var en stor Fyrstes Yndling — dette var Alt, hvad Seraphine vidste om sin Fremtid. —

„Saa snart vi komme i Nøilighed paa en Bens Godser, hvor jeg vil tilbringe Vintermaanedene, hav: de Greven sagt: Skal Du faae Lov at skrive til Din

Stahl. Da skal jeg ogsaa nærmere gjøre Dig bekendt med mine Forholde." —

Imidlertid vare Ulger fulgte paa Ulger, og maaskee gjøre vi ikke Seraphine Uret, om vi antage, at hun lod sig trøste ved Umuligheden af at kunne skrive sin fjerne Ven til. Lajil var en underholdende Selskaber, havde seet og lært Meget; men Seraphine vidste ikke selv, hvoraf det kom, at hendes ubegrændsede Agtelse for Greven efterhaanden stedsø aftog. Hans Blidhed forekom hende ofte paa tagen, hans Holdning tvungen, hans enkelte Ytringer angaaende deres Fremtidsliv hverandre modsigende.

Reiseselskabet havde opholdt sig i Trieste og Farten gik igjennem Fiume. Her blev Lajil først ret munter. „Nu, min Seraphine, skal Du snart finde Hvile efter Din lange Reises Besværligheder. I den Aften ere vi paa min Vens Landgods. Der vil Du finde herlige Veninder, ogsaa et Par af Dine Landsmændinder, med hvem Du kan pludre Tydsk. Der skal jeg ogsaa drage Forhængen tilside for Din stolte Fremtid.

Med ængstlige Tvivl tilbragte Seraphine den sidste Deel af Reisen. Veien slyngede sig mellem Klipper, langsad Bjergvægge, som vare farlige nok at befare med den tunge Reisevogn. Fra Fiume af havde Greven medtaget et Par haandfaste ledsagere, ved hvis Hjælp man, efter mange Besværligheder, endelig naaede en Dal, hvori i den mørke Aften et oplyst Slot skinnede de trætte Reisende imøde. Lajil

var saare opromt. „Nu, min elskede Datter, ere vi ved Maalet!“

Han lod Postillonene blæse. Vindebroen gik ned. Trompeter stralgede de Indkjørende imøde. En prægtig Skare rigtflødte Tjenere stode paa Marmortrapperne med Boxkjerter i Haand. Men iblandt dem frummede en liden bleg Mandsling sig med sin Huushofmesterstav. Alt syntes at forraade Glæde. Greven gik med glad Stolthed med sin Datter ved Haanden og modtog sin Hylbning. Pludselig hvidskede Huushofmesteren ham sagte i Dret: „Adhôn! mir-mah!“ Blegnende saae Greven sig om. Men den lille Hebræer var forsvunden. Med usikre Fjed, med vanskelig tilbunden Stolthed skred han ind i den store Sal. Forbauset ved det Syn, som her mødte ham, vilde han ise tilbage. Men stærke Hænder holdt ham fast. — Omgivelserne vare vistnok ikke de venligste. Den hele Sal var opfyldt med østerrigsk Militair. I Baggrunden af Salen stod en ung, rank Mand med Ordens Kors og dragen Sabel.

„Allah! Hvad er dette?“ fnøs Lajil.

„Eroløse, meer end vantroe Hund! — Elendige Affkum! Hverken Dine Fædres Gud, som Du har affsvoret, Du meeneedige Jøde, eller Allah, vil hjælpe Dig. Padiſchah er for langt borte for at hindre Retfærdighedens Arm. Bort, Elendige, til jeg, Din Dommer, atter kalder Dig for mig.“ — Den alvorlige Stemme taug; men et Bink, og Lajil var ude af Salen og i sikker Bevaring. Seraphine laae uden Bevidsthed op til sin Kammerpigens Bryst. Denne Scene maatte gjøre et skrækkeligt Indtryk

paa hende, om hun endog ikke havde hørt og gjenskjendt Dommerens kraftfulde Røst. Hun slog Diet op; Militairet var borte; men pmt hvuilde Stahl's Blif paa den udmattede Pige.

„Gud skee Lov, Du kommer Dig, dyrebare Clotilde! Nu, saa er Alt godt! Lad mig lede Dig ind i Dit Kammer, Elskede. Hvii! Dig nogle Timer og nyd en Smule Forfriskninger. Saa snart Du har vundet Kræfter igjen, skal jeg løse Dig de mørke Gaader.“ —

Vi kunne maaskee beqvemst paa dette Sted sætte Læseren ind i Sammenhængen. Saldor von Stahlen, en ung, talentfuld Krieger, der i den øster: rigste Armee havde mere end eengang udmærket sig under de sidste Feldtøge, blev af en ubesindig og temmelig uoærdig Kammerat paanødt Pistolen, og var saa uheldig at nedlægge ham. Skjøndt alle Underrettedes Vidnesbyrd gandske stemte med det, hans Samvittighed gav ham, at han havde grebet til Rød: værge imod en Rasende, fandt han det dog raadeligt, i dybeste Incognito at oppebie Sagens Udfald. Tilfældet bragte ham paa det Indfald, at forestille en Volonteurjæger og som Opsynsmand tage Tjeneste hos en Godseier, med hvem han stod i nøie Ven: skabsforbindelse, og som kunde underrette ham om Udfaldet af den slemme Duel. I denne Forflædning lærte han at kjende den skjønnede Clotilde, og i denne Forflædning have vi gjort hans Bekjendtskab. Stahl, eller rettere Capitain von Stahlen,

var intet Dieblis i Uvisshed om hvorledes han som ærlig Elsker vilde, til Trods for adelige Fjendomme, hævde sin Elskede. Men saalænge hans Incognito var nødvendigt, fandt han sig taalmodig i Overførsens Udfald og Løner, og glædede sig i Jolessen af at være elsket for sin egen Skyld. — Hvorledes han blev mode ved Efterretningen om Clotilde's pludselige Død, have vi fortalt.

Nedstemt, syg paa Sjæl og Legeme, vandrede han om i Egnen, indtil han fik Underretning om sin fuldkomne Frisindelse og blev tilbagekaldt af Keiseren. En Aften sad han nedssunken i bitre Erindringer i et Bertshuus, da hans Bine faldt paa et Par Blyantslinier i Binduesposten. De lode saaledes:

„Dersom Nogen fæster Biet paa disse Linier, da søge han i Retfærdighedens Ravn at opspore en gruelig Forbryder. Dette skrives i Mørket den 14de October 1820 af et Fruentimmer, som er bleven forgivet af en foregiven Fader, ved Navn Lajil. Hvorhen han tager sin Veie, ved jeg ikke; men om to Maaneder vil han bestemt indfinde sig paa Slottet Wampyr, der tilhører hans Haandlanger, Jøden Berthel, og ligger i Nærheden af Fiume.“

Stahlen, ved denne mærkelige Annonce udreven af sin Uvirkksomhed, iulte til nærmeste Ørighed. I al Stilhed blev strax Undersøgelser anstillede; men da, som vi formode, Lajil paa Veien havde skiftet Ravn, kom Ørigheden snart ud af Sporet. Dog holdt dette sig endnu forbi Overførster Wildenau, og, hvad opdager ikke Elskerens Die? Stahlen gjæt-

tede Sammenhængen og aforistede Egteparret Sandheden, hvad Clotilde angik. Derved fremskyndedes uidentvivel den ulykkelige Moders Død, som vi forhen kun i Forbigaaende kunde berette. Derimod blev den unaturlige Fader sat fast. Han unddrog ved en frivillig Død Berden de nærmere Oplysninger om den Forbindelse, hvori han sandsynligviis fra ældre Tider havde staaet til den saakaldte Lajil.

Med Mod og Kraft anlagde nu Stahlen sin Plan. Fra Keiseren forsynet med Guldmagt, reiste han lige til det betegnede Sted, uden at forsømme ved Andre at søge forud at indhente Skurken. Det sidste lykkedes da ei. Jøden Berthel maatte bekjende, at hans Compagnon, som egentlig hedte Isaaq Isaaq's Søn, var for flere Aar siden gaaet over til Islamismen under Navn af Ali, og levede i Constantinopel i megen Anseelse hos Sultan Mahmud II, hvis Sersail han forsynede med mangen Skjønhed. Til den Ende, og da Hadischahen skal gjøre meget af Mellem-Europa's Damer, foretog han sig at indrette et Etablissement paa Slottet Wampyr i Forening med sin Ven, Berthel. — Men Isaaq's Ergjerrighed blev ikke tilfredsstillet i den Grad som hans Pengebegjerlighed. Engang i et af Sultanens muntre og naadige Diebliske, havde han den Dristighed at udbede sig en Sultanindeplads for sin Datter, hvem han beskrev for „Guds Skygge“ som deiligere end alle de Germaniens Døttre, der hidtil havde kyssset Støvet af Mekka's Tjener og Herres Fodsaale. „Derfor som Du ikke lyver, Slave, saa ved Prophetens Skjæg, hun skal blive min syvende Dronning og, vil Ma-

homed Mustapha, Valide-Sultan; og Du bliver Pasha af to Lok. Thi Du har Raade for mit Ansigt."

Skynsdomst forlod nu Ali sit Hjem, for at finde sig en Datter. Men hun var ikke let at finde. Ali's stolte Holdning, fine Dannelse, store Rigdom og den Stand, han antog, gav ham vel overalt Udgang. Men Skjonheder af det udmærkede Slags, han maatte søge, og som tillige kunde spille den Rolle, han forbrede, vare ikke lette at finde og endnu vanskeligere at bringe paa hans Side. Endelig troede han at have fundet sin Skat i den deilige Seraphine Molt, Datter af en brav, men fattig Musicus, og selv udmærket ved sin skjønne Stemme. Vel var Seraphine svagelig og af Lægerne næsten opgiven. Men ved Ali's kostelige Elixir og ved den Udspredelse, han vidste at forskaffe hende, vandt hun i kort Tid sin Sundhed. Forslængst havde han bundet Faders og Datters ubegrænsede Tillid og Taknemmelighed. Da det nu syntes ham paa Tiden, lod han Molt paa en let Raade gaae over i den anden Verden, efter først at have ladet sig Datteren testamentere. Altfor sikker i sin Plan, altfor overbevist om den ham hengivne Seraphines Bisald, rykkede han i en ubetænksom Stund ud med saameget af sin Hemmelighed, at den verdensfjænge Pige gjennemskuede ham, og ved et opsnappet Brev satte sig aldeles ind i hans Stilling.—Hendes Forsøg paa at undslippe og angive ham, bestemte ham til at rydde det ulykkelige Offer afveien. — Vi have seet hende døe; vi have ogsaa seet, hvorledes Clotildes Ynde henrev ham; og vi have nu kun at tilføie, at Forbryderne bleve affrasede, men Clotilde den tro von Stahlsens Iykelige Brud.

M. C. Hansen.

En henrettet Forbryders Historie og Følelser.

Fortalt af ham selv.

Det er nu tre Aar siden jeg blev halshugget og for en skræffelig Forbrydelse bødede med en skræffelig Død, ja, med en Skjebne, hvorimod Døden er Intet.

Men hvorfor begynder jeg min Historie bagfra? — Alt i sin Orden.

Jeg var Soldofficiant i den preussiske Provindsialstad K***, sexogtredive Aar gammel, og havde, i Skinsygens Maserie, myrdet min Elskede med Knivstik. Da Forbrydelsen var forsærligt udøvet, den Ulykkelige desuden var uskyldig, og kun saa formildende Omstændigheder talte til min Fordeel, saa kunde min Dom ikke være tvivlsom. Hvormegen Glid end min duelige Defensor gjorde sig, for dog idetmindste at redde mit Liv, og hvormegent jeg end selv bestræbte mig for at naae dette Niemed, saa indsaae jeg dog meget vel, at det ikke vilde hjælpe mig altsammen. Jeg var derfor belavet paa at høre min Dødsdom, der ogsaa, i sidste Instantz, faldt saaledes ud: „at jeg skulde henrettes med Øxe og mit Legem nedgraves paa Retterstedet.“

Men skøndt jeg, som sagt, var belavet paa dette Udfald af Sagen, og var dybttrydmyget ved det lange, eensomme Fængsel, rystede dog Knæerne under mig, da den inappellable Kjendelse blev mig forkyndt, og mine Tænder klapprede, som i Feberkulde. Ja, jeg var sunken asnægtig om, hvis man ikke havde styrket mig

med en Slurk Blin. Nu, da Vissheden, at jeg maatte døe, overfaldt mig, nu vaagnede Kjærligheden til Livet med frygtelig Vælde. „Er der da ingen Redning, ingen Hjælp mere? — Ingen Raade?“ stammede jeg med blege Læber, vridende mine Hænder. — „Ingen!“ var Dommerens sørgelige Svar.

Da jeg var bragt tilbage i mit Fængsel, slog pludseligt mit ulykkelige Temperaments saa længe undertrykte Hefstighed op i lys Lue. Jeg skreg som et vildt Dyr, jeg bed i mine flirrende Lænker, og raste formeligt. „Døe, døe!“ hylte jeg, og græd af Forbittrelse. Men snart havde jeg udraset. Den allerede ferlængst udtømte physiske Kraft laae under for Sjælens Qvaler. Jeg faldt paa mit Leie; mine Dine stirrede vildt; mine Sandser vare forvirrede. Snart tænkte jeg paa slet Intet mere, og nu overfaldt Sovnen mig. Men hvilken Sovn! Hvert Dieblif foer jeg forfærdet op, og sov igjen, og drømte, hvorlunde jeg nu skulde rettes, og hvorlunde jeg igjen vaagnede og fandt, at det Hele kun var en Drøm, og vaagnede nu virkeligen, og fandt, at min Elendighed dog ikke var nogen Drøm, og vilde atter indslumre og drømme, og kunde ikke, og greb til min Hals, og gruede for Smerten, som den skarpe Døe truede mig med, og for Overgangen i et Nu fra Livet i den rædselsfulde Evighed.

Saaledes vedblev jeg, til Præsten, som skulde berede mig til Døden, treen ind i mit Fængsel. Pludseligt fortrængte Følelsen af det Sømmelige min Fortvivlelse. Jeg tvang mig til, med tilsyneladende Rolig-

hed at høre paa Religionens Røst. Snart forvandles des denne forstilte Rolighed til virkelig. Thi Fornustten tilkæmpede sig Seiren over Legemet's Krampe, og ifandhed vederqvæget kunde jeg nu, da Natten brød ind igjen, synke i en styrkende Søvn's Arme. Min sidste, i Glemsel henfvindende Tanke var — Nutiden, som jeg endnu kunde kalde min. Søde Liv! Dig havde jeg jo tre Dage endnu! — Men saasnart Morgenens gryede, vaagnede ogsaa min navnløse Angst paany. Borte var den Rolighed, Religionen havde indgydt mig igaar. Alle dens Trostegrunde lode mig kun som tomme, skuffende Ord. Den gyfelige Virkelighed stod istedetfor Haabet om en uvis Fremtid. Hefstigt bankede mit Hjerte igjen, og Dødsfulde rystede mig, naar jeg tænkte paa den Morgen, jeg skulde lægge Hovedet paa Blokken. Barbarisk, græsseligt, umenneskeligt forekom mig dette lovmæssige Slagterie. Jeg ansaae det ikke for muligt, jeg tvivlede om slige formastelige Loves Tilværelse og om min egen. —

Forgjæves! Jeg var der, og Lovene vare ogsaa der! — Og den Geistlige kom igjen. Dennes gang breidede han mig i rystende Udtryk min Forbrydelse, hvorpaa jeg næsten ikke havde tænkt mere, og viste den Sønderknuste Straffens Nødvendighed som afkræffendes Exempel, som Sonoffer for Misgjerningen.

Bittre Angerstaaker randt ned over mine Kinder. „Ja! raabte jeg: Jeg maa døe! Hvo som udøser Menneskets Blod, ved Mennesket skal hans Blod udøses! Og jeg har udøst uskyldigt Blod! O, min arme Elisabeth! Du maatte krympe Dig i Dødskampen under min forbryderiske Haand! Forgjæves anraabte Du Ti

geren om Raade og Barmhertighed! Derfor anraaber ogsaa jeg nu forgjæves om Forbarmelse! — For mig er ingen Raade, hverken i Himlen eller paa Jorden!”

Saaledes jamrede jeg. Da aabnede Guds værdige Præst mig atter Trøstens Himmel. Han viste, hvorledes jeg først ved Døden kunde forsones min uendelige Skyld; Døden var jo den eneste Dør, hvorigennem jeg kunde indgaae i Evighedens bedre Liv. Da opløstes ogsaa alle mine Tvivl om Virkeligheden af slig en bedre Fremtid i salig Visshed. Som Paradiis'Almande drog det Herrens Ord ind i mit Hjerte:

Jeg er Opstandelsen og Livet! Hvo paa mig troer, skal aldrig døe.

Dødsfrygten havde forladt mig. Det afgjørende Dieblif var jo netop kun et Dieblif, og, som min Trøster uomstødeligt havde beviist mig, et smertefrit.

Saaledes kom den sidste Aften. Jeg var endogsaa istand til at vederqvæge mig med Spise og Drikke. Jeg søgte at glemme, hvad der forestod mig næste Morgen.

Uf dyb Søvn vaagnede jeg Kloffen fem — det var om Sommeren — ved de fjerne Trommers Larm, som sammenkaldte den Commando, der skulde føre mig til Retterstedet. Da overfaldt Angsten mig atter som en væbnet Kæmpe. Een eneste Time havde jeg endnu at leve i. Den Geistlige viste sig igjen i mit Fængsel, for at sige mig Farvel, thi Landslovene formeente ham at følge mig paa den sorgelige Vandring. Næppe formaade min tørre Tunge at fremstamme det sidste Skriftemaal; da slog Raadstueuhret tre Kvarteer.

Barmhertige Gud! Femten Minuter endnu! Jeg talte, medens jeg bad, de flygtige Sekunder. Kloffen

falbt atter til Slag. Timen var kommen. Og da nu Kloffen var slagen sex, og Fangevogteren treen ind med de Ord: „Nu var det paa Tiden —“ da vaklede jeg, i Præstens Favn, næsten livløs ud af Døren. Den friske Morgenluft viftede mig styrkende imøde; jeg saae den vrimlende Menneſkemasse paa Gaderne, saae Soldaterne, som ventede paa mig, med deres i Morgensolen blinkende Geværer. Jeg besteg den aabne Vogn. Den i Loven foreskrevne Armesynderdragt af graat Sæfketoi fritoges jeg for at bære, da min lange, sorte Klædesfrak var bleven agtet anstændig og sammelig. Saaledes kom vi til Retterstedet. Det var Galgebakken. Omgiven af en Muur rakte den sine fire truende Søiler iveiret omtrent totusind Skridt udenfor Staden. Ved Foden af Høien gjorde Commandoen Holdt.

Jeg maatte stige ned af Vognen og skride op ad Høien ind i den formerede Kreds, hvor mine Lænker aftoges. I Kredsen befandt sig Criminalrettens Personale, forflydte. Endnu engang forelæstes Dommen mig; jeg hørte ikke et Ord deraf. Man overantvordede mig til Skarpretteren, at Denne kunde forfare med mig, som mine Gjerninger havde forskyldt.

Da man trak Kjolen af mig, og knappede Besten op, grebes jeg pludseligt endnu engang af den Tanke, at benytte det lænkesrie Dieblik, sætte mig til Modværge og ved Lovkraft sælge mit Liv saa dyrt som muligt. Men et Blik paa de trindtom mig blinkende Bajonetter, Overbeviiſningen om ethvert Forsøgs Frugtløshed, saavelsom Høielsen af det Belangende dæmpede hurtigt dette Oprør, og jeg fandt mig taalmodig i Alt. Mine Øie Dine spejdede efter den gruelige Dre. Da saae

jeg dens blanke Eg Skinne frem under en Medhjælper's brune Overtjole. Nu skulde jeg nærme mig Blokken. Tre Skridt havde jeg endnu til Ewigheden. Skjælvende sank jeg paa Knæ, maatte omslynge Blokken med Armene, blev fastbunden, og Skarpretteren tilmumlede mig: „Jeg skulde ikke være bange — snart skulde det Hele være forbi.“ Mine Lænder klappede. Med det sidste Blik paa den dødsstille Menneskeverimel tog jeg Afsked fra Verden, og lagde Ansigtet ned i Blokkens Hjulning.

Et koldt Bindsstød fornemte jeg. Jeg følte mig svæve op. Da mærkede jeg, at jeg havde faaet Døds- hugget. Jeg skreg: „Christus, Du Guds Søn, forbarme Dig over mig!“ Men Ordene vare lydløse, thi som jeg siden erfarede, skal Munden, da Skarpretteren havde viist Folket det afflagne Hoved, have aabnet og lukket sig nogle Gange, idet Læberne bevægede sig konvulsivt. Af nogen smertelig Følelse veed jeg ikke at sige. Men det bruste og susse om mig som Havsbølger, og alle de tusinde Mennesker under mig saae jeg gandske tydeligt. To til tre Minuter skulde mine Øine endnu have været klare og Pupillerne have bevæget sig hid og did. Derpaa overdroges de af et mat blaaligt Slør; de brast, og lukkedes, og en almindelig Zitteren udbredte sig over mit Ansigt. — Det var Døden. — —

Hvad der videre er foregaaet med mig, veed jeg ikke. Man fastede Legemet tilligemed Hovedet i den allerede færdige, ni Fod dybe Grav, og stuffedes Jord derover.

Alt dette var neppe fem Minuters Værk, og nu begyndte for mig den anden Deel af Sørge-spillet, langt græsseligere end den første.

Kun hine faa Minuter havde den dyriske Organisme været afbrudt, ja, forstyrret. Nu begyndte den atter sine Functioner.

Staden var omgivet med dobbelt Muur, med Volde og Grave. I fordums Tid havde den været en god Fæstning. Nu havde det Rygte været i Omløb, at en underjordisk Gang førte fra Slottet lige til Ringfredsen om Galgen. Ja, ved at grave efter havde enkelte Nysgjerrige overbevist sig om Gangens Tilværelse; men videre var Opdagelsen ikke bleven forfulgt. Snart taltes ikke mere om den hele Sag.

Men fem Læger og Naturforskere betjente sig af Opdagelsen, for at bemægtige sig mit Legeme. At gjøre dette aabenlyst, for at anstille galvaniske og andre Forsøg med den Henrettede, var paa det strenge forbuden siden von Troer's Halsbuggelse, med hvis afslagne Hoved man havde anstillet slige Experimenter. Under Hemmeligheds og Tausheds dybeste Slør havde de Fem derfor ubemærkt vidst at lede det saa, at min Grav befandt sig lige over Gangen, og at faa Spademonn være tilstrækkelige til at give dem mit Liig ihænde.

Hvad de have foretaget med mig, og hvorlænge min Bevidstløshed har været, veed jeg ikke. Det første, der igjen gjorde et klart Indtryk paa mine Sandser, var en dyb Rumlen omkring mig. Men hvor meget jeg end bestræbte mig for, at udfinde, hvad

det var, og hvor jeg selv var, saa var jeg dog ikke istand til at aabne mine Dine. Da dette langt om længe lykkedes mig, befandt jeg mig i en underjordist Kjælder. Gjennem to Gittervinduer i Loftet slog Dagslyset ind i den vide Hvælving. En gammel Mand sad ved min Seng, hvori jeg var saa fast indbunden, at jeg ikke vilde kunnet røre et Lem, om jeg end havde haft Kraft dertil. Af og til talte den gamle Mand med mig, men jeg forstod ikke, hvad han sagde. Mine Tanker vare endnu gandske forvirrede, og jeg kunde paa ingen Maade begribe, i hvad Forfatning jeg befandt mig, eller hvorledes jeg var kommen deri. Kun det veed jeg, at Mænd, der snart forekom mig som Kæmper, snart som Overge, fra Tid til anden traadte til mit Leie, besøgte mig, betragtede mig, mumlede indbyrdes, og satte sig ved et stort Bord, hvor de skrebe meget ivrigt.

Det var Naturforskerne, som hver Dag optog en udførlig Protokol over min Tilstand. Langt om længe formaaede jeg at tænke sammenhængende og at fremstamme artikulerede Ord. Naturforskerne vare ude af sig selv af Glæde. Efterhaands løste de Baandene paa Underkroppen, siden paa Armene. Jeg prøvede at løfte dem op — forgjæves. Som Bly faldt de ned paa Lagenet igjen. Men lidt efter lidt kunde jeg dog bevæge Fingrene, nu Hænderne, nu Armene. Og nu løstes ogsaa Bindet, som havde holdt mit Hoved i ubevægelig Stilling. Jeg saa de omkring mig Staaendes spændte, angstfulde Forventning, da jeg førstegang bestræbte mig for, at bevæge Hovedet. Det lykkedes, og der paafulgte en

lydelig Jubel. Gratulerende hinanden sank Naturforskerne med Glædestaarer i hinandens Arme.

„Hvor er jeg? stammede jeg mat: Hvad er forregaaet med mig?“ — „Rolig, rolig, for Himlens Skyld! tilraabte man mig: Snart skal De erfare Alt! Endnu er De ikke stærk nok dertil.“

Jeg maatte altsaa finde mig i Laalmodighed, og havde Tid til at udtænke mig allehaande Muligheder angaaende Maaden, hvorpaa jeg var kommen i denne Stilling. Snart troede jeg, Skarpretteren havde forfeilet det rette Sted og at Dommerne af Medlidenhed havde standsset Executionen, ansøgt om Benaadelse for mig, og overgivet mig til Lægernes Kuur og Pleie. Snart forekom det mig igjen, som om jeg var bleven benaadet, idet jeg lagde mit Hoved paa Blokken. Den sidste Formodning beholdt Overhaand, skjøndt det vilde forekomme mig mistænkeligt, at jeg stundom følte en smertelig Brænden og Stikken trindtom Halsen under det tykke Bind, som endnu ikke var løst, og at jeg ikke var istand til at nyde Andet, end flydende Sager. Virkeligheden, hvorpaa jeg vel mangengang tænkte, syntes mig umulighed og Usands.

Langt om længe kom jeg til Visshed, da det sidste Bind om Halsen blev borttaget. Nu følte jeg med Forsværmelse en tyk Hævelse rundtom Halsen. Jeg erfarede Alt. Men nu sonderrev ogsaa ny Fortvivelse mit Hjerte. „O Gud! O Gud! jamrede jeg: Hvormed har jeg forskyldt det? — Jeg tomte Dødens bittere Kalk indtil den sidste Draabe! Jeg gjorde Loven fyldest! Jeg har virkeligen været død, og skal

nu døde andengang, om ikke paa Skafottet, saa dog i Naturens Løb! O, grueligt! O, himmelraabende! Har nogensinde et Menneske været saa ulykkelig, som jeg? — Og ved Eder er jeg det, I Forvorne! I grebe ind i Naturens Hjul, I evigt Forbandede! — Men jeg vil overantvorde Eder til den menneskelige Lovs Hævn, inden den retfærdige Guds evige Straf: fedom rammer Eder! Jeg havde overstaaet det, og skal døde endnu engang, I Mordere, som gave mig Livet til Døden! Min første Gang skal være til Dø: righeden, for at anklage Eder!”

„Sagte, sagte, min Bedste! — svarte den navn: kundige Professor, Ridder von G * * *: Derved vilde De styrte Dem i ny Ulykke; man vilde jo hen: rette Dem endnu engang. Har De ikke hørt Histo: rien om den radbrækkede Stratenrøver i Frankrig? — Han laae paa Hjulet, alle hans Lemmer vare knuste, men han levede endnu, og stønnede og vaandede sig. En menneskekjærlig Saarlæge, der var almeenagtet for sin Kunst og Retfærdighed, ynkedes hjerteligt over ham. Hans Beslutning var fattet. I den mørke Midnatsstund hentede han, med usigelig Møie, den Radbrækkede ned af Hjulet, slæbte ham hjem til sig, skjulte ham i sit Studerekammer, forbandt ham, pleie: de ham, og saae omsider sin navnløse Møie, Omhu og Angst belønnet ved Misdæderens Helbredelse. In: gen ahnede, i hvilke Hænder Denne havde befundet sig. Men Dørrigheden havde udsat en Belønning af 500 Franker for Den, der kunde angive, hvo der hav: de taget Forbryderen ned af Hjulet, og ladet Bes: fjendtgjørelsen besangaaende indrykke i offentlige Bla:

de, der ullykkeligvis ogsaa faldt den næsten Helbredte ihænde, da hans godtroende Belgjører ogsaa forskaffede ham Underholdning og Udspredelse i hans dybe Indgetogenhed. Skurkens første Tanke ved Synet af denne Bekjendtgjørelse var det Forsæt, selv, saasnart som muligt, at angive sin Rædningsmand og fortjene Judaslønnen. Og dette sit djævelske Forsæt satte han ogsaa i Værk. Dommerne gruede for en saa uhyre Forvorpenshed, og udbetalte med Afsky den lovede Præmie. Men tilføiede: „Din Dom lød, at Du skulde miste Livet. Du har ikke mistet det, Din Dom er altsaa ikke fuldstændigt ereqveret. Det maa skee.“ — Han blev nu overantvordet til Dødsqvalen paany, men den menneskefjærlige Læge blev forviist. Har De nu Lyst til noget Lignende, saa behag at gjøre, hvad De ikke kan lade!”

Oprørt raabte jeg: „Hvorledes kunne I sætte mig i Klasse med hiint Uhyre? Han var ikke død endnu, jeg var det. Det forandrer Sagen.“

Dog opstege mangehaande Befymringer i mig. Tvivl og Angst dæmpede min Hævn, som dog lige fuldt vedblev at brænde i mit Inderste, ja, ved videre Eftertanke fik ny Næring. Jeg havde nemlig den trostløse, mig næsten tilintetgjørende Visshed, at med dette Liv, med den physiske Organismes Forstyrrelse, var Alt forbi. Efter Henrettelsen havde jeg mistet min Bevidsthed. Og Sjælens Bedvarenhed uden Bevidsthed syntes mig en Uring. Da min Sjæl adskiltes fra mit Legeme, var den et Vindpust, der sporløst henflød i Universet. Den hævede sig ikke til højere Rum, et selvstændigt, med Gølelse og Erindring be-

gavet Væsen. Ak, jamrede jeg: der er intet evigt Liv, og Alt, hvad Religionen siger derom, er Fabel og Menneskebedrag, Digtning og Phantasi, hvorpaa vi skjælvende troe, fordi vi ønske det! — O, I Djævel, som have styrtet mig i ny Død og Fortvivlelse, i Overbeviisningen om den paa mig luvende Tilintetgjørelse! — Nu triumphere I, fordi I have bestøget den øverste Pynt af menneskelig Kunst! I mene, Ederes Opdagelse skal lede til de største Resultater! I Daarere! Den elendige Slægt lever og forgaaer i Forglemmelsens Stov! Hvad Magt kan der vel ligge paa Diebliffets intensive Guldkommengjørelse, naar den umaalelige Evighed er forloren! Og at den er forloren, det vil jeg raabe ud i al Verden, thi jeg veed det — jeg, o Gud, den Første, den Eneste blandt alle Dødelige indtil nu. Men Mange efter mig ville nu stadfæste den ulykkelige Opdagelse, thi I ville føle Eder fristede til, at forevige Ederes Ravn, Ederes Formastelse!”

Vel kom det mig stundom fore, som om jeg dog tog feil. Vel bares det mig fore, at jeg havde svævet i et umaaleligt, natligt Rum, hvorigjennem blege, hvide Lyspuncter svømmede som Stjerner af femte Størrelse. Men det kunde jo ogsaa være skuffende Billeder, som den dyriske Organismes igjen begyndende Functioner foregjøgledede mig. Kort, Troen paa en Evighed var og blev tabt for mig; med Had og Forfærdelse betragtede jeg dem, der havde berøvet mig den. O, du nyfigne Menneskeslægt! raabte jeg: Du overspringer de Grændser, der, til din Lykke, ere affstukne for dig, og griber — din Jammer! Men

I Liigskændere, I Anatomer, I løste Jfis's Elor!
 I plukke den forbudne Frugt af Kundskabens Træ,
 og Slangens Haanlatter, som forførte Eder, hvisler
 giftig over Menneskeslægten. Hvor retfærdige forekom
 mig nu de ophlyste Ægypter, som med Steenkast for-
 fulgte Liig-Indbalsamererne! Hvor naturlig den Af-
 sky, der traf den store Anatom Doctor Rollfink, i
 den Grad, at hans Samtidige kaldte den Kunst, at
 sønderlemme det menneskelige Legeme, „at rollfinke!“
 Hvor begribelig den engelske Pøbels Harm, hvor-
 med den endnu udspeider og forstyrrer Anatomernes
 hemmelige Værksteder! En Rædsel for saadant Blod-
 arbejde ligger i den menneskelige Natur. Det er,
 som om en Stemme raaber i os: „Du skal ikke be-
 sudle Din Haand med det menneskelige Legems for-
 borgne Indre, ikke gribe formasteligt ind i den vise-
 lig tildækkede Hemmelighed!“ Om Videnskaben vin-
 der derved, om man lærer at sammenslikke Lemmers-
 ne derved, ligesom man flinker braadne Kar, om
 Veiene ad hvilke man modminerer Døden, lade sig
 finde derved — det var mig ligegyldigt, ja, foragte-
 ligt. Thi med alt dette vedligeholdte man dog kun et
 elendigt Menneskeliv en liden Stund — jeg havde
 derimod forliist en Evighed!

Hvormegen Venlighed og Deeltagelse end Na-
 turforsterne viste mig, vare de mig dog en Bedersyng-
 gelighed. Dog begyndte, med min fremskridende Helt-
 bredelse, ogsaa Kjærlighed til Livet at voxer i mig
 meer og meer. Saa alsmægtig er denne Drift! Og
 med denne fremskridende Forbedring og Livslyst op-
 stige nu ogsaa mange nye Tvivl og Sorger i min

Sjel. Hvad skulde der blive af mig, naar jeg nu var fuldkommen helbredt? Det menneskelige Selskab kunde jeg ikke vorde gjengiven her, i dette Land kunde jeg ikke blive. Thi en Opdagelse stod dog altid til at befrygte, og saa var min Skjebne idetmindste tvivlsom. Men hvor, hvorledes og hvoraf skulde jeg da leve?

Plinligt forfulgtes jeg af disse Tanker Dag og Nat, indtil jeg tog Mod til mig, og meddeelte Lægerne dem. Men neppe havde de erfaret Grunden til min nye Uro, før den var hævet. Jeg maa tilstaae, at den Plan de havde med mig, sikrede baade mig og dem, og opklarede min Fremtid; saavel derved, som ved den ufrømtede Hjertelighed, hvormed de behandlede mig, begyndte min Forbittrelse at formildes. Ja, da det kom saavidt, at Planen skulde iværksættes, følte jeg endogsaa en uimodstaaelig Følelse af Taknemmelighed.

Og saa vandrede jeg da, med En af dem, gennem den underjordiske Gang. Det var atter Sommer, og den friske Morgenluft aandede mig imøde, da jeg igjen traadte op af Underverdenen i Guds frie og herlige Natur. Solen var endnu ikke oppe, men i det beduggede Græs saa jeg, paa den Plads, hvor jeg, for et Aar siden, var bleven henrettet, endnu Spor af mit Blod. Mine Taarer dryppede derpaa.

Nedenfor Høien ventede os en fasttillukket Bogn, og i hastig Flugt rullede vi afsted, gennem Landsbyer, Stæder, Lande — jeg kom ikke ud af Bognen. Omstøder vare vi ved Maalet, i Gøstaden H***, hvor jeg blev overgivet til Capitain Schelly fra Nyyork, hvis Skib inden kort Tid bar mig over Verdenshavet til de forenede Stater. Dybt ind i Landet gif Reisen nu;

langt om længe kom jeg til mit Bestemmelsessted, en Brødremenighed ved Bredden af Verdens skønneste Flod.

Med Kjærlighed modtoges jeg i den stille, fredelige Affrog; jeg sølte ingen Mangel. Ved en stor og herlig Naturs Varm kunde jeg gandske leve for mine stille Betragtninger. Men de Menneſker, som omgave mig, vare Alle ſaligt henſøvede i Herren, flittigt arbejdende og ſpøgende Liig — af, Liig, ſom jeg ſelv engang havde været! Og var jeg det ikke endnu? Vedblev ikke mit Anfigt at være blegt ſom en Dødnings?

Den lykkelige Egn's Blomſterteppe grønnedes ſmukt og blomſtrede herligt; de høie Magnolier duftede lifligt i Skovnatten ved Strømmens Bred; Kolibrien ſkinnede mig i Vinene i tuſindfoldig Farvepragt, liig blinkende Edelſtene; glade, ubekjendte Melodier tones de udaf Buſt og Krat — — men Intet formaaede mere at bringe mine Rinder til at rødme i Glæde og Lyſt. Brødrene, ſom omgave mig, loe ei heller mere. De vare indgangne til Lammets ſtille Sabbathsfred.

De To af mine Naturforſkere i Europa vare allerede de døde; naar nu de Andre vare fulgte efter, vilde der ſagtens udkomme en udførlig Beretning angaaende min Opvækkelse fra de Døde, men jeg bekymrede mig ikke derom.

Udentvivl vilde jeg endnu længe vedblevet at leve ſaa lykkelig, ſom hidtil, i min kontemplative Eenſomhed, hvis ikke — — — Grev 3***'s gamle Kammertjener havde vaakt mig. Jeg befandt mig juſt paa Grevens Gods, for at præſidere i Rietten, ſom ſkulde ſættes ſamme Dag. „Vil da Hr. Juſtitiariusſen ſlet ikke ſtaa op

idag? spurgte den Gamle, idet han trak mig saa lempeligt i Armen: Klokken er allerede over otte!"

Jeg soer op, gned mine Dine, saae gjennem Bindet Parterne vente i Slotsgaarden, overbeviste mig om, at jeg dog ikke hørte til Soldvæsenets Personale, takkede Gud, og inden tre Minuter vare omme, var jeg i Klæderne.

C. Weissfog.

Kjærlighed og Agtelse.

Forestiller Dem en Dal, mine kjære Læserinder, om trent en Miilsvei lang, og næsten ligesaa bred, som lidt efter lidt hoier sig fra Midtpunktet til alle Sider, og overalt er indfattet af Skove, som her stige dybt ned i Dalen, og hist paa Høien omslynge Kornmarker; forestiller Dem videre, midt i Dalen, en fortryllende Landsby, hvis Huse titte frem over Piletræer, som ere plantede langsmed en liden Flod, og gjennem skjonne Linde og Kastanietræers mørke Løv; tænker Dem ved Landsbysten nogle Damme med en Mølle, Enge, Kornmarker og hundrede Fodstier, som slynge sig frem fra Byen og tage sig paa Høiene i Skoven; mærker Dem ved Enden af Byen, tæt ved Dammen hist, et godt Huus, nu for Tiden en Forvalterbolig — ved den anden Ende, tæt ved Kir-

ten, to andre gode Huse, hvor Præsten og Overforsteren boe — — og De have nærværende Forællings Skueplads.

Præsten Waller var en godhjertig Sjæl, uden alle Prætensioner, fuld af Kjærlighed til sin Kone og sin Datter, fuld af hjertelig Velvillie mod alle Mennesker.

Roligere maa intet Menneskes Sind og intet Menneskes Skjebne have været, end denne Præsts. Han prædikede, katechiserede, spadserede, saae Overforsteren hos sig to gange om Ugen og kom to gange til ham, opdrog sin Datter, eller rettere, saae hende opvoxe og vorde god blandt disse gode Mennesker. Saaledes henrandt eet Aar efter et andet.

Overforsteren, en høi Mand af ædel Skabning, havde en stærk Sjæl, en Forstand, som var dannet i Verden, en Leveviisdom, som grundede sig paa hans Skjebne. Han var udvortes alvorlig og barsk, fordi han havde levet blandt mange onde og gode Mennesker. En Søn havde han, som han elskede ubeskriveligt, og som han rigtignok opdrog omhyggeligere, end Præsten sin Mine.

Allerede som Børn vare Mine og Ludvig hver Dag sammen. Overforsteren holdt en Informator til sin Søn, og Mine deltog i Underviisningen. Informatoren var netop saa god, som han behøvede at være, for ei at fordærve Børnens skjønne Hjerter. Han underviste dagligen sine fire Timer, og sad derpaa og elaborerede Præfener, eller studerede Dogmatik, og begge Børnene legede imidlertid i Haven eller paa Engen ved Floden.

Oversørsteren havde mange gode Bøger; Informatoren forelæste stundom — stundom lod han sig forelæse. Derved dannedes Børnenes Smag ufor mærkt.

Waller spillede Klaveer, Oversørsteren sang; Børnene sang med, naar Waller spillede en Choral eller Arie. Informatoren spillede ogsaa, og gav Begge Underviisning. Mine lærte at spille efter Gehør, Ludvig efter Noder.

Oversørsterens Livsskjebner, som den gamle Mand fortalte stykkeviis med stor Fyrighed, og udfyldte med Bemærkninger over Dyder og Laster, gave begge Børns Hjerter en Energie, som Præsten aldrig vilde kunnet frembringe.

Disse Mennesker udgjorde en meget lykkelig Familje. Præstens uforanderlige Godhed og Sagtmodighed, Oversørsterens Adel, Alvorlighed i Bilsdom og Iver for Dyden, Præstekonens Huuslighed og Beskedenhed — Oversørsteren var Enkemand — gave Børnenes Hjerter saa fin en Dannelse og deres Forstand saa naturlig en Styrke, at de vilde have gjort det bedste Opdragelsesinstitut Vre.

Rollins Verdenshistorie var Oversørsterens Undersøgslectüre; stundom maatte hans Ludvig om Aftenen forelæse ham et Stykke deraf. I Begyndelsen havde det sine Vanskeligheder, især naar han hørte Mine's Stemme udenfor Vinduet; men hvilket Barn har ikke interesseret sig levende for Cyrus, Romulus og de gamle Myther! Efter kort Tids Forløb forelæste Ludvig med saadan Iver, at han gestikulerede

(24*)

rede derved med Haand og Fod, udgjød Taarer, og drømte derom.

Næste Dag sadde da begge Børnene i Haven under et Oletræ, og Ludvig fortalte Mine Dørmernes og Græfernes Historie med et saadant Liv i Udtryk, Stemme, Dæ, Haand og Stilling, at Mine's Sjel med utrolig Fyrighed opfattede Alt.

Ludvig begyndte ogsaa paa det Franske. Efter nogen Tids Forløb oversatte han ret færdigt, thi Faderens Underviisning var meget levende. Den første Bog, han læste sammenhængende i dette Sprog, var tusind og een Nat. Og hvert Eventyr fortalte han Mine igjen.

Hvor overeensstemmende maatte ikke disse Børns Hjerter føle og deres Forstand tænke! I Alt var Ludvig Mine's Lærer. Der var ingen Tanke i Mine's Hoved, som han jo havde haft eller vaft, ingen Følelse i hendes Barn, som jo var vaft ved hans Fortælling, ved hans Blikke, eller flydt i hendes Bryst med hans Taarer.

De vare virkelig eet Hjerter og een Sjel, og i Sandhed, er det en Lykke, at være Barn, saa have disse To nydt den i høi Grad. Thi de vare Børn endnu, da Ludvig var bleven sexten og Mine fjorteen Aar gammel. Ludvig havde Løfte paa sin Faders meget indbringende Tjeneste. Ligesom i Spøg underviste Faderen ham i Alt, hvad der hørte til hans fremtidige Embed. Ludvig var, sexten Aar gammel, en heel Mand, naar han færdedes i Skoven eller paa Jagten; var han derimod hos Mine, da var han endnu stedse et Barn.

Stedsse den samme gjensidige Vedhængenhed, den samme søde, Intet ahnende Uskyldighed, i deres Samtaler, i deres Vandringer paa Marken og i Skoven, i deres Leeg og Spøg, i deres Forretninger og Fortællinger.

I Skoven var Ludvig Mand. Han anviste Forstbetjentene deres Arbejde, dadlede Ens Efterladenhed, roste en Andens Flid og Paapassenhed. Nu nærmede han sig Hjemmet — Mine stei ham imøde: „God Dag, Ludvig! God Dag, Mine!“

Saa hængte Mine sig ved hans Arm, stod stille iblandt, spøjte med ham, flappede hans Mor: dar, som sprang op ad ham, tog Bøssen og Skydetasken fra ham, saasnart de vare komne hjem, gjensøgte Tasken, om han ikke havde Blomster eller Frugter med til hende, og derpaa ilte Begge Haand i Haand ned i Haven, hvor den unge Jæger fik meget travlt med at hjælpe Mine at grave en Kanal paa nogle Tommer, eller med at bygge et lidet Pindelysthuus til hende.

De vare Børn, og bleve Børn. Ogsaa Tjenestefolkene behandlede dem endnu som Børn. „Mine!“ raabte Pigen, og Mine hoppede hen til hende: „Hvad vil Du?“ — De drak endnu ingen Kaffe med Forældrene. Kun naar Ludvig var hos Præstens, fik han, som sædvanligt, en Kop tilsidst, og den maatte han hente fra Bordet, hvorved de Gamle sadde. Saa gik han hen i Vinduet til Mine, og deelte sin Kop med hende.

Jnderligere kunde to Mennesker ikke hænge ved hinanden, end Ludvig og Mine! I Alt, hvad de

gjorde, tænkte og følte, toge de Hensyn til hinanden.

Var det Kjærlighed? — Ja, den ustyldigste, gladeste Kjærlighed med alle sine Henrykkelser og Ingen af sine Bitterheder.

Og Forældrene havde Intet derimod. Overførsteren behandlede Mine, som sit Barn, og Præstens Ludvig som deres Son. Ved store, huuslige Syssler var Mine allerede Huusmoder i Overførsterens Huus; stundom blev hun ogsaa om Natten. Da var Ludvig som i Himlen.

Engang sad Overførsteren i Lænestolen ved Vinduet. Med stille Fornøielse betragtede han sin Son og Mine, som sadde og syslede ved et Bord. En Pige træder ind. „Røglen til den blaae Stue, Hr. Overførster!“ — „Siig det til Mutter!“ svarte den Gamle smilende — Pigen studsede. — „Siig det til Mutter, siger jeg!“ gjentog Forsteren. Pigen saae stift paa ham. — „Nu, beed Mutter om Røglen! Der sidder hun jo stor nok!“ Han pegede paa Mine.

Med et skalkagtigt Smil vendte Pigen sig nu til Mine og sagde: „Frue, Røglen til den blaae Stue!“ Med et høit Blædeskrig sprang Begge op, og gave Pigen Røglen.

„O, Mine!“ raabte Ludvig, og trykte det første lidenskabelige Kys paa hendes Læber.

Mine rødmede førstegang ved Ludvig's Kys. Hun bævede, hun trykte Unglingen til sit Bryst, hendes Barm slog høit.

Den Gamle loe, men Børnenes muntre Snakksomhed var forbi. Ludvig sad stille og betragtede

Mine; Mine brændte som en Rose, og betragtede sin Ludvig med drufne Blikke.

„Dumme Streg!“ brummede den Gamle, og stoppede en ny Pibe, og snakkede saa mangehaande, at det langt om længe lykkedes ham, at gjenoprette den gamle, muntre Stemning.

Men da Mine skulde gaae tilfængs, brændte hun atter, og kunde neppe holde Lampen, saaledes rystede hun. Ludvig saae stille efter hende, og gik ned i Haven, hvor han blev, til den Gamle kaldte ham ind.

Næste Morgen vilde Ludvig, at Mine skulde vedblive at hedde Mutter; den Gamle stemte ikke i med — han var fortrædelig, uden dog at være umild.

En Dag tidligere, end sædvanligt, sendte han Mine tilbage til hendes Forældre, og sagde ved sig selv: „Med den dumme Streg havde snart den hele Ufkyldighed været sloiten!“

Samme Dag bortsendte Overforsteren sin Søn, for at revidere nogle langt bortliggende Skovstrækninger. Denne Forretning holdt Ynglingen fra Hjemmet nogle Dage. Da han skulde komme tilbage, tog Overforsteren Mine ved Armen, og gik ham imøde. Han afledte den første lidenskabelige Underholdning, gav Anledning til stoiende Lege, og efter nogle Dages Forløb var al Fare lykkelig overstanden. Den gamle Stemning var gjenoprettet.

Præsten saae Intet af alt dette. Han ahned ingen Fare, og beredte heller Ingen. Han lod de unge Folk raade sig selv, og i sin Uvidenhed havde

han Det. Naturen gjør intet Ondt. Overførsteren sagde ham Intet, thi han vidste, at i hvor hjertens god en Mand end Pastoren var, vilde han dog komme i stor Uro, naar han hørte Ordet Kjærlighed. Overførsteren kjendte Hjertet; han frygtede, at Præsten skulde forbyde Mine noget, for at bevare hendes Ufskyld, og saa frygtede han for Begges.

Men snart havde et Tilfælde gjort, hvad Overførsteren vilde forhindre. En heed Sommerdag kom Mine hjem, Ludvig kom en halv Time efter. Mine sad ved Vinduet og holdt Haanden for Panden. „Hvad fattes Dig, Mine?“ spurgte Ludvig hastigt. — „Jeg veed ikke selv, jeg er saa underlig.“ Hun gjorde et Par lettende Bevægelser med Brystet — derpaa blev hun bleg, som en Bæg, og segnede tilbage. Man sprang op. Brøllende skreg Ludvig: „Hun dør!“

„Skade, at der ingen Læge er paa Landet!“ sagde Overførsteren. Raskt var Ludvig ude af Døren, uden Hat og Stok, og fløj i den meest qvælende Hede til Staden, hvor Lægen boede. „Ak, ak!“ raabte han, og kunde ikke mere. Lægen spurgte, og efter mange Spørgsmaal erfarede han omsider, hvad det gjaldt. Han fulgte med.

„O, De skulde kjende Mine, kjære Hr. Doctor, De skulde kjende den gode Pige, saa vilde De gaa hurtigere!“ saa talte han nafladeligt undervejs. Lægen, en ung, meget sølsom Mand, som den hele Scene, for sin Naturs Skyld, havde været meget interessant, gik alt hvad han kunde — men hvor kan holde Skridt med Kjærligheden? —

Begge kom omsider til Landsbyen, Lægen med de helligste Eder, aldrig mere at gaae med en Forelsket, Ludvig derimod med hemmelig Ergrelse over sin Fedsagers Langsomhed.

Da de traadte ind i Kammerset, stød Ludvig, med uimodstaaelig Magt, Alle bort fra Sengen, hvori man havde lagt Mine, og førte Lægen frem.

Lægen greb Pulsen, Faderen vilde sige noget, men Ludvig bød ham være stille. Da Lægen var færdig med sine Jagttagelser, spurgte nu Ludvig uafsladeligt, om det havde Fare. — Lægen forsikrede, nei. — Ludvig forlangte, han skulde sværge derpaa. „Nu, ved Deres hede Kjærlighed til denne skønne Pige, ved de smukke blaae Øine, hun i eet væk fæstet paa Dem, tilsværger jeg Dem, unge Mand, det har ikke mindste Fare!“ sagde Lægen leende. — Overførsteren loe og brummede paa eengang. Præsten gjorde store Øine, Mine rødmede, Ludvig hørte og saae Intet, uden Mine.

Hele denne Scene havde gjort Præsten saa opmærksom, at den Beslutning alt begyndte at modnes hos ham, ved første Leilighed at advare Pigen; men endnu tidligere tog Overførsteren Anledning til, at tale med den gamle Waller derom. Han sagde ham tydeligt, med hvad Øine han betragtede den hele Sag, og erklærede, at for deres Børns Ufskyldighed var Intet at befrygte, saalænge de ei erfarede, at deres Ufskyld var i Fare.

Begge Fædre lovede nu hinanden, at gjøre deres Børn lykkelige, saasnart Knøsen havde naaet sit tyvende Aar. Saalænge vilde man overlade begge

de Elskende til Naturen, til deres Uskyld, deres Hjerter og deres Lykke, uden at sige dem noget om denne Beslutning.

Saaledes havde nu Natur og Kjærlighed ført disse ubesmittede Hjerter sammen. Intet Suk, ingen Taare, ingen Trætte, intet Spor af Skinsyge havde nogensinde forstyrret deres rene Glæde. Ikke eet eneste Belyst's Billed havde besmittet deres Uskyldighed. Kys og Haandtryk var det eneste, de vilde.

En Morgen overraskede han hende endnu i Sengen. Han spøjte, han loe, fordi han saaledes var kommen bag paa hende. Han trykte sine Læber paa hendes søvnroede Kind. „Nu munter! Klød Dig paa, Mine! Jeg vil imidlertid stille mig her, med Ansigtet mod Væggen.“ Han stillede sig i en Krog, hun kastede en Kjole paa sig, han saae sig ikke om. Hun listede sig paa bare Fodder, bagved ham, og holdt for hans Dine. — Han dansede om paa Gulvet med hende. Derpaa rakte han hende Strømpebaandene. Hun havde vendt sig fra ham. Medens hun klædte sig paa, talte han om de Loure, de skulde gjøre sammen idag. Nu var hun færdig. Leende floi Begge ned ad Trappen, til de Andre, der alt sadde ved Kaffebordet i Haven.

„Jeg troer wahrhaftig, han har været oppe paa Mine's Kammer! Det er dog farligt!“ sagde Pastoren. — „Saalænge han tøfler saa lydt derop, at man kan høre det i hele Huset, har det ingen Fare! svarte Overføreren: Saalænge Uskyldigheden ikke veed, at den er Uskyldighed, bevogter den sig selv.

Lad kun Børnene raade sig selv, Fatter! Jeg svarer for dem."

En Dag stode Mine og Ludvig paa en Høi, og betragtede den stolte Teg, som alt i Aarhundreder havde været denne Høis Prydelse og Landsbyens Mærketegn, da et Par Hestes Tramp drog deres Blikke tilbage.

Ned fra Skoven kom to Ryttere. Da de nærmede sig, saa de, at det var en Herre med sin Tjener. Herren, en ung Mand paa en Snees Mar, simpelt, men meget elegant klædt, i en rød Collet med blinkende Epauletter, blanke Støvler med Solvsporer paa, red en meget stolt Engellænder, der mere dandsede, end gik.

Da han næsten var ved Høien, hvorpaa de stode, begyndte hans Hest, truffen af en Spore, at fourbettere, reiste sig, satte ad Siden, og den unge Mand sad dog saa sikker, holdt dog Vidselet saa skjodesløst, hilste dem dog saa artigt, som om Hesten havde været af Træ.

"Jeg er dog her paa Veien til Zielberg, min smukke Pige?" spurgte Rytteren med en Stemme, saa klar, som Solv. — "Vil De til Zielberg, svarte Ludvig: saa rider De nærmere ad Fodstien hist.

Rytteren standsede sin Hest, men den var urolig. "Vil han staae!" sagde han stolt, og straffede den med Vidskken. Nu stod den som en Gran. "Der tilvensfre?" spurgte han. — "Der tilvensfre!" svarte Ludvig, og Mine pegede derhen. "Jeg takker Dem!" sagde Rytteren, tog Hatten af, og i Carriere fløj Engellænderen affted.

„Han kunde ride, Ludvig! sagde Mine: og Hesten stod som et Lam, da han sagde: Vil han staae! Hør, Ludvig, han talte saa underligt — jeg veed ikke, jeg kunde ikke svare — og han saa saa vist paa mig — og de store Guldbaxter, han havde paa Skuldrene — hør, Du skulde have Dig saadan en Kjole — Dig maatte den klæde meget smukt.“

Ludvig svarte, og Mine begyndte ismmer igjen at tale om Rytteren, om hans Hest, om Guldbaxterne, og saa gif de da endelig tilbage til Zielberg.

Om Aftenen hørte de af Forvalteren, at Rytteren var en ung Drommer, som vilde besee Godset, hvortil Landsbyen hørte; det var tilfals, og han havde yttret Lust til at kjøbe det.

Drommer var en ung, dannet Mand; han var riig, havde mange Kundskaber, mange Talenter og et gandske ædelt Hjerter. Han talte fransk, engelsk, italiensk, spillede Floite og Klaveer, sang taaleligt, klædte sig smagfuldt, red meget godt, fægtede med Færdighed og dandsede virkelig skjønt. Han havde en Pige, som han elskede høit, og som han, trods hendes simple Stand, havde tilbudet sin Haand. Ved sin ufornodede Tilbagekomst fra en Reise havde han overrasket hende i sin Friseurs Arme. I et Anfald af Menneskefiendskab havde han nu fattet den Beslutning, i landlig Eensomhed at glemme den store Verdens Bedragerier og sin Piges Troloshed.

Naturligviis talte Præsten og Overførsteren meget om den unge Herre, med hvem de for Fremtiden skulde leve. Ogsaa Præstekonen tog Deel deri. Men

begge de unge Menneſker var han allerede ſaa lige: gyldig, ſom om han ſlet ikke var til. Kun naar Ludvig ſteeg tilheſt, tilraabte Mine ham ſtundom: „Ludvig, gjør engang ſaadanne Kaprioler, ſom Drommer!“ — Men Heſt og Rytter vare ikke ſkabte til Kaprioler; Ludvig red uden Spor.

Ludvig nærmede ſig ſtærkt ſit tyvende, og Mine ſit attende Aar, da Drommer lavede ſig til, at flytte ud paa Godſet, ſom han havde kjøbt.

Han kom, og Dagen efter aflagde han ſit Beſøg hos Præſten. Denne havde ſin Hue og Sloprof paa, da han treen ind. Den Agtelſe, hvormed Præſten modtog den unge Mand, den ærbødige Stilling, hvori han ſtod for ham med Huen i Haanden, de Undſkyldninger, han gjorde, fordi han havde ladet ſig overraſke i Sloprof, Præſtekonens Complimenter og Omſtændeligheder — alt dette vakte hos Mine, ſom var tilſtede ved Beſøget, en ſtor Agtelſe for Drommer.

Denne var fri og meget artig. Hans Fortællinger, hans Beſkedenhed, hans utvungne Høflighed gjenoprettede ſnart den fortrolige Tone, ſom var denne Familie egen. Han talte meget med Mine, og hvor ſky hun end var i Begyndelſen, blev hun dog omſider gandske naturlig og ſnakſom.

Han gif. Fader og Moder vare fulde af hans Roes. „Bahrhaftig, et rart Menneſke!“ ſagde den gamle Paſtor. „O, en ſcharmant Mand! ſagde Moderen: Saa høſtig! Har han ikke ſladdret med Mine, ſom om hun kunde være den ſmukkeſte Stadsmø!“

Da Moderen sagde det, følte Mine sig æret ved Drommer's Samtale med hende. Den første Bevægelse af Forsængelighed yttrede sig i dette Dørluk i hendes Sjæl.

Hun fortalte Ludvig det Hele, og forsikkrede ham tre — fire Gange meget levende: „Han har talt over en halv Time med mig.“

Dagen efter var Mine just hos Overførsterens, da Drommer gjorde sit første Besøg der. Overførsteren modtog den unge Herre meget høfligt og anstændigt, uden dog at være saa fuld af Complimenter, som Præstens. Drommer og Overførsteren satte sig, Mine stod hos dem ved Vinduet, Ludvig stod med Ryggen mod et Skab, ærbødig, som et Menneske, der oversees eller behandles skjodesløst. Begge hans Arme hang ned. Rastede Drommer sine Dine paa ham, saa slog han sine ned. Med eet Ord: Ludvig var hjertelig forlegen.

Drommer spurgte Overførsteren: „Hvem er da den unge Mand?“ — „Min Son.“ Ludvig blev ildrød. Han gjorde et Slags Compliment.

Drommer talte med Faderen om Ludvig, uden at tiltale Denne selv. Derpaa talte han nogle Ord med ham; Ludvig svarte stammende. Drommer talte med et Slags Superioritet, og Ludvig svarte med et Slags Underdanighed. I Mine's Sjæl var noget Suurt i dette Dørluk. Hun blev saa rød, at hun følte Heden i sine Kinder; hun trak Dienbrynene sammen, hun hostede, naar Ludvig stammede.

„Min Ludvig er en god Dreng!“ sagde Faderen. — „Det er smukt, at Deres Fader siger det om

Dem!" sagde Drommer, og Mine rødmede atter, og det Sure i hendes Sjæl blev Bitterhed ved den Roes, Drommer gav Ynglingen. Hun følte, at man behandlede Ludvig som Barn; hun frygtede, at Ludvig skulde tiltale hende, og at Drommer skulde høre, at Ludvig kaldte hende Du.

Drommer behandlede derimod Mine med megen Uresfrygt. Da han gik bort, kysede han hendes Haand. Hun blev rød som et dryppende Blod, og da han var ude af Døren, trak hun nok engang Dienbrynene sammen, da hun saae, at Ludvig, selv efter at Døren var lukket, buffede endnu. Hun var for første Gang forlegen med ham; men han raabte af sit Jnderste: „Gud være lovet, at han er borte! Mig behager han ikke!"

„Hvorfor ikke?" spurgte Mine koldt. — Ludvig vidste ikke, at sige, hvorfor. Mine forsvarte Drommer; Ludvig blev derved, at han behagede ham ikke, og af denne Frem- og Tilbagesnakken reiste sig en Trætte, som dog snart blev jevnet.

Hvad Drommer selv tænkte ved denne Handel, kan man slutte af følgende Brev-Fragmenter:

— — — Himlen er mit Bidne, at jeg ikke vilde bortbytte min stille Nydelse her i Naturens Eensomhed, alle mine Kræfters gjenfødte Liv, Skyggegangen i mine Skove og Omgangen med disse Mennesker her, for alle Stadens larmende Glæder. Jeg lever her som en sokratis Diogenes.

Og disse Mennesker? — O Ven, hvad havde jeg i Staden? Hvor væmmedes jeg tilsidst ved Alt, hvad jeg saae. Et Blik af mine arkadiske Mennes-

sker her er mig i Sandhed mere værd, end alle Eders
Menneskemasker o. s. v.

Du kjender nu min gode Præst, Du kjender nu
den ædle Overforster. Præstens Datter er endnu til-
bage. Tag en gesnerst Hyrdinde, eller Miltons Eva,
eller — tænk Dig den frommeste Ustyldigheds Gud-
inde i en Dodeligs Skikkelse, og Du har den Pige,
som jeg mener.

Hun er sytten — atten Aar, og endnu saa ustyld-
dig, at hun gandske frit leger med Epauletten paa
min Skulder. Tænk ikke derved paa en Pige, som
endnu er udannet. Tværtimod, hun har mange skønne
Kundskaber.

— — Jeg har hørt hende synge — gamle, for-
glemte Arier — men med en saa naturlig Ynde, at
hendes Toner gaae til Hjertet.

Jeg forelæser hende stundom; hver Bog vorder
mig ny, naar jeg læser den for hende og taler med
hende derom. Du kjender min Daarskab: Jeg skal
slutte mig fast til et eller andet Menneske. Men her
er Udtrykket Intet. Mit Væsen er vorden hendes
o. s. v.

Om jeg elsker hende? spørger Du. Det kommer
mig fore, som jeg skulde sige nei, og dog hænger jeg
ved hende med min hele Sjel. Var jeg forviiset om,
at mit Gode her for hele min Fremtid vilde vordre min
Verden, saa blev hun min Hustru — — —

Af disse Fragmenter seer man let, hvilket Uveir
der traf op over den arme Ludvig. Den arme Lud-
vig! Alt, Alt havde sammensvoret sig mod ham, og

selv bidrog han saa troligt til sin Undergang, som om han fik Betaling derfor.

Drommer folte sig stedse mere tiltrukken af Mine; det varede ikke længe, inden han folte sig gandske urolig, naar en Dag gik forbi, uden at han havde seet hende.

Den Opmærksomhed, den unge, elegante Mand viste hende, voldte hende en lønlig Glæde. I Ludvigs Selskab var hun gandske Glæde og Henrykkelse, uden at kunne sige sig selv, hvorover; i Drommers Selskab folte hun Glæde, thi hun folte sig æret.

Hun elskte Ludvig af Hjertet; hun havde kunnet hengive sit Liv for ham. Hun levede — eller, om jeg tør udtrykke mig saaledes — hendes Liv havde mangfoldiggjort sig i Ludvig's Arme. Men hun folte ei, at dette mangfoldige Liv udgik fra Ludvig, og takkede ham ikke derfor. For den smigrede Vergjerrigheds fortryllende Bølelse havde hun derimod Drommer at takke.

Dertil kom, at Ludvig og Drommer, naar hun sammenlignede dem, stak mægtigt af mod hinanden. Hvor forskjellig var deres Klædedragt! Vel var Ludvig rankere, hans Ansigt ungdommeligere og sundere, hans Been fastere og stærkere, hans Stemme renere, Klangfuldere. Derimod kastede Drommer tidt sit Hoved saa talende iveiret, at han syntes større, end Ludvig. Naar han talte, brugte han sine fine Hænder saa frit og betimeligt, han gav sin Figur saameget Liv, saamegen Værdighed, hans

Tone var saa sleben, saa raff, saa overraskende, at enhver Sammenligning faldt ud til hans Fordeel.

Ludvig fortalte bedre og mere levende, end Drommer; men til Ulykke ikke, naar Denne var tilstede. Kom han end i Gang, og var han midt i Heden, saa bragte Drommer ham ud af Texten ved en Tvivl, som han opfaste, eller ved at nymne en Melodi, eller ved at afbryde ham og begynde en ny Historie i en imponerende Tone. Ludvig rødmede, flammede, og taug i Almindelighed beskedent stille, fordi han havde megen Agtelse for den unge Mand.

Ludvig fortalte en Historie, og nævnede sin Hjemmel; Drommer fortalte, og hvergang begyndte han: „Jeg reed eller kjørte fra Berlin eller Frankfurt til Potsdam eller Mannheim, og da saae jeg, da traf jeg,“ o. s. v.

Ludvig og Mine fladdrede. Den Ene hørte paa den Anden; Begge gjorde deres Reflexioner, og disse vare i Almindelighed overeensstemmende.

Med Drommer forholdt det sig gandske anderledes. Han fremsatte i Samtale med Mine, en paafaldende Paastand; uformærkt var Mine indviklet i en Ordstrid. Man talte frem og tilbage. Her gav man efter, hist forsvarte man sig desto heftigere. Omstider enedes man; Drommer kyskede Mine's Haand, og forsikrede, at i hver Samtale med hende lærte han Noget.

Ludvig sad ved Klaveret, og spillede sin Arie, og Mine sang dertil. Han spillede vist meget rigtigt og med Følelse. Hendes Stemme var reen og naturlig.

Drommer havde endnu ikke kastet sine Vine paa Klaveret. Engang var Overforsterens og Præstens hos ham. Man besaa hans Bærelser; tilsidst førte han dem ind i sit Studerekammer. „De spiller Klaveer?“ raabte Mine, da et meget smukt Instrument faldt hende i Vinene. — „Jeg klimper en Smule, naar Ingen hører derpaa!“ svarte han skjodesløst, og aabnede Døren til Haven. — „D, spil dog engang!“ bad Mine. Drommer aabnede Instrumentet, og spillede det Blad, som laae paa Pulten.

Instrumentet var tusindgange skjønnere, end Præstens og Overforsterens gamle, forslidte Klaverer. Dets Tone henrykte Mine mere, end Drommer's Spil, skjøndt hun forvekslede Begge. Hun bad ham spille mere, og han spillede lutter Sonater eller Braavourer. Endeligen lod han sig ogsaa overtale til at synge. Han sang; Manererne, Stemmens Stigen og Falden, Modulationen — Alt var hende nyt. Mine spurgte, hvorfor, og Drommer holdt hende en liden Forelæsning over Sangen, hvoraf hun ikke begreb mere, end idet høieste saameget, at hun og Ludvig ikke sang, som de skulde.

For at gjøre hende Sagen begribeligere, lod han hende synge; han lærte hende at hulke med Stemmen, at hæve den, at lade den hængse, og et Bravo efter et andet belønnede Pigens Flid.

Instrumentets Skjønhed bestak Mine. Hun holdt Drommer for en Virtuos. Ludvig roste ligesaa hjerteligt Drommer's Spil, og da Ludvig satte sig ned, gjorde Denne ham opmærksom paa Spillet's

Delikatesse. Han visse ham Manerer, han lærte ham dette og hiint, som i Grunden var Smaating, men som han dog tillagde stort Værd.

Ludvig sang en Duet med Drommer. Vel sang Denne ikke saa godt, som Hiin, men hans Manerer, som Ludvig vilde efterligne, gave ham en stor Overvægt, og Mine saavel som Ludvig vare overbeviste om hans musikalske Fortrin.

Drommer spillede nu tiere, ogsaa hos Præstens, og naar han sang et *idolo mio*, eller et *dolce amor*, og derhos med et Suk kastede sit vaade Hæde paa Mine, gjorde dette sin fulde Virkning.

Den arme Ludvig sagde gandske ærligt til Mine: „Jeg har Dig hjertelig kjær!“ At foresynge eller at forelæse hende det af en Bog, var aldrig falden ham ind.

Af engelske og italienske Bøger forelæste Drommer paa Tydsk. Nu og da læste han en italiensk Stanze, for at give Mine et Begreb om Sprogets bløde Tone. Han lærte hende at læse Engelsk og at forstaae nogle almindelige Talemaader — af, og den arme Pige havde ubeskrivelig Glæde deraf. Hun kunde Noget, som hverken hendes Fader eller Overforstere kunde.

„Shall we walk a little round the village? Skal vi gaae en Tour om Byen?“ Naar han spurgte saa, svarte Mine med muntre Mine sit „Yes, Sir!“ og den arme Ludvig ventede sig halv død paa Skovhøien, hvor hun havde lovet at møde ham.

Mine løb ikke mere, heppede ikke mere — hun gik anstændigt. Det var hende ikke ligegyldigt mere, hvorledes hendes Haar sad under Straahatten. Lidt efter lidt reformeerte Drommer hendes hele Paaklædning. En Lykke var det for hende, at det skete lidt efter lidt. Ogsaa med Ludvig foregik efterhaands en Forvandling. Han klædte sig bedre, og Drommer frydede sig af gandske Hjerter over sit Dagoærk.

Mine levede endnu stedse paa den fortroligste God med Ludvig; imidlertid havde dog Drommer en stor Superioritet over hende. Hun deelte sig ikke mellem Begge. Nei, hvad hun sølte for Ludvig, var noget gandske Andet, end hvad hun sølte for Drommer. Ludvig havde hendes Kjærlighed, Drommer hendes Afgtelse.

I Begyndelsen forblev Ludvig gandske rolig ved denne Revolution. Imidlertid havde dog det Fortrin ofte harmet ham, Mine syntes at give Drommer, og denne Harme yttrede sig gandske bestemt en gang, da Mine, efter en liden Tvist, som han havde havt med hende om dette Fortrin, blev meget stødt, og ikke vilde være god igjen, hvormeget han end bad.

Drommer kom til, spurgte, hørte og sagde: „Jeg beder Dem, kjære Pige, vær god igjen!“ — Mine bød Ludvig Haanden. Ludvig svarte: „Nu vil jeg ikke!“ og gik sin Vej.

En Bagatel, som neppe er værd at omtales, lagde Grunden til Mine's paafølgende skjæve Forhold. Drommer og Ludvig vare i Stuen hos Mine. En Pige gik hurtigt gennem Bærelset.

„Hør, mit Barn, sagde Drommer: giv mig et Glas Vand!“ Pigen blev rød, gik, og bragte det forlangte, som hun præsenterede Drommer med Verbødighed. Ludvig sagde samme Dieblif: „Bring mig ogsaa et!“

Trodsigt svarte Pigen, der havde kjendt ham fra hans Barndom: „Jh, jeg har ingen Tid, i Kjøkkenet er Vand!“ og gik ud. Ludvig rødmede og blev forlegen. Mine brændte som en Fakkell; hastigt sprang hun ud, og det var den første Gang, hun satte en Pige haardt irette. Pigen kom ind med Vand; men Ludvig havde i dette Dieblif tabt skrækteligt hos Mine.

Pigens Verbødighed mod Drommer og Uhosfighed mod Ludvig voldte, at hun for første Gang skammede sig ved Ludvig.

Hundrede gange havde det kunnet skee, hundrede gange var det skeet, uden at Mine havde lagt Mærke dertil. Men her, i Drommer's Nærværelse — det var utaaleligt. Mine ønskede sig under Jorden.

Hele Aftenen kunde hun ikke slaae Dinene op til Ludvig, uden at de formørkedes, deels af Udsæelse, deels af Uvillie. Denne lille ubetydelige Begivenhed med Vandet bragte Mine til Betragtninger, til Sammenligninger, til Onsker, i hvilke Drommer figurerede paa en meget fremstikkende Maade.

Lidt efter lidt kom tusinde Ting tilsyne hos Drommer, som vistnok vare Smaating, men som han dog vidste at gjøre meget gjældende. En Aften gik man om i Drommer's Have. Mine raabte mod Huset, der gav et temmelig tydeligt Ekko tilbage.

Drommer løb ind, hentebe en Fløite — Effoet gjentog Fløitetonerne. Han vilde just bære Fløiten ind igjen, da Mine bad ham spille et Stykke. Han blæste — den stille Sommeraften, den klare Himmel, Blomsternes Duften, Bækkens Risten, Rattergalens Slag — og dertil nu de skønne Fløitetoner! — Mine var henrykt; fortroligt hældede hun sig op mod Drommer, ved hvis venstre Side hun sad, og trykte Ludvigs Haand til sin Barm. Hun sad midt imellem Begge.

Drommer kunde neppe fortsætte sit Spil, saa henrykt slog hans Hjerter. Han ønskede Ludvig langt borte, og Ludvig var saa fuld, saa bange — gjerne var han styrtet ned for Mine's Fodder, hvis ikke Drommer havde været der, og sikkert havde Mine deelt Ludvig's Henrykkelse, hvis ikke Drommer havde været der.

Alle Drommer's Guldkommenheder havde nu vliit sig, og Manden forstod det Kunstgreb, at tale om det, han kunde bedst, som om Smaating, og om Smaating som om vigtige Ting. Kunstgreb? Det vel ikke, men Bane; han tænkte paa intet Ondt derved.

Hvormegen Smag end Mine fandt i Drommer's Selskab, hvor stor end den Agtelse var, hun følte for ham, havde dog Ludvig ikke tabt noget af hendes Kjærlighed, men vel af hendes Kjærligheds fortrolige Uttringer.

I Begyndelsen yttrede Ludvig sig i Spøg derom; da Mine imidlertid ikke mærkede derpaa, men

i samme Nu raadte Ludvig, at danne sig efter Drommer, blev Ludvig stedse pirreligere.

Det kom til smaae Tvistigheder mellem dem. Mine saae suurt i nogle Dage, og Ludvig bad om Forladelse — eller Ludvig blev vred, og Mine bad om Forladelse. En hjertelig Forsoning, hvori Begges hele Kjærlighed allene talte, endte hvergang disse mørke Mellemrum.

I denne Tid forefaldt Historien med hiint Glas Vand, og fra nu af kostede det Ludvig mere Umasse, end sædvanligt, at forsones sig med Mine. Hun var nu omsindligere, end ellers; hun behandlede ham ofte skjodesløst. Saa sværmede Ludvig om i Skovene i tre samfulde Dage, og vee den, han greb i en Uretfærdighed!

Hvad der især gav disse Drillerier et modbydeligt Sving, var en liden Begivenhed, som forefaldt i denne Tid. Drommer gav sine Folk en Dandsfest. Han havde indbudet Præstens og Overførsterens, og aabnede Ballen med Mine. Han dandsede saa smukt, at Ludvig for første Gang misundte ham, og følte en Bitterhed i sit Hjerte.

Lidt efter lidt tabte sig imidlertid den bittre Følelse, og han gik til Mine med et venligt Ansigt: „Nu, Mine, vil Du dandse med mig?“ — „Ja, Hjertensgjærne, kjære Ludvig!“

Ludvig stod med hende ved Vinduet, havde grebet hendes Haand, og talte med hende om det Fortrin, hun gav Drommer. Mine gjorde et mørkt Ansigt. I dette Dieblis kom Drommer og sagde: „Nu, nok en Dands! Jeg vil lære Dem en smuk

Tour endnu." — Mine trak sin Haand ud af Ludvig's Haand, og svarte Drommer mildt: „O ja, vil De?"

Den arme Pige troede, at denne Artighed skyldte hun Husets Herre. Hun tænkte ikke paa noget Ondt. Men Ludvig var Fyr og Flamme. Han tog den smukkeste Pige, i den Hensigt, at vise sig ret venlig mod hende; men hans Harne steg under Dandsen saa høit, at han forlod sin Dandsferinde, og gjennemløb Haven tregange, hulkende og rasende.

Da han kom ind igjen, treen Mine hen til ham, og spurgte ham, om han vilde dandse med hende. „Nei!" svarte han trodsigt. — „Hvad fattes Dig, Ludvig?" — Han lod hende staae, og gik med et halvforagteligt Ansigt.

Mine, som ikke var sig noget Ondt bevidst, tog det meget ilde op, og for at straffe ham, foresatte hun sig, at være ret venlig mod Drommer.

Hun var det. Drommer tog det for Kjærlighed, og svømmede i et Hav af Henrykkelse. Drommer trak hende hen i et Hjørne, og erklærede Mine sin Kjærlighed, i alle vore Romaners stolteste Phraser.

Vel forstod Mine kun Lidet af dette transcendentelle Sprog, men da Ludvig var i Nærheden, svarte hun venligt, trykte Drommer's Haand, taalte at han slyngede sin Arm om hende, og da Drommer spurgte hende: „Lor jeg tale med Deres Forældre?" begreb den uskyldige Pige endnu mindre, hvad hendes Forældre kunde have med hele denne Samtale at gjøre; hun svarte derfor mildt: „Ret gjerne!"

Men Ludvig havde hørt hvert Ord. Han forstod, hvad Drommer vilde, han hørte, hvad Mine svarte, han skjar Tænder, søgte sin Hat og gik hjem.

Den gamle Overforster, som allerede tidligere var gaaen hjem, saa det unge Menneskes fortærende Harm, og taug. Allerede længe havde han seet Misforstaaelserne mellem begge de unge Folk, men tiet dertil.

Præsten mindede ham nogle gange om, at Mine og Ludvig nu havde naaet den Alder, som før var bestemt til deres Forening. „Ja, Fatter! sagde Overforsteren: Var det endnu, som dengang, saa havde jeg Intet derimod. Jeg vilde gjerne see dem Begge lykkelige. Men nu stormer det i deres Hjerter. Gaae de det igjennem, da kunne vi Gamle roligt gaae til Hvile, thi da ere de bergede — men — men — han rystede med Hovedet — lader os først see Tiden an. Til Bryllup er det god Tid. Lad først Vinen gjære! Hvad der da bliver tilovers, er sundt for Sjæl og Legeme.“

Vel begreb Præsten Intet deraf. Men vant til, at følge Overforsteren i Alt, taug han en Tid: lang. Men da han nogle gange bragte Sagen paa Bane igjen, og Overforsteren stedse talte gaadefuldere, saa troede han, Overforsteren havde slaaet det Hele af Hovedet, og nu taug han aldeles.

Ludvig var meget heftig denne Aften. Han gik op og ned i Haven, han talte med sig selv, han sonderbrød en Bonnestage, som kom ham i Veien, og søgte med Stykkerne som en Afvinding.

Efter en Times Forløb kom han ind. Hans Fader talte med ham, gjorde, ligesom uden Hensigt, adskillige Bemærkninger over Menneskenes Ustadighed, og Ludvig's bittre Sententser sagde ham, hvorledes Sagerne stode. Man gik tilsæns, Overførsteren fuld af Bekymring for Ludvig, Ludvig fuld af Uergrelse over Drommer's og Mine's Forhold.

Næste Morgen kom Drommer, at gjøre Præsten sit Andrag, da Mine just var gaaen til Overførsterens, for at læse Ludvig Texten, fordi han var gaaet tidligere bort fra Dandsen, end hun. Ludvig var, allerede før Daggry, løben ud i Skoven.

„Hør, kjære Mine! begyndte Overførsteren, og satte sig hos hende, og holdt hende for sig: Den Drommer er en elskværdig Mand.“ — „Ja, det er han gandske vist.“ — „Og har Dig meget kjær?“ — „Det troer jeg ogsaa. Vidste jeg kun Alt, hvad en Pige bør vide. Jeg er altid bange for ham, naar jeg begaaer en lille Feil.“ — „Er Du ogsaa bange for Ludvig?“ — „O nei, slet ikke. Men at Ludvig allerede er ude, det kan ærgre mig. Jeg veed ikke, hvordan den Ludvig nu er — immer saa mut.“ — „Maaskee har han Dig ikke mere saa kjær, som før.“

Med store Pine saae Mine paa Overførsteren, og spurgte langsomt: „Hvad?“ — „Jeg siger, Ludvig har Dig ikke mere saa kjær, som før.“ — „Ikke? sagde Mine, og lagde derpaa grædende til: Men hvad gjør jeg ham da? — Dog, det er ikke sandt, sagde hun efter en kort Betænkning, og tørrede sine

Mine. Ikke sandt, det er ikke saa? Ludvig har mig kjær?"

„Men om det nu var saa?" — „O, jeg troer, saa maatte jeg døe!" — Smilende klappede Overførsteren hende paa Kinden og sagde: „Det er godt altsammen, mit kjære Barn. Eders Mund bedrager Eder, Eders Hjerter tale Sandhed. Gaae kun hjem, Mine. Snart skal Alt vorde godt."

Drommer havde imidlertid anbragt sit Herte hos Mine's Forældre. Præsten havde ikke sagt Ja, ei heller Nei. Man takkede ham for den store Gæst og lovede, at tage hans Andrag i Overveielse, men sagde ham tillige, at Mine saa halvt om halvt var lovet bort. Drommer gjættede paa Ludvig, og man tilstod det.

Drommer paastod, at Mine havde givet ham sit Herte, og at hun kjendte det Skridt, han nu havde gjort. Dermed gif han.

Nu begyndte Forældrene at tale om Tilbudet. Præsten berørte Overførsterens tvetydige Kulde; Præstefonen opholdt sig især ved Drommer's gode Omstændigheder, og Begge vare idetmindste enige deri, at det vilde være en Lykke for Mine, om denne Forbindelse kom istand.

„Gaae over til Gjenboen, sagde Præstefonen: og tal med ham." — „Det vil jeg gjøre!" sagde Præsten, samlede Sloprofen om sig, Stød Huen over Panden, og gif derover.

Mine var allerede borte. I Tanker var hun gaaet op mod Skoven, da hendes Fader kom til

Oversforsteren. Præsten fortalte Oversforsteren Drommer's Andrag, og spurgte, hvad derved var at gøre.

„Hm! meente Oversforsteren: Det hastede vel ikke saa farligt; man skulde lade de unge Folk have deres Billie; han indestod for, at Mine og Ludvig vare enige.“

„Mine ikke! sagde Waller: Mine har allerede halvt om halvt givet Drommer sit Ja.“ — „Det er ikke sandt! brummede Forsteren: Det lyver Drommer. Mine giver ikke Drommer sit Ord. Mine elsker Ludvig.“

I dette Dieblif treen Ludvig ind med et Arme; synderansigt, og kastede sin Bøsse i en Krog. „Ludvig! begyndte Oversforsteren strax, som han treen ind: Ludvig, Mine skal worde Din Kone.“ — „Jeg vil ikke have hende!“ svarte han koldt og bittert.

Begge de Gamle stode der som et Par Stene. „Dreng, hvad gaaer af Dig? Mine, Præstens Mine.“ — „Jeg vil ikke have hende!“ svarte Ludvig med dobbelt Hefstighed.

„Men saa siig mig dog for Himlens Skyld, Ludvig, hvorfor ikke?“

„Fordi, fordi — jeg — foragter hende — dybt — dybt!“ — Og dermed gik han ud af Døren.

Forsteren kom ud af al Contenance ved at høre dette i Præstens Nærværelse. Det var dog altfor slemt! Præsten saae af een Krog i en anden. „Drengen er gal!“ raabte Oversforsteren, og sprang ud efter sin Søn. Nogle Diebliffe blev Præsten staaende allene; derpaa gik han hovedrystende ud til sin

Kone, der allerede stod nysgjerrig i Vinduet og ventede paa ham.

„Jeg har hentet mig en god Ergrelse derovre!“ sagde han lidt heftig, idet han treen ind, og bemærkede ei, at Mine sad bag Stuedøren og tørrede sine Dine.

Mine var vandret op imod Skoven, og saae langt borte Ludvig, som kom tilbage. „Ludvig! Ludvig!“ raabte hun ham imøde. Ludvig saae op, fik Die paa hende, hilste hende med en haanlig Compliment, betraadte en anden Vej, blev paa Engen staaende hos en Pige, og Mine saae og hørte, hvorledes han spøjte med denne Pige, som var meget smuk.

Hun blev staaende nogle Diebliske som forstenet. Hun troede ikke sine egne Dine. Omfider listede hun sig dog efter ham. Da Ludvig saae hende komme, opslug han en Latter, og gik hurtigt bort.

I dette Dieblis randt Overførsterens Ord hende ihu: „Maaskee elsker han Dig ikke mere!“ — „O, det Skarn!“ raabte hun høit, og nu gik hun, vred, grædende, smaasnakkende med sig selv, ned ad Høien til Hjemmet. Hun var traadt ind i Stuen samme Dieblis, som Faderen kom ud af Overførsterens Huus — ellers vilde Moderen have talt med hende angaaende Drommer's Andrag.

„Jeg har hentet mig en Ergrelse derovre!“ begyndte Faderen. — „Hvorledes det, lille Mand?“ — „Vi tilbyde den Laps, Ludvig, vor Mine, og han svarer, han vil ikke have hende, fordi han — foragter hende.“

„O min Jesus!“ skreg Mine, og blegnede. — Mine's Suk opslugtes af Pastorindens opbrusende Skjænden, der nu udgjød sig i en Strøm af Udraab: „Hvad siger Du? Foragte? Bort Barn? Den uartige Bengel!“ o. s. v.

Mine erfarede da omsider det Hele gandske udførligt, kun gandske forvansket ved Præstens Stemme og Tone. Ludvig saae rasende ud, og i dens ne Næsenhed blandede sig en dæmpet Sorg, da han sagde de Ord: „Fordi jeg — foragter hende dybt!“ — Men da Præsten gjentog disse Ord, paa tog han sig en haanligt smilende Mine.

Mine's Hjerter var sonderrevet af Smerte, Græmmelse, Brede, og i dette Dieblif meddeelte Moderen hende Drommer's Andrag, talte med hende om Heste og Kareth, om smukke Klæder &c.

Mine svarte Intet. Det faldt hende ind, hvor lunde hun, ved Drommer's Arm, i Vognen med ham, paa Lystvandringer med ham, kunde tage den fuldstændigste Hævn over Ludvig. Hun var endnu i den første Hede over den dobbelte Bestjæmmelse, hun nys havde lidt, hun saae endnu engang Ludvig paa Engen med den smukke Pige, hørte hans latter, hørte ham sige: Jeg foragter hende! — og paa eengang raabte hun: „Ja, Moder, jeg vil have Drommer!“

Medens dette foregik i Præstens Huus, talte Overførsteren med Ludvig. I Begyndelsen kunde han slet ikke saae Ludvig til at tale; men da Overførsteren gjentagne Gange forsikrede ham om, at Mine elskede ham, svarte han med en bitter latter:

„Og jeg forsikrer, at hun elsker Drommer. Jeg har jo hørt igaar med begge mine Øren —“

„Hvad har Du hørt?“ — Ludvig fortalte nu sin Fader, hvad han, Aftenen tilforn, havde hørt ved Dandsen. Men atter med Tilfætninger, som hans Hefstighed gjorde. Han fortalte om Mine's Hensykkelse ved Drommer's Kjærlighedserklæring, om hendes søde, kjæle Svar o. s. v.

„Det er ikke sandt!“ raabte Overførsteren. — „Ikke sandt, hvad jeg har hørt og seet, ikke sandt, naar hun idag eller imorgen siger Ja, ikke sandt, naar de staae for Altret og worde viiede — ikke sandt, naar hun kommer i Barselseng! Ha, ha, ha!“ —

„Ludvig, hun vil ikke sige Ja!“ sagde Overførsteren noget forlegen og ærgerlig.

„O, friede Drommer blot idag, skulde vi nok faae at see!“ svarte Ludvig.

„Han har friet.“ — „Friet? spurgte Ludvig, og blev hvid som en Bæg: Friet? tilføiede han koldt og bittert: Nu, for mig gjerne! Jeg skjottede ikke om hende, om hun end sagde Nei. Men hun har sagt Ja!“

„Nei, det har hun visseelig ikke, Ludvig!“ — „Hun har! Gaae kun over, og spørg ad! Hun har, ved Gud, ved alle Himle, ved min og Deres Salighed, hun har sagt Ja!“

Overførsteren rystede betænkeligt paa Hovedet, og gik derover. Præsten kom ham imøde udenfor Døren. „Hør, Fatter! sagde Overførsteren: Jeg har en Bøn til Dig — eller har Du allerede talt til Din Pige om Drommer's Andrag!“

„O ja!“ — „Og Mine?“ — „Har samtykket!“

„Samtykket? Fatter, Fatter! I har overtalt hende!“

„Tilsviise, det har vi ingenlunde. Hun har gandske frivillig sagt Ja, hun har med Glæde sagt Ja. Vil Du høre det af hende selv? — “

Mine treen just ud. „Mine! spurgte Faderen: Har Du ikke sagt Ja til Drommer?“

„Jo! svarte Mine: Jeg vil have Drommer og ingen Anden.“ Med disse Ord gik hun over Forstuen.

„Nu, saa er da Satan reent løs! sagde Overforsteren gandske ærgerlig: Saa vilde jeg ønske, at Pokker havde den Drommer langt borte. Adieu, Fatter!“

Ludvig stod ved Stuedøren, og spurgte mørkt: „Nu?“ — „Du har Ret, Ludvig. Jeg vilde ønske, at Fanden — — “ Nu saa han, at Ludvig var bleg som en Døende. „Ludvig! raabte han: Min Søn!“

Ludvig greb sin Faders Haand, og en Strøm af varme Taarer bedækkede den. Hukkende sagde han: „O, Fader, Fader, Menneskene ere Uhyrer!“

Overforsteren trøstede sin Søn, og vilde indgyde ham Haab. Men vildt og heftigt fastede Ludvig alt Haab fra sig, og høit og dyrt svor han, aldrig at tænke paa Mine mere, ei engang om hun nu angersfuld fastede sig for hans Fodder.

Den gamle Mand var at beklage. Han følte, at han havde kunnet undgaae hele den ulykkelige Vending, naar han havde baaret sig anderledes ad.

Han gik ind i sit Kammer, og græd bitterlig. Han holdt Alt for tabt, fordi han tog Alt saa alvorligt, som det forekom ham. Han troede, Mine havde ladet sig blinde af Drommer's glimrende Bilskaar.

Præstekonen holdt Mine's Phantasie i en evig Hvirvel. Hun opløstede Drommer's gode Egenskaber til Himlen, og nedsatte Ludvig lige til Helved. Mine havde megen Godhed for Drommer, og Stildringerne af Drommer's Velstand, af den Overflodighed, hvori hun skulde leve, af den Elegants, som herefter skulde omgive hende, virkede mægtigt paa hende; men aldrig ansaae hun de smuktfarvede Billeder, Moderen viste hende, for Andet, end for Midler, hvorved hun kunde hægne sig paa Ludvig.

Aldrig fastede hun et Blik paa det Minut, da hun skulde vorde Drommer's Kone. Sikker havde hun da rystet i sit Inderside, rystende var hun traadt tilbage, og Kjærligheden havde snart udsløttet alle de skønne Billeder. Hun saa sig hele Tiden som Drommer's Kone allerede, eller rettere, hun tænkte kun, at Ludvig skulde troe, hun var det, og hans Harme glædede hende.

Om Eftermiddagen kom Drommer op ad Gaden. Moderen, som havde seet ham, gik, ligesom hændelsesviis udenfor Døren, just som Drommer maatte gaae forbi. Drommer tiltalte hende — det ene Ord tog det andet, og Præstekonen kunde ikke forfølge, at Mine havde sagt Ja til hans Forslag.

Nu treen Drommer ind. Arme Pige, hvor er nu Din Triumph, hvor Din Hævn? — Mine skjalv, hun troede at forgaae, da hun saa Drommer, der

greb hendes Haand og trykte den mod sine Læber. I dette Dieblis skreg hendes hele Væsen med tusind Stemmer: „Jeg elsker Ludvig!“ Og den arme, frygtssomme Pige vovede neppe at lade et Suk høre.

Hvorledes torde hun nu sige Nei til en Mand, som hun agtede ubegrændset? Hendes Moder trængte ind paa hende, Drommer bestormede hende, Faderen betragtede hende smilende. Alt var imod hende. Hendes Natur oprørte sig, hendes Livskraft var i Oprør, hendes Hjerte var sønderrevet. En gruelig Angst greb hende; med et vemodigt Blik saae hun op til sin Fader, idet hun holdt sig i hans Elprof. Faderen greb hendes Haand, Drommer rakte sin frem, Faderen lagde hendes Haand i Drommer's Haand — hun blev bleg — „O, Du min Gud!“ raabte hun bestyrtet. „Er De Min, bedste Pige?“ spurgte Drommer. — „Siig dog Ja, Mine!“ sagde Moderen. — „Kjære Barn, Gud velsigne Eder Begge!“ sagde Faderen, og Mine, den arme, ullykkelige, forpiinte, bestyrkede Pige, sagde i denne Forvirring, uden at vide, hvor hun var, eller hvad hun sagde: „Nu, Gud! Ja, ja!“

I samme Nu havde hun en Brillantring paa Fingeren, et varmt Kys paa Læberne, sin Faders Haand paa Hovedet og sin Moders ordrige Gratulation om Drenen. Det surrede for hendes Øren, hendes Knæ vaklede, hun saae, hun hørte Intet mere, hun sank i sin Faders Arme, og laae der i dyb Afsmagt.

Da hun kom til sig selv, tilstalte man hende fra alle Sider, man spogte, man fortalte, hun kunde neppe fatte nogen Tanke, og Alt, hvad hun sølte, var en uhyre Angst — Alt, hvad hun tænkte, var Drødet: Ludvig! —

Mine, Mine! Hvor er nu det stolte Blik, Du vil kaste paa Ludvig, naar Du gaaer ved Drommer's Arm? Hvor er nu den kolde, skjodesløse Mine, Du vil paatage Dig, naar Ludvig seer Dig ved Drommer's Side? — Der sidder den arme Pige med en Forbryder's Ansigt, og vover ei at see ud af Vinduet, af Frygt, at Ludvig's Øie skal træffe hende.

Hun gik ind i sit Kammer. Her vred hun sine Hænder, her græd hun af dybeste Bryst, og hulkede, saa en Steen havde maattet røres derved. Hun lagde Ringen i en Kasse, og skjød den langt ind under sin Seng; hun tittede ud af Vinduet, om Ludvig ikke saae hende, og treen han udenfor Døren, foer hun tilbage, som om hun havde seet et Spøgelse.

Næste Morgen sendte Drommer Silketøier af alle Farver, Pynt i stor Mængde, og et: „O Gud! O Gud!“ undfoer, med en Strøm af Taarer, den uhyggelige Pige. Hun rørte Intet, hun vilde Intet see, ihvoormeget Moderen end bad.

Kom Drommer, saa tvang hun sig saa godt hun kunde; den Frygt, den Agtelse, hun havde for ham, gav hende en taalelig Holdning. Hvert Kys, hvert Haandtryk, hvert Savntag taalte hun, uden at gjengælde det. Hun var taalig som et Lam under Klipperens Jern. Imidlertid var hun ikke at bevæge til,

at gaae ud med Drommer, ihvormeget han end bad, ihvor alvorligt Moderen end befalte hende det. En gang, da Drommer havde indbudet hele Familien til sig, maatte Fader og Moder endogsaa finde sig i, at gaae med hende ud af Bagdøren.

Pigerne udbredte snart den store Nyhed, at Mine var den rige Drommer's Brud. Oversørsteren erfarede det selsomme Dag, som Mine havde sagt Ja. Laarer trillede over den Gamles Kinder. Han kaldte paa sin Søn, og tørrede sine Øine.

„Sæt Dig, Ludvig! begyndte han: Vi have noget at tale med hinanden. — Min gode Dreng, der gives saameget i Verden, der gaaer En contrair, at — — hør, kjære Ludvig, jeg troer virkeligen, at Mine derovre har forlovet sig med Drommer! — — Jeg veed ikke, hvad det kan være, der kriller mig saaledes i Halsen.“

Ludvig sad gandske stille, støttende Hænderne paa sine Knæe, og saae med et halvt dumt, halvt mørkt Ansigt, stivt gjennem Vinduet. „Hører Du, Mine har virkeligen forlovet sig med Drommer, og Brylluppet skal — —“

„Nu, ja vel, svarte Ludvig koldt — Bryllup følger der jo altid paa Forlovelse! Hvad vedkommer det mig? Eller vil hun maaskee bede mig til Bryllup?“

„Nu, gaae kun, Ludvig! Jeg seer, det er for tidligt endnu, at tale med Dig derom. Naar Du har grædt engang, saa vil jeg tale videre.“

Ludvig knyttede Hænderne, og gif ud, gjennemstreifede alle Skove, skjød, uden at see et Dyr, og kom tilbage uden Krudt og Bly.

Næste Morgen gandske aarle lod Overførsteren Præsten bede over til sig. Han kom, og Overførsteren tiltalte ham venligt: „Hør, Fatter! Mig tykkes, Du har gjort en uklog Streg. Er det sandt, er Mine forlovet med Drommer?“

„Ja, igaar Kloffen Tre.“ — „Og hvorfor saa tilfærdigt?“ — „Det er min Kones Skyld.“

„Ja, naar de alt ere forlovede, saa er det vist nok umuligt. Hør, kjære Ven! Tingen staaer nu ikke til at forandre, skjøndt den kan tage en sørgelig Ende. Ludvig elsker Mine, og seiler jeg ikke meget, elsker hun ogsaa ham. Ere de virkeligen ordentligt forlovede, med Ring og Ja?“

„Med Ring og Ja!“ — „Nu, saa give Gud sin rige Velsignelse dertil! Jeg gratulerer, Fatter, vel af et tungt Hjerte, men dog af Hjertet. Min Dreng maa kun skaanes en Smule, kjære Ven! Kom derfor ikke hid i Brudevist, bed os ei heller til Bryllup. Er det muligt, da lad det Hele gaae stille af. Ludvig er en Hidsigkop. Jeg vilde ikke gjerne, at der skulde — vi have været Benner i tyve Aar, og ville vedblive at være det til det Yderste. Gjør mig den Billedlighed!“

„Det har gode Beie, kjære Overførster. Pigen vil ikke til Binduet engang. Og Brudevisten? Min Kone vilde nok, men Mine har gandske afflaget det, og med Bryllupet forholder det sig ligesaa.“

„Hør, kjære Pastor, den Ting er anderledes, end den skulde være. Ved den gode Gud, han ville afvende al Ulykke.“

„Jeg er af samme Tanker!“ svarte Præsten, og begge Fædrene adskiltes med tungt Hjerter.

Om Aftenen bad Overforsteren sin Søn reise bort i et Embedsantiggende. „Jeg skal bort, til Bryllupet er forbi? spurgte Ludvig koldt: D ja, hjertesliggjørne.“ — „Nu, saa tag Hesten imorgen, og reis med Gud. Du bliver, til jeg skriver.“

Næste Morgen sadlede Ludvig sin Hest. Den blev ført til Døren, en Karl bandt Mantelsækken med Ludvig's Klæder bagpaa, og Ludvig gik ind, at sige sin Fader Farvel.

Mine hørte Hesten stampe, hun tittede gennem Gardinet — hun udgjød en Strøm af Taarer og vred sine Hænder i den bitterste af alle Følelser. Hun saae Ludvig træde ud med et blegt og kummerfuldt Ansigt — hun tilhyllede sit Ansigt i rasende Smerte. Wildt fløi hun derpaa til Vinduet, rev det op — — just vilde hun raabe: „Ludvig!“ men Ludvig fløi bort i samme Dieblis, og hun følte sig saa forladt, at det gjøs i hende.

„Ludvig! Ludvig!“ saa raabte hun hundrede gange i mørk Fortvivlelse. Imidlertid havde dog Ludvig's Afreise den lykkelige eller ulykkelige Virkning, at hun nu spillede en bedre Rolle i Drommer's Nærværelse. Nu gik hun ud med ham. Drommer's Henrykkelse, hans Stræben efter at behage hende, gjød dog en Draabe af Glæde i hendes Elendigheds bittere Kalk.

Alt, Alt i Verden havde hun givet for en Efterretning om Ludvig, og dog havde hun ikke Mod til at spørge en Pige, hvorfor han var bortreist. Hun

undveeg Overførsteren, der nu kom over nogle Dier
blikke nu og da, som en Forbryder sin Bloddommer.

Var Ludvig bleven, eller havde Overførsteren
kun eengang kunnet tale med Mine under fire Dine
— sikkert havde Alt maattet tage en anden Vending.
Overførsteren var en altfor ligefrem Mand til at
han ikke skulde have viist Drommer Tingenæs Sam-
menhæng, og Drommer var for klog til at han skulde
vedblevet saa høit et Spil. Men Overførsteren troe-
de endnu stedse, at Mine ønskede at borde Drom-
mer's Kone, og i denne Mening bestyrkede Pastorin-
den ham stedse mere.

Ludvig var borte — var han bleven længer,
da havde Begges Kjærlighed oversprunget alle Skran-
ker. Een eneste Samtale havde strax løst Knuden.

Bryllupsdagen nærmede sig, og Overførsteren,
som man havde indbudet, foregav, at maatte fore-
tage en lille Reise. Virkeligen reiste han ogsaa Der-
gen for Brylluppet.

Da Mine saae Overførsteren ride bort, fælte
hun sig saa skræffeligt forladt, at hun raste. Hun
var ikke at bevæge til, at komme ind til Drommer.
Moderen foregav en lille Upasselighed, en Grille, som
beroligede Drommer.

Mine sad paa sit Kammer, indelukket, græden-
de, hændervridende. Hvergang hun tænkte paa Mor-
gendagen, gjøs det i hende. Saaledes sad hun til
Aften.

Klokken otte hørte hun pludseligt Ludvig's Stems-
me. Hun soer op og til Vinduet. Ludvig steg af

Hesten, kastede et Blik paa Præstens Huus, og gik ind i sin Faders.

Gud veed, hvad Haab Mine's Hjerter fattede! Glad slog hun Hænderne sammen, hendes Taarer standsede, hun havde kunnet springe af Glæde. Ak, hvor gjerne var hun fæien i Ludvig's Arme, hvor gjerne havde hun klaget al sin Jammer for ham!

Hun tænkte paa Morgendagen — hun soer gysende sammen, og saae sig paa eengang atter i sin Elendigheds Dyb.

Ludvig havde ikke længer kunnet udholde den Angst, hvori han var; i sine Breve havde hans Fader rykket Mine's Bryllupsdag langt tilbage. Endnu engang vil jeg see hende forinden! Det havde han tænkt hvert Dieblis, indtil han omsider besluttede, at ride hjem en Dags Tid. Han lod sadle, sad op, og galopperede hjem. — Her erfarede han strax, at det imorgen var Mine's Bryllupsdag, og at hans Fader var bortreist paa et Par Dage.

Det var en Efteraarsaften. Han løb om i Haven, og stod hvergang stille ved Gitteret, som adskilte den fra Præstens. Han saae noget Hvidt bevæge sig indenfor — han stirrede did, han lyttede med al Anstrengelse, og det kom ham fore, som om han hørte Nogen sukke. Han listede sig ud — over Veien — og saae — o Himmel! o Jammer! o Henrykkelse! — saae Mine gaae, hørte hende sukke, hørte hende hulke.

Alt var glemt. Han styrtede ind i Haven. Mine laae i hans Arme, Mine's Læber berørte hans, Mine's Arm omslyngede ham smerteligt. —

„Ak, Ludvig, min elskede Ludvig!“ — „Mine! Mine! Min bedste Mine!“ Ordene qvaeltes, deres Suk blandede sig med deres Taarer. De sank tæt sammen, hans Mund laae paa hendes fulde og vaare Bryst.

„Mine! Mine!“ raabte han endnu engang. — „Ludvig!“ sukkede den ulykkelige Pige, idet hun traadte et Skridt tilbage, for at betragte ham. Han opløstede sine Dine, og saae Pastorinden, som just udstrakte sin Haand og greb Mine.

„Kom, Mine! sagde hun befalende: Hvortil det Barneværk? Kom ind!“

Mine forsvandt med sin Moder. Ludvig stod der, død som en Støtte, og stirrede med græsfelige Blikke did, hvor Mine var forsvunden. Han kastede sig til Jorden, sled sig i Haaret, hylte af Smerte, og først ved Midnatstid gif han hjem, for at gjenemrase Natten.

Mine's Tilstand var ligesaa frygtelig. Hun gjennejamrede den halve Nat og mod Morgen faldt hun i en urolig Slummer, som ikke vederqvægede hende.

Da Drommer kom, skrækkedes han ved at see hende. Det hvide Atlast, hvori hun var klædt, det sneehvide Ansigt, den melankolske Sorg, det smægtende Blif gav hende Udseende af en overjordisk Skabning. Hun saae stivt paa een Plet; langtsom rullede en Taare fra hendes halvbedækkede Die.

Drommer's Kjærtegn og Henrykkelser formaaede ei at vække hende af hendes Drommerier. Hun

hørte ikke, hun saa ikke. Hun begreb Intet af Alt, hvad man talte til hende.

Men da hun hørte Kirkeklokken ringe, foer hun op. „O Du min Gud! raabte hun: Nu! Nu!“ — Hun greb sin Faders Haand, trykte den ængsteligt og sukkede: „O Gud, Fader!“ — En Gysen gjennem: bævede hende. Drommer sprang til. „Hvad sattes Dig, bedste Pige?“ — „Gud veed! svarte hun ængsteligt: Intet!“ Hun trykte Drommer's Hænder, og støttede sig grædende ved hans Arm. Drommer tog det for Kjærtegn, som i Grunden var den skrækkeligste Angst.

Hendes Fader gik ind i sit Kammer, tørrede sine Øine, saa igjennem Vinduet mod Himlen og mumlede: „Gud, Gud, lad mit graae Haar fare i Graven med Glæde!“ — Han tænkte paa Overførsleren.

Det ringede trediegang. Præsten sagde: „Nu, i Guds Navn, Børn!“ Mine frøs, saa Tænderne slog sammen i hendes Mund. Man gik til Kirke. Drommer bar hende næsten. Hun slog Øinene ned, da hun treen udenfor.

Ludvig kastede et Blik udaf Vinduet, saa Brudeskaren, slog Vinduet i igjen, og opslug en frygtelig Latter, og loe og græd vekselsviis.

Toget havde naaet Kirken. Med vaade Øine læste Præsten Vielsesformularen. Lydt svarte Drommer: „Ja!“ Mine kunde neppe holde sig opret. Da hendes Fader gjorde hende det afgjørende Spørgsmaal, slog hun sine Øine mod Kirkeløftet og bevægede Læberne; men der hørtes kun et Suk. Med

hvert Dieblif blev hun blegere, hendes Læber blaa-
nede. Faderen skyndte sig, og man maatte fjøre Bru-
den hjem.

Saa var da nu Mine Drommer's Kone. Søn-
derrevet var det Kjærlighedsbaand, Natur, Hjerter,
Bane, Uskyldighed og den inderligste Liighed i Aand
og Hjerter havde knyttet.

O menneskelige Dyd! O menneskelige Lykke!
Forføngelige Ord, uden Gjenstand, som I kunne be-
tyde! Hvormange Millioner saadanne Taarer ere ikke
blevne fældede, som Ludvig og Mine fældede dem
nu! Hvormange ville ikke vorde fældede herefter!
Og det ubetydeligste Skjebnekast er Skyld deri. O,
skrøbelige Menneskestjebne!

Dagen efter Bryllupet kom Overførsteren tilbage,
og studsede ved at finde sin Søn. Ludvig sad der,
stum, uden Bevægelse, malede med Fingrene Træk
paa Bordet, smilte stundom og deeltog i Jntet. Sin
Faders Hilsen besvarte han ikke.

Overførsteren begyndte tusinde Samtaler; Lud-
vig saae stivt paa ham, som om han hørte meget
opmærksomt til, og smilte uden Betydning, og ved-
blev at male paa Bordet. Faderen blev bange.
Han begyndte at tale om Mine, han gik ind i alle
sin Søn's romantiske Ideer, og efter stor Anstren-
gelse lykkedes det ham omsider, at give den ulykke-
lige Yngling Mælet igjen.

Overførsterens Udsærd var saa flog, han vidste
saa fint at forene sine Hensigter med sin Søn's men-
neskestjendtske Beslutninger, at Ludvig undtog sin

Fader fra det Fjendskab, hoormed han vilde støde alle Mennesker fra sig.

Faderen tog ham med sig i en Bogn, og efter nogle Dages Forløb, som de havde tilbragt allene med at kjøre, var Ludvig's Kummer mildnet saar vidt, at han nu igjen kunde tage mod Raad. Overførsteren bragte ham til sin Broder, der beklædte et hæderligt Embed i en stor Provindsstads og bar stor Kjærlighed til sin Neeu, fordi han elskede sin Broder høit, og selv ingen Børn havde.

Her blev Overførsteren endnu fjorten Dage, for selv at oppebie sin Søn's Sygdomskrisis, og da han nu saae, at han uden Fare kunde overlade ham til sin Broders Behandling, reiste han tilbage igjen.

De mangfoldige Udspredelser, det Nye i Bylivet, de mange Leiligheder, Ludvig her fandt til at fuldende sin Dannelse, lode ham efterhaands glemme, hvor ulykkelig han havde været. Lidt efter lidt forvandlede hans Misanthropi til en elskværdig Alvorlighed.

Mine var endnu stedse hans Ideal, eller rettere, et Ideal, som lignede Mine, var den Gudinde, hans Phantasi hang ved. Mine var ogsaa bleven roligere lidt efter lidt. Vel kunde hun endnu tænke gandske vemodigt paa Ludvig hele Timer, vel kunde hun endnu, naar hun var allene, offre hans Minde Taarer, vel lukkede hun ofte, naar Drommer kjærtegnede hende, sine Dine, tænkte paa Ludvig, kaldte ham tilbage i sin Forestilling, og bedrog sin Mand, naar hun laae i hans Arme; men det skete kun i de første Maanedes af deres Egteskab. Drommer's

Godhed, hans Aand, hans Talenter sank vel mærkeligt ned fra den Høide, hun i Begyndelsen havde seet dem i; men dog havde hun ingen Grund til at forbande sin Bryllupsdag.

Hun faldt efterhaands paa den Betragtning, at Drommer dog havde været agtværdigere, end Ludvig. Efter nogle Smaareiser søgte hun sig endogsaa ved den Agtelse, hendes Mand nød og hun ved ham, skadesløs for den strandede Lyksalighed, hun vilde have nydt i Ludvig's Arme. Ja, stundom drog hun endogsaa i Tvivl, om hun ikke var lykkeligere med Drommer, end hun vilde være bleven med den vel naturliggode, men upolerede Ludvig.

Saaledes vare to Aar henrundne. Ved at indføre Mine i Selskaber og ved smaae Reiser havde Drommer givet hende den Fjinhed i Sæder, som fattedes hende endnu. Hun var bleven en brillant Kvinde, som dog havde en høi Grad af Naturlighed og var fri for alle Præensioner.

Oversørsteren fik de bedste Efterretninger om Ludvig fra sin Broder; Denne kunde ikke noksom rose Ynglingen. Faderen var hjerteglad, og sagde hundredgange til Præsten: „Lader os takke Gud, at Alt er løben saa vel af.“ Præstens vare lykelige i deres Barns Lykke og Vre. Man var tilfreds; det truende Uveir havde fordeelt sig, Himlen var klar og reen.

Da gjorde Drommer med Mine en Reise til en Bekjendt, som allerede ofte havde indbudet ham. De traf flere Gjæster der. Mine var saa elskværdig, at hun endogsaa indtog Damerne i Selskabet. Døt-

trene i Huset begyndte, efter et Par Dages Forløb, at drille et Par Piger, som ogsaa vare der i Besøg, med en ung Mand, som de ventede hvert Dieblif.

Samtalen blev saa levende, at Mine tog Deel deri. Man beskrev hende den unge Mand som en riig, smuk, veldannet, talentfuld ung Herre, som et høert qvindeligt Hjerte maatte holde af, og just som man endnu talte om ham, drog den ene Piges Stemme: „Der kommer han!“ dem Alle til Binduet.

Den unge Mand var tilhest, simpelt men smukt klædt; han havde en fyrstelig Anstand og den ædlest, rankeste Skikkelse, man kunde see. Han kom op ad Trappen, og de unge Pigers Hviſſen fordobbedes.

Døren gik op, og Mine hang med aabne Dine ved Manden, som gjorde den ædlest Compliment for Selskabet — Det er Ludvig's Træk! tænkte hun med Skræk, og hun feilede ikke. Det var Ludvig. Hun hørte Berten raabe ham imøde: „ Tusindgange velkommen, Hr. Hallberg!“

„Gud! sagde hun ved sig selv: Det er ham!“ Hun blev bleg og atter rød; hendes Bryst bankede, hendes Blod fløi, hun holdt sig ved et Bord, for ei at segne om. De Andre vare for opmærksomme paa Ludvig til at see hendes Forvirring.

Da de første Complimenter og Bertens Samtale med Ludvig vare tilende, kastede han sine Dine omkring paa de Tilstedeværende. Han forfærdedes, da han kastede sit Blik paa Mine, som talte et Par Ord med sin Naboeſke. Han troede at finde en træffende Liighed med Mine, men Mine var, i de to Aar, udvoren; da han saa hende sidst, var hun en Rosens-

Knop, og nu en Rose, som har aabnet sig gandske i Middagssolens Skin. Dertil kom hendes Dragt, hendes frie, fine Anstand, den usigelige Gratie i hendes Stilling. Det er ikke hende, tænkte han, og dog kunde han ikke vende Dinene fra hende.

Men da han hørte hendes Stemmes første Tone, blev han blussenderød. „Det er hende! Det er hende!“ — Han gik ind i et Sideværelse, for at fatte sig. Mine's friske, blomstrende Ansigt mishagede ham; selv hendes elegante Paaklædning var ham imod. I hans Phantasi stod hun, som han havde seet hende den sidste Aften, bleg, med Diet fuldt af Taarer, hvidt og simpelt klædt. Hendes tilfredse Udseende betragtede han som en Majestætsforbrydelse mod Kjærligheden, og den Beslutning, at behandle hende koldt, laae i hans Sjel.

I Mine's Sjel laae Forlegenhed, Undseelse, men dog især den rene Glæde over at gjensee sin Barndomsven og at gjensee ham saaledes. Hendes Hjerter var allerede floiet ham imøde, da hun endnu stod, som om hun ikke saa ham. Hun foresatte sig, paa hans Spørgsmaal strax at tilstaae, hvormegen Deel han endnu havde i hendes Hjerter, ja, spurgte han end ikke derom, saa vilde hun tilstaae ham det endda.

Den Skønne, qvindelige Sjel! Intet Pruderi. Hun aabner sit Hjerter, fordi det aabnet er Skønne.

I Sideværelset spurgte Ludvig Verten, hvo den Dame var i den røsafarvede Atlastkjole. Han gjorde dette Spørgsmaal saa høit, at Mine hørte det. „Madame Drommer!“ var Svaret, og strax treen Lud-

vig frem, nærmede sig Mine, greb hendes Haand, kyskede den, og gjorde hende en meget artig Compliment. Han spurgte til Hr. Drommer, til hendes Forældre, til sin Fader &c. Intet Træk af den gamle Fortrolighed! Mine betragtede hans Die, om det dog ikke var muligt, at opdage et af de gamle Blikke deri. Nei, intet Blik, som hun kjendte! Det var den artige, beskedne Mand, som træffer sin Landsmandinde paa et fremmed Sted, og fryder sig mere ved deres fælles Fædreland, end ved sin Landsmandinde.

Ved Ludvig's Kulde tabte Mine alt Mod til at aabne sit Hjerter. Hun taug forlegen, og jo forlegnere hun blev, desto finere, desto friere blev hans Underholdning og Anstand.

Drommer kom nu ogsaa. Ludvig præsenterede sig ogsaa for ham med en saa ædel, men kold Høflighed, at Mine's Hjerter slog føleligt derved. Drommer glædede sig ved at see Ludvig igjen, og nu blev Conversationen almindelig.

Hun begyndte Fortidens Billeder igjen at worde levende i Mine's Hoved. Disse Billeder fik saa smuk en Colorit ved den tilstedeværende Ludvig, at Mine var gandske fortryllet deraf.

Ludvig's fine Urbanitet, det Tiltrækkende i hans Fortællinger, det Alvorlige i hans Reflexioner, den Varme, som gjennemglødede hans Foredrag, den Opmærksomhed, hele Selskabet skjenkede ham — alt dette bemærkede Mine gandske vel.

Hun følte i eet og samme Dieblik et Slags Triumph og Beskjæmmelse i sin Sjæl. Hun taug og

hørte til. Hendes Blif faldt paa hendes Mand, og dette Blif fuldbendte. Drømmer saae just med en smilende Mine paa Ludvig, der sagde noget til ham, og bukkede sig derpaa for ham med saa diensynlig Høiagtelse, at det forekom Mine, som om hendes Mand og Ludvig havde skiftet Rolle.

Efterhaands havde hun Tid nok til at betragte Ludvig og gjøre sine Anmærkninger over ham. Han var en smuk Mand, hans Stilling var i Sandhed kongelig, hans Bevægelser fine, hans Gang hurtig og fast, hans Stemme en dyb, reen Tenor, og tillige havde han saameget Godt og Mildt i sit Ansigt, at man maatte elske og agte ham høiere, jo længere man betragtede ham.

Mod Aften spillede han paa Klaveret og sang blandt Andet en af Mine's gamle Arier. Hemmeligt maatte hun tørre en Taare af sine Dine. Derpaa phantaserede han med en Styrke, saa der ikke hørtes noget Aandedræt, medens han spillede. Med eet Ord: Alt, hvad han gjorde, bar saaledes Guldkornmenheds Præg, at Mine følte en ubegrændset Agtelse for ham. Han derimod var og blev kold mod hende. Han havde ikke udmærket hende den hele Dag; kun da han reiste, kastede han et af de Blikke paa hende, som hun gjenkjendte. Hun aabnede sine Læber til et smerteligt Smil — men han var forsvunden.

Mine reiste nu ogsaa tilbage, men hvor forstemt! Hun kjedede sig allevegne, selv hos sin Mand, kun ikke, naar hun om Aftenen sad allene i Haven, og overlod sig til sine Drømmerier.

Ludvig's Onkel døde imidlertid, og efterlod Ludvig en meget anseelig Formue. Overføreren begyndte ogsaa at føle Alderdommens Svaghed, og bad Ludvig komme tilbage.

Pastorinden, som endnu ikke kunde glemme den Kuro, Ludvig havde givet Mine, glædede sig til hans Tilbagekomst, og belavede sig ret paa, at lade ham føle, at Mine var Madame Drommer. „Og Mine skal tage sin bedste Kjole paa, og sit Gulduhr, og sine store Ringe, og saadan skal han see hende.“

Den gode Kones Triumph var stor, men den formindskedes dog betydeligt, da hun saa Ludvig rusle ind i Gaden i en smuk Vogn med fire Heste for og holde for Overføreren's Dør.

Den gode gamle Overførers Glæde var ubeskrivelig, da hans Søn laae ved hans Hjerter, og hans Glæde blev endnu større, da han talte med ham.

Dagen efter gik Ludvig over til Præstens, og da han traadte ind, gjorde den arme Pastorinde uvilkaarligt saa dyb en Compliment, som hun endnu aldrig havde gjort for noget Menneske. Hun glemte alle de Anmærkninger, hun vilde gjøre, og neiede saa tidt og saa dybt, at selve Præsten ikke kunde undertrykke et Smil. — Han besøgte ogsaa Drommer's, modtoges artig, og anmodedes om, at gjentage Besøget.

Ludvig følte meget vel, at han stod ved en Afgrund, og foresatte sig derfor, aldrig at træde udenfor den allerstrengeste Høfligheds Grændser. Hans første Besøg blev nu saa koldt og stivt, at endogsaa man:

(27*)

gen Bending i hans Samtale førte noget Foragteligt med sig.

I Begyndelsen ærgrede Mine sig over Ludvig's Kulde, og hun blev, i samme Forhold, kold og ligegyldig. Denne Kulde vakte Ludvig's Harm. Han blev bitter, naar han var ene med hende et Dieblis, og i denne Tone vedblev det at gaae i nogle Maas neder.

Men snart mærkede Mine, at Ludvig's Kulde var Forskillelse. Naar han sad ligeoverfor hende, og hun ikke syntes at mærke paa ham, kunde han blive steddende halve Timer i den samme Stilling, uden at vende sine Bine fra hende. Hans Bie hvilede snart paa hendes Ansigt, snart paa hendes Figur, snart paa hendes Fod under Bordet, og derhos udstødte han dybe Suk.

Gik de sammen, saa gik han stum ved hendes Side. Hans Arm rystede, naar hendes Fingre boiede sig om den. Han undveeg omhyggeligt enhver Samtale om fordums Dage; men berørtes de stundom flygtigt, da fæstede han sit Bie paa Mine's Bie, og slog det derpaa mod Himlen.

Denne Bemærkning vakte i Mine's Barm en vellystig Triumph, og neppe havde hun nydt den, før hun higede efter en større. Hun vilde høre Tilskaaelsen om hans Kjærlighed af hans Mund.

Vel var hun sig ikke dette bevidst. Det var hende mere magtpaaliggende, at retfærdiggjøre sin formeentlige Utroskab og derved ende hans bittere Spot over Qvindernes Ubestandighed.

Med hver Time, de tilbragte hos hinanden, bleve deres Følelser piintligere. Der sadde de, og saae paa hinanden, og sukkede. Et Spørgsmaal, et Svar — — og atter saae de paa hinanden, atter sukkede de de.

Ludvig stod op, gik med store Skridt op og ned i Stuen, med Hænderne paa Ryggen, og saae ned for sig. Hun slap da sit Arbeid, og betragtede ham med Haanden under Kinden nogle Minuter. Derpaa rakte hun ham mildvæmmodig sin Haand — Ludvig greb den, trykte den, og satte sig igjen. Og det gjentog de vel tregange een Eftermiddag.

Alt trykte de hinandens Hænder, saasnart de kunde naae hinanden, og der behøvedes kun en Anledning udenfra, for at bringe Flammen til at slaae op i lys Lue.

Hvergang gik Ludvig fra hende med det faste Forsæt, ikke at see hende mere. Mine foresatte sig, næste Dag at være munter og fri. Ludvig kæmper de næste Dag, og gik dog. Gaae vil jeg! tænkte han: Men jeg vil behandle hende som min Veninde.

De kom sammen. Ludvig var lystig, Mine dandsede omkring. De vare Begge fulde af vittige Indfald. Lidt efter lidt tog Lystigheden af — et Ord, en Mine var nok til at forstyrre hele Munterheden, og efter en halv Times Forløb sadde Begge der igjen, og saae ud som et Par Døende!

„Det gaaer aldrig godt!“ sagde Ludvig hver Aften. — „Gud, hvad skal det blive til?“ sagde Mine til sig selv, idet hun saae efter Ludvig, naar han gik bort.

Nye Kampe, nye Beslutninger, som Kjærlighe-
den altid besejrede den følgende Dag.

Alt nærmede de sig hinanden skjælvende, alt be-
tragtede de hinanden med Mis- og Tiltroes tvetydige
Blikke; alt udstødte Mine tidt et Lud — den første
Stavelse af Ludvig's Ravn — og begrov den anden
i et Suk; alt sprang Ludvig ofte op, for at styrte
sig for hendes Fødder.

Hver Kamp og Modstand bragte dem hinanden
nærmere. Mine skjalv for det Dieblis, det vilde
komme til en Forklaring, og dog ønskede hun det;
Ludvig forbandede sin Svaghed, og naar han troede
at være stærkest, bragte et Blik, et Haandtryk ham
Afgrunden nærmere.

Saaledes gik det en Tidlang. Overførsteren
talte med sin Søn derom. „Kjære Ludvig! sagde
han blidt: Jeg haaber, Din Villie er endnu uskyl-
dig; lad Dine Besøg hos Drommer's worde sjeld-
nere.“

Ludvig svor, ikke mere at gaae derhen, og vir-
keligen blev han borte i tre Dage. Men i alle dem
føjte han en saadan Uro, at han troede at føle Be-
gyndelsen af en Sygdom. Dertil kom endnu, at han
betænkte, hvad dog Mine vilde sige til hans uven-
tede Udeblivelse. Kort, han besluttede endnu engang
at gaae til hende, for at sige hende et evigt Farvel.

Han gik, og traf hende, som han havde ønsket,
allene. Med et sorgmodigt Ansigt treen han ind, og
Mine modtog ham med et lignende Ansigt. De gave
hinanden Haanden, saae paa hinanden, sukede, trykte
hinandens Haand, og taug.

Omsider begyndte Ludvig stammende at erklære, hvorlunde dette var hans sidste Besøg. „Jeg maa — jeg maa blive borte — for Deres, for min egen Lykkes Skyld. Det maa, det kan ikke blive, som det er!“

Mine tang, trykte hans Haand, og saae med vaade Øine mod Loftet. Ludvig vidste ikke at tilføie mere. De stode Begge der, og sukede, og tang.

„Saa velsigne Dem Gud!“ begyndte Ludvig atter med et mørkt Ansigt.

„Og Dem!“ sukede Mine, og hendes Læber bævede, hendes Øine svømmede i Taarer.

Endnu stode de der, hensunkne i hinandens Betragtning. „Ludvig!“ hviskede Mine omsider, og lagde sin Kind mod hans Skulder.

„Gud, Gud, store Gud! Hvor er jeg ulykkelig!“ raabte Ludvig, og slyngede sin Arm om hendes Liv. „Mine, Mine! raabte han hurtigt: Ikke sandt, Du elsker mig?“

Hun trykte sin Mund paa hans, de favnede hinanden, de rev sig voldsomt løs fra hinanden, Ludvig styrkede til Døren, Mine standsede ham. Han vilde vriste sig løs. — „Slip mig, slip mig, jeg maa gaae!“

„Saa gaae!“ græd hun, og gik hulkende tilbage i Stuen. Ludvig fulgte hende. De sank paa ny i hinandens Arme, forsikrede hinanden om deres Kjærlighed, svore, at ville skilles ad, og bleve dog. En Pige gjorde Ende paa Underholdningen. Ludvig gik.

Han blev otte Dage borte. Han saae hende igjen, saae hende i Eenrum — de samme heftige Scener.

Lidt efter lidt saae de deres Kjerlighed i et mildere Lys. Stundom kunde de sidde gandske roligt ved hinandens Side og nyde den Lykke, at elskes, men oftere skete det dog, at de følte sig ængstede i deres Samvittighed. Hundrede Planer udkastede Begge til at forene deres Følelser med deres moralske Grundsætninger — den ene taabeligere, end den anden.

Snart skulde det være Venskab, de vilde føle, snart noget Andet. Dummere kunde ingen Pige være mod sin Elsker, end Mine mod Ludvig. Hun laae i hans Arme, hun kyskede ham, hun blussede. Men spurgte han hende: „Elsker Du mig, Mine?“ da lod hendes Svar altid: „Nei, jeg tør ikke!“

Ludvig blev endnu heftigere ved denne Egenindighed, som han kaldte det, eller ved hendes Dyd, som hun kaldte det. Han vilde have Forsiktringen om hendes Kjerlighed, han følte ingen Lykke, uden den, og Mine martrede ham ved sit evige: „Jeg tør ikke!“

Vellyst var det ikke, han følte, og dog indskjød denne Uvisshed ham tidt den Tanke, ved en fuldendt Utrofskab mod hendes Mand, at tvinge hende til at bekjende: „Jeg elsker Dig!“

Begges gode Genius forhindrede det. Imidlertid kunde dog Mine's lidenskabelige Tilstand ikke undgaae Drommer's Opmærksomhed. Han blev skinsyg, men han skjulte det under et Skin af Kulde og Ligegyldighed.

Engang, da Ludvig havde været hos hende en heel Time, traadte han rast ind i Mine's Værelse,

og fandt hende i Ludvig's Arme. Rasende trykte Ludvig sit Ansigt mod hendes Barm; Mine brændte, hendes Knæ og Hænder rystede. „Nei, jeg tør ikke!“ raabte hun just, da Drommer rev Døren op. Begge fløi fra hinanden. Drommer kastede et Blik paa dem Begge, lod som han søgte noget, og gik igjen.

Ludvig og Mine vare tilmode, som om Lynet havde truffet dem. Deres Tilstand var skrækkelig, de torde neppe see paa hinanden. Stiltiende greb Ludvig sin Hat, Mine blev forlegen staaende ved Klaveret, og Ludvig gik.

Med Angst og Frygt ventede Mine Drommer. Om Aftenen kom han med et mørkt Ansigt. Man satte sig tilbords, og spiste, uden at tale. Efter Bords det stod Drommer op. „Jeg frabeder mig for Fremtiden alle Besøg af Forsteren, Madam! Er ikke Din Ære Dig dyrebar, nedrige Kreatur, saa er den dog mig det, da jeg har den Ulykke, at være Din Mand!“ Dermed gik han, og slog Døren i efter sig, saa Vinduerne flirrede.

Hun følte Mine det Skrækkelige i sin Tilstand. Hun var bange, og vidste ei, hvorfor; hun vilde sende et Bud til Ludvig, og vidste ei, hvorledes. I frygtelig Ubefindighed skrev hun følgende Billet:

„Ludvig, jeg tør ikke see Dig igjen. Den Ulykke, jeg be-
frygtede, er kommen. Kom ikke igjen. Jeg har lidt
meget, og mere foreslaaer. Alt er forbi, min eneste
Glæde er mig berøvet. Lev vel. Din

Wilhelmine Drommer.“

Hun bad en lille Pige bringe Ludvig denne Billet gandske hemmeligt. Drommer var opmærksommere paa hende, end hun tænkte. Da den lille Pige kom ud, for at gaae bort, standsede Drommer hende, tog Billetten fra hende, og blev som rasende, da han havde læst den. „Elderlige Qvinde!“ Med disse Ord sprang han rædselssende ind i Mine's Værelse, og kastede Billetten for hendes Fodder. „Tilslaae, beklænde!“ vedblev han i frygtelig Tone. — „Hvad, sukkede den ulykkelige Qvinde: hvad skal jeg beklænde? O, ved Gud, ved min Frelser — jeg har været Dig tro.“ — Hun vilde omfavne ham, men han stødte hende saa voldsomt fra sig, at hun tumlede, sank tilbage, og faldt med Hovedet mod et Bordbeen. Rasende sprang han ud.

Efter nogen Tids Forløb reiste Mine sig op. Hun befandt sig ilde; Skræk, Angst, Frygt og Skam især stormede saaledes ind paa hendes Livsaander, at hun laae under. Allerede samme Aften laae hun i hidsig Feber og phantaserede.

„Ludvig! Ludvig!“ var den eneste Idee, hendes Hoved havde. Hun tilstod ham sin Kjærlighed, hun forsikrede ham derom i saa stærke Udtryk, at Drommer blev endnu mere rasende, allerhøjest da alle Domestiker nu vare Vidner til hans Skændsel. Han talte ligesaa forvirret som den Syge selv, og næsten med Magt maatte man beskytte hans Kone mod Voldsomheder fra hans Side.

Snart udbredte sig det Rygte, at Drommer nær havde myrdet sin Kone, fordi han havde truffet

hende i en Andens Arme. Overførsterens hørte det ogsaa. „Hvorledes?“ skreg Ludvig. Og rasende sprang han hen til Drommer's. „Hvor er hun?“ raabte han her, og styrtede ind i hendes Kammer. Her sank han hen over Mine, henfald i Taarer, og forbandede Skistevis's Drommer og sig selv. Mine kjendte ham ikke; hun vedblev at tale i Vildelse, kaldte Ludvig til Hjælp, talte om sin Død, og ophidsede ham derved endnu mere.

Overførsteren var fulgt efter sin Søn. Han mødte Drommer, som just vilde gøre Anstalt til at lade Ludvig kaste ud af Døren med Magt. Overførsteren og Drommer kom i en levende Samtale. Imidlertid bragte dog den gamle, ærbørdige Mand det saavidt, at Drommer lovede, for Diebliffet at see igjennem Fingre med Ludvig's Eidskab.

Det kom til en Forflaring mellem Begge. Drommer saae nu, at han aldrig havde eiet Mine's Hjerter. Hans Ulykke blev derved ikke mindre, men vel hans Had og hans Harm.

Overførsteren overtalte sin Søn til at følge hjem med. Da han hver Dag fik Efterretning om Mine's Tilstand, og hørte, at Drommer havde tilgivet sin Kone, formildedes ogsaa hans Hefstighed.

Mine helbredtes, skjøndt ikke gandske. Drommer skaaante hende vel, men hans Forhold var koldt, bittert, stundom haanligt. Mine taug deril.

Hele Egnen var fuld af denne sølsomme Begivenhed, som Bagvaskelsen ikke glemte at fordreie. Mine's uforsigtige Moder underholdt hende hartad ei med andet, end med disse Rygter, som vare i

Omløb paa hendes Vres Bekostning. Disse Krænk-
telseer aade om sig i hendes Jnderste som Gift.

Ogsaa Ludvig's Tilstand forøgede hendes Græm-
melse. Det unge Menneſte levede som en Eneboer.
Naar hans gamle Fader dybtbekymret spurgte ham:
„Ludvig, hvad fattes Dig?“ svarte han stedse:
„Min Grav!“

Lidt efter lidt kom dog Alt i en bedre Orden, og
Overforſteren begyndte atter at fatte Haab, da der
forefaldt en Begivenhed, som gav Alt den sørgeligſte
Bending.

Drommer kjørte med Mine til en Rabo, hvor
de traf stort Selskab. Det var forſtegang efter sin
Sygdom, hun ſaaledes viſte ſig. Da hun treen ind,
og alle Damerne ſaae nyſgjerrigt paa hende, nogle
endogsaa begyndte at hviſte til hinanden, ſølte Mine
ſig ſmerteligt bevæget.

Det var imidlertid forbi. Man ſpiſte, og Mine
var alt for tantefuld til at høre de Spidſer, nogle
kydſke Damer gave hende. Drommer onſkede ſig i
Jorden. — Efter Bordet ſtod man op. Der dan-
de ſig Spillepartier. Man vilde ſætte ſig. En Da-
me, ſom Ulykken havde ført ſammen med Mine,
vægrede ſig ved at ſætte ſig. Man ſpurgte hende
hvorfor, men det vilde hun ikke ſige. Mine, ſom
holdt ſine Bort i Haanden, ſpurgte: „Men hvi for-
ſtyrrer De Selskabets Fornøiſſe?“ — Foragteligt
ſvarte Damen: „Jeg ſpiller ikke med Nogen af tve-
tydigt Rygte.“

Mine vilde holde ſig — kunde ikke — hun vak-
lede, hun ſegnede ned og grebes af heſtige Convul-

stener. Man kunde neppe bringe hende til sig selv. I en Bogn bragte man hende hjem. Her sagde Drommer: „Jeg vilde ønske, jeg laae i min Grav. Død er mig kjærere, end Skjændsel!“

Mine's Die rullede vildt, hendes Hænder knyttede sig frampagtigt, hendes Bryst arbejdede frygteligt, men hun sagde ikke et Ord. Hun sukkede sig inde, og vilde ikke see noget Menneske. En Pige, som tilstalte hende, vilde hun slaae. Hun var forvandet; denne blide Skabning var bleven en Furie. Hver Aften havde hun Feber og hver Morgen fælte hun sig svagere. Lægen opgav hende. Mine hørte det, smilte mildt, og lod sin Mand kalde. „Drommer! sagde hun, og vædede hans Haand med sine Taarer: Har Du Medlidenhed med mig? Jeg døer — veed Du det alt?“ — Drommer kyskede hendes Hænder.

Hu fortalte hun ham hele sin Historie og dulgte ikke sin Kjærlighed til Ludvig. Drommer sølte sig dybtbevæget; han fattede en ras Beslutning til hendes Redning. Strax lod han Ludvig hidkalde, førte ham ind til Mine, og raabte: „Her er Din Ludvig! Elsk ham, og vord lykkelig!“

Alf, Drommer's Høimodighed kom for silde. Hun døde kort efter i Ludvig's Arme.

Drommer sørgede af gandske Hjerter; stum og maalsløs vandrede Ludvig om til Aarets Ende. Overførsteren døde kort efter, og sagde til Praesten, der stod ved hans Døds seng: „Gud maa opløse det hidsæt, eller han er ikke Gud.“ Ludvig vedblev at leve som en Automat; udygtig til alle Forretninger.

opgav han sit Embed, og udbad sig af Drommer Tilladelse til at boe paa Mine's Bærelse.

Vel er hans Rummer bleven mildere, dog lever han endnu stedse eenlig, uden egentligt Arbeide. Mine er hans eneste Tanke, hans eneste Følelse, og sikkert vil „Mine“ være det sidste Ord, hans døende Mund, maaskee snart, udtaler.

L — .

Vidunderligt Træk.

// Himlen være lovet, omsider ere vi da komne i sikker Havn!“ stønnede min Bernhard af dybeste Bryst med klaprende Tænder. Jeg tittede frem af min Pelskrave — for mig laae et klartoplyst Slot, hvor fra en munter Musik lød os imøde. Bygningens glimrende Udvortes og de yndige Toner, som hilste os, lovede intet ringe Røtherberg. Min Bernhard havde allerede grebet min Hests Bidsel, og nødte mig til at stige af. Hvis mine af Kulde stivnede Leemuskler havde tilladt det, kunde jeg floggerleet, da jeg saae min gamle Svend i Ansigtet. Han funklede ordentligt i Maanfinnet, thi hans lange Skjæg var bedækket med Rium, og fra dets Spidser nedhang lange Jistapper, som, hvergang han bevægede Hovedet, ranglede mod hverandre. I Slottet syntes man ei

at have mærket bort Komme, thi trods min Raaben og min Bernhard's Banden, lod ingen menneskelig Sjæl sig see. Det Forsøg, jeg gjorde paa, gjennem en Dør at trænge ind i dette Geepallads, var ligeledes frugtesløst. Alle Indgange vare tillaaefede.

„Hør, Bernhard! sagde jeg: Jeg troer vi ere her komne til et forhexet Slot, og at vi komme til at blive under aaben Himmel Natten over.“ — „De stakkels Heste! sukede den gamle Karl: Efter slig en Marsch ville de knap leve Natten over. Jeg har ikke saameget som en Bist Hø til dem — i min Snaps: flaske er der heller ikke en Laar mere.“

„Det er dog heel fordømt!“ raabte jeg heftigt. Men i dette Dieblif faldt mig en herlig Tanke ind. „Holdt! sagde jeg: Jeg vil forsøge, om Trolldommen ikke kan løses.“ Med disse Ord tog jeg begge mine Pistoler af Sadlen, og trykte dem af paa een gang. Det Middel forseilede ikke sin Virkning. Det heftige Anald havde overstemt Instrumenterne; der reisste sig en hørlig Triumph i Slottets Indre, og ud af alle Vinduer tittede blege Ansigter. „Hei, luk op! tordnede jeg: Skulle vi fryse ihjel hernede, mens I fryde Jer ved Livet deroppe?“

Selskabets Skræk syntes at tiltage; dog blev Døren strax aabnet og en Olding med sneehvidt Haar treen mig imøde, støttende sig ved to deilige Piger børn. Forlegen og skjælvende fremstammede han nogle Undskyldninger, og nødte mig til at træde indendfor. Jeg angrede i dette Dieblif mine heftige Yttringer; mildt og høfligt nærmede jeg mig Oldingen og sagde: „Tilgiv, kjære Fader, om jeg har for-

fyrrer Deres Glæde og bragt Skræk i et muntert Selskab. Men da jeg længe havde raabt og banket forgæves, blev mig Intet tilovers, uden det fatale Rødstud. Lad det imidlertid ikke afbryde Deres Glæde; jeg forlanger kun et Herberg for mig, min Karl og vore Heste."

Denne Tone syntes man ei at have ventet. Skyerne paa Oldingens ærværdige Pande fordeelte sig efterhaands, og om Pigernes spillede et lønligt Smil.

Nu fattes en Mængde Tjenere i Bevægelse. En af dem førte mig op paa et prægtigt meubleret Værelse, hvor en varm, behagelig Duft aandede mig imøde og lovede mine stivnede Lemmer nyt Liv. Hvor skönt er det dog, tænkte jeg: at de Herrer Franskmænd boe i Syden — didhen, didhen gif det jo nu!

Den vederqvægende Varme gav mig min Bevægelse tilbage; en Glaske Madeira, som en Tjener bragte mig, bidrog ikke lidet dertil. Med store Skridt maalte jeg Værelset, og tænkte paa de forgangne blodige Dage. Jeg var dengang Lieutenant i den russisk-tydske Legion. Efter Franskmændenes Flugt befandt vi os nu paa det polske Gebeet. Efter en yderst besværlig Marsch havde vi, silde paa Aftenen, naaet Landsbyen, hvortil det Slot hørte, som jeg blev indquarteret i. Endnu havde man ikke seet nogen Sjende her; man ventede gandske vist, at vorde forstaaet, da Landsbyen laae meget fjernt fra den store Landevei; saameget mere overraskende var vort Komme. I Slottet, som laae omtrent tusind Skridt fra

Byen, havde man ikke erfaret vort Komme, før jeg saa ublidt forstyrrede Beboernes Glæde.

Efter en halv Times Forløb, som jeg, i behagelig Drækløshed, havde tilbragt ved Raminen, treen min Bernhard ind til mig, bar min Stadsuniform pynteligt i begge Hænder, og saa saa fjeletilfreds ud, at jeg let kunde slutte fra hans Ansigt til det her: skabelige Kjøkken. „Men hvad skal jeg med den?“ spurgte jeg, pegende paa Uniformen. „Hr. Lieutenanten vil dog tage Deel i det gode Selskab, vi finde her?“ spurgte han igjen. — „Jeg troer, Kulden har gjort Dig forrykt! svarte jeg noget heftigt: Tænk Du da slet ikke paa, at vi imorgen skulle fortsætte vor Marsch?“ — „Vel tænker jeg derpaa, men jeg betænker ogsaa, at man i disse farefulde og moisommelige Dage, ikke maa lade nogen Leilighed til Glæde gaae ubenyttet bort for sin Mageligheds Skyld. Ved De da, om vi imorgen findes blandt de Levende?“

Jeg vidste ikke at svare den Gamle noget herpaa. Min Bernhard havde ingen ringe Magt over mig, det vidste han ret vel; opvoren i mine Forældres Huus, havde han baaret mig paa sine Arme. Min omhyggelige Moder, som kjendte den ærlige Gamles Hengivenhed for vort Huus, gav mig ham med til Tjener, jeg kunde sige, til Opsynsmand, da jeg drog i Felten. Den Gamle anmassede sig tidt en Hofmesters Kettigheder, dog med Beskedenhed, og jeg til: lod ham det gjerne, da han sørgede for mig, som en Fader for sin Søn.

Jeg var endnu tvivlsraadig, om jeg skulde foretrække Glæde for Hvile, da Døren pludseligt aabnedes, og En af hine smukke unge Piger rødmande treen ind i mit Værelse. Den Hulde sagde med en Fløiterstemme, hun var af sin Fader opfordret til, at bede mig deestage i Festen. Jeg gjorde Indvendinger, som dog ikke kom fra Hjertet, og hun bad saa sødt, at jeg maatte været en Barbar, om jeg ikke havde adlydt. Da jeg havde sagt Ja, hoppede hun svævende bort, men hendes Billed blev staaende for mine Dine. Jeg fulgte den skønne Fristerinde, og stod fort efter i Dandsesalen, midt i en Kreds af yndige Piger. Skrækken havde sat sig, jeg blev hilset paa det hjerteligste fra alle Kanter, og nu erfarede jeg ogsaa Marsagen til Festen. Det var Slotsherrens, begge Pigerne's Bedstefaders, 70de Fødselsdag.

Jeg holdt vakkert ud ved Dandsen, uden at tænke paa Marschen imorgen. Alt under Dandsen var det mig paafaldende, at den ene Skjønnes Dine forfulgte mig uafsladeligt. I hendes Væsen laae noget sørgmodigt, medynksøgende, som rørte mig dybt; men ved Bordet forlod hendes Dine mig aldrig, og ofte mødtes vore Blikke saaledes, at jeg blev gandske varm om Hjertet. Min Naboeffe var hendes Søster, en lille Sladdertaske, som søgte at underholde mig paa det behageligste. Men det lykkedes hende kun tildeels, thi uophørligt grundede jeg paa, at forklare mig den tungsindige Piges Diefast. Omfider vovede jeg, at spørge min Naboeffe om hendes Søster; men Alt, hvad jeg erfarede, var, at Cathinka var meget ulykkelig. Nu

hævedes Tasset, og efter en hjertelig Afsked fra Selshabet, men især fra den kjære Familie, fjernede jeg mig.

Endnu maa jeg bemærke, at da jeg trykte Cathinka's Haand til mine Læber, trykte hun frampagtigt min, og gav mig et betydende Blik, jeg ikke forstod. Jeg havde lagt mig ned, men skøndt jeg var meget træt, var det mig dog umuligt, at sove. Stedse stod den skønne Pige med det tungsindige, om Medlidenhed bedende Blik for mit indre Dø, og forgjæves stræbte jeg at forklare mig hendes gaaderfulde Forhold. Endnu laae jeg sysselsat med disse Tanker, da Døren sagte aabnedes, og — Cathinka treen ind, i hvid Natdragt, med et Lys i Haanden. En Feberhede greb mig, da jeg saae hende, og jeg vidste ikke, hvad jeg skulde tænke om den Ubegriberlige. Frygtsom traadte hun til min Seng, og spurgte med skjælvende Stemme:

„Tør jeg betro mig til Dem? O Gud, jeg vover Meget, men dette redelige Ansigt kan ikke lyve! tilsvøiede hun: Tør jeg betro mig til Dem?“ spurgte hun endnu engang, og Taarer styrtede af hendes skønne Dine.

„Ja, De tør det, og jeg vil ære Deres Tillid!“ svarte jeg med fast Stemme, og rakte hende min Haand. „Al! vedblev jeg: Hvormed kan jeg tjene Dem? Intet Offer er saa tungt, at jeg bringer Dem det med Glæde.“

Hun satte sig ned paa Kanten af min Seng og sagde: „Jeg er meget ulykkelig. En Kjærlighed som før gjorde mig til den lykkeligste Pige, piner mig

nu med navnløse Lidelser. Over tre Maanedes laae en Commando af det tredie franske Infanteriregiment i vor Landsby. Dens Anfører, en smuk og ædel Ungling — hans Fædreland var Glandern — laae i Kvarteer her paa Slottet, vore Hjerter mødtes, vi elskede hinanden uden min Faders Vidende, og svore, at elske hinanden evigt. Ak, jeg var saa lykkelig — aldrig vorder jeg det mere! Efter den franske Armees store Tab maatte ogsaa han forlade os; under tusind Taarer sagde jeg ham Farvel, og med ham flyede min Lykke, min Nødhed. Han lovede, at skrive, at skrive ret ofte; men Maanedes ere allerede forløbne, og endnu stedse venter jeg forgjæves paa Efterretning. Forgjæves har jeg opbudt al min Opfindelsessevne, for at opdage en Vej, ad hvilken jeg kunde lade et Brev komme ham tilhænde. Dem har Himlen sendt mig. Dette Brev — vedblev hun, idet hun fremtog et Brev af sin Ridicule — overgiver jeg Dem til Besorgelse. Ihvor De end træffer min Ferdinand, giv ham det tro ihænde, og sig ham, at jeg evigt vil elske ham." — Her taug hun.

"Kjære Pige! svarte jeg — og nær havde jeg leet høit ad det sølsomme Hverv, hvis ikke den stakkels Forelskede havde haft saa stor Fordring paa min Medlidenhed — Hvorledes skal jeg skille mig ved dette Grinde? Betænk dog, hvorledes kan jeg vel komme Deres Ferdinand nær, uden i fjendtlig Berørelse? Hvorledes er det mig muligt, af den fjendtlige Armee at udfinde netop det Regiment, hvorved han tjener?" — Og saaledes opregnede jeg alle de Hindringer, der optaarnede sig for mig som Bjerger.

Hun syntes at grunde. Bludseltigt raabte hun: „Jo, jo, De finder ham nok! En indre Stemme siger mig det. Nægt mig ikke denne Tjeneste; jeg skal elste Dem som en Broder derfor!“

Hun greb min Haand, og spurgte med et Blik, som jog alt Blodet i mine Kinder: „Vil De?“ — „Ja, hulde Pige, Alt, hvad De forlanger! svarte jeg: Jeg vil søge Deres Sardinand, som Hypopolit Theseus fordum, og —“

Hun lod mig ikke tale ud. „O, De er et godt Menneske! raabte hun henrykt; jeg har ikke taget fejl af Dem.“ Jeg følte, at hendes Læber berørte mine — et „Lev vel!“ fulgte paa Kysset, og forbunden var hun.

„Det er dog et sælsomt Eventyr! sagde jeg høit, idet jeg saae efter hende: Og et endnu sælsommere Hverv!“ idet jeg betragtede Brevet. Officerens Navn, Regimentet, Corpsset — Alt var tydeligt bemærket, og der fattedes intet videre, end at besørge det. Men det var just Knuden! — Jeg laae og grundede. Omfider overmandede Sønnen mig.

Det var endnu ikke Dag, da min Bernhard vakte mig, og bragte min Frokost. Kort efter sadde vi, uden at have seet Nogen i Huset, paa vore Heste, og travede frisk afsted, for snart at naae vor Trop. I de første Dage tænkte jeg tidt paa den sælsomme Pige, men de hurtigt paa hinanden blodige Begivenheder bragte mig snart til at glemme baade Pige og Brev, skjøndt jeg dog stedse bar det sidste, omhyggeligt forvaret, hos mig.

Jkke længe efter hiint Eventyr bevægede adskillige Hensyn mig til, at forlade den russisk-tydske Legion og at tage preussisk Tjeneste. Man ansatte mig som Capitain ved det ***ste Landeværn. Med dette Regiment gjorde jeg Felttoget paa denne Side Elben, og fra Octobers Begyndelse paa hiin Side denne Flod.

Scenerne indtil Slaget ved Leipzig hengik i uafbrudt Virksomhed. Med denne Stads Indtagelse var Ræmpe slaget endt, og Resten af de franske Skarer flyede for de Allieredes seierrige Hær. Den sprængte Bro over Pleißen hindrede det Corps, hvortil mit Regiment hørte, fra at forfølge; vi besluttede derfor, at opslaae vor Leir ved Leipzig, til Broen blev sat istand. Det var allerede Aften, da jeg med min Bernhard betraadte Beien til Staden, hvor vi vilde tilfredsstille vor Hunger. Ud en blodig, med Liig og Ruiner bedækket Bei kom vi did, og erholdt, efter lang Søgen, hvad vi ønskede. Vor første Appetit var stillet, og rigtforsynede med Proviant tiltraadte vi Tilbagevandringen. Det var imidlertid bleven Nat; tykt Mørke skjulte Jorden. Bagtilden tjente os til Ledestjerne, og saaledes skrede vi forsigtigt, min Bernhard foran, over Eigene.

Pludseligt lød, gandske i min Nærhed, en Franskmands dybe Suk: „O, mon Dieu!“ —

„Holdt, Bernhard, hvad er det?“ raabte jeg. — „En Franskmand!“ svarte han, og vilde gaae foldt forbi. — „Holdt, i Gændens Navn! raabte jeg vredt: Bernhard, vær dog intet Umenneffe! sagde jeg mildere: Han er som Menneffe vor Broder, og vi skul-

de lade ham hjælpeløs vandsnægte?" — „Nu, nu! brum mede den Gamle: Det var ikke saa ilde meent."

Vi nærmede os den Ulykkelige. Jeg løstede hans Hoved iveiret. Maanen saae just ned gennem sønderrevne Skyer, og visie mig et smukt Mandsansigt. Hele hans Paaklædning bestod i en Skjorte, og saaledes var den arme, af svært Blodtab udmattede Mand udsat for en raa Oktobernat's Virkninger. Bernhard gav ham Viin, som han drak med Begjærlighed, medens jeg indhyllede ham i min Kappe. My Livsvarme gennemstrømte hans frosnede Lemmer; han rakte mig den høire Haand, jeg meente til Tak; men han trykte mig et Papiir i Haanden, hvori fandtes et rundt, langagtigt Legeme, og sagde med svag Stemme: „Her har De min sidste Villie, ædle Fjende! Dem vil jeg betro mit Dyrebarest; opfyld den Bøn, som dette Papiir vil aabenbare Dem, naar jeg dør. Jeg skal bede for Dem! tilføiede han næsten grædende: De er min Samaritan!"

Talen havde udmattet ham; han sank afmægtig tilbage. Jeg befalte Bernhard, at lægge sin Byrde; han gjorde det. Med forenede Kræfter bare vi den Afmægtige til et oplyst Huus. Tilfældet lod os finde medlidende Hjerter; Husets Beboere toge gjerne mod den Ulykkelige, og med det Løfte, at komme igjen imorgen, gif jeg bort. Snart fandt vi vore Levnetsmidler igjen, og fulde af den Tilfredshed, en god Gjerning skjenker, vandrede vi tilbage til Leiren.

Nysgjerrig aabnede jeg det mig givne Papiir. Ved Skinnets af Bagtilden bemærkede jeg et i Guld indfattet Miniaturmaleri, og idet jeg traadte Flammen

nærmere, gjenkjendte jeg til min Forbauselse den polske Froskens Billed. Hensunken i dets Beskuelse, vidste jeg ikke ret, om det, jeg saae, var Drøm eller Sandhed. Gaaden var jo let at løse, sagde jeg, og kastede mine Pline i Brevet, hvori Maleriet var indsluttet. I Sandhed, det var Ferdinand! Brevet indeholdt den sømmeeste Afsked, tilligemed et Testament, hvorefter den Elskede skulde arve et Gods i Islandern.

Nu hidkaldte jeg min Bernhard, og betroede ham det sølsomme Eventyr. Bantro rystede han paa Hovedet, men da jeg viste ham Portraitet, forsvandt alle hans Tvivl, og han meente, vi maatte strax til den Saarede, for endnu at bringe ham denne Glæde, før han døde. Da hans Bunde imidlertid ei var forekommen mig dødelig, ansaae jeg det for bedst, at tøve til imorgen, for ei at volde ham en urolig Nat.

Jeg kunde ikke sove, hvor modig jeg end var. Hvor forunderligt dog Skjebnen regierer Menneſkene! Hvo skulde tænkt, at jeg, blandt saamange Tusinde, tilfældigviis skulde finde just Den, til hvem jeg var sendt som et Kjærlighedens Bud.

Neppe brændte i Ost den første Morgenstraale, før Bernhard stod for mig. „De tillader dog, mit gode Herre, sagde han trohjertig: at jeg ledsager Dem; den stakkels Saaredes Glæde vil gjøre mit Hjerter vel.“

„Ret gjerne, Du gamle, ærlige Svend!“ svarte jeg, og nu ilte vi ad Staden til. De behageligste Tanker krydsede hverandre i mit Hoved. Vi naaede Huset, hvor den Saarede laae. Den reneſte Glæde

gjennembrøvede mit Bryst. Man var just i Færd med at forbinde ham andengang. Et blidt Smil forklarede hans Ansigt. „Ak, min Engel!“ raabte han med svag Stemme, og rakte mig den skjælvende Haand. En Taare blinkede i hans Øie. Efter den første Hilsen spurgte jeg hemmeligt Lægen, om Saa- ret var farligt. Han forsikkede, nei, og meente, at en uventet Glæde ikke vilde være ham skadelig.

Jeg nærmede mig atter den Syge, tilstillede ham Maleriet igjen, og forsikkrede ham, han døde ikke dets- nesinde. Derpaa fortalte jeg ham, at jeg i Polen kjendte en Pige af samme Navn. Han saae forundret paa mig, og spurgte hastigt, hvor hun boede. Nu fremtog jeg mit Brev, og overrakte ham det med de Ord: „Læs dette, og hele Gaaden vil løse sig.“ Forundring, Glæde og Skræk afvekslede i Mandens blege Ansigt, da han i Udskriften gjenkjendte sin Elskedes Haand. I glad Hast aabnede han Brevet, og den reneeste Glædes Taarer strømte over hans Kinder; andægtigt løftede han Øinene mod Himlen, og fremstammede med foldede Hænder en Takkebøn. Nu faldt han mig om Halsen —

— Dog, hvi bestræber jeg mig for, at beskrive en Scene, der tilhører Hjertet allene? Dybtørt trykte jeg ham til mit Bryst; min Bernhard græd høit. Det var den skønneste Minut i mit Liv. Langsomt kom han til sig selv af sin Henrykkelses Tummel. — Min Pligt bød mig haste; thi til Middag skulde Afmarschen gaae for sig. Vi adskiltes som Brødre.

Fra Seier til Seier gif det nu lige til Seines Strand, hvor Freden i Paris satte Grændser for vor Virk-

somhed. Vi droge hjem til det elskte Fædreland. Men ikke længe forundtes os Fredens Belgjerning; Krigens Furie svang atter sin ødelæggende Fakkell. Og saa vi maatte ud igjen i den blodige Kamp, og snart havde vi naaet Frankrigs Grændse. Det skræffelige Myrderi aabnedes den 15de Juni; mit Regiment sægtede, under Bülow's Banner, den 18de Juni i Slaget ved belle Alliance. Alt havde det holdt en Time i den skræffeligste Kugleregn, da mit ene Been blev knust; et Stykke af en Granat streifede mit Hoved, og bevidsløs styrtede jeg ned af Hesten. Hvad der videre foregik med mig, veed jeg kun af min tro Bernhard's Mund. Han havde ikke forladt mig et Dieblif. Da jeg igjen, med halvforvirrede Sandser, aabnede mine Øine, befandt jeg mig paa et blodt Leie i et prægtigt meubleret Værelse. Mennesker, hvis Ansigter syntes mig bekjendte, vare sysselsatte om mig, og syntes sjeleglade, da jeg slog Øinene op. Men snart sank jeg tilbage i min gamle Nat. Langt om længe — det maatte være en klar Sommermorgen, thi Solen tittede mildt gjennem Ruderne — vaagnede jeg af min vanvittige Bedøvelse. Den første Gjenstand, jeg saae, var min gamle Bernhard; hans graae Hoved var nedsunken paa hans foldede Hænder. Knælende laae han for min Seng, og syntes at bede.

„Bernhard!“ raabte jeg med svag Stemme. Som et elektrisk Slag traf dette Raab den Gamles Øre. Tvivl og Glæde kæmpede i hans Træk. Smilende gjennem Taarer strakte jeg begge Armene imod ham, og lydt hulkende laae han ved mit Bryst. „Herren være lovet!“ Det var Alt, hvad han kunde

føre over sine Læber. Pludseligt iilde han bort, tumlende af Glæde. Under mig hørte jeg fort efter et høit Glædeskrig, og adskillige Personer stormede op ad Trappen. Døren aabnedes — i Sandhed, jeg troede at synke tilbage i mine gamle, vilde Drømmerier, da Cathinka og Ferdinand styrtede ind. Endnu gned jeg tvivlende mine Dine, da Begge, med inderlig Henrykkelse, sluttede mig i deres Arme. „Er det Sandhed? Er det Drøm? raabte jeg, i det jeg gjengjeldte deres Kærtegn: Er jeg virkelig blandt Eder?“ — „Ja! svarte Cathinka: Himlen har hørt vor Bøn. Gud være lovet, at De lever!“

Da den første Jubel var sagtnet, betragtede jeg mig og mine Vunder — o Himmel, nu først bemærkede jeg min Tilstand. „Altsaa Krøbling!“ sukke de jeg, og kunde ikke skjule mine Taarer. — Til Amputationen havde jeg Intet mærket i min Besøvelse.

Med min Redning var det gaaet saaledes til. Da Contusionen kastede mig af Hesten, havde Bernhard holdt mig for død. Men aldrig saasnart havde han overbeviist sig om det Modsatte, før han tog mig paa sin Hest, for at bringe mig til Brüssel. Transporten gik kun langsomt, og Natten overfaldt ham, inden han vidste mig i Sikkerhed. Pludseligt saae han Lys i det Fjerne; fra en stor Bygning straalte det ham imøde. Did vendte han sig nu, og Ferdinand kom ham imøde.

Strax gjenkjendte han den Gamle, og Denne ham. Glæden var stor, men Smerten endnu større, da han erfarede min Skjebne. Cathinka blev hid:

kaldt. Min gode Genius havde bragt mig i Benners Favn; deres omhyggelige Pleie havde jeg at takke for mit Liv.

Idet jeg skriver dette, kan jeg allerede spadsere omkring paa et Træbeen, og gaaer med raske Skridt min fuldkomne Helbredelse imøde. De fortræffelige Mennesker, som omgive og pleie mig, gjøre mig Livet til en Himmel; men dog maa jeg snart forlade denne Egn, for at ile til min Amalia, der elsker mig af Hjertet og ikke vil forstøde mig, fordi jeg kun har eet Been.

Wilhelm Wollmer.

Forsyn og Tilsælde.

Til en Ven.

Tilsælde kalder Du, hvad jeg kalder Forsyn. Lader os undersøge begge Ords Betydning noget næriere, og derpaa domme, hvilket Udtryk der er sandt.

Tilsælde er det, der, udenfor al Forbindelse med en vis Række af Følger, pludseligt griber ind i denne, og giver disse forudberegnedes Følger en gandske ny Retning, et gandske uventet Udfald. Det er Din Forklaring. Jeg tilstaaer Dig, den er ligesaa simpel, som naturlig.

Men Forudbestemmelse er ikke det, der tilforn var udenfor al Forbindelse med en vis Række af Følger; nei, Forudbestemmelse er en viis, paa Magt og Kjærlighed grundet, for vore udvortes Sandser umærkelig Forbindelse mellem tilsyneladende: forskjellige Følger, som da først werde virksomme, naar vore menneskelige Kræfter og vor indskrænkede Wiisdom ikke mere ere istand til at tilveiebringe et velgjørende Udfald. Det er min Forklaring.

Antager Du nu Dit Tilfælde for sandt, saa maa Du indrømme, at vi Mennesker selv, med al vor Tænken, Villen og Virken, kun ere Tilfælde; saa maa Du indrømme mig, at om vi end tænke det Rigtige og ville det Sande, saa kan dog dette aldrig gandske bestemt føre os til at udøve det Gode, og at det Sidste stedse vilde være uoverensstemmende med det Første og det Andet; saa maa Du indrømme mig, at vi aldrig med Fasthed kunne begynde paa Udførelsen af nogen god, stor og velgjørende Plan, aldenstund vi stedse med Banghed maae imødesee hver kommende Minut, som kaster et Tilfælde ind i den tilsigtede Følgerække og derved forstyrrer hele vor Fdræt.

Hvor sørgeligt for os! Af Tilfældet — for mig et Ord uden Betydning — afhænger hvert Udfald af mine Handlinger. Eller skal jeg maafee vente, at Tilfældet vil ordne Følgerækken paany? Nei, derimod strider min Overbeviisning om Forudbestemmelse.

Mennesket bliver et selvstændigt Væsen, hvis Handlinger, overladte til dets frie Vilkaarlighed, slutte sig i en rigtigt i hinanden gribende Følgerække, og

kunne standses ved en anden Følgeræffes mægtigere Modvirkning. At tænke det Rette og at ville det Sande, fører mig bestemt til gode Handlinger, da jeg bygger paa Forudbestemmelse, hvis Kraft er Almagt, hvis Organ er Visdom, hvis Form er Kjærlighed. Fast og rolig gaaer jeg til Udvølsen af mine Pligter, fordi jeg veed, at naar jeg samvittighedsfuldt anvender mine Kræfter, da maa Følgeræffen synes at gaae nok saa stærkt — der maa dog skee, hvad der, for Tid, Sted og Gjenstand, er det bedste.

Du siger: Alt, hvad jeg her anfører, er kun Forklaring, og Forklaring er endnu ikke Beviis. Godt! Saa lader os tage Kjendsgjerninger i Betragtning, og saa, med Haanden paa Hjertet, svare som sandhedskjærlige Mænd.

Nedenfor Chur, ved Maienfeld, gjorde Sjenderne engang Mine til at passere Rhinen, som sammesteds kun er smal. Jeg var dengang Ritmester, og kommanderede Eskadronen. Strax fik jeg Befaling, med mine Brave at marschere til det formeente Overgangspunct, at iagttage Sjenden, og hvis han virkeligen vilde over, at angribe ham. Jeg opstillede mig altsaa omtrent halvtredsindstyve Skridt fra Rhinbredden, og da jeg paa hiin Side ingen alvorlige Forberedelser saae til en Overgang, lod jeg Folkene sidde af, roligt ventende, hvad der nu vilde skee. Efter omtrent en Times Forløb følger mig en Afdeling Godfolk med to Kanoner, og marscherer op tæt hos mig paa min venstre Fløi. En Oberstlieutenant kommanderede den. Ledtaget af sine fleste Officerer kom han hen til mig og mine Kammerater. Efter den

første Hilsen staae Alle trindtom mig, og lænende mig med Ryggen mod min Hest, kun hvilende paa een Fod, stopper jeg min Pibe. Dette Exempel følger Oberstlieutenanten, adskillige Officerer og en bag mig staaende Korporal. Alt er roligt. Neppe tohundredde Skridt fra os staae Tjenderne paa den modsatte Bred, ligesaa rolige som vi. Jeg slaaer Ild, og gæver rundt til Enhver, som ønsker sin Pibe tændt. Den bag mig staaende Korporal, som meget beqvemt havde kunnet tage Ilden af min høire Haand, uden at røre sig af sin Plads, skjød sig mellem mig og min Hest, saa jeg spurgte ham noget vredt, om han da ikke kunde finde en anden Wei. — Han var nu passeret; men jeg lænede mig gandske som forhen med Ryggen mod min Rødskimmel, og Korporalen stod nu saaledes for mig, at hans Hoved dækkede mit mod Tjenden. — „Jeg beder ydmygst om lidt Ild!“ sagde Korporalen nu. Leende svarte jeg: „Det kunde Han jo ydmygst have meget nærmere hist — jeg pegede paa hans Hest, ved hvilken han for stod — uden at stuppe mig afveien!“ — Med disse Ord gav jeg ham Ild. I det samme hellige Dieblis brænder en fjendelig Jæger af paa den anden Glodbred; Ruglen træffer Korporalen i Hovedet, saa han falder død over paa mig. Adskillige gamle Soldater raabte høit: „Hr. Ritmester, hvor maa vor Herre have Dem kjær!“ — Med en Taare i Øiet sagde jeg: „Guddommeligt Forsyn!“ — „Ret, Kammerat! raabte den gamle Oberstlieutenant, idet han igjen ordnede Piben, som var falden ham afhænde: Ret! Guddommeligt Forsyn. Hvo har ledet ham der — han pegede paa

den døde Korporal — gjøre den snevre Passage mellem Din Ryg og Din Hest, for at frelse Dig? — det guddommelige Forsyn, min Søn!” —

I al Simpeltid har jeg fortalt Dig denne Historie, min Ven, og tilføier kun, at det Hele var et Diebligs Værk. Ahner Du ikke her en for vore udvortes Sandser umærkelig Forbindelse mellem tilsyneladende forskjellige Følger, hvis Sidste var min Redning? —

Et andet Exempel! — Fru von W***, hos hvem vi tilbragte saa mangen herlig Vinteraften i muntert Selskab, kjørte engang til A**. Hun og hendes ældste Datter, Fru von B*, kjørte i Kane. Hendes anden Søn, Geheimeraad von W***, kjørte hende; hendes ældste Søn, endnu tre andre Herrer, og jeg, vi rede. Du kjender det udenfor A**, ved den brusende Main liggende Bjerg, hvori er indhugget en smal Vej, som fører ned til Broen. Der, hvor Veien begynder at skræne, vorde Hestene styrtede af fra Veien og kaste Kanen ned ad det stejle, iisglatte Bjerg, mod en lodret Skraaning, mod hvis Fod Main bryder sine Bølger, selv i den strengeste Vinter. Forsærdede see vi paa den lynsnare Fart. Pludseligt standser Kanen, Hestene hænge i Løiet. „Guddommeligt Forsyn!“ raaber jeg, springer af Hesten, som min Tjener griber, iler med Livsfare ned til Kanen, og finder — en gammel, afbrudt Granstub, som Kanen var bleven hængende i. Smilende sagde den gamle, værdige Kone: „Endnu skulde jeg ikke døe — Forsynet vil unde mig mere Glæde her i Verden!“ — „Som De ogsaa i Sandhed fortjener!“

svarte jeg, og løstede hende ndaf Kanen, der neppe var tyve Skridt fra den lodrette Styrtning. Da Alt var bragt i Sikkerhed, og kun nogle Tjenere stode omkring mig, sparkede jeg med Foden til den gamle Granstub, hvis Gjennemsnit kun beløb otte Tommer, og see — den gik over!

Dg endnu eet! Du blev, med Din Eskadron, kommanderet fra J* til K**, og jeg til S***, altsaa Du tilhøire, jeg tilvenstre. Jeg marscherer sex Limer før Du fra J*, kommer til S***, og erfarer her, at der, tre Miil videre i Høhen: S***, staaer en fjendtlig Kasse. Jeg rider mod Alften fra S***, naaer Klokken eet om Natten Høhen: S***, overfald der Besætningen, tager Kassen, og iler tilbage til S***. Du kommer til K**, fem Miil fra S***, og en fjendtlig Colonne paa 1400 Mand Fodfolk og 400 Mand Rytteri med to Kanoner marscherer mellem mig og Dig lige til J*, angriber denne Post, og trænges tilbage. Strax i Begyndelsen af Fægtningen sender vor General Bud til Dig med den Ordre, at Du skal marschere til F****, altsaa endnu længere bort fra mig. Du er allerede paa Marschen derhen; en Betler møder Dig, og fortæller uopfordret, at Tjenderne have taget Veien til F****, og at de alligevel have Forspringet. Han opgiver Dig omtrentlig Tjendens Styrke, og den er overeensstemmende med Dine andre Efterretninger. Du troer ham, og marscherer til J*. Pludseligt springer Din Fortrop tilbage, og raaber: „Vi ere indesluttede.“ — Til F**** vil Du ikke, thi Du troer Betleren. Du marscherer altsaa

i fuldt Trav, til den store S—er Skov, finder der en Bonde, som hugger Brænde, og han viser Dig en Bivei, som er meget kortere, end Hovedlandeveien til S***, hvor jeg staaer. Her er Du undgaaet Fjendens. Du kommer i Nærheden af S***, hører en stærk Skyden, og seer mig kæmpe fortvivlende med en firegange stærkere Magt. Modigt falder Du Fjenden i Flanken, han kommer i Worden, og Du redder mig af ni Dragoners Hænder, som havde indsluttet mig og allerede bibragt mig fire Bunder. Vi seirede. Samlede marscheerte vi tilbage til J*, og fandt Din Betler greben som Spion, fandt i ham Præsten fra B***, som, bekjendt med vore Fjenders Styrke, fortalte Dig Eventyret om deres Marsch til J***, for ret ordentligt at lokke Dig i Fjelden. Men Din Hurtighed hjalp Dig, og førte Dig, til min Redning, til S***.

Er alt dette ogsaa Tilfælde? — Uden Dig havde jeg været forloren — tre Mil trindtomkring mig ingen Succurs! — Nu Haanden paa Hjertet og svar: „Tilfælde eller Forsyn?“ — Jeg raaber, med inderlig Overbeviisning: „Guddommeligt Forsyn!“

Th. Stellan.

En engelsk Dames Besøg hos En af de tyrkiske Sultaninder.

(Brudstykke af et Brev fra Lady Montague, en engelsk Ministers Gemalinde, til hendes Veninde i London.)

— For fire Uger siden kom jeg ned med en Datter, tre Uger efter afslagde jeg mine Contravister, og for fire Dage siden seilede jeg over Søen, som adskiller Pera fra Constantinopel for at gjøre en ny, nemlig hos Sultaninde Hafsen, den forrige Sultans Yndling, som Du veed, eller maaskee ikke veed det, blev de-throniseret og aflivet af den nuregerende. Strax efter hans Død fik denne Dame Ordre at forlade Seraillet og vælge sig en Gemal blandt de høie Embedsmænd ved Porten. Du formoder, indbilder jeg mig, hun blev glad over dette Forslag — nei, langt fra.

— Disse Damer, som kaldes eller agtes som Dronninger, ansee denne Frihed for den største Unnaade og Skam, som kan møde dem. Hun kastede sig ned for Sultanens Fodder og bad ham heller dræbe hende, end behandle hans Broderkone med saadan Foragt. Hun forestillede ham i dybeste Sorgmodighed, at, da hun havde bragt fem Prindsler ind i den ottomanniske Familie, var hun fritagen for denne Ulykke; men da alle Drengene vare døde og kun et Pige-barn levede, saa blev denne Undskyldning ikke antaget, og hun blev nødt til at gjøre sit Valg. Hun valgte Bekir-Effendi, Statssecretairen, der var over 80 Aar gammel, for at overbevise Verden, at hun

(29*)

fast havde besluttet at holde det Løfte, hun havde gjort: aldrig at taale, at en anden Gemal nærmede sig hendes Seng, og siden hun maatte ære en Undersaat saameget, at hun skulde kaldes hans, saa vilde hun vælge ham som et Beviis paa hendes Taknemmelighed, siden det var ham, der havde forestillet hende i en Alder af ti Aar for hendes sidste Herre. Men hun tilfod ham aldrig at gjøre sin Opvartning hos hende, endskjøndt hun havde været 15 Aar i hans Huus, hvor hun tilbragte sin Tid i uafslædig Sorg med en Standhaftighed, som man kun lidet kjender til i Christenheden, især hos en Enke paa 21 Aar, thi hun var nu kun 36. Hun har ingen sorte Gildinger til Bagt, da hendes Gemal er nødt til at ære hende som en Dronning, og aldeles ikke betymre sig om, hvad der foregaaer i hendes Bærelser.

Jeg blev ført ind i et stort Bærelse, hvori der var en Sopha af samme Længde som Gemakket, prydet med hvide Marmorpiller, bestrøket med lyseblaat Fløiel med Sølvgrund i, med Puder af samme Slags, hvor man bad mig sidde, til Sultaninden kom, som havde opfundet denne Modtagelsesmaade for at undgaae at reise sig ved min Indtrædelse, skjøndt hun boiede Hovedet for mig, da jeg stod op for hende. Det glædede mig meget, at betragte en Dame, som havde været beæret med en Reisørs udmærkede Yndest, som Skjønheder fra alle Verdens Dele daglig bleve forestillede for; men i mine Dine lod hun ikke til at have været halv saa smuk som den skjøne Sarime, jeg saa i Adriano: pel, skjøndt hun havde Løvninger af et fint Ansigt,

som mere var falmet af Sorg, end af Tiden. Hendes Pynt var saa overvættets kostbar, at jeg ei kan undlade at beskrive den. Hun havde en Kjole (Dalmia) paa, (som kun udmærker sig fra en Caftan ved længere Ermer) der gik sammen over Brystet, af Purpurflæde; den var snever efter Kroppen, og paa begge Sider lige ned til Fødderne og rundt om Ermerne besat med Perler afstjønneste Glands, af samme Størrelse, som deres Knapper almindelig ere. Du maa ikke troe, jeg mener saa store som min Gemals, men — omtrent som en Ert; og til disse Knapper store Sløiser af Diamanter, dannede som hine Guldsløiser, der ere saa almindelige paa Jødselsdagsklæder. Denne Kjole var bunden om Livet med to store Qvaster smale Perler, og rundt om Armene broderet med store Diamanter. Hendes Linjed var fæstet i Brystet med en stor Diamant, dannet som en Tiirkant; hendes Bælte, saa bredt som de bredeste engelske Baand, var gandske besat med Diamanter. Om Halsen bar hun tre Kjæder, som gik hende ned til Knæerne, den ene af store Perler, i Enden af hvilke hang en fin coloreret Smaragd, saa stor som et tyrkisk Æg; den anden bestod af to hundrede Smaragder af den stærkeste grønne Farve, tætt sammensat og ypperlig parret, hver saa stor som en halv Krone og saa tyk som tre Kroner, og den tredje af smaae, gandske runde Smaragder. Hendes Ørenringe fordunklede alt det Øvrige; det vare to Diamanter, fuldkommen dannede som Pærer og saa store og tykke som en Hasselnød. Om hendes Talpoche havde hun fire Rader Perler, de hvideste og

fuldkomneste der kan findes, hestede med to Roser, som bestode af en stor Rubin midt i, og rundt om dem tyve Perler af glatte Diamanter i hver; desuden var hendes Hovedtøi besat med Smaragd og Diamantnaale. Hun bar store Diamant-Armbaand, og havde fire Ringe paa hendes Fingre, de største, jeg nogensinde saae. Efter Juvelers almindelige Burdering i vor Verdensdeel, maa denne hendes Pynt have været 100,000 Pd. St. værd. Jeg er vis paa, ingen Dronning i Europa eier nogen mere kostbar. Hun gav mig et Middagsmaaltid paa 50 Netter Mad, hvilke (som Skif er hos dem) bleve sat paa Bordet een ad Gangen, og var overmaade kjedsommelig, men den Pragt, der herskede ved hendes Taffel, svarede gandske til den man saae i hendes Paaklædning. Kni-vene vare af Guld og Skafterne besatte med Diamanter; men det Overdaadigheds Stykke, som gjorde det sørgeligste Indtryk paa mig, var Borddugen og Servietterne, som vare heelt af Flor, broderede med Silke og Guld i overmaade fine naturlige Blomster. Med største Smerte betjente jeg mig af disse kostbare Servietter, der vare ligesaa fint udarbejdede som de fineste Tørklæder, der nogensinde kom fra dette Land. Du kan være sikker paa, de bleve gandske fordærvede, inden Maaltidet var forbi. Serbet (den Liqueur de drikke ved Maaltidet) blev baaren frem i Porcellains-Skaale, men Laaget og Presenteer-Tallerkenerne vare af massigt Guld. Efter Maaltidet blev der bragt Vand i Guldbækkener, og Haandflæderne vare af samme Slags som Servietterne, hvilke jeg meget

nødigt tørrede mine Hænder med, og Caffeen blev bragt omkring i Porcellain med Guld-Underkopper.

Sultaninden var i særdeles god Lune og overmaade artig. Jeg lod ikke denne Leilighed gaae unyttet forbi, til at skaffe mig al mulig Kundskab om Seraillet, som er os aldeles ubekjendt. Hun forsikkrede mig, at det var kun Snak, at Sultanen fastede et Torsklæde til Den, han havde udseet til Gjenstanden for sine Fornøielser, men at Sagen ved denne Leilighed forholdt sig saaledes: Han sender Rislar Aga hen til den Dame, han har tiltænkt denne Ære, for at lade hende det melde. Hun faaer strax Lykønskninger dertil af de Andre og bringes i Bad, hvor hun bliver parfumeret og prægtig paaflædt. Forend Reiseren aflægger Besøg hos hende, sender han en kostbar Foræring, derpaa kommer han ind i hendes Børelse. Hun sagde, den Første i Rangen valgte han først, og ikke den ældste Prindses Moder, som andre Skribentere indbilde os. Undertiden fornøier Sultanen sig i alle disse Dameres Selskab, som da staae i en Kreds om ham; og hun tilstod, de vare færdige at sprække af Misundelse og Ekinsyge over den Lykkelige, som han beærede med Udmærkelse. Men dette er i mine Tanker hverken værre eller bedre end ved de fleste Hoffer, hvor man lægger Mærke til Monarkens Glands, og passer paa ethvert Smil, som de seer med Avind til, der ei kunne erholde det.

Hun viste mig alle sine Børelser. I hendes Sovestue var hendes Toilet, bestaaende af to Speile, hvis Kammer vare besatte med Perler, og

hendes Tæppe (Mattrøie) besat med Jubeelhægter, og tre Troier af sin Zobel, hver af dem var i det allermindste 5000 Rdlr. værd. Jeg formoder, disse kostbare Klæder vare med Forsæt lagte til Skue, skjøndt de syntes skjodesløst henkastede paa Divanen. Da jeg tog Afsked, bragtes vellugtende Ting frem, og jeg fik et meget fint broderet Tørklæde til Foræring. Hun havde 30 Slavinder, foruden 10 smaae, hvoraf den Ældste var ikke over 7 Aar gammel. Disse vare de smukkeste Piger, jeg nogensinde har seet, Alle kostbart klædte, og jeg bemærkede, at Sultaninden fandt meget Behag i disse elskværdige Børn, som koste meget; thi der er ingen smuk Pige i den Alder, som sælges under 500 Rdlr. De gif med smaae Blomsterkrandse paa og bare deres eget Haar indflettet, som var hele deres Hovedpynt, men deres Klæder vare gandske af Guldstof. De bragte hende Kaffe knælende, bragte Vand, naar hun vaskede sig o. s. v. — Det udgjør en stor Deel af de ældre Slavers Forretning, at sørge for disse unge Piger, lære dem at brodere &c. og de opvartes ligesaa omhyggeligen, som om de vare Børn af Familien.

Jeg har været i et Harem, hvor Vinterværelset var panelet med indlagt Arbejde af Perlemor, Elfenbeen af adskillige Farver og Oliventræ, fuldkomment liig de smaae Kasser, vi have seet komme fra dette Land; og i Sommerværelserne vare Væggene beklædte med japanst Porcellain, Loftene forgyldte og Gulvene belagte med de fineste persiske Tæpper. Jeg har aldrig seet noget saa smukt som min elskværdige Venindes, den smukke Fatime's Palais. Jeg blev be-

kjendt med hende i Adrianopel. I Gaar besøgte jeg hende, og hun forekom mig smukkere end tilforn. Hun tog imod mig ved Døren af sit Værelse og gav mig Haanden med den bedste Anstand, man kan tænke sig. „De christne Damer (sagde hun med et Smil, som gjorde hende skøn som en Engel) have Ord for at være ubestandige, og jeg ventede ikke, ihvor megen Godhed De yttrede for mig i Adrianopel, at jeg skulde faae Dem at see igjen. Men nu er jeg overbevist om, at jeg virkelig har den Lykke, at behage Dem; og vidste De, hvorledes jeg talte om Dem til vore Damer, vilde De være forstikkret om, at De lode mig vederfares Ret, ved at gjøre mig til Deres Veninde“. Hun bød mig sidde i Hjørnet af Divanen, og jeg tilbragte den behageligste Eftermiddag i hendes Selskab.

Sultaninde Hsiten vil, som man naturlig maatte vente at finde en tyrkisk Dame, gjerne forbinde Folk, men veed ikke, hvorledes hun skal bære sig ad der med, og man kan lettelig see paa hendes Manerer, at hun har levet udeluft fra Omgang med Folk. Men Fatime har den slebne og gode Opdragelse, som faaes ved Hofferne, tilligemed et Væsen, som baade indgiøver Frefrygt og Omhed; og nu, da jeg forstod hendes Sprog, fandt jeg hendes Vittighed ligesaa behagelig som hendes Skønhed. Hun er meget begierlig efter at kjende andre Landes Skikke og er ikke indtagen af Forkjærlighed for hendes eget Land — en Ting, der er saa almindelig hos smaae Ejele. En Grækerinde, som jeg havde med mig, og som aldrig havde seet hende før (hun havde ikke faaet Audis

ence, havde hun ei været i mit Folge) tilkjendegav en Forundring over hendes Skjønhed og Sæder, som er uundgaaelig ved det første Syn, og sagde til mig paa Italiensk: „Det er intet tyrkisk Fruentimmer, det er vist en Christen.“ Satime gjettede, Taleren var om hende, og spurgte om, hvad hun sagde. Jeg vilde ikke sige hende det, i den Tanke, hun vilde ikke finde mere Behag i denne Compliment, end en Tyrk; men Grækerinden fortalte hende det, og hun sagde smilende: „Det er ikke første Gang, jeg hørte det; min Moder var en Polakinde, som blev tagen i Be-leiringen for Kaminick, og min Fader pleiede at narre mig, ved at sige, at han troede hans christne Kone havde haft en christen Elsker, siden jeg ei saae ud som en tyrkisk Pige.“ Jeg forsikrede hende, at ifald alle de tyrkiske Fruentimmer lignede hende, saa var det uomgængelig nødvendigt at indesperre dem for Menneſtens Roligheds Skyld, og fortalte hende, hvilken Opsigt saadant et Ansigt, som hendes, vilde gjøre i London og Paris. „Jeg kan ikke troe Dem, svarte hun meget behagelig: thi satte man saamegen Priis paa Skjønhed i Deres Land, som De siger, saa havde man ei tilladt Dem at forlade samme.“ Maaskee Du leer, kjære Søster, ad min Forsængelighed i at gjentage denne Compliment, men jeg gjør det kun, fordi jeg anseer den for meget vel anvendt, og som et Exempel paa den Aand, der herskede i hendes Tale. Hendes Huus var meget prægtig meubleret og med megen Smag, hendes Vinterværelse var beklædt med Floiel paa Guldgrund med Figurer, og Sommerværelserne med fine ostindiske Tæpper, broderede med

Guld. De fornemme tyrkiske Damer's Huse holdes ligesaa rene og pæne som de hollandske. Dette laae i en høi Deel af Staden, og fra Vinduet i hendes Sommerværelse havde vi Udsigt til Søen, Derne og de asiatiske Bjerger.

Den blinde Harpespillers Spaadom.

— Denne blinde Harpespiller lever i en under tydsk Scepter staaende Provinds. Han vandrer fra Slot til Slot, ledt af sin gamle Hustru, og improviserer, under Accompaniment af sin Harpe, som han spiller med Kraft og Fylde, over ethvert Emne, man vil opgive ham, naar det kun ikke overstiger hans Indsigter. Hans Yndlingsstof er Beskrivelsen af de Gjenvordigheder, han, i Aaret 1789, har lidt under sit Fangenskab i Constantinopel; de synes hartad utrolige. Han har været Invalid i meer end tredive Aar, og blev det ved en farlig Diensygdom, som, for ti Aar siden, gik over til virkelig Blindhed. Mange Penge fortjener han; men Vinen, som er hans eneste Riim:Nøgle, koster ham ogsaa meget. Imidlertid har han dog redeligt sørget for sin Kone, hvis hun skulde vorde Enke, ved at kjøbe et lidet Huus med en Have og nogle Lønder Land. Under den franske Revolutionskrig begyndte han, paa staaende Fod at besynge alle vigtige Begivenheder, som han hørte

forelæses; men tillige vedføier han altid en Spaa-
dom, idet han lader de udtørrede Pine flyve vildt om-
kring, og slaaer Tænderne over hverandre. Vel i
orakelmæssig Indklædning, dog klart og tydeligt nok,
har han forudsagt den ulykkelige Ludvig den 16des og
hans Gemalindes Død, Napoleons Hæder, hans
Ulykke i Rusland, hans Dethronisering og Død paa
St. Helena. Men hvergang, selv naar Ingen vilde
høre derpaa, har han forudsagt Portens Undergang.
Tidsomstændighederne have nu sat ham ret fast paa
hans Yndlingspegasus. Han er af Fødsel en Ungar,
nedstammer fra en württembergsk Familie, er katholsk,
og, skjøndt han har været Soldat, meget gudfrygtig,
hvisaaarsag han ogsaa altid bærer sin Rosenfrands om
Halsen som en Ordenskjæde. Han er ikke uden Dan-
nelse; derfor kan han takke Abiserne, som man altid
maa forelæse ham, inden han beslutter sig til at
synges, og det meget Samqvem, han har havt med
dannede Menneſker. Skjøndt allerede 64 Aar gam-
mel, er han endnu gandske frisk og rørig; hans Gang
er meget rank. Hans Stemme er en Bariton, der
endnu ikke har det mindste Skjælvende; ikke sjelden
streifer den over til Tenor. Men altid, og allerhelst
naar han har bestroget sin Strube med Druernes Co-
lophonium, er hans Stemme behagelig og Texterne
paa det punktligste underdanig. Fremmede Texter
synger han aldrig. Sine Vrier, der have noget Recita-
tivisk og Censformigt, opfinder han under Sangen;
men hans Accompanement er, skjøndt uden Skole-
methode, næsten genialt. Stundom griber han, naar
Texten er vild, i alle Harpestringene paa een Gang,

og dog bringer han atter Accorden ind med sin Stemme. I Hovedstaden har han, paa Grund af denne sin politiske-prophetiske Improvisering, havt adskillige Fortrædeligheder, og fra den Tid flyr han alle Stæder. Til smudsige Viser nedlader han sig aldrig. Naar man i Selskaber anmoder ham derom, eller vel end: og istemmer dem, kommer han sig og hoster saalænge, til man enten lader ham gaae, eller igjen fører et ærbart Sprog.

Lyt stille til, du Naboklynge *)
 Hvad jeg dig nu vil foresynge.
 Vel seer jeg ikke som en Anden,
 De tvende Lamper under Panden
 Forlængst vor Herre slukket har,
 Men i mit Bryst en Fakkell klar
 Hans Kjærlighed til Gjengjæld tænder,
 Og ved dens Straale grant jeg kjender,
 Hvad fordums Tid i Skjødets bar.
 Hvorledes det skal Tyrken gaae,
 Bogstaveligt jeg nu vil spaae;
 Men skal min Fakkell brænde lyst,
 En Haandfuld Druer til mig kryst! **)

*) Denne Barde kalder sine Tilhørere, af hvad Stand de end ere, aldrig Andet, end Naboeer, eftersom hans Syngedistrikt ikke strækker sig videre, end tre Meil i Gjen-nemsnit.

**) I Almindelighed have hans episke og lyriske Sange et Exordium af en anden Melodi, og Overgangen gjør al-tid en dygtig Slurk ugerst Viin. Beruse ham har endnu aldrig Noget kunnet; men han taaler ogsaa Meget.

Den trædske Blodhund Mahomet,
 Med Guds Tilladelse Prophet,
 Har raset vidt og bredt paa Jord,
 Og talet mangt et usandt Ord.
 Men ogsaa Meget har han spaaet,
 Som i Opfyldelse er gaaet,
 Og Meget, som i Fremtids Løb
 Udvikles skal af Fortids Svøb.
 Hvorledes Tyrken det skal gaae,
 I Sangen, som begynder saa:
 „Patissahomoz ghelur,“ har, *)
 Som om han Dievidne var,
 Saa fast og klart han forudsagt —
 Jeg beder Eder, giver Agt!
 Prophetens Tale lyder saa:
 „Syr Menneſkaldre skal forgaae,
 Og hvis da ei de Christnes Sværd
 Fordriver os i blodig Særd,
 Sem Aldre skal forgaae endnu;
 Men da — hjælp Allah! — eens i Hu
 De Christnes Hær paa blodig Val
 Vort Purpuræble rane skal.
 Den Purpurfrugt med isprængt Guld

***) Patissahomoz ghelur. Saaledes begynder en kort
 Prophetie af Mahomed, hvis Slutning Tyrkerne, som
 vor Harpespiller forsiktrer, tidt at have seet i Constanti-
 nopel, foreløse med en saadan Modløshed, at Mændene
 sukke, Børnene jamre sig, og Qvindeerne hulke. Den
 hele Prophetie kan den blinde Harpespiller fremsige meget
 flydende. Kun Slutningen har jeg mærket mig: Ol
 Turki gheressine tuskure d. e. (de Christnes Sværd)
 skal drive Tyrken dith, hvorfra han kom (altsaa til Øst-
 asien).

Er gandske sikkert Istantbul *)
 Dets Skjønheds Ry gik vidt om Land,
 Nu hærger det af Pest og Brand,
 Nu farves det af Christenblod,
 Thi det skal kjøle Tyrkens Mod.
 Nar fjortenhundredtrehalvtreds
 Var hartad sluttet Majens Kreds,
 Da Tyrken aad i Overmod
 Det Væble rødt af Menneskeblod **)
 Men attehundredfirtini
 Tolv Menneskealder er forbi ***).
 Thi paa en Menneskealder gaaer
 Just tredive og trende Nar.
 Ved Lynglimt og ved Tordenskrald,
 Ved Flammebrud af Dybets Dal ****).
 Skal Constantina vorde fri,
 Før Mai tilfulde er forbi.
 En Christenhær fra alle Land,

*) Istantbul. Saaledes hedder Staden Constantinopel paa Tyrkisk.

**) Efter en Beleiring af 54 Dage blev Constantinopel, i Maret 1453, den 29de Mai (g. St.) tagen med Storm af Sultan Muhammed den Anden.

***) Naar man regner fra Maret 1453, og lægger 12 Menneskealder til, hver paa 33 Nar, da udkommer gandske rigtigt Narstallet 1849. Efter denne Udtydning af Muhammeds Spaadom skulde altsaa Constantinopel forblive i Tyrkernes Hænder 21 Nar endnu.

****) Under et stærkt Jordstjælv skal altsaa Constantinopel vorde erobret? — Da jeg spurgte Seeren, om han ikke meente Kanonerne med deres Glimt og Torden, samt Miner, anlagte under Jorden, gav han mig, siensynlig fornærmet, det Svar: „Ingen Prophet har været sin egen Tolk. De vil erfare det — paa Jorden eller i Himlen!“ —

Henved tohundredtusind Mand
 Fra Bjerg og Dal og eensom De
 Tilfods, tilhest, tilfibs i Ø,
 Skal plukke under Korsets Flag
 Him Purpurfrugt paa Seirens Dag.
 Men Tyrken under Havnens Riis
 Skal give Veblet feigt til Priis,
 Og gjennem Hellespønten fly,
 Forfulgt af Dommens Tordensky.
 Sin Maane skal med Harm i Sind
 Han knuset see paa Tempeltind,
 Og Korset skal mod Himlens Blaa
 Fra Sanct Sophia's Kuppel naae.
 Fra denne Time skal det see,
 At ingen Turban man skal see,
 Saavidt Europa rækker, ja,
 Langs Havet, selv i Asia *),
 Skal Tyrken uden Nedning fly
 Med panisk Skræk fra Stad og By.
 Men oversfyldt Europ igjen
 Skal proppe Jøderne derhen.
 Før de udsuge al vor Marv,
 De fange Tyrkens Land i Arv **).
 Er der i mine Ord kun een
 Usandhed, mine mugne Been
 Opgraver da af Dødens Land,
 Og haaner dem, alt hvad I kan.
 Men hvis de sande vise sig,
 Et Ave beder da for mig!

*) I Levanten, tyrkisk Anadolij.

**) Det vilde være uartigt, at kalde denne Deel af Spaa-
 dommen et fromt Ønske. Skulde den gaae i Opfyldelse,
 da behøvede Tydskere og Schweizere ikke mere at udvæn-
 dre til Amerika, for størstedels at forkomme underveis,
 eller for i Amerika at vorde Slaver under andet Navn.

Keiser Alexander og Keiseren af China i Paris.

En russisk Officeer, som, i den sidste Krig med Frankrig, stod i Maubeuge, og havde en overordentlig Længsel efter at see sin Monark, som han ikke kjendte personligt, havde, indtil kort før Afmarschen, higit efter, at vorde sendt til Paris med de sædvanlige Rapporter. Stedse var dette Ørinde, hvortil mange Medbejlere fandtes, bleven Andre, mere Begunstigede til Deel. Jo længere han havde ventet, desto større var hans Glæde, da dette Lod, paa En af hans Foresattes Forbøn, omsider tilfaldt ham, desto større den Hast, hvormed han tilbagelagde Veien. Ofte bleve Overbringerne af Rapporter fra sjerne Standquarterer forestillede Keiseren personligt. Med dette Haab for sine spildte han, saasnart han havde naaet Paris, intet Dieblif, men begav sig til Chæfen for Generalstaben, for at overrække sine Despescher. Nu vilde hans Ustjerne, at han ikke allene fandt Denne meget sysselsat, men at ogsaa Befalinger laae færdige til ufortøvet at afgaae til Maubeuge. Istedetfor Præsentationen, fulgte efter nogle Spørgsmaal, den tørre Afspørgelse: „Uden Ophold tilbage!“ Tjenestepligt tillader ingen Modforestilling, mindst i Hovedquarteret; den kjender kun punctlig Lydighed, og denne pegede tilbage til Maubeuge. Hvormegen Umage havde han ikke maattet gjøre sig, for at faae dette Hverv! Hvor havde han ikke maattet stynde

fig, for at tilbagelægge den lange Wei! Og nu, han havde naaet sine Onskers Maal, nu maatte han, uden at have seet Andet end uogle Gader af Paris, med Kourerheste reise sine Kammeraters Ironie imøde! Det var vistnok en haard Ufjebne, og paa Tilbageveien til sit Logis grublede Koureren saa dybt derover, at han ikke havde Sands eller Tanke for noget Andet. Saaledes gik det da til, at han — en Ulykke kommer sjelden allene — løb en borgerlig Klædt Mand paa Armen, uden at det faldt ham ind, at bede om Undskyldning derfor. Den Fornærmede yttrede sin Forundring over, at en Officeer i russisk Uniform kunde fortsætte sin Gang, uden at ihukomme, hvad Høflighed i sligt et Tilfælde byder. Officeren meente, at Hastværk og Modgang vel kunde undskylde en saadan Forseelse; den Anden derimod blev derved, at der, under alle Omstændigheder, var Tid nok til en flygtig Undskyldning, og at ingen Modgang kunde fritage deraf. „Ei heller da — vedblev Russen — ei heller da, naar man, som jeg, maa afreise, uden at have seet, uden maaskee nogen sinde at faae Den at see, for hvem man offerer Liv og Blod?“ — Og nu fortalte han sit Uheld lige til den fortvivlede Katastrophe.

For denne Ulykke var der vel Raad, meente Manden. „Troer De? spurgte Officeren: De har identvisl saa stor Indskyldelse, at De kunde mane Reiseren frem, hvad Dieblif det skulde være?“

„Hvorfor ikke? svarte den Anden: Det lader sig let gjøre; betragt mig, jeg er Reiseren!“

„Charmant! svarte Officeren: Hvilket lykkeligt Træf har her ført to saa mægtige Monarker sammen, thi jeg er — unter uns gesagt — Keiseren af China.“

„Keiseren af China?“ — „Ja vist, og jeg tør vel haabe, at min Forsikkring fortjener ligesaa megen Tiltro, som Deres!“ Med disse Ord anbefalte han sig, lod den, efter hans Mening tilbørligt affærdigede Spottesugl staae, og fordoblede sine Skridt, for at bestille Heste til Maubeuge.

Som han just er i Begreb med at afreise, faaer han uventet den Befaling, at indfinde sig ved det keiserlige Taffel, men hvor stor var hans Skræk, da han i Monarkens Person gjenkjendte den Mand, for hvem han desværre havde fremstillet sig som Keiser af China. Endnu høiere steg hans piinlige Forlegenhed, da han ved det glimrende Taffel fik en til hans foregionne Rang svarende Plads, og Alles Dine vogtede paa ham, indtil den menneskekjærlige Monark omsider, paa den ham egne skaansomme Maade, lod Selskabet vide, hvorfor han troede at være saa høi en Gæst, med hvem han ikke gjerne vilde lægge sig ud, idet mindste denne Opmærksomhed skyldig.

Madame Christoph.

Fortalt af en Engellænder.

Gaden Casciaualo i Florenz er meget snever og dog den meest besøgte i hele Staden, da den fører til to af de fornemste Pladser. Da jeg en Dag gik igjennem denne Gade, nødte en svært belæstet Vogn mig til at søge ind i en Krambod. Neppe var jeg traadt ind, før et Par velklædte Damer, for at undvige samme Vogn, kastede sig i mine Arme. Men hvor stor var min Forbauselse, da En af dem vendte sig om, viste mig et sort istedetfor et hvidt Ansigt, og tilstalte mig paa ziirligt Fransk; men den steg endnu mere, da jeg i hendes Ledfagerinde, som ogsaa var sort, men noget ældre, gjenkjendte Maria Theresia, Exdronning af Hayti, Enke efter Henrik den Store, Keiser og Konge paa Hayti. Min Nysgjerrighed var levende vakt, thi jeg havde kjendt denne Tyrstinde i lykkeligere Tider, og Synet af hende opfriskede gamle Erindringer hos mig. Hensjunken i disse fulgte jeg næsten maskinmæssigt efter de sorte Damer ind i et Huus i Rabolavet, som til Lykke var et Slags Tracteursted. Dronningen, Prindsessen, hendes Datter, og en Selskabsdame af kaffebrun Farve, satte sig ved et lidet Bord og forlangte tre Portioner Maccaroni. Jeg fulgte deres Exempel, for at faae Leilighed til at tale med Verten om dem. „De kan troe, det er høie Herstaber i

deres Land, sagde han: Skøndt de see gandske anderledes ud end vi. Desværre spise de her i Dag for sidste Gang, thi de have leiet den første Etage i Marquis Guigni's Pallads ved Siden af St. Felicita's Kirken." Jeg foresatte mig, at hilse paa Madame Christoph i hendes Logis, eftersom det muligt kunde være hende om at gjøre at bevare sit Incognito.

Dette uventede Møde vilde ikke ud af mine Tanker. Kontrasten mellem den forrige Reiserinde af Hayti paa Slottet Sanssouci, omgivet og forgudet af sin glimrende Hofstat, og denne stakkels gamle Negerinde, som nu sad og fortærede sin Portion Macaroni paa et offentligt Tracteursted, var ogsaa altfor stor. Den sidste Gang jeg havde seet hende, var paa et Bal som hun, i Anledning af sin ældste Søn's Fødselsdag, gav paa Slottet Sanssouci. Man smile ikke ved Tanken om et Hofbal paa Hayti, man tænke sig tværtimod det meest glimrende Bal paré i den eleganteste Pariser-Salon, og man vil dog kun have et ufuldkomment Begreb om den henrivende Pragt paa Sanssouci. Man tænke sig denne Salon opfyldt med Petitmaitres, af elegante og pyntede Skjøne, Grupper af Dandsende, glimrende Uniformer, Stjerner, Kors og Ordensbaand, og Rækker af Tjenere i Livreer straalende af Guld ombære Jis og andre Forfriskninger, og som med en Tryllestav forvandle man nu pludseligt alle disse Menneſkers Farve fra hvid til sort, saa vil man omtrent faa et Begreb om det pragtfulde Bal, jeg bivaante paa Hayti. Glandsen i dette imponerende Selskab blev endnu forhøiet ved en fast utrolig Mængde Titler og Værdigheder. Der

pare baade Prindsfer, Rigsgrever, Valaismarskaller, ja selv en Storadmiral og en Erkebiskop, Alt indrettet efter Napoleons Hof; Almanak. Jeg mindes grant endnu Hertugen af Marmelade, Hovedstadens Gouverneur, og Grev Limonade, Christophs Kabinetssecretair. Hs. Maj. selv havde, som man veed, først været Slave paa en Plantage hos Hr. de la Malle. Han var høi og velvoren, bar i Almindelighed en blaa Uniform med røde Opflag, Stjerne og Ordensbaand. Hans uldne og krusede Haar, som med Alderen var bleven noget hvidt, gav ham et ærværdigt Udseende. Hans gjennemtrængende Blik syntes at udspeide de meest skjulte Tanker hos dem han talte med. Følgende Anekdote om hans Godmodighed vilde geraade enhver europæisk Monark til Rø: Han havde engang indbudt Sir James Pro, Capitain paa den engelske Fregat Southampton, til sit Taffel, og tilladt ham at medbringe saa mange Officerer som han behagede. Sir James, overrasket af Pragten og det velsmagende Maaltid, raabte i Ekstase til sin Nabo: „Hvilken herlig Kof har ikke denne Satans Neger!“ Han vidste ikke af, at Kongen forstod Engelsk; han havde lært dette Sprog, da han endnu drev det beskedne Skræderhaandværk i St. Kitts. Da Christoph indsaae, at Officeren ikke havde sagt det i nogen ond Hensigt, saa lod han, som han ikke havde forstaaet det, men næste Morgen kom der en Neger ombord paa Skibet med et Brev fra Kongen, hvori Hs. Maj. i en munter Tone lod Capitainen vide, at det gjorde ham meget ondt, ikke at kunne sende ham sin første Kof, da Denne, formedels den

glimrende Lovtale Sir James Dagen iforveien havde holdt over ham ved Taslet, var bleven ham dobest kjær; han sendte ham derfor herved den anden Rok i hele Riget.

J Tanterne levende beskæftiget med hvad jeg tilforn havde seet paa Hayri, begav jeg mig til Palladset Guigni og lod mig melde hos Madame Christoph. Jeg blev indført i en smuk Sal, og fandt der den unge Fyrstinde beskæftiget ved en Brodeerramme. Hun havde et venligt Physisognomie, men var, af et mislykket Roketterie, iført en blændende hvid Kjole, der var paafaldende affstikkende mod hendes Huds Farve. Imedens vi vandrede nogle Ord om Veiret, Tiden, o. s. v. traadte Madame Christoph ind i Værelset, støttet paa den kaffebrune Dame, som før havde været hendes Palais-Dame, og nu var hendes Selskaberinde. Hun bad mig sidde ned paa Kanapeen. Hun havde forandret sig meget, Tiden og Rummeren havde efterladt sig dybe Spor, men i alle sine Manerer viste hun et beskedent Væsen og en værdig Holdning, som paa eengang erindrede mig om, hvad hun havde været, og hvad hun nu var. Da jeg i Samtalens Begyndelse kaldte hende Majestæt, kaldte hun mig strax i Talen og sagde, at hun vilde holde det for Spot, hvis jeg ikke var en Engeltænder. „Nu er jeg kun Christophs Enke! tilføiede hun, idet hun lagde sin Haand paa min Arm: I min Forsfatning tør jeg ikke tænke mere paa dette Livs Tant. Nu længes jeg kun efter Dødelighed.“ Hun syntes at finde en smertelig Fornøielse i at fortælle sine Lidel-

fer. Blandt Andet fortalte hun mig den Katastrofe, som gjorde Ende paa hendes Gemals Regjering. En svær Sygdom holdt Kongen fængslet paa Sanssouci. Siden 1820 var der oprørske Bevægelser i Norden. De Sammensvorne vilde oprette en republikansk Regjering; de ventede kun paa et Paaskud for at bryde løs. Dette fik de, da Christoph gav Befaling til at degradere en Oberst af Garnisonen i St. Marcus, som var meget yndet af Soldaterne. Disse dræbte Obersten, som var bleven udnævnt i den Afsattes Sted. Christoph sendte 1200 Md. imod Rebellerne, men ogsaa de erklærede sig imod ham, og hans Garde, som han tilsidst lod bryde op, fulgte deres Exempel. Han indsaar nu, at der ikke var Andet tilbage for ham, end at døe. Han lod sin Gemalinde og Børn komme, overførte dem med Kærtegn, og bad dem forlade sig. Derpaa lod han sig bringe reent Linned, vaskede sine Arme og Hænder, og sendte nu ogsaa Opvarterne bort. Neppe havde de forladt Kongens Bærelse, før der faldt et Skud; de ilte tilbage, og fandt ham liggende i sit Blod; med en Pistolfugle havde han gjennemboret sit Hjerte. Han var 53 Aar gammel. Neppe var han død, før end Oprørerne styrtede ind i Palladset. Da de hørte Kongen havde aflivet sig selv, styrtede de ind i det Gemak, hvor Madame Christoph befandt sig med sine Børn, som de rev ud af hendes Arme. En af hendes Sønner værgede sig modigt og blev bogstavelig hugget i Stykker. Hun hørte, hvorledes den ældste Søn bad for sit Liv, men ogsaa han fandt ubarmhjertige Bøddler. Denne unge Mand, som i

Engelland havde nydt en glimrende Opdragelse, var Faderens Diesteen og Folkets Afgud; men han blev nedhugget som de Dørige. Dronningen beholdt ikke engang den Trøst at kunne jorde sine ulykkelige Børns Levninger; den rasende Pobel deelte dem imellem sig. Hun blev selv kun fresset med største Noie, ved tilligemed sin eneste Datter at blive bragt ombord paa et engelsk Skib som laae der for Anker.

Jeg var meget rørt over hendes sørgelige Historie. Hun græd kun for sin Familie, ikke for sin tabte Rang. Jeg besøgte hende flere Gange. Hun levede meget indgetogent og lod kun Gaa komme til sig, fordi hun havde den Overbeviisning, at de Fleste besøgte hende kun af Nysgjerrighed, ikke af Deeltagelse. Hun sagde, det var hende meget imod, at lade sig beskue som en Løve i et Menagerie. Min Opmærksomhed syntes hun taknemmelig at erkjende. Da hendes Datter engang yttrede det Ønske, at komme noget mere blandt Menneskene, sagde hun: „Nei, mit Barn! Verden er ikke for os! Det er allerede nok, at vi vække Nysgjerrighed med vore sorte Ansigter, vi bør ikke endnu udæstke Folks Medlidenhed ved at bære vores Ulykke til Skue iblandt dem.“

Nu lever Madame Christoph i Pisa, anstændig, men høist indgetogen, og naar ikke Erindringen om de Børn hun begræder, forstyrrede hendes Lykke, vilde hun sikkert føle sig lykkeligere nu end midt i den Pragt som engang omgav hende ved Hoffet i Sanssouci.

A b o l i h e t s. *)

En polsk Jøde vilde besøge Leipziger Messen; men da han havde en ung Kone og endnu ingen Børn, gjorde han sig Samvittighedskrupler, ved at forlade hende. „Ei! sagde den fromme Jødinde: Vil Himlen beskjære os Børn, bruges Du ikke dertil!“

Dr. Debek stod engang paa Parterret i Alceste. Uergerlig over, at En lagde sig paa Ryggen af ham, og rakte sit Ansigt hen over hans Skulder, trak Debek sit Lomme-tørklæde op og snød den uvelkomne Næse ret sølelig. Eiermanden trak den i Hast tilbage; men Debek sagde gandske rolig: „Om Forladelse! Jeg vidste ikke andet, end det var min Næse!“

„Taler De Fransk?“ spurgte man engang en smuk Frøken. „Nei! svarte hun: Men min Broder blæser Fløite.“

En Kone døde i første Barselseng, Manden græd hestigen over hende. „Gæt trøster mig! sagde han: At jeg ikke er Skyld i hendes Død.“

„Hvor har J været?“ spurgte en Moder sine to Døtre. „Jeg har seet paa Paradis!“ svarte den Ene. — „Og Du?“ — „Jeg har hjulpet hende!“

En forklarede en Pige Blomstersproget, og begyndte med Farverne: „Rødt er Kjærlighed; Blaat, Trostløb; Grønt, Haabet; Hvidt, Uskyldighed; Gult, Misundelse; Sort, Sorg“ o. s. v. Den følgende Dag kom han igjen, og examinerede hende; hun opregnede alle Farverne, men glemte kun den hvide. „Men De glemmer jo Uskyldigheden!“ sagde han. „Jh! svarte Pigen: Hvem kan og saa glemme paa Alt!“

En Sangerindes Fader slog engang under en Ordstrid sin Directeur temmelig drøit i Nakken. Directeuren besvarte

*) Af: Conditorei des Jokus, von Saphir, 1828.

dette Anslag med et Forslag lige i Ansigtet. Et Medlem af Orchestret raabte ved Prøven, da dette skete: „Mine Herrer! Holder Takt! Ellers falder Orchestret ind.“

„Jeg kommer saasnart jeg kan!“ lovede en ung Pige hendes Veninde. „Åh! svarte Denne: Kom dog en Smule førend Du kan!“

Et Egtepar nødte ved Bordet hinanden til at spise. „Det er mig ret en Fornøielse, sagde Konen: naar jeg seer Dig spise.“ — „Og mig en ikke mindre, forsikkrede Manden: naar jeg seer Dig spise; men min største Fornøielse er at Du er fornøiet.“

En Jagtelsker anklagede en Jøde for at være i Besiddelse af et ham for to Aar siden frakommet Gevær. Jøden blev kaldt for Retten, og man paalagde ham, ved Vidner at bevise sin Eiendomsret til Geværet. Han mødte, og medbragte som Vidne hans Svoger Schmucl, der tilbød at beedige, at Geværet i mange Aar havde tilhørt den Indstævnte. „Hvorlænge, spurgte Dommeren: har Du kjendt dette Gevær som den Anklagedes Eiendom?“ — „Længe! meget længe!“ svarte Vidnet. „Men hvorlænge, i hvormange Aar?“ — „Na, jeg har kjendt det, forsikkrede Schmucl: da det endnu var en gandske lille Pirtol!“

Bed en Auction for kort siden kom Kjøberne førend dens Begyndelse, i Strid, der gik over til Haandgribelig; heder. Auctionarius traadte ind, og raabte med kraftig Stemme: „Hvorledes? Tør man her staae til, førend jeg kommer?“

Parallel er.

Kone — Frue — Gemalinde.

Naar man gifter sig af Kjærlighed, bliver man Mand og Kone; for Bequemmeligheds Skyld: Herre og Frue, og formedelst Forhold: Gemal og Gemalinde! —

Man bliver elsket af sin Kone, skaanet af sin Frue og taalt af sin Gemalinde. — Man har en Kone for sig allene, en Frue for en Hunsven, og en Gemalinde for hele Verden. — Man finder sig i Alt med sin Kone; man beqvemmer sig dertil med sin Frue; man arrangerer sig med sin Gemalinde. — Husholdningen besørger Konen, Huset Fruen; for Tønnen sørger Gemalinden. — Naar man er syg bliver man pleiet af sin Kone, besøgt af sin Frue og vor Gemalinde erkjendiger sig om vort Befindende. — Man spadserer med sin Kone, fjører ud med sin Frue, og gjør Lyspartier med sin Gemalinde. — Vor Kummer deler vor Kone, vore Penge vor Frue og vor Gjæld vor Gemalinde. — Vor Kone er vore Børns Moder, vor Frue deres Bekjendt, vor Gemalinde deres Beherskerinde. — Døe vi, da begræder vor Kone os, vor Frue beklager Tabet af os, og vor Gemalinde gaaer sørgeklædt for vor Skyld. — Efter et Aar gifter vor Kone sig igjen, efter sex Maanedes ægter vor Frue, og naar Condolations-Tiden er udløben (efter sex Uger) formæler vor Gemalinde sig med en Anden.

Kjendetegnene.

Gaaer en Herre og en Dame sammen, og han skrider taus fremad, seende lige for sig — da ere de Mand og Kone. — Seer Herren jevnlig paa Damen, eller taler slittig med hende — da ere de ikke Mand og Kone. — Sidder en Herre i Theatret ved Siden af en Dame, og monstret Parquet og Logerne — da ere de Mand og Kone. — Sidder han halv vendt til hende, og seer snart paa Skuepladsen, snart paa hende — da ere de ikke Mand og Kone. — Tæber en Dame sin Handske, og Naboen, efter nogen Betænkning, bukker sig langsom ned, for at tage den op — da ere de Mand og Kone. — Griber han den i Flugten — da ere de ikke Mand og Kone. — Kjører en Herre, rygende sin Cigar, med en Dame — da ere de Mand og Kone. — Ryger han ikke, men holder hendes Chawl paa Skjødets — da ere de ikke Mand og Kone. —

Spiller en Herre og en Dame Boston, og Herren er aldrig Damens Whist — da ere de Mand og Kone. — Taber han bestandig, og er dog igjen stedse Whist — da ere de ikke Mand og Kone. — Staaer en Herre ved en syngende Dame, uden at vende Bladet om — da ere de Mand og Kone. — Har han det allerede længe førend det behøves, i Haanden — da ere de ikke Mand og Kone. o. s. v.

G a a d e.

Uden mig gaves der ikke Mit og Dit. Vel er jeg kun lille, men alle vegne trænger jeg mig ind og op. Jeg sætter mig paa Din Pande, paa Keiserens Næse, og paa Keiserindens Fod. Enhver Ting bliver kun ved mig; Du kan ikke tælle til fem uden mig, og hid og did, hvor Du gaaer, ledsager jeg Dig. Ingen Pige bliver gift uden at jeg er tilstede; ingen Jøde en Christen. Jeg er paa ethvert Dampskib, og paa tyrkiske Krigsskibe er min Nærværelse tre Gange saa nødvendig, som paa danske Skibe. Philosophie tabte uden mig Hoved og Fod, Himmelen havde uden mig ingen Begyndelse, Paradiis ingen Ende. Uden mig vilde Jøderne ingen Rabbi have, de Christne ingen Prædiken faae at høre. Had bekymrer sig ikke om mig; men Kjærlighed gjør det dobbelt. Ved enhver intriguant Handling, ved enhver Piges Daab er jeg tilstede. Hvor lille jeg end er, hæver jeg mig fem Gange i Veiret ved enhver prindselig Tilbøielighed. Ethvert Skriverie begynder og ender med mig; man klapper uden mig, men piber og hvidsker kun naar jeg er tilstede. Parterret, Parqvettet og Logerne kunne undvære mig, Galleriet ikke. I Kritikken er jeg dobbelt nødvendig, og dog afgiver ingen Recensent sig med mig. Mit Firma gjelder i Stettin og Berlin, og min Tilværelse ophører ikke, saalænge nogen Urtekræmmer bruger Papiir.

Himmel og Helvede.

Saae Du Pigens sjælsfulde Bie
 Og dets funklende skønne Kryстал,
 Som en Ætherglands i det Høie,
 Naar den sraaler fra Himmelen's Hal?
 Saae Du Blikket, liig Astenens Stjerne
 Naar den hilser Dig blidt i sit Fjerne?
 Saae Du Perlen der spejlede sig mild
 I det tindrende Dies Ild?
 Da har Du seet Kjærlighed luet
 D, da har Du Himmelen skuet.

Saae Du Pigens bristende Bie
 Og Forførerens haanlige Smil?
 Saae Du Rosen Hovedet boie,
 Ramt af Kummerens dræbende Pii!
 Saae Du Skinsygens giftige Miner,
 Naar det brødesfri Hjerte den piner?
 Saae Du Langselens haabløse Graad
 Og Fortvivlelsens Rædselsdaad?
 D, da har Dit Hjerte vist gruet;
 Thi Helvedes Qual har Du skuet.

Ja en Himmels salige Glæder
 Svinger Kjærlighed huldt om vor Jord;
 Men naar Hjertet kummerfuldt græder
 I dens Marter et Helvede boer. —
 Du, hvis Smil lod mig ahne et Eden,
 Et Elysiums Glæder herneden,
 Pige, Du med den tryllende Aand,
 See, min Elskæbin. er i Din Haand!
 Dit Savn er den Qual der mig truer,
 Dit Bie den Himmel jeg skuer.

C. T. Silwar.

Til

Greve Adam Wilhelm Moltke

den 25de August.

En stor, en ædel Sjel forlod
 Paa Hæder rig og mæt af Dage
 En Slægt, som sorgfuld staar tilbage
 Dg vidner: han var vis og god;
 Han var en Fader, kjendte Navnet
 Dg elskte det og vandt den Roes;
 Han offred' gjerne Guld og Guds,
 Dg har som Faa i Danmark gavnet.

O Moltke! Du forslod hans Tid,
 Burdered' ret hans høie Stræben;
 Ei døer hans Navn, thi ei paa Læben,
 Men dybt i Hjertet hver en Tid
 Skal finde det, og til dets Vre
 Nætfærdig glad udtale sig
 Saa fattig dog som han var rig
 Naar Stordaad Tælen om skal være.

Dog albrig Moltke denne Dag
 Gjenfødes ny — jo Tanken mindes
 Det Slægtskab, som i Himlen bindes,
 Som snør sig om hver ædel Sag.
 Det er ei Blodets lunkne Stemme,
 Men Hjertets Følelse som varm
 Til fælleds Maal Din stærke Arm
 Med albrig trættet Kraft sees fremme.

Din Roes, o Moltke! Bülow's liig
 Foragter ussel Smiger-Stemme;
 Hvad Du har virket hører hjemme
 Hvor Livets Tomhed taber sig;
 Der staaer hver herlig Tanke skrevet,
 Som i Din Ungdoms, Manddoms Kraft
 I hver en Stund Din Sjel har haft,
 Im end den ei er udført blevet.

D maatte Dine Dages Tal
 Til Danmarks Held Solokronen vinde,
 Dg Fædrelandet seent først binde
 Den Borgerkrands, som smykke skal
 En ædel Faders ædle Søn,
 Som tog i Arv hans Hu at gavne
 Dg var ei blot en Edlings Navn,
 Men kjæmper selv til Vrens Løn.

O! da skal mindre bitter Nød
 Fra Borg til Hytte sig udbrede,
 Da er en Skytsaand altid rede
 At række Armød Haab og Brød,
 Da er Velsignelsen ei død,
 Som Kammers Børn saa tidt paaKalbe;
 Da skal de længe endnu Alle
 Velsigne Dagen Du blev fød.

J. P. Miller.

Schubothe.

Et Egeblad jeg lægger paa Din Kiste,
 Lag, Gubbe, mit Farvel i Graven med!
 I Livet jeg en ædel Ven forliste,
 Da Du gik ind til Dødens tause Fred.

Men tro jeg skal i et velsignet Minde
 Bevare som en Søn Dit ædle Navn,
 Dg stræbe skal jeg i Dit Fjed at finde
 En sikker Ankerplads i Livets Havn.

A. F. Elmquist.

